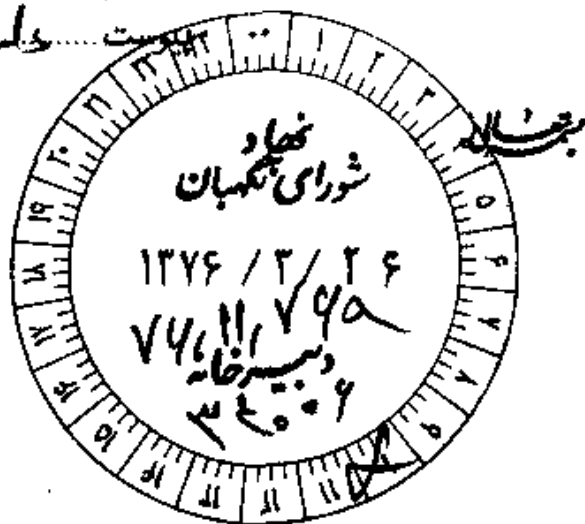


شماره ۱۰۸۷

تاریخ ۲۶ فروردین ۷۶



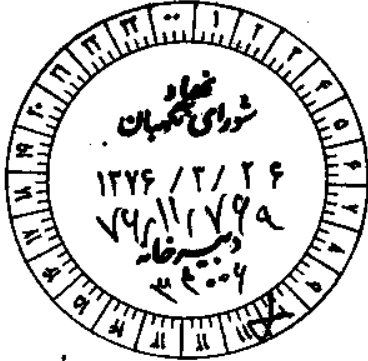
جمهوری اسلامی ایران  
مجلس شورای اسلامی  
دفتر رئیس



شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۰۶۴/۵۲۱۹۵ مورخ ۱۳۷۶/۲/۲ دولت در مورد الحاق  
دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون منع گسترش، تولید، انباشت و  
به کارگیری سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها که در جلسه علنی روز یکشنبه  
مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۸ مجلس شورای اسلامی عینا به تصویب رسیده است در  
اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای  
محترم به پیوست ارسال می گردد. /ن

علی اکبر ناطق نوری  
رئیس مجلس شورای اسلامی



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

## لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون منع گسترش، تولید، انباشت و بکارگیری سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود در زمان مناسب به کنوانسیون منع گسترش، تولید، انباشت و بکارگیری سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها مصوب سال ۱۹۹۳ میلادی برابر با ۱۳۷۲ هجری شمسی به شرح پیوست ملحق شود و اسناد مربوط را تسلیم نماید.

تبصره - وزارت امور خارجه موظف است در تمامی مذاکرات و در چهارچوب سازمان کنوانسیون، اجرای بدون تبعیض و کامل کنوانسیون را به ویژه در زمینه بازرسی و انتقال تکنولوژی و مواد شیمیایی برای مصارف صلح آمیز پیگیری نماید.

در صورت عدم تحقق شرایط فوق، به پیشنهاد وزارت امور خارجه و تصویب هیات وزیران، مراحل خروج از کنوانسیون به موقع اجرا گذاشته شود.

### مقدمه

دولتهای عضو این کنوانسیون،

باعزم راسخ به اقدام جهت نیل به پیشرفتی مؤثر در راستای خلع سلاح عمومی و کامل از جمله ممنوعیت و انهدام تمام انواع سلاحهای کشتار جمعی، تحت نظارت دقیق و مؤثر بین المللی،

با علاقمندی به مساعدت در تحقق اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد، با یادآوری اینکه مجمع عمومی سازمان ملل متحد کرارا " تمامی اقدامات مخالف اصول و اهداف " پروتکل ممنوعیت استفاده از گازهای خفه کننده، سمی یا سایر گازها در جنگ و روشهای جنگ میکروبی " امضاء شده در هفدهم ژوئن ۱۹۲۵ در ژنو (پروتکل ۱۹۲۵ ژنو) برابر با بیست و هشتم خرداد سال ۱۳۰۴ هجری شمسی را محکوم کرده است، با قبول اینکه این کنوانسیون اصول و اهداف و تعهدات مندرج در پروتکل ۱۹۲۵ ژنو برابر ۱۳۰۴ هجری شمسی و کنوانسیون ممنوعیت توسعه تولید و انباشت سلاحهای باکتریولوژیک (میکروبی) و سمی و نابودی آنها" امضا شده در لندن، مسکو و واشنگتن در

## تعالیه

دهم آوریل ۱۹۷۲ برابر با بیست و دوم فروردین ۱۳۶۱ هجری شمسی را مجدداً تأیید می‌کند،

با در نظر داشتن اهداف مندرج در ماده (۹) کنوانسیون ممنوعیت توسعه، تولید و انباشت باکتریولوژیک (میکربی) و سمی و نابودی آنها،

باعزم راسخ برای بشریت، جهت حذف کامل احتمال بکارگیری سلاحهای شیمیایی از طریق اجرای مقررات این کنوانسیون، در نتیجه تکمیل تعهدات مفروض در پروتکل ۱۹۲۵ ژنو برابر ۱۳۰۴ هجری شمسی،

با قبول ممنوعیت مندرج در توافقنامه‌ها و اصول حقوق بین‌الملل مربوط، در استفاده از علف‌کشها به‌عنوان یک روش جنگی،

با در نظر گرفتن اینکه دستاوردهای علم شیمی بایستی منحصرأً برای منافع بشریت بکار گرفته شود،

با علاقمندی به تقویت تجارت آزاد مواد شیمیایی علاوه بر همکاری بین‌المللی و تبادل اطلاعات علمی و فنی در زمینه فعالیتهای شیمیایی برای اهداف ممنوع نشده در این کنوانسیون برای ارتقای توسعه اقتصادی و تکنولوژیکی کلیه دولتهای عضو،

با اعتقاد به اینکه ممنوعیت کامل و مؤثر توسعه، تولید، اکتساب، انباشت، نگهداری، انتقال و استفاده از سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها بیانگر یک مرحله لازم برای رسیدن به این اهداف مشترک می‌باشد،

به شرح زیر توافق کرده‌اند که:

### ماده ۱ - تعهدات عمومی

۱ - هر دولت عضو این کنوانسیون متعهد می‌شود که هرگز تحت هیچ شرایطی دست به اقدامات زیر نزند:

الف - توسعه، تولید، اکتساب به هر طریق، انباشت یا نگهداری سلاحهای شیمیایی، یا انتقال مستقیم یا غیر مستقیم سلاحهای شیمیایی به دیگران،

ب - استفاده از سلاحهای شیمیایی،

پ - زمینه‌سازی جهت هر نوع آمادگیهای نظامی برای کاربرد سلاحهای شیمیایی،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

- ت - کمک‌رسانی، تشویق یا ترغیب دیگران، به هر صورت ممکن برای درگیر شدن در فعالیتهایی که به موجب این کنوانسیون برای دولتهای عضو ممنوع شده است.
- ۲- هر دولت عضو متعهد می‌شود که سلاحهای شیمیایی تحت تملک یا در اختیار خود، یا آنچه در هر مکانی که در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل وی قرار دارد را طبق مقررات این کنوانسیون نابود سازد.
- ۳- هر دولت عضو متعهد می‌شود که کلیه سلاحهای شیمیایی رها کرده در سرزمین دولت عضو دیگر را طبق مقررات این کنوانسیون نابود سازد.
- ۴- هر دولت عضو متعهد می‌شود که کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی در مالکیت یا در اختیار خود، یا آنچه در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل وی قرار دارد را، طبق مقررات این کنوانسیون نابود سازد.
- ۵- هر دولت عضو متعهد می‌شود که از مواد ضد اغتشاش به عنوان یک روش جنگی استفاده ننماید.

### ماده ۲ - تعاریف و معیارها

از نظر این کنوانسیون:

۱- "سلاحهای شیمیایی" جمعا" یا به تنهایی عبارتند از:

الف - مواد شیمیایی سمی و پیش‌سازهای آنها، به استثناء مواردی که برای اهداف ممنوع نشده به موجب این کنوانسیون در نظر گرفته شده مادامی که انواع و مقادیر آنها با چنین اهدافی مطابقت داشته باشند،

ب - مهمات و ادوات که اختصاصا" جهت کشتار یا دیگر صدمات از طریق خواص سمی مواد شیمیایی سمی که در قسمت (الف) مشخص گردیده طراحی گردیده‌اند در نتیجه کاربرد این مهمات و ادوات رها می‌شوند،

پ - هر نوع تجهیزاتی که اختصاصا" برای استفاده مستقیم در ارتباط با کاربرد مهمات و ادوات مشخص شده در قسمت (ب) طراحی گردیده‌اند،

۲- "مواد شیمیایی سمی" عبارتند از:

هر نوع ماده شیمیایی که از طریق کنش شیمیایی در روند زندگی بتواند موجب مرگ، ناتوانی



## بررسی تقابلی

موقت یا آسیب دایم انسانها یا حیوانات گردد. این امر شامل تمام مواد شیمیایی مزبور است، بدون در نظر گرفتن منشأ و روش تولید آنها و بدون در نظر گرفتن اینکه آیا در تأسیسات، در مهمات یا در جای دیگری تولید می گردند.

(به منظور اجرای این کنوانسیون، مواد شیمیایی سمی که مشمول اقدامات تأیید گردیده اند در لیستهای ضمیمه مواد شیمیایی درج گردیده اند).  
۳- "پیش ساز" عبارتست از:

هر نوع معرف شیمیایی که در هر مرحله از تولید ماده شیمیایی سمی به هر روشی به کار برود. این شامل هرگونه جزء کلیدی یک سیستم دوگانه یا چندجزیی شیمیایی می شود. (به منظور اجرای این کنوانسیون، پیش سازهایی که مشمول اقدامات تأیید گردیده اند در لیستهای ضمیمه مواد شیمیایی درج گردیده اند).

۴- "جزء کلیدی سیستمهای دویا چند جزیی شیمیایی" که از این به بعد "جزء کلیدی" نامیده می شود عبارتند از:

پیش سازی که دارای مهمترین نقش در تعیین خواص سمی محصول نهایی بوده و به سرعت با سایر مواد شیمیایی در سیستمهای دویا چندجزیی واکنش انجام می دهد.  
۵- "سلاحهای شیمیایی قدیمی" عبارتند از:

الف- سلاحهای شیمیایی که قبل از سال ۱۹۲۵ برابر با سال ۱۳۰۴ هـ ش تولید شدند،

یا

ب- سلاحهای شیمیایی تولیدشده بین سالهای ۱۹۲۵ و ۱۹۴۶ برابر با سالهای ۱۳۰۴ و ۱۳۲۵ هـ ش که به حدی فاسد شده باشند که دیگر نتوانند به عنوان سلاح شیمیایی مورد استفاده قرار گیرند.

۶- "سلاحهای شیمیایی رهاشده" عبارتند از:

سلاحهای شیمیایی، از جمله سلاحهای شیمیایی قدیمی، که توسط دولتی بعد از اول ژانویه ۱۹۲۵ برابر با دهم دی ماه سال ۱۳۰۴ هـ ش در سرزمین دولت دیگری بدون رضایت دولت اخیر بجا مانده است.

۷- "ماده ضد اغتشاش" عبارتست از:

هر ماده شیمیایی که در لیستها درج نگرده و بتواند به سرعت در انسانها التهاب



## برسختانی

حسی یا تأثیر اثرات ناتوان‌کننده جسمی ایجاد کند که با قطع استفاده از آن در مدت زمان کوتاهی این اثرات ناپدید شوند.

۸- "تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی":

الف - یعنی هر تجهیزات به علاوه ساختمان محل استقرار چنین تجهیزاتی که در هر زمان بعد از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر با یازدهم دی ماه سال ۱۳۲۶ هجری شمسی در موارد زیر طراحی، ساخته، یا مورد استفاده قرار گرفته‌اند:

اول - به عنوان بخشی از مرحله تولید مواد شیمیایی (مرحله نهایی تکنولوژیکی)، تجهیزات در حال کار هستند، چرخه مواد شامل موارد زیر است:

(۱) هر ماده شیمیایی مندرج در لیست (۱) پیوست مواد شیمیایی، یا

(۲) هر ماده شیمیایی دیگری که برای مقاصد غیر ممنوعه کنوانسیون در محدوده سرزمینی با قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل یک دولت عضو مصرف بیش از یک تن در سال را نداشته، اما می‌تواند به منظور سلاح شیمیایی مورد استفاده قرار گیرد، یا

دوم - برای پرسازی سلاحهای شیمیایی، از جمله شامل پرکردن مواد شیمیایی جدول (۱) که داخل مهمات، ابزار آلات و یا کانتینرهای ذخیره انبوه، پرسازی مواد شیمیایی به داخل کانتینرهایی که تشکیل قسمتی از مهمات یا ابزار آلات دوگانه را داده یا پرسازی مواد شیمیایی به داخل مهمات جنس شیمیایی که تشکیل قسمتی از مهمات یا ابزار آلات ساده را می‌دهد و پرسازی کانتینرها و مهمات جنس شیمیایی به داخل مهمات و ابزار آلات مربوطه،

ب - تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به معنی زیر نمی‌باشد:

اول - هر تأسیساتی که دارای ظرفیت تولیدی مواد شیمیایی مشخص شده در جزء اول قسمت (الف) به میزان کمتر از یک تن باشد،

دوم - هر تأسیساتی که در آن مواد شیمیایی مشخص شده در جزء اول قسمت (الف) به طور اجتناب‌ناپذیر به عنوان محصول جانبی فعالیت‌های مربوط به اهداف ممنوع نشده در این کنوانسیون تولید شده یا می‌شوند، به گونه‌ای که آن مواد بیش از ۳٪ کل محصول نباشد، این چنین تأسیساتی طبق ضمیمه اجرا و تأیید (که از این به بعد ضمیمه "تأیید" نامیده می‌شود) تابع اظهارنامه و بازرسی می‌شود، یا

سوم - تأسیسات منفرد و کوچک برای تولید مواد شیمیایی مندرج در جدول (۱) برای

## برسختی

شماره

تاریخ

پیوست

مقاصد مجاز در این کنوانسیون موضوع بخش (۶) پیوست بازرسی و تحقیق.

۹- "مقاصد غیر ممنوعه در کنوانسیون" عبارتند از:

(الف) مقاصد صنعتی، کشاورزی، تحقیقاتی، طبی، دارویی یا سایر مقاصد صلح آمیز،

(ب) مقاصد حفاظتی، مشخصاً مقاصدی که مستقیماً به حفاظت در مقابل مواد

شیمیایی سمی و حفاظت در مقابل سلاحهای شیمیایی مربوط می گردد،

(پ) مقاصد نظامی که ارتباطی به استفاده از سلاحهای شیمیایی ندارند و بر استفاده از

خواص سمی مواد شیمیایی به عنوان یک روش جنگی متکی نیستند،

(ت) اعمال قانون از جمله مقاصد ضد اغتشاش داخلی.

۱۰- "ظرفیت تولید" عبارتست از:

استعداد کمی سالیانه برای ساخت یک ماده شیمیایی مشخص بر مبنای روند

تکنولوژیکی که واقعاً مورد استفاده قرار گرفته یا، اگر روند هنوز عملیاتی نشده، برای

استفاده در تأسیسات طراحی گردیده. این استعداد ضرورتاً باید مساوی با ظرفیت اسمی

باشد، یا اگر هنوز ظرفیت اسمی قابل حصول نیست، برابر ظرفیت طراحی شده باشد،

ظرفیت اسمی نتیجه تولید در بهترین شرایط با بالاترین مقدار برای تأسیسات تولیدی که با

یک یا چند تولید آزمایشی نشان داده می شود، می باشد. ظرفیت طراحی شده عبارتست از

ظرفیتی که به صورت نظری برای تولید محاسبه شده است.

۱۱- "سازمان" عبارتست از سازمان ممنوعیت سلاحهای شیمیایی که طبق ماده (۸)

این کنوانسیون تشکیل می شود.

۱۲- از نظر ماده (۶):

(الف) "تولید" یک ماده شیمیایی عبارتست از شکل گیری آن از طریق واکنش

شیمیایی،

(ب) "فرآوری" یک ماده شیمیایی عبارتست از یک فرآیند فیزیکی، مثل تهیه،

استخراج و تلخیص، به گونه ای که ماده شیمیایی به ماده شیمیایی دیگری تبدیل نشود،

(پ) "مصرف" یک ماده شیمیایی عبارتست از تبدیل آن به ماده شیمیایی دیگر

از طریق یک واکنش شیمیایی.



## بروتالی

### ماده ۳ - اظهارنامه‌ها

۱ - هر دولت عضو بایستی در مدت کمتر از (۳۰) روز پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای آن عضو اظهارنامه‌های زیر را به سازمان کنوانسیون تسلیم نماید:

(الف) در مورد سلاحهای شیمیایی:

اول - اظهار کند که آیا سلاح شیمیایی در تملک یا در اختیار دارد و یا هر نوع سلاح شیمیایی در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او قرار دارد،

دوم - محل دقیق، مقادیر کلی و جزئیات ذخایر سلاحهای شیمیایی که در اختیار و یا در مالکیت دارد، یا در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او هستند، طبق بندهای (۱) الی (۳) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید، به استثناء آن دسته از سلاحهای شیمیایی مربوط به جزء (سوم) را مشخص کند،

سوم - هر سلاح شیمیایی که در سرزمین خود در مالکیت یا در اختیار دولت دیگری است یا در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل دولت دیگری باشد را طبق بند (۴) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید گزارش کند،

چهارم - اظهار کند که آیا هرگونه سلاح شیمیایی از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر یازدهم اسفند ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی انتقال یا دریافت مستقیم یا غیرمستقیم کرده و نقل و انتقالات چنین سلاحهایی را بر طبق بند (۵) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید مشخص نماید،

پنجم - طرح کلی انهدام سلاحهای شیمیایی که در مالکیت یا در اختیار دارد یا در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او واقع شده است را بر طبق بند (۶) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید تهیه کند،

(ب) در مورد سلاحهای شیمیایی قدیمی و سلاحهای شیمیایی رها شده:

اول - اظهار کند که آیا سلاحهای شیمیایی قدیمی در سرزمین خود دارد و کلیه اطلاعات موجود طبق بند (۳) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید را تهیه نماید،

دوم - اظهار کند که آیا سلاحهای شیمیایی رها شده در سرزمین خود دارد و اطلاعات موجود طبق بند (۸) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید را تهیه نماید،

سوم - اظهار کند که آیا سلاح شیمیایی رها شده در سرزمین سایر دولتها را در تملک



## تعلیه

دارد و کلیه اطلاعات موجود طبق بند (۱۰) قسمت (الف) بخش (۴) ضمیمه تأیید را تهیه نماید،

(پ) در مورد تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی :

اول - اظهارکنند تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر یازدهم اسفند ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی در مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل خود داشته یا دارد،

دوم - تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر یازدهم اسفند ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی در مالکیت یا در اختیار یا در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل واقع بوده و یا هست طبق بند (۱) بخش (۵) ضمیمه تأیید به استثناء تأسیساتی که به جزء سوم مربوط می گردد را مشخص کند،

سوم - هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی در سرزمین خود که در مالکیت یا در اختیار دولت دیگری بوده و یا هست و یا در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل دولت دیگری که از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر با یازدهم اسفند ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی قرار گیرد و یا دارد را، بر طبق بند (۲) بخش (۵) ضمیمه تأیید گزارش کند،

چهارم - انتقال یا دریافت مستقیم و یا غیر مستقیم هر تجهیزاتی برای تولید سلاحهای شیمیایی از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر با یازدهم اسفند ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی را اظهار کرده و انتقال و یا دریافت این تجهیزات را طبق بندهای (۳) الی (۵) بخش (۵) ضمیمه تأیید مشخص کند،

پنجم - طرح کلی انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تحت مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی که در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل آن قرار دارد را طبق بند (۶) بخش (۵) ضمیمه تأیید تهیه کند،

ششم - اقداماتی که فرار است برای تعطیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تحت مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او اتخاذ شود را طبق قسمت (خ) بند (۱) بخش (۵) ضمیمه تأیید مشخص کند،

هفتم - طرح کلی تبدیل موقت تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که در مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او می باشد به تأسیسات



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

انهدام سلاحهای شیمیایی را طبق بند (۷) بخش (۵) ضمیمه تأیید تهیه کند،  
(ت) در مورد سایر تأسیسات:

محل دقیق، ماهیت و حدود کلی فعالیتهای هر تأسیسات یا مؤسسه‌ای که در مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر با یازدهم اسفندماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی بوده و عمدتاً برای توسعه سلاحهای شیمیایی طراحی، ساخته یا مورد استفاده قرار گرفته است را تعیین نماید. اینگونه اظهارنامه از جمله شامل آزمایشگاهها و محلهای آزمایش و ارزیابی نیز می‌شود،

(ث) در مورد عوامل کنترل اغتشاش: نام ماده شیمیایی، فرمول ساختاری و شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی هر ماده شیمیایی در صورت وجود که جهت مقاصد اغتشاش در اختیار دارد مشخص نماید. این اظهارنامه بایستی در کمتر از (۳۰) روز پس از هر تغییر به تاریخ روز تنظیم شود.

۲- مقررات مربوطه این ماده و مقررات مندرج در بخش (۴) ضمیمه تأیید برحسب نظر دولت عضو در مورد سلاحهای شیمیایی که قبل از اول ژانویه ۱۹۷۷ برابر با یازدهم اسفندماه ۱۳۵۶ هجری شمسی در زیر خاک دفن شده‌اند و همچنان مدفون مانده یا قبل از اول ژانویه ۱۹۸۵ برابر با یازدهم اسفندماه سال ۱۳۶۵ هجری شمسی در دریا انداخته شده‌اند به کار برده نمی‌شود.

### ماده ۴ - سلاحهای شیمیایی

۱- مقررات این ماده و مشروح روشهای اجرای آن در مورد کلیه سلاحهای شیمیایی که یک دولت عضو در مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر مکانی در قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل خود دارد اعمال می‌گردد، به استثناء سلاحهای شیمیایی قدیمی و سلاحهای شیمیایی رها شده که برای آنها قسمت (ب) بند (۵) پیوست تأیید بکار برده می‌شود.

۲- مشروح روشهای اجرای این ماده در پیوست تأیید بیان گردیده است.

۳- کلیه محلهایی که در آن سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱)، انبار یا منهدم می‌شوند مشمول تأیید منظم از طریق بازرسی در محل و نظارت و مراقبت بنا دستگاههای موجود در محل طبق قسمت (ب) بخش (۴) پیوست تأیید، خواهند بود.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تغییر

۴- هر دولت عضو، بلافاصله بعد از ارسال اظهارنامه طبق قسمت (الف) بند (۱) ماده (۳)، دستیابی به سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را به منظور انجام تأیید منظم اظهارنامهها از طریق بازرسی در محل فراهم خواهد کرد. پس از آن، هیچ دولت عضو نیابتی هیچکدام از این سلاحهای شیمیایی را، مگر به محل تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی جابجا کند. به منظور انجام تأیید منظم در محل دولت عضو بایستی دستیابی به این سلاحهای شیمیایی را فراهم نماید.

۵- هر دولت عضو، دستیابی به تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی و مناطق ذخیرهسازی آنها را که در مالکیت یا در اختیار یا واقع در هر محلی از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل خود دارد را به منظور تأیید منظم از طریق انجام بازرسی در محل و نظارت و مراقبت با ابزارآلات در محل فراهم می نماید.

۶- هر دولت عضو، باید کلیه سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را مطابق با پیوست تأیید و براساس نسبت و ترتیب توافق، توافق شده (که از این به بعد به آن "ترتیب انهدام" گفته می شود) منهدم سازد. چنین انهدامی بایستی در کمتر از دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت شروع و در مدت (۱۰) سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون خاتمه یابد. ممانعتی برای دولت عضو برای انهدام سریعتر چنین سلاحهای شیمیایی وجود ندارد.

۷- هر دولت عضو باید:

(الف) طرحهای تفصیلی انهدام سلاحهای شیمیایی که در بند (۱) مشخص شده را حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز قبل از شروع دوره سالانه انهدام طبق بند (۲۹) قسمت (ب) بخش (۴) پیوست تأیید ارایه نماید، این طرحهای تفصیلی کلیه ذخایری که در دوره انهدام سال بعد منهدم خواهند شد را باید در بر بگیرد،

(ب) سالانه اظهارنامههایی در ارتباط با اجرای طرحهای خود برای انهدام سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) در مدت کمتر از (۶۰) روز بعد از خاتمه هر دوره انهدام سالانه ارایه نماید، و

(پ) حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از اتمام مرحله انهدام گواهی نماید که کلیه سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) از میان رفته است.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دبیر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

- ۸- در صورتی که دولتی بعد از گذشت دوره ده ساله انهدام اشاره شده در بند (۶) به این کنوانسیون بپیوندد و یا آنرا تصویب کند، سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را باید هرچه زودتر منهدم سازد. ترتیب انهدام و روشهای دقیق تأیید برای چنین دولت عضوی توسط شورای اجرایی مشخص خواهد شد.
- ۹- هر سلاح شیمیایی مکشوفه توسط دولت عضو و بعد از ارسال اظهارنامه‌های اولیه سلاحهای شیمیایی براساس قسمت (ب) بخش (۴) پیوست تأیید باید حفاظت، گزارش و منهدم گردد.
- ۱۰- هر دولت عضو باید در طول مدت حمل و نقل، نمونه برداری، ذخیره‌سازی و انهدام سلاحهای شیمیایی، بیشترین اولویت را برای حصول اطمینان از ایمنی مردم و حفاظت از محیط زیست قایل شود. هر دولت عضو، باید حمل و نقل، نمونه‌گیری، ذخیره‌سازی و انهدام سلاحهای شیمیایی را مطابق با استانداردهای ملی ایمنی زیست‌محیطی انجام دهد.
- ۱۱- هر دولت عضوی که در قلمرو خود سلاحهای شیمیایی داشته باشد که در مالکیت یا در اختیار دولت عضو دیگری باشد یا در قلمرو یا هر مکانی که تحت صلاحیت یا کنترل دولت عضو دیگر قرار داشته باشد، باید حداکثر تلاش را به منظور حصول اطمینان از خروج این قبیل سلاحهای شیمیایی از سرزمین خود حداکثر ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون در مورد آن دولت انجام دهد، در صورتی که سلاحهای یادشده در ظرف یک سال خارج نشوند، دولت عضو می‌تواند تقاضای ارایه کمک در انهدام این سلاحهای شیمیایی را از سازمان کنوانسیون و سایر دولتهای عضو نماید.
- ۱۲- هر دولت عضو متعهد می‌شود که با سایر دولتهای عضو که درخواست اطلاعات و کمک دارند براساس عمل متقابل یا از طریق دبیرخانه فنی در مورد روشها و تکنولوژیهای مربوط به انهدام مؤثر و ایمن سلاحهای شیمیایی همکاری کند.
- ۱۳- در اجرای فعالیتهای تأیید بر طبق این ماده و قسمت (الف) بخش (۴) پیوست تأیید، سازمان باید اقداماتی را برای اجتناب از تکرار غیر ضروری توافقات دویا چند جانبه در خصوص تأیید ذخایر سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها میان دولتهای عضو در نظر بگیرد. برای این مقصود، شورای اجرایی تصمیم خواهد گرفت که تأیید را به اقداماتی که



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعالیه

مکمل اقداماتی است که به موجب موافقتنامه دو یا چند جانبه برعهده گرفته شده محدود سازد، اگر ملاحظه کند که:

(الف) مقررات تأیید چنین توافقی با مقررات تأیید این ماده و قسمت (الف) بخش (۴) پیوست تأیید سازگار باشد،

(ب) اجرای چنین توافقاتی ضمانت کافی برای تطابق با مقررات مربوطه کنوانسیون را فراهم نماید، و

(پ) طرفین توافقات دو یا چند جانبه، سازمان کنوانسیون را کاملاً در جریان فعالیتهای تأیید بگذرانند،

۱۴- در صورتی که شورای اجرایی طبق بند (۱۳) تصمیمی اتخاذ نماید، سازمان کنوانسیون حق نظارت بر اجرای توافقات دو یا چند جانبه را خواهد داشت.

۱۵- هیچ موردی از بندهای (۱۳) و (۱۴) بر تعهدات دولت عضو نسبت به تهیه اظهارنامه‌ها بر طبق ماده (۳)، این ماده و قسمت (الف) بخش (۴) پیوست تأیید نباید تأثیر بگذرد.

۱۶- هر دولت عضو، هزینه‌های انهدام سلاحهای شیمیایی را که متعهد به انهدام آنهاست بایستی به عهده بگیرد، همچنین هزینه‌های تأیید ذخیره‌سازی و انهدام این قبیل سلاحهای شیمیایی را باید به عهده بگیرد، مگر اینکه شورای اجرایی به گونه دیگری تصمیم بگیرد. در صورتی که شورای اجرایی برای محدود ساختن اقدامات تأیید سازمان، طبق بند (۱۳) تصمیم بگیرد، هزینه‌های تأیید و نظارت تکمیلی سازمان، طبق معیار ارزیابی سازمان ملل متحد به نحوی که در بند (۷) ماده (۳) مشخص شده باشد پرداخت گردد.

۱۷- مقررات مندرج در این ماده و مقررات مربوطه بخش (۴) در پیوست تأیید بر حسب نظر دولت عضو در مورد سلاحهای شیمیایی دفن شده در خاک خود قبل از اول ژانویه ۱۹۷۷ برابر با یازدهم اسفندماه سال ۱۳۶۵ هجری شمسی که همچنان مدفون مانده‌اند یا سلاحهای شیمیایی که از قبل از اول ژانویه ۱۹۸۵ برابر با یازدهم اسفندماه سال ۱۳۶۵ هجری شمسی در دریا انداخته شده‌اند به کار برده نمی‌شود.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دستورنویس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیق

### ماده ۵ - تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

۱- مقررات این ماده و مشروح روشهای آن برای اجرا در مورد هر یک یا کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی اعمال خواهد گردید که در مالکیت یا در اختیار دولت عضو یا واقع در هر مکانی از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل او می باشد.

۲- آیین کار تفصیلی در مورد اجرای این ماده در پیوست تأیید گردیده است.

۳- کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تصریح شده در بند (۱) باید مشمول تأیید دوره‌ای از طریق بازرسی در محل و نظارت با ابزارآلات نصب شده در محل طبق بخش (۵) پیوست تأیید باشند.

۴- هر دولت عضو، کلیه فعالیتهای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که در بند (۱) مشخص شده به استثناء فعالیت مورد نیاز برای تعطیل تأسیسات را فوراً متوقف می نماید.

۵- هیچ دولت عضو نباید تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی جدید ایجاد کرده یا تأسیسات موجود را به منظور تولید سلاحهای شیمیایی یا هر نوع فعالیت ممنوعه دیگر در این کنوانسیون، تغییر و تبدیل دهد.

۶- هر دولت عضو بلافاصله پس از ارسال اظهارنامه‌ها طبق قسمت (ب) بند (۱) ماده (۳)، باید امکان دستیابی به تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱)، به منظور تأیید منظم اظهارنامه‌ها را از طریق بازرسی در محل فراهم سازد.

۷- هر دولت عضو باید:

(الف) حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز از زمان لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن، کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) بر طبق بند (۵) پیوست تأیید را تعطیل و در آن مورد یادداشت کتبی بدهد و،

(ب) پس از تعطیل کردن، امکان دستیابی به تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) به منظور تأیید منظم از طریق بازرسی در محل و نظارت و مراقبت ابزارآلات در محل به منظور حصول اطمینان از تعطیل تأسیسات و متعاقب آن انهدام تأسیسات را فراهم نماید.

۸- هر دولت عضو باید کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند

(۱) و تأسیسات و تجهیزات مربوط به آن را طبق پیوست تأیید و مطابق با نسبت و ترتیب



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

انهدام مورد توافق منهدم سازد (از این به بعد "ترتیب انهدام" نامیده می شود). چنین انهدامی در ظرف مدت یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت باید شروع و حداکثر در ظرف ده سال بعد از لازم الاجرا شدن کنوانسیون خاتمه پذیرد. ممانعتی برای دولت عضو برای انهدام سریعتر چنین تأسیساتی وجود ندارد.

۹- هر دولت عضو باید:

(الف) طرحهای تفصیلی برای انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز قبل از شروع انهدام و تأسیساتی ارایه نماید،

(ب) به طور سالیانه اظهارنامه های مربوط به اجرای طرحهای خود برای انهدام کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از هر دوره سالانه انهدام ارایه نماید، و

(پ) پایان انهدام کلیه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را حداکثر ظرف (۳۰) روز پس از خاتمه مراحل آن گواهی نماید.

۱۰- چنانچه دولتی بعد از دوره ده ساله انهدام که در بند (۸) این کنوانسیون ذکر شده آن را تصویب یا به آن بپیوندد، باید تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را هرچه زودتر منهدم کند. ترتیب انهدام و روش دقیق تأیید برای آن دولت عضو، توسط شورای اجرایی تعیین خواهد شد.

۱۱- هر دولت عضو، باید در طول انهدام تأسیسات سلاحهای شیمیایی بیشترین اولویت را برای حصول اطمینان از ایمنی مردم و حفاظت از محیط زیست قایل شود، هر دولت عضو باید تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را طبق استانداردهای ملی ایمنی زیست محیطی خود منهدم سازد.

۱۲- تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را می توان به طور موقت و بر طبق بندهای (۱۸) الی (۲۵) بخش (۵) پیوست تأیید به تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی تبدیل کرد. چنین تأسیسات تبدیل شده هرچه زودتر و به محض خاتمه استفاده برای انهدام سلاحهای شیمیایی باید منهدم گردند و به هر حال نباید این امر بیش از (۱۰) سال از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون به طول بیانجامد.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلانی

۱۳- دولت عضو می تواند در موارد استثنایی نیاز اضطراری، مجوز استفاده از تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را برای مقاصد مجاز در این کنوانسیون، درخواست کند. به توصیه شورای اجرایی، کنفرانس دولتهای عضو در مورد تصویب یا عدم تصویب درخواست، تصمیم خواهد گرفت و شرایطی که براساس قسمت (ت) بخش (۵) پیوست تأیید، تصویب محتمل خواهد شد را تعیین خواهد کرد.

۱۴- تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید به طریقی تبدیل شوند که امکان تبدیل مجدد آن به تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی بیشتر از امکان تبدیل آن به هر تأسیسات دیگر مورد استفاده در صنعت، کشاورزی، تحقیقات، پزشکی، دارویی یا سایر مقاصد صلح آمیزی که مواد شیمیایی مندرج در جدول (۱) سروکار ندارد، باشد.

۱۵- کلیه تأسیسات تبدیل شده باید مشمول تأیید منظم از طریق بازرسی در محل و نظارت و مراقبت با ابزارآلات موجود در محل بر طبق قسمت (ت) بخش (۵) پیوست تأیید باشد.

۱۶- به منظور اجرای فعالیتهای تأیید بر طبق این ماده و بخش (۵) پیوست تأیید، سازمان باید اقداماتی را برای اجتناب از تکرار غیر ضروری توافقات دوجانبه و چندجانبه بین دولتهای عضو در مورد تأیید تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی و انهدام آنها در نظر بگیرد.

برای این منظور شورای اجرایی باید تصمیم بگیرد که تأیید را محدود به اقداماتی که مکمل اقداماتی است به موجب توافقنامه دوجانبه و چندجانبه به عهده گرفته شده نماید، مشروط بر آنکه مسایل زیر را در نظر بگیرد:

(الف) مقررات تأیید چنین توافقی با مقررات تأیید این ماده و بخش (۵) پیوست تأیید منطبق باشد،

(ب) اجرای توافقات ضمانت کافی برای انطباق با مقررات مربوطه این کنوانسیون را فراهم نماید، و

(پ) طرفین توافقات دوجانبه و چندجانبه، سازمان را از فعالیتهای تأیید خود، کاملاً آگاه نمایند.

۱۷- در صورتی که شورای اجرایی بر طبق بند (۱۶) تصمیمی اتخاذ نماید، سازمان





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

حق نظارت و مراقبت بر اجرای توافق دو یا چند جانبه را خواهد داشت.

۱۸- هیچ مطلبی در بندهای (۱۶) و (۱۷) نباید بر تعهدات دولت عضو در مورد تنظیم اظهارنامه‌ها بر طبق ماده (۳) و بخش (۵) پیوست تأیید تأثیر بگذارد.

۱۹- هر دولت عضو، باید هزینه‌های انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی خود را که متعهد به انهدام آنهاست به عهده بگیرد. همچنین باید هزینه‌های تأیید مندرج در این ماده را به عهده گرفته، مگر آنکه شورای اجرایی تصمیم دیگری بگیرد. چنانچه شورای اجرایی تصمیم به محدود ساختن اقدامات تأیید سازمان طبق بند (۱۶) بگیرد، هزینه‌های تأیید و نظارت تکمیلی توسط سازمان، باید طبق معیار ارزیابی سازمان ملل متحد همانگونه که در بند (۷) ماده (۸) مشخص شده پرداخت گردد.

### ماده ۶- فعالیتهایی که توسط این کنوانسیون منع نشده‌اند

- ۱- هر دولت عضو براساس مقررات این کنوانسیون دارای حق توسعه، تولید در غیر اینصورت، اکتساب، نگهداری، انتقال و استفاده از مواد شیمیایی سمی و منحصرأ و پیش سازهای آنها برای مقاصد منع نشده در این کنوانسیون می‌باشد.
- ۲- هر دولت عضو، برای حصول اطمینان از توسعه، تولید در غیر این صورت، اکتساب، نگهداری، انتقال یا مورد استفاده قرار گرفتن مواد شیمیایی سمی برای مقاصد ممنوع نشده در این کنوانسیون در سرزمین خود یا هر مکان دیگری از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل خود باید اقدامات ضروری انجام دهد. برای این منظور و جهت تأیید فعالیتهای در انطباق با تعهدات کنوانسیون، هر دولت عضو مواد شیمیایی سمی و پیش سازهای آنها را که در جداول (۱، ۲ و ۳) پیوست مواد شیمیایی درج گردیده‌اند، تأسیسات مربوط به چنین مواد شیمیایی و سایر تأسیسات مشخص شده در پیوست تأیید در سرزمین خود یا واقع در هر مکانی از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل خود را تابع اقدامات تأیید پیش‌بینی شده در پیوست تأیید قرار خواهد داد.
- ۳- هر دولت عضو باید مواد شیمیایی مندرج در جدول (۱) را (که از این پس، "مواد شیمیایی جدول (۱)" نامیده می‌شود) تابع ممنوعیتهای تولید، اکتساب، انباشت، انتقال و استفاده براساس آنچه در بخش (۶) پیوست تأیید مشخص شده قرار دهد، دولت عضو باید



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعیین

- مواد شیمیایی جدول (۱) و تأسیساتی که در بخش (۶) پیوست تأیید مشخص شده‌اند را تابع تأیید منظم از طریق بازرسی در محل و نظارت و مراقبت با ابزار آلات نصب شده در محل مطابق با بخش مربوطه از همان پیوست تأیید قرار دهد.
- ۴- هر دولت عضو باید مواد شیمیایی مندرج در جدول (۲) - که از این پس، "مواد شیمیایی جدول (۲)" نامیده می‌شود - و تأسیساتی که در بخش (۷) پیوست تأیید مشخص شده را مطابق بخش مربوطه پیوست تأیید تابع نظارت و مراقبت بر اطلاعات و تأیید در محل قرار دهد.
- ۵- هر دولت عضو باید، مواد شیمیایی مندرج در جداول (۳) - که از این پس "مواد شیمیایی جدول (۳)" نامیده می‌شود - و تأسیساتی که در بخش (۸) پیوست تأیید مشخص شده را مطابق با همان بخش از پیوست تأیید تابع نظارت و مراقبت بر اطلاعات و تأیید در محل قرار دهد.
- ۶- هر دولت عضو، باید تأسیسات مشخص شده در بخش (۹) پیوست تأیید را براساس همان بخش از پیوست تأیید تابع نظارت و مراقبت بر اطلاعات و بازرسی نهایی در محل قرار دهد، مگر اینکه کنفرانس دولتهای عضو براساس بند (۲۲) بخش (۹) پیوست تأیید تصمیم دیگری اتخاذ کند.
- ۷- هر دولت عضو باید حداکثر ظرف (۳۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون در مورد آن دولت، اظهارنامه‌های اولیه مربوط به مواد شیمیایی و تأسیسات مربوطه را طبق پیوست تأیید تنظیم کند.
- ۸- هر دولت عضو باید اظهارنامه‌های سالیانه را در مورد مواد شیمیایی و تأسیسات مربوطه مطابق با پیوست تأیید تنظیم کند.
- ۹- به منظور بازرسی و تأیید در محل، هر دولت عضو باید به بازرسان اجازه دسترسی به تأسیسات را به گونه‌ای که در پیوست بازرسی و تأیید ذکر شده بدهد.
- ۱۰- انجام فعالیتهای بازرسی و تأیید، دبیرخانه فنی باید از مداخله بیجادر فعالیتهای شیمیایی دولت عضو که برای اهداف ممنوع نشده طبق این کنوانسیون انجام می‌گیرد و به‌ویژه در متابعت از مقررات بیان‌شده در پیوست حفاظت از اطلاعات محرمانه (که از این پس "پیوست امور محرمانه" نامیده می‌شود) اجتناب ورزد.



## تعلیه

۱۱- مقررات این ماده باید به گونه‌ای اجرا گردد که برای توسعه اقتصادی یا تکنولوژیکی دولتهای عضو، همکاری بین‌المللی در زمینه فعالیت‌های شیمیایی برای اهداف منع‌نشده در این کنوانسیون از جمله مبادله بین‌المللی اطلاعات علمی و فنی و مواد شیمیایی و تجهیزات مورد نیاز تولید، فرآوری یا استفاده از مواد شیمیایی برای اهداف منع‌نشده در کنوانسیون مانعی ایجاد ننماید.

### ماده ۷- اقدامات اجرایی ملی

#### تعهدات کلی

- ۱- هر دولت عضو باید طبق مراحل قانون اساسی خود اقدامات ضروری را برای اجرای تعهدات مربوطه در این کنوانسیون انجام دهد، مشخصاً باید:  
(الف) اشخاص حقیقی و حقوقی را در هر جایی از سرزمین خود یا در هر مکانی از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل که بر اساس حقوق بین‌الملل شناسایی گردیده از ارتکاب اعمال ممنوع شده برای دولت عضو به موجب این کنوانسیون منع نماید، از جمله مجازات قانونی در ارتباط با انجام این فعالیتها را وضع کند،  
(ب) در هیچ مکان تحت کنترل خود، اجازه هیچ‌گونه فعالیت ممنوعه برای دولت عضو در این کنوانسیون را ندهد، و  
(پ) مجازات قانونی وضع شده به موجب قسمت (الف) به هر نوع فعالیت ممنوعه برای دولت عضو در این کنوانسیون در هر جایی که اشخاص حقیقی مطابق حقوق بین‌الملل دارای تابعیت قانونی آن دولت هستند، گسترش دهد.
- ۲- هر دولت عضو باید با سایر دولتهای عضو همکاری نموده و برای تسهیل در اجرای تعهدات در بند (۱) کمک قانونی مناسب را تأمین نماید.
- ۳- هر دولت عضو، باید در طول اجرای تعهدات خود در این کنوانسیون، بالاترین اولویت را برای حصول اطمینان از ایمنی مردم و حفاظت از محیط زیست قایل شده و با دیگر دولتهای عضو در این زمینه به‌طور مناسب همکاری نماید.  
روابط بین دولت عضو و سازمان
- ۴- به منظور انجام تعهدات مربوطه به این کنوانسیون، هر دولت عضو باید یک مرجع



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

ملی" را به عنوان مرکز تماس ملی جهت ارتباط مؤثر با سازمان و سایر دولتهای عضو تعیین و یا تأسیس نماید. هر دولت عضو، باید سازمان را از "مرجع ملی" خود به هنگام لازم الاجرا شدن کنوانسیون در مورد آن دولت مطلع نماید.

۵- هر دولت عضو، باید سازمان را از اقدامات قانونی و اداری انجام شده برای اجرای این کنوانسیون، آگاه سازد.

۶- هر دولت عضو باید اطلاعات و سوابقی را که در ارتباط با اجرای این کنوانسیون محرمانه دریافت نموده محرمانه تلقی و روش جابجایی خاصی را برای این اطلاعات فراهم آورد. برخورد دولت عضو با این اطلاعات و سوابق باید منحصرأ در ارتباط با حقوق و تعهداتش طبق این کنوانسیون و براساس مقررات مندرج در پیوست امور محرمانه باشد.

۷- هر دولت عضو متعهد می شود که با سازمان در انجام کلیه امور مربوط همکاری نموده و به ویژه به دبیرخانه فنی کمک ارایه نماید.

### ماده ۸ - سازمان

#### الف - مقررات کلی

۱- دولتهای عضو این کنوانسیون بدین وسیله سازمان منع سلاحهای شیمیایی را به منظور نیل به هدف و مقصود این کنوانسیون برای حصول اطمینان از اجرای مقررات آن از جمله مقررات تأیید بین المللی پایبندی به آن و به منظور فراهم آوردن مجمعی برای مشاوره و همکاری میان دولتهای عضو تأسیس می کنند.

۲- کلیه دولتهای عضو این کنوانسیون، اعضای سازمان مذکور خواهند بود. هیچ دولت عضوی از عضویت در این سازمان نباید محروم شود.

۳- مقر و مرکز سازمان در شهر لاهه در دولت پادشاهی هلند خواهد بود.

۴- ارگانهای سازمان بدین قرار تأسیس می شوند: کنفرانس دولتهای عضو، شورای اجرایی و دبیرخانه فنی.

۵- سازمان باید فعالیتهای تأیید خود را که در این کنوانسیون مقرر گردیده با کمترین مداخله ممکن در اجرای به موقع و مؤثر اهدافش اداره نماید. این سازمان باید فقط اطلاعات و سوابق ضروری برای انجام مسؤلیتهای خود طبق این کنوانسیون را درخواست نماید.



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

سازمان باید هرگونه اقدامات احتیاطی جهت حفاظت از اطلاعات طبقه‌بندی شده در مورد تأسیسات و فعالیتهای نظامی و غیرنظامی که از آنها به‌هنگام اجرای این کنوانسیون مطلع می‌شود را انجام دهد و به‌ویژه مقررات مندرج در پیوست امور محرمانه را رعایت نماید.

۶- در اجرای فعالیتهای تأیید، سازمان باید اقداماتی را برای استفاده از پیشرفتهای علمی و تکنولوژی در نظر بگیرد.

۷- هزینه‌های فعالیتهای سازمان باید براساس مقیاس ارزیابی سازمان ملل که به‌منظور در نظر گرفتن تفاوت در عضویت بین سازمان ملل و عضویت در این سازمان تنظیم شده و براساس مقررات مواد (۴) و (۵) توسط دولتهای عضو پرداخت شود. کمکهای مالی دولتهای عضو به کمیسیون مقدماتی باید با روشی مناسب از پرداختهای آنها به بودجه عادی کسر شود. بودجه سازمان باید از دو بخش مجزا تشکیل شود، یکی مربوط به هزینه‌های اداری و سایر مخارج و دیگری مربوط به هزینه‌های تأیید.

۸- یک دولت عضو سازمان که در مورد "پرداخت سهمیه" خود به سازمان بدهکار باشد در صورتی که مبلغ بدهی با مبلغ سهمیه دو سال کامل قبل از آن مساوی و یا بیشتر از آن باشد در سازمان حق رای نخواهد داشت. معذالک کنفرانس دولتهای عضو می‌تواند اجازه رای به آن عضو را بدهد به شرطی که کنفرانس تشخیص دهد که عدم پرداخت سهمیه به دلیل وجود شرایطی خارج از کنترل آن دولت بوده است.

ب- کنفرانس دولتهای عضو

ترکیب، آیین‌کار و تصمیم‌گیری

۹- کنفرانس دولتهای عضو (که از این پس به‌عنوان "کنفرانس" نامیده می‌شود) از کلیه اعضای این سازمان تشکیل خواهد شد. هر دولت عضو دارای یک نماینده در کنفرانس خواهد بود، که می‌تواند با جانشینان و مشاورانش همراه باشد.

۱۰- اولین اجلاس کنفرانس دولتهای عضو حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز از تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون به وسیله امین کنوانسیون برگزار خواهد شد.

۱۱- اجلاسهای عادی کنفرانس به‌طور سالانه تشکیل خواهد شد، مگر اینکه به‌گونه

دیگری تصمیم‌گیری شود.

۱۲- اجلاسهای ویژه کنفرانس به‌صورت ذیل تشکیل خواهد شد:



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

- (الف) هنگامی که توسط کنفرانس تصمیم گیری شود،
- (ب) هنگامی که توسط شورای اجرایی درخواست گردد،
- (پ) هنگامی که توسط عضوی درخواست و توسط یک سوم اعضای مورد حمایت قرار گیرد،
- (ت) مطابق بند (۲۲) به منظور انجام بازنگری عملکرد این کنوانسیون متعهد به بررسی عملیات کنوانسیون می باشد.
- به استثناء مورد اشاره شده در زیر بند (ت) اجلاس ویژه بعد از دریافت درخواست توسط مدیرکل دبیرخانه فنی حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز تشکیل می شود، مگر اینکه به گونه دیگری در درخواست قید شده باشد.
- ۱۳- کنفرانس همچنین به صورت کنفرانس اصلاحیه طبق بند (۲) ماده (۱۵) تشکیل خواهد شد.
- ۱۴- اجلاسهای کنفرانس در مقر سازمان تشکیل می گردد، مگر اینکه کنفرانس به گونه دیگری تصمیم بگیرد.
- ۱۵- کنفرانس باید آیین کار خود را تصویب نماید. در آغاز هر اجلاس عادی، کنفرانس باید رییس اجلاس و دیگر اعضای هیأت ریسه را که ممکن است به وجود آنها نیاز باشد انتخاب نماید. این افراد تا انتخاب رییس جدید و سایر اعضای هیأت ریسه در اجلاس عادی آتی، عهده دار مسئولیت خواهند بود.
- ۱۶- حدنصاب برای تشکیل اجلاسهای کنفرانس اکثریت اعضای سازمان خواهد بود.
- ۱۷- هر عضو سازمان یک رای در کنفرانس خواهد داشت.
- ۱۸- کنفرانس در مورد مسایل آیین کار با اکثریت نسبی اعضای حاضر و رای دهنده تصمیم خواهد گرفت. تصمیمات راجع به موضوعات اساسی تا حد ممکن باید به اتفاق آراء اتخاذ شود. هنگامی که موضوعی به مرحله تصمیم گیری برسد چنانچه اتفاق آراء قابل حصول نباشد ریاست کنفرانس رای گیری را به مدت (۲۴) ساعت به تعویق می اندازد و در طول این مدت هرگونه تلاشی را برای تسهیل کسب اتفاق آراء مبذول و مراتب را قبل از پایان این مدت به کنفرانس گزارش خواهد کرد. چنانچه بعد از پایان (۲۴) ساعت اتفاق آراء میسر نگردد، کنفرانس باید با اکثریت دو سوم آراء اعضای حاضر و رای دهنده تصمیم گیری



## تعلیه

نماید، مگر اینکه به گونه دیگری در این کنوانسیون مشخص شده باشد. هنگامی که مسایل تشخیص اساسی بودن موضوع است، آن مسأله به عنوان موضوع اساسی تلقی می شود مگر اینکه کنفرانس با اکثریت لازم در مورد تصمیم گیری راجع به موضوعات اساسی تصمیم دیگری بگیرد.

### وظایف و اختیارات

۱۹- کنفرانس رکن اصلی سازمان خواهد بود. کنفرانس باید هر مسأله، موضوع و قضیه ای را که مربوط به این کنوانسیون باشد، از جمله آنهایی را که مربوط به وظایف و اختیارات شورای اجرایی و دبیرخانه فنی است مورد بررسی قرار دهد. کنفرانس می تواند در مورد مسایل، موضوعات و قضایای مربوط به این کنوانسیون که توسط دولتهای عضو مطرح و یا توسط شورای اجرایی به سمع آن می رسد توصیه نموده و تصمیماتی اتخاذ کند.

۲۰- کنفرانس باید بر اجرای این کنوانسیون نظارت نموده و به منظور ارتقاء هدف و مقصد آن اقدام نماید. کنفرانس باید پابندی به این کنوانسیون را مورد بررسی قرار دهد. کنفرانس همچنین بر فعالیتهای شورای اجرایی و دبیرخانه فنی نظارت نموده و می تواند دستورالعملهایی برای هر یک از آنها مطابق با مفاد این کنوانسیون در مورد اجرای وظایفشان صادر نماید.

۲۱- کنفرانس باید:

(الف) در اجلاس عادی خود گزارش، برنامه و بودجه سازمان که توسط شورای اجرایی ارائه می شود را علاوه بر سایر گزارشات مورد بررسی و تصویب قرار دهد،  
(ب) در مورد میزان سهمیه های مالی که توسط دولتهای عضو بر طبق بند (۷) باید پرداخت شود تصمیم بگیرد،

(پ) اعضای شورای اجرایی را انتخاب کند،

(ت) مدیرکل دبیرخانه فنی را (از این پس به عنوان "مدیرکل" نامیده می شود) منصوب

نماید،

(ث) آیین کار شورای اجرایی را که توسط شورا ارائه گردیده تصویب نماید،

(ج) ارگانهای فرعی را که جهت انجام وظایف خود بر طبق این کنوانسیون ضروری

تشخیص می دهد تأسیس نماید،

## تعلیه

میسر نگردد، کنفرانس باید با اکثریت دوسوم آراء اعضای حاضر و رای دهنده تصمیم‌گیری نماید، مگر اینکه به گونه دیگری در این کنوانسیون مشخص شده باشد. هنگامی که مسایل تشخیص اساسی بودن موضوع است، آن مسأله به عنوان موضوع اساسی تلقی می‌شود مگر اینکه کنفرانس با اکثریت لازم در مورد تصمیم‌گیری راجع به موضوعات اساسی تصمیم دیگری بگیرد.

### وظایف و اختیارات

۱۹- کنفرانس رکن اصلی سازمان خواهد بود. کنفرانس باید هر مسأله، موضوع و قضیه‌ای را که مربوط به این کنوانسیون باشد، از جمله آنهایی را که مربوط به وظایف و اختیارات شورای اجرایی و دبیرخانه فنی است مورد بررسی قرار دهد. کنفرانس می‌تواند در مورد مسایل، موضوعات و قضایای مربوط به این کنوانسیون که توسط دولتهای عضو مطرح و یا توسط شورای اجرایی به سمع آن می‌رسد توصیه نموده و تصمیماتی اتخاذ کند.

۲۰- کنفرانس باید بر اجرای این کنوانسیون نظارت نموده و به منظور ارتقاء هدف و مقصد آن اقدام نماید. کنفرانس باید پایبندی به این کنوانسیون را مورد بررسی قرار دهد. کنفرانس همچنین بر فعالیتهای شورای اجرایی و دبیرخانه فنی نظارت نموده و می‌تواند دستورالعملهایی برای هر یک از آنها مطابق با مفاد این کنوانسیون در مورد اجرای وظایفشان صادر نماید.

### ۲۱- کنفرانس باید:

- (الف) در اجلاس عادی خود گزارش، برنامه و بودجه سازمان که توسط شورای اجرایی ارائه می‌شود را علاوه بر سایر گزارشات مورد بررسی و تصویب قرار دهد،
- (ب) در مورد میزان سهمیه‌های مالی که توسط دولتهای عضو بر طبق بند (۷) باید پرداخت شود تصمیم بگیرد،
- (پ) اعضای شورای اجرایی را انتخاب کند،
- (ت) مدیرکل دبیرخانه فنی را (از این پس به عنوان "مدیرکل" نامیده می‌شود) منصوب نماید،

- (ث) آیین‌کار شورای اجرایی را که توسط شورا ارائه گردیده تصویب نماید،
- (ج) ارگانهای فرعی را که جهت انجام وظایف خود بر طبق این کنوانسیون ضروری





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعالیه

(ج) موجبات تقویت همکاریهای بین‌المللی را برای مقاصد صلح‌آمیز در زمینه فعالیت‌های شیمیایی فراهم نماید،

(ح) پیشرفتهای علمی در زمینه‌های علوم و فن‌آوری که می‌توانند در عملکرد این کنوانسیون مؤثر واقع شوند را بررسی کرده و در این چهارچوب مدیرکل را در مورد تشکیل هیأت مشورتی علمی راهنمایی کند، تا او بتواند در اجرای وظایفش، مشورتهای تخصصی و فنی مرتبط با این کنوانسیون را به کنفرانس، شورای اجرایی یا دولت‌های عضو ارائه دهد. هیأت مشورتی علمی از کارشناسان مستقل، براساس شروط و وظایفی که توسط کنفرانس تصویب شده است، منصوب خواهند شد.

(ج) در اولین اجلاس خود هر پیش‌نویس توافقات، شرایط و رهنمودهایی که توسط کمیسیون مقدماتی ارائه شده را بررسی و تصویب نمایند،

(د) در اولین اجلاس خود صندوق کمکهای اختیاری را برطبق ماده (۱۰) تأسیس

نماید،

(ذ) اقدامات لازم برای اطمینان از رعایت کنوانسیون و اصلاح و رفع شرایطی که با

مقررات این کنوانسیون تداخل دارد را براساس ماده (۱۲) انجام دهد.

۲۲- کنفرانس باید کمتر از یک سال پس از پایان پنجمین و دهمین سال از لازم‌الاجرا

شدن این کنوانسیون و در اوقات دیگری در خلال این مدت در صورتی که تصمیم بدان

بگیرد، اجلاسهای ویژه‌ای برای بازنگری عملکرد این کنوانسیون تشکیل دهد. چنین

بازنگریهایی هرگونه توسعه تکنولوژیک و علمی مربوطه را بررسی خواهد کرد. در فواصل

پنج‌سال از آن زمان، اجلاسهای دیگر کنفرانس با همان هدف برگزار می‌شود مگر آنکه

تصمیم دیگری اتخاذ گردد.

### ب- شورای اجرایی

ترکیب، آیین‌کار و تصمیم‌گیری

۲۳- شورای اجرایی از (۴۱) عضو تشکیل خواهد شد. هر دولت عضو حق دارد

براساس اصل چرخش، به عضویت در شورای اجرایی درآید. اعضای شورای اجرایی برای

مدت دو سال توسط کنفرانس انتخاب خواهند شد. به منظور حصول اطمینان از اجرای مؤثر

این کنوانسیون همچنین توجهی ویژه به تقسیمات منصفانه جغرافیایی، اهمیت صنایع



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پست

## تعلیه

شیمیایی و نیز مصالح سیاسی و امنیتی معطوف شده ترکیب شورای اجرایی به صورت زیر خواهد بود:

(الف) نه دولت عضو از آفریقا به وسیله دولتهای عضو واقع در همین منطقه تعیین می شوند. به عنوان مبنایی برای این انتخاب، توافق شده که از میان این دولت عضو، به عنوان یک رویه، سه عضو از میان دولتهایی باشند که مهمترین صنایع شیمیایی ملی در منطقه را براساس آمارهای منتشر و گزارش شده بین المللی دارا هستند. علاوه بر آن گروه منطقه ای باید سایر ملاحظات منطقه ای را نیز در تعیین این سه عضو در نظر بگیرد،

(ب) نه دولت عضو از آسیا به وسیله دولتهای عضو واقع در همین منطقه تعیین می شوند. به عنوان مبنایی برای این انتخاب توافق شده که، از میان این (نه) دولت عضو، به عنوان رویه چهار عضو از میان دولتهایی باشند که مهمترین صنایع شیمیایی ملی در منطقه را براساس آمارهای منتشر و گزارش شده بین المللی دارا هستند. علاوه بر آن گروه منطقه ای باید سایر ملاحظات منطقه ای را نیز در تعیین این چهار عضو در نظر بگیرد،

(پ) پنج دولت عضو از اروپای شرقی به وسیله دولتهای عضو واقع در همین منطقه تعیین می شود. به عنوان مبنایی برای این انتخاب توافق شده که از میان این پنج دولت عضو به عنوان رویه یک عضو از میان دولتهایی باشند که مهمترین صنایع شیمیایی ملی در منطقه را براساس آمارهای منتشر و گزارش شده بین المللی دارا هستند. علاوه بر آن گروه منطقه ای باید سایر ملاحظات منطقه ای را نیز در تعیین این یک عضو در نظر بگیرد.

(ت) هفت دولت عضو از آمریکای لاتین و کارائیب به وسیله دولتهای عضو واقع در همین منطقه تعیین می شود. به عنوان مبنایی برای این انتخاب توافق شده که از میان این هفت دولت عضو به عنوان یک رویه سه عضو از میان دولتهایی باشند که مهمترین صنایع شیمیایی ملی در منطقه را براساس آمارهای منتشر و گزارش شده بین المللی دارا هستند. علاوه بر آن گروه منطقه ای باید سایر ملاحظات منطقه ای را نیز در تعیین این سه عضو در نظر بگیرد.

(ث) ده دولت عضو از اروپای غربی به وسیله دولتهای عضو واقع در همین منطقه تعیین می شوند. به عنوان مبنایی برای این انتخاب توافق شده که از میان این ده دولت عضو به عنوان یک رویه پنج عضو از میان دولتهایی باشند که مهمترین صنایع شیمیایی ملی در منطقه را بر مبنای آمارهای منتشر و گزارش شده بین المللی دارا هستند. علاوه بر آن گروه



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیقات

منطقه‌ای باید سایر ملاحظات منطقه‌ای را نیز در تعیین این پنج عضو در نظر بگیرد. (ج) یک دولت عضو دیگر توسط دولت‌های عضو واقع شده در مناطق آسیا، آمریکای لاتین و کارائیب تعیین می‌شود. به‌عنوان مبنایی برای این انتخاب توافق شده که این دولت عضو باید یک عضو چرخشی از این مناطق باشد.

۲۴- بیست عضو باید برای یکسال در اولین دوره انتخابات شورای اجرایی انتخاب شوند، در این خصوص توجه لازم به نسبت‌های عددی مشروحه در بند (۲۳) خواهد شد.

۲۵- کنفرانس می‌تواند طبق درخواست اکثریت اعضای شورای اجرایی بعد از اجرای کامل مواد (۴) و (۵) ترکیب شورای اجرایی را با در نظر داشتن پیشرفتهای مرتبط با اصول مندرج در بند (۲۳) که ناظر به ترکیب شورای اجرایی است بررسی نماید.

۲۶- شورای اجرایی باید آیین‌کار خود را تهیه و جهت تصویب آن را به کنفرانس تقدیم نماید.

۲۷- رئیس شورای اجرایی، از بین اعضا باید انتخاب گردد.

۲۸- شورای اجرایی باید اجلاس‌های عادی خود را تشکیل دهد. این شورا در بین اجلاس‌های عادی به هر اندازه که نیاز باشد باید برای ایفای وظایف و اختیارات خود تشکیل اجلاس دهد.

۲۹- هر یک از اعضای شورای اجرایی یک رای خواهد داشت. شورای اجرایی در مورد موضوعات اساسی با اکثریت دوسوم کلیه اعضای خود تصمیم خواهد گرفت، مگر اینکه به گونه دیگری در این کنوانسیون مشخص شده باشد. شورای اجرایی در مورد مسایل آیین کار با اکثریت نسبی کلیه اعضای تصمیم می‌گیرد. هنگامی که تشخیص مسأله‌ای به‌عنوان اساسی یا غیراساسی مطرح باشد، آن موضوع اساسی تلقی می‌شود مگر اینکه شورای اجرایی با اکثریت لازم برای تصمیم‌گیری در مورد موضوعات اساسی تصمیم دیگری بگیرد.

### وظایف و اختیارات

۳۰- شورای اجرایی، رکن اجرایی سازمان خواهد بود. این شورا در مقابل کنفرانس مسؤول است. شورای اجرایی، وظایف و اختیارات تفویض شده توسط این کنوانسیون و همچنین وظایفی را که از طریق کنفرانس بدان محول می‌گردد اجرا می‌نماید این شورا باید



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعالیه

برای انجام این امور، مطابق با پیشنهادات، تصمیمات و دستورالعملهای کنفرانس اقدام و از اجرای صحیح و مداوم آنها اطمینان حاصل نماید.

۳۱- شورای اجرایی باید اجرای مؤثر و پایبندی به این کنوانسیون را ارتقا دهد، همچنین بر فعالیتهای دبیرخانه فنی نظارت کند و با مراجع ملی دولتهای عضو همکاری کرده و همکاریها و رایزنیهای بین دولتهای عضو را بنابه درخواست آنها تسهیل نماید.

۳۲- شورای اجرایی باید:

(الف) پیش نویس برنامه و بودجه سازمان را مورد بررسی قرار داده و به کنفرانس تقدیم نماید،

(ب) پیش نویس گزارش سازمان را در مورد اجرای این کنوانسیون، گزارش مربوط به فعالیتهای خود و گزارشات خاصی را در صورتی که ضروری بدانند و یا اینکه کنفرانس درخواست کند مورد بررسی قرار داده و به کنفرانس تقدیم نماید،

(پ) ترتیب اجلاسهای کنفرانس از جمله تهیه پیش نویس دستور جلسه را بدهد.

۳۳- شورای اجرایی می تواند درخواست برگزاری یک نشست ویژه کنفرانس را بنماید.

۳۴- شورای اجرایی باید:

(الف) موافقتنامه ها یا ترتیبات با دولتها و سازمانهای بین المللی را منوط به تأیید قبلی کنفرانس از جانب سازمان منعقد نماید،

(ب) با دولتهای عضو از جانب سازمان در ارتباط با ماده (۱۰) موافقتنامه منعقد کرده و بر امور صندوق داوطلبانه مورد اشاره در ماده (۱۰) نظارت نماید،

(پ) توافقات یا ترتیبات مربوط به اجرای فعالیتهای تأیید را که توسط دبیرخانه فنی با دولتهای عضو مذاکره گردیده، تأیید نماید.

۳۵- شورای اجرایی باید هر قضیه و مسأله ای که در صلاحیت دارد و براین کنوانسیون و اجرای آن تأثیر می گذارد، از جمله نگرانیهای مربوط به پایبندی و موارد عدم پایبندی را بررسی و به طریق مقتضی دولتهای عضو را مطلع و مسأله را به استحضار کنفرانس برساند.

۳۶- در ملاحظه تردیدها و یا نگرانیهای مربوط به پایبندی و یا موارد عدم پایبندی به



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعلیه

کنوانسیون از قبیل سوءاستفاده از حقوق قانونی فراهم شده در این کنوانسیون، شورای اجرایی باید با دولتهای عضو ذی نفع مشورت کند و به طریق مقتضی از دولت عضو باید بخواهد که اقدامات لازم را برای اصلاح وضعیت در ظرف مدت زمان مشخص شدهای انجام دهد. در صورتی که شورای اجرایی اقدامات بیشتری را ضروری تشخیص دهد، باید علاوه بر سایر موارد یک یا چند مورد زیر را انجام دهد:

(الف) کلیه دولتهای عضو را از موضوع مورد بحث مطلع سازد،

(ب) موضوع مورد بحث را به استحضار کنفرانس برساند،

(پ) بادر نظر گرفتن اقدامات لازم برای اصلاح وضعیت و حصول اطمینان از پایبندی

دولتهای ذی نفع، توصیه‌هایی را به کنفرانس تقدیم دارد.

شورای اجرایی باید در شرایط سخت و اضطراری، موضوع مورد بحث شامل

اطلاعات و نتایج مربوطه را مستقیماً به استحضار مجمع عمومی سازمان ملل و شورای

امنیت سازمان ملل برساند و همزمان کلیه دولتهای عضو را نیز از این اقدام مطلع نماید.

ت - دبیرخانه فنی

۲۷- دبیرخانه فنی باید به کنفرانس و شورای اجرایی در مورد انجام وظایف محوله

کمک نماید. دبیرخانه فنی باید اقدامات تأیید پیش‌بینی شده در این کنوانسیون را اجرا نماید.

این دبیرخانه باید سایر وظایف محول شده در این کنوانسیون و همچنین وظایفی که از طرف

کنفرانس و شورای اجرایی به آن تفویض گردیده را اجرا نماید.

۲۸- دبیرخانه فنی باید:

(الف) پیش‌نویس برنامه و بودجه سازمان را تهیه و به شورای اجرایی تقدیم نماید،

(ب) پیش‌نویس گزارش سازمان در مورد اجرای این کنوانسیون و سایر گزارشهایی

که کنفرانس یا شورای اجرایی ممکن است درخواست کند را تهیه و به شورای اجرایی

تقدیم نماید،

(پ) پشتیبانی اداری و فنی لازم را برای کنفرانس، شورای اجرایی و ارگانهای فرعی

دیگر را فراهم نماید،

(ت) از سوی سازمان با دولتهای عضو در مورد موضوعات مربوط به اجرای این

کنوانسیون مکاتبه نماید،



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ونیس

شماره

تاریخ

پوست

## مجلس

- (ث) کمکها و ارزیابی فنی، برای دولتهای عضو در مورد اجرای مقررات این کنوانسیون از جمله ارزیابی مواد شیمیایی جداول خارج از جداول را فراهم نماید.
- ۳۹- دبیرخانه فنی باید:
- (الف) در مورد توافقات و ترتیبات مربوط به اجرای فعالیتهای تأیید با دولتهای عضو، در صورت تصویب شورای اجرایی مذاکره نماید،
- (ب) حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون، در مورد تأسیس و نگهداری انبارهای دائمی کمکهای اضطراری و انسانی طبق قسمت (ب) و (پ) بند (۷) ماده (۱۰) با دولتهای عضو هماهنگی نماید. دبیرخانه فنی می تواند اقدام نگهداری شده را از نظر قابلیت استفاده بازرسی کند. فهرست اقلامی که قرار است ذخیره شود باید به وسیله کنفرانس براساس قسمت (ج) بند (۲) بالا بررسی و تصویب شود،
- (پ) صندوق کمکهای داوطلبانه اشاره شده در ماده (۱۰) را اداره نموده، اظهارنامه های تنظیمی توسط دولتهای عضو را گردآوری و در صورت درخواست، توافقات دوجانبه منعقد بین دولتهای عضو یا این دولت عضو و سازمان برای مقاصد مندرج در ماده (۱۰) را ثبت نماید.
- ۴۰- دبیرخانه فنی باید شورای اجرایی را در مورد هرگونه مشکلی که در مورد اجرای وظایفش بروز می کند، از جمله شک و تردیدها، ابهامات و عدم اطمینان از پایبندی به کنوانسیون که در اثر انجام فعالیتهای تأیید متوجه آنها شده است و قادر به حل و فصل و تبیین آنها از طریق مشاوره با دولت عضو ذی نفع نبوده، مطلع نماید.
- ۴۱- دبیرخانه فنی باید دارای یک مدیرکل به عنوان رئیس و مسؤول امور اداری، بازرسان، پرسنل علمی و فنی و سایر پرسنل مورد نیاز باشد.
- ۴۲- حوزه بازرسی باید یکی از واحدهای دبیرخانه فنی بوده و تحت نظارت مدیرکل انجام وظیفه نماید.
- ۴۳- مدیرکل باید بنا به پیشنهاد شورای اجرایی برای یک دوره ۴ ساله توسط کنفرانس منصوب گردد که فقط قابل تمدید برای یک دوره دیگر می باشد.
- ۴۴- مدیرکل باید در مورد انتصاب کارکنان سازمان و نحوه انجام وظایف دبیرخانه فنی، در مقابل کنفرانس و شورای اجرایی مسؤول باشد. جهت وصول اطمینان از حفظ



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعلیه

بالاترین سطح استاندارد در استخدام کارکنان و تعیین شرایط خدمت آنها ملاحظه فوق العاده‌ای باید به سطح استاندارد کارایی، صلاحیت و صداقت آنان معطوف گردد. فقط افراد دارای تابعیت دولتهای عضو باید به عنوان مدیرکل، بازرسان و سایر اعضای حرفه‌ای و دفتری به خدمت اشتغال روند. به اهمیت استخدام کارکنان تا سرحد امکان براساس وسعت جغرافیایی باید توجه لازم مبذول گردد. استخدام باید براساس رعایت حداقل نیاز جهت انجام وظایف دبیرخانه فنی صورت گیرد.

۴۵- مدیرکل باید مسؤولیت سازمان و انجام وظیفه هیأت مشورتی علمی موضوع قسمت (ح) بند (۲۱) را داشته باشد. مدیرکل باید پس از رایزنی با دولتهای عضو، هیأت مشورتی علمی را که هر یک براساس توانایی خود کار می‌کنند منصوب نماید. اعضای هیأت باید باتوجه به تخصص کارشناسی آنان در زمینه‌های علمی خاص که مربوط به اجرای این کنوانسیون می‌باشد منصوب گردند. مدیرکل ممکن است همچنین در صورت مقتضی در مشورت با اعضای هیأت علمی، گروههای کاری موقت از متخصصان علمی را برای ارائه توصیه در مسایل علمی تأسیس کند. باتوجه به نکات فوق، دولتهای عضو می‌توانند لیست کارشناسان مربوطه را به مدیرکل تقدیم نمایند.

۴۶- مدیرکل، بازرسان و سایر اعضای دبیرخانه در انجام وظایف خود نباید در پی دریافت دستور یا کسب تکلیف از هیچ دولت یا منبعی خارج از سازمان باشند. آنها باید از هر عملی که ممکن است بر موقعیت آنان به عنوان کارمندان بین‌المللی مسؤول در برابر کنفرانس و شورای اجرایی تأثیر گذارد خودداری نمایند.

۴۷- هر دولت عضو باید به ویژگی مسؤولیت بین‌المللی منحصر به فرد مدیرکل، بازرسان و سایر اعضای دبیرخانه احترام گذارده و از هرگونه اعمال نفوذ در ایفای مسؤولیتهای آنان خودداری نماید.

### ث- مصونیتها و مزایا

۴۸- سازمان در قلمرو یا هر مکانی تحت صلاحیت یا کنترل دولت عضو باشد باید از اهلیت حقوقی و مصونیتها و مزایای لازم برای انجام وظایف محوله بهره‌مند باشد.

۴۹- هیأت‌های نمایندگی دولتهای عضو به همراه جانشینان و مشاوران آنها، نمایندگان انتصابی در شورای اجرایی، جانشینان و مشاوران مربوطه، مدیرکل و کارمندان سازمان باید



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

از مصونیتها و مزایای لازم برای انجام مستقل وظایف خود در ارتباط با سازمان بهره‌مند باشند.

۵۰- اهلیت حقوقی، مصونیتها و مزایای مطروحه در این ماده باید در موافقتنامه‌های بین سازمان و دولتهای عضو و همچنین در موافقتنامه بین سازمان و دولتی که مقرر سازمان در آنجا واقع شده تصریح گردد. این موافقتنامه‌ها طبق قسمت (ج) باید توسط کنفرانس بررسی و تصویب شود.

۵۱- علیرغم بندهای (۴۸) و (۴۹)، امتیازات و مصونیتهایی که مدیرکل و کارمندان دبیرخانه فنی در طول اجرای فعالیتهای تأیید می‌توانند از آنها برخوردار شوند آنهایی خواهد بود که در بخش (ب) از بخش (۲) پیوست تأیید بدانها اشاره شده است.

### ماده ۹- رایزنیها، همکاری و حقیقت‌یابی

۱- دولتهای عضو کنوانسیون باید به‌طور مستقیم میان خود، یا از طریق سازمان و سایر رویه‌های بین‌المللی مناسب از جمله رویه‌های موجود در چهارچوب سازمان ملل متحد و مطابق با منشور آن، در مورد هر موضوعی که مربوط به هدف و مقصد، یا اجرای مقررات این کنوانسیون باشد رایزنی و همکاری نمایند.

۲- بدون خدشه‌دار کردن حق هیچ دولت عضوی در مورد درخواست بازرسی اعتراضی، دولتهای عضو در هر زمان ممکن، باید ابتدا کلیه تلاشها را جهت روشن کردن و حل مسایلی که می‌تواند در پایبندی به کنوانسیون ایجاد شک و شبهه کند و یا به نگرانیها در مورد مسایلی که مبهم تلقی می‌شود دامن زند، از طریق مبادله اطلاعات و رایزنی بین خود مبدول دارند. دولت عضوی که درخواست روشن شدن مطلبی را از دولت عضو دیگر در مورد موضوعی که در باور او ایجاد شک و نگرانی می‌کند دریافت می‌دارد، باید در اسرع وقت و حداکثر ظرف مدت (۱۰) روز اطلاعات کافی در مورد سؤال یا موضوع مورد شک و نگرانی را همراه با توضیح چگونگی حل مسأله توسط اطلاعات ارائه شده فراهم آورد. هیچ چیزی در این کنوانسیون نباید برحق دو یا چند دولت عضو در مورد ترتیب انجام بازرسی براساس رضایت طرفین یا سایر رویه‌های دیگری مابین آنها برای روشن شدن و حل هر موضوعی که ممکن است در پایبندی به کنوانسیون ایجاد شک نماید یا نگرانی را در





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

مورد موضوع مرتبطی که ممکن است مبهم تلقی شود را افزایش دهد تأثیر بگذارد. چنین ترتیباتی بر حقوق و تعهدات هیچ دولتی نسبت به سایر مواد کنوانسیون تأثیر نباید بگذارد. رویه درخواست توضیح

۳- هر دولت عضو حق دارد از شورای اجرایی برای روشن شدن وضعیتی که ممکن است مبهم تلقی شده یا باعث افزایش نگرانی در مورد احتمال عدم پایبندی دولت عضو دیگری به این کنوانسیون باشد، درخواست کمک نماید. شورای اجرایی باید اطلاعات مناسب و مربوط به چنین نگرانی را که در اختیار دارد فراهم نماید.

۴- دولت عضو حق دارد که از شورای اجرایی بخواهد تا از دولت عضو دیگری در کلیه مواردی که می تواند مبهم تلقی شود و یا نگرانی در مورد عدم پایبندی احتمالی این دولت به کنوانسیون را افزایش دهد درخواست روشن شدن موضوع را نماید. در چنین حالتی اقدامات زیر باید صورت پذیرد:

(الف) شورای اجرایی باید درخواست توضیح از دولت ذی ربط را از طریق مدیرکل حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت از زمان دریافت به آن دولت ارسال نماید،

(ب) دولت عضو مورد درخواست باید در اسرع وقت ممکن و به هر صورت حداکثر در ظرف مدت (۱۰) روز از تاریخ دریافت درخواست، توضیحات را در اختیار شورای اجرایی قرار دهد،

(پ) شورای اجرایی باید به توضیحات توجه نماید و آنرا حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت پس از دریافت برای دولت تقاضا کننده ارسال دارد،

(ت) در صورتی که دولت عضو درخواست کننده توضیحات را ناکافی تشخیص دهد حق دارد از شورای اجرایی بخواهد تا شورا توضیحات بیشتری از دولت مورد تقاضا کسب کند،

(ث) به منظور کسب توضیحات بیشتر که به استناد بند (ت) درخواست گردیده، شورای اجرایی می تواند از مدیرکل درخواست تشکیل یک گروه کارشناسی از دبیرخانه فنی را بنماید یا در صورت عدم وجود کارشناس مناسب در دبیرخانه فنی، از جایی دیگر بخواهد که اطلاعات و سوابق موجود مربوط به موقعیتی که ایجاد نگرانی کرده است را بررسی کند. گروه کارشناسان در مورد یافته های خود بایستی یک گزارش مستند به شورای



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دائرت رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعلیه

اجرائی تقدیم نماید،

(ج) چنانچه دولت عضو درخواست کننده توضیحات دریافتی را به استناد بندهای فرعی قسمتهای (ت) و (ث) رضایت بخش تشخیص ندهد، حق درخواست تشکیل اجلاس ویژه شورای اجرائی را دارد. در این اجلاس دولتهای درگیر که در آن شورا عضو نیستند موظف به شرکت هستند. در چنین نشست ویژه‌ای، شورای اجرائی باید موضوع را بررسی و می‌تواند هراقدامی را که برای حل و فصل وضعیت مناسب بداند توصیه نماید.

۵- یک دولت عضو همچنین حق دارد از شورای اجرائی درخواست نماید تا درباره هر وضعیتی که مبهم تشخیص داده شده یا موجبات نگرانی از عدم پابندی احتمالی آن دولت به این کنوانسیون را فراهم آورده روشن نماید. شورای اجرائی باید با فراهم ساختن این کمک پاسخ مقتضی را ارایه نماید.

۶- شورای اجرائی، باید دولتهای عضو را در مورد هر نوع درخواست برای توضیحات لازمه در این ماده مطلع نماید.

۷- اگر شک و یا نگرانی دولت عضو در مورد احتمال عدم پابندی در مدت (۶۰) روز پس از تقدیم درخواست توضیحات به شورای اجرائی بر طرف نشود یا بر این باور باشد که تردیدهای او مستلزم بررسی سریع است، علیرغم حق این دولت در تقاضای بازرسی اعتراضی، آن دولت می‌تواند درخواست یک نشست ویژه کنفرانس را به استناد قسمت (پ) بند (۱۲) ماده (۸) بنماید. در چنین نشست ویژه‌ای کنفرانس باید موضوع را مورد بررسی قرار داده و می‌تواند اقدامات مناسب برای حل و فصل آن وضعیت را توصیه نماید.

### رویه‌های بازرسی اعتراضی

۸- هر دولت عضوی حق درخواست بازرسی اعتراضی در محل از هر تأسیسات یا محلی واقع در سرزمین یا هر مکانی از قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل هر دولت عضو دیگری را صرفاً به منظور روشن شدن و حل هر نوع مشکل مربوط به عدم پابندی احتمالی به مقررات این کنوانسیون را دارد و می‌تواند اجرای این بازرسی را در هر محلی و بدون تأخیر توسط تیم بازرسی تعیین شده به وسیله مدیرکل و طبق پیوست تأیید خواستار شود.

۹- هر دولت عضو متعهد است که درخواست بازرسی را در چارچوب این کنوانسیون رعایت کند و در درخواست بازرسی خود کلیه اطلاعات مربوط که بر آن اساس



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

نگرانی احتمالی از عدم پایبندی به این کنوانسیون ایجاد شده را طبق پیوست تأیید فراهم سازد. هر دولت عضو باید از درخواستهای بازرسی بی اساس خودداری کند تا از سوء استفاده جلوگیری به عمل آید. بازرسی اعتراضی صرفاً به منظور تعیین حقایق مربوط به عدم پایبندی احتمالی به کنوانسیون اجراء خواهد شد.

۱۰- به منظور تأیید پایبندی به مقررات این کنوانسیون، هر دولت عضو باید به دبیرخانه فنی اجازه دهد که بازرسی اعتراضی در محل را طبق بند (۸) انجام دهد.

۱۱- پیرو درخواست بازرسی اعتراضی از یک تأسیسات یا محل و مطابق با رویه‌های پیش‌بینی شده در پیوست تأیید، دولت عضو بازرسی شوند:

(الف) حق و وظیفه دارد هرگونه تلاش منطقی برای نمایش "پایبندی به کنوانسیون" را اعمال کند و به این منظور تیم بازرسی را قادر به اجرای مأموریت خود نماید،

(ب) وظیفه فراهم آوردن امکان دستیابی به محل مورد درخواست را منحصرراً به منظور پیدا کردن حقایق مربوط به نگرانیهای راجع به عدم پایبندی احتمالی به عهده دارد،

و

(پ) دارای حق انجام اقدامات لازم برای حفاظت از تأسیسات حساس و جلوگیری از افشاء اطلاعات و سوابق محرمانه و غیر مرتبط با کنوانسیون می‌باشد.

۱۲- در مورد ناظر موارد ذیل باید مد نظر باشد:

(الف) دولت درخواست‌کننده مشروط به توافق دولت بازرسی شوند می‌توانند نماینده‌ای که ممکن است از اتباع دولت درخواست‌کننده یا دولت عضو ثالث باشد را جهت نظارت در انجام بازرسی اعتراضی اعزام دارد.

(ب) در آن صورت دولت بازرسی شوند امکان دستیابی ناظر را مطابق با پیوست تأیید تأمین خواهد کرد،

(پ) دولت عضو بازرسی شوند به عنوان یک قاعده باید ناظر پیشنهادی را بپذیرد، در صورت امتناع دولت بازرسی شوند، این امر باید در گزارش نهایی قید گردد.

۱۳- دولت درخواست‌کننده باید درخواست بازرسی اعتراضی در محل را به شورای اجرایی و همزمان به مدیرکل برای به جریان انداختن فوری امر تقدیم نماید.

۱۴- مدیرکل فوراً باید اطمینان حاصل کند که درخواست بازرسی با شرایط مشخص



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

شده در بند (۴) بخش (۱۰) پیوست تأیید منطبق است و در صورت ضرورت، به دولت عضو درخواست کننده در مورد تکمیل درخواست بر طبق آن کمک نماید. هنگامی که درخواست بازرسی با شرایط منطبق باشد، در این صورت مقدمات بازرسی اعتراضی شروع خواهد شد. ۱۵ - مدیرکل باید درخواست بازرسی را (۱۲) ساعت قبل از ورود برنامه ریزی شده تیم بازرسی به نقطه ورودی به دولت بازرسی شونده ارسال دارد.

۱۶ - بعد از دریافت درخواست بازرسی، شورای اجرایی باید از اقدامات انجام شده درباره تقاضای بازرسی توسط مدیرکل مطلع شده و در طول روند بازرسی مورد را تحت نظر خود داشته باشد. به هر صورت مشاوره شورا، نباید موجب تأخیر در روند بازرسی گردد.

۱۷ - اگر شورای اجرایی تشخیص دهد بازرسی ادعای واهی، سوء استفاده یا به طور واضح خارج از دامنه شمول بند (۸) کنوانسیون می باشد می تواند حداکثر ظرف مدت (۱۲) ساعت بعد از دریافت درخواست بازرسی با سه چهارم اکثریت آراء کلیه اعضاء تصمیمی علیه اجرای بازرسی اعتراضی اتخاذ نماید. دولت درخواست کننده و بازرسی شونده نباید در چنین تصمیم گیری شرکت نمایند. اگر شورای اجرایی بر علیه بازرسی اعتراضی تصمیم بگیرد، اقدامات مقدماتی متوقف خواهد شد، اقدام دیگری در مورد درخواست صورت نخواهد گرفت و دولتهای ذی نفع از این تصمیم مطلع خواهند شد.

۱۸ - مدیرکل باید حکم بازرسی را برای اجرای بازرسی اعتراضی صادر نماید. حکم بازرسی همان درخواست بازرسی بوده که در بندهای (۸) و (۹) نحوه اجرای عملیاتی آن نوشته شده و باید با درخواست بازرسی مطابقت داشته باشد.

۱۹ - بازرسی اعتراضی، باید بر طبق بخش (۱۰) یا در صورت استفاده مورد ادعا مطابق با بخش (۱۱) پیوست تأیید اجراء شود. تیم بازرسی باید بر اساس اصل کمترین دخالت ممکن، سازگار با اجرای به موقع و مؤثر مأموریت تیم هدایت گردد.

۲۰ - دولت عضو بازرسی شونده در طول اجرای بازرسی اعتراضی با تیم بازرسی همکاری نموده و ظایف آنرا تسهیل می نماید. چنانچه دولت بازرسی شونده طبق بخش (پ) بخش (۱۰) پیوست تأیید پیشنهاد ترتیباتی برای نشان دادن پایبندی به این کنوانسیون را به جای دسترسی همه جانبه و کامل ارائه نماید، آن دولت باید کلیه کوششهای معقول از طریق

## تصمیمات

مشاوره با تیم بازرسی برای دستیابی به توافقی در مورد نحوه احراز و اثبات حقایق با هدف نشان دادن پایبندی را بکار بندد.

۲۱- گزارش نهایی باید شامل یافته‌های حقیقی به اضافه ارزیابی تیم بازرسی از میزان و ماهیت دسترسی و همکاری ارایه شده برای اجرای رضایتبخش بازرسی اعتراضی باشد. مدیر کل باید گزارش نهایی تیم بازرسی را بلادرنگ به دولت درخواست‌کننده، دولت بازرسی شونده، شورای اجرایی و کلیه دولتهای عضو کنوانسیون ارسال نماید. مدیرکل همچنین باید ارزیابی دولت درخواست‌کننده و بازرسی شونده و نیز دیدگاههای دیگر دولتهای عضو که ممکن است برای آن هدف به مدیرکل منتقل شده باشد را بلادرنگ به شورای اجرایی و سپس به دیگر دولتهای عضو ارسال نماید.

۲۲- شورای اجرایی باید طبق وظایف و اختیارات خود، گزارش نهایی تیم بازرسی را به محض دریافت بررسی نموده و به موارد نگرانیهای ذیل پاسخ دهد:

(الف) آیا عدم پایبندی به کنوانسیون به وقوع پیوسته است،

(ب) آیا درخواست در حیطه شمول این کنوانسیون بوده است، و

(پ) آیا از حق درخواست بازرسی اعتراضی سوءاستفاده شده است.

۲۳- چنانچه شورای اجرایی به این نتیجه برسد که باتوجه به وظایف و اختیارات خود اقدامات دیگری با عنایت به بند (۲۲) لازم است. باید اقدامات مناسب را برای بهبود وضعیت و حصول اطمینان از پایبندی به کنوانسیون از جمله توصیه‌های مشخص به کنفرانس انجام دهد. در صورت سوءاستفاده، شورای اجرایی بررسی خواهد کرد که آیا دولت درخواست‌کننده باید چه میزان از بار مالی بازرسی اعتراضی را عهده‌دار گردد.

۲۴- دولت درخواست‌کننده و دولت بازرسی شونده دارای حق شرکت در روند بررسی مجدد می‌باشند. شورای اجرایی باید دولتهای عضو و اجلاس آتی کنفرانس را از نتایج این روند آگاه سازد.

۲۵- چنانچه شورای اجرایی توصیه‌های مشخص به کنفرانس داشته باشد، کنفرانس اقدام لازم را طبق ماده (۱۲) مورد ملاحظه قرار خواهد داد.

## تعلیه

### ماده ۱۰ - کمک و حفاظت در برابر سلاحهای شیمیایی

- ۱- از نظر این ماده، "کمک" عبارتست از هماهنگی و رساندن حفاظت در برابر سلاحهای شیمیایی به دولتهای عضو از جمله موارد زیر: تجهیزات ردیابی و سیستمهای اعلام خطر، تجهیزات حفاظتی، تجهیزات رفع آلودگی و مواد رفع آلودگی، پادزهرهای طبی و معالجات و آرایه رهنمود در مورد هر یک از این اقدامات حفاظتی.
- ۲- برای مقاصدی که در این کنوانسیون ممنوع نگردیده است هیچ موردی از این کنوانسیون نباید مانع حق دولت عضو برای تحقیق در توسعه، تولید، کسب، انتقال یا استفاده از وسایل حفاظت در برابر سلاحهای شیمیایی تعبیر شود.
- ۳- هر دولت عضو حق مشارکت در مبادله کامل تجهیزات و مواد، اطلاعات علمی و فنی مربوط به وسایل حفاظت در برابر سلاحهای شیمیایی را داشته متعهد می شود تبادل آنها را تسهیل نماید.
- ۴- به منظور افزایش آشکار سازی در برنامه های ملی مربوط به مقاصد حفاظتی، عضو باید سالیانه اطلاعات مربوط به برنامه های خود را طبق رویه هایی که بر اساس قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) به وسیله کنفرانس بررسی و تصویب خواهد شد به دبیرخانه فنی ارسال نماید.
- ۵- دبیرخانه فنی باید حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون یک بانک اطلاعات حاوی اطلاعات سهل الوصول در مورد وسایل مختلف حفاظت در برابر سلاحهای شیمیایی و نیز اطلاعاتی که ممکن است از سوی دولتهای عضو تهیه شود را برای استفاده دولتهای درخواست شده تأسیس و نگهداری نماید. همچنین دبیرخانه فنی باید با استفاده از منابع در دسترس خود و طبق درخواست یک دولت عضو، مشاوره های کارشناسی و کمک در شناخت چگونگی اجرای برنامه های توسعه و بهبود قابلیت های حفاظتی در برابر سلاحهای شیمیایی را در اختیار آن دولت قرار دهد.
- ۶- هیچ موردی از این کنوانسیون نباید به عنوان مانع حق دولتهای عضو برای درخواست و فراهم آوردن کمکهای دوجانبه و انعقاد موافقتنامه های مجزا با سایر دولتهای عضو در مورد تهیه کمکهای اضطراری تعبیر گردد.
- ۷- هر دولت عضو متعهد می شود که از طریق سازمان کمک نماید و بدین منظور یک یا

## تعلیه

چند مورد از اقدامات زیر را انتخاب نماید:

(الف) در کمک به صندوق اعانه داوطلبانه که در نخستین اجلاس کنفرانس تأسیس می شود مشارکت نماید،

(ب) در صورت امکان حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت در صورت تقاضا با سازمان در مورد تهیه و فراهم آوردن کمک موافقتنامه ای منعقد نماید،

(پ) حداکثر در ظرف مدت (۱۸۰) روز بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون در مورد آن دولت نوع کمکی را که در پاسخ به تقاضای سازمان ممکن است فراهم نماید، اعلام کند. اگر چنانچه دولت عضوی متعاقباً قادر به فراهم کردن کمک مورد نظر در اظهارنامه خود نباشد، بر طبق این بند همچنان متعهد به فراهم کردن کمک می باشد.

۸- هر دولت عضو دارای حق درخواست براساس روشهایی که در بندهای (۹)، (۱۰) و (۱۱)، بیان خواهد شد جهت دریافت کمک و حفاظت بر علیه استفاده یا تهدید به استفاده از سلاحهای شیمیایی می باشد در صورتی که آن دولت بر این عقیده باشد که:

(الف) سلاحهای شیمیایی بر علیه او استفاده شده است،

(ب) از عوامل کنترل اغتشاش بر علیه او به عنوان روش جنگی استفاده شده است، یا

(پ) با اقدامات یا فعالیتهای منع شده برای دولتهای عضو براساس ماده (۱) مورد تهدید هر دولتی قرار گرفته باشد.

۹- درخواست مبتنی بر اطلاعات مربوطه باید به مدیرکل تسلیم شود و او باید آنرا فوراً به شورای اجرایی و کلیه دولتهای عضو ارسال دارد. مدیرکل باید درخواست را بلادرنگ ظرف مدت حداکثر (۱۲) ساعت پس از دریافت آن، برای دولتهای عضوی ارسال نماید که براساس قسمتهای (ب) و (پ) بند (۷) داوطلب ارسال کمکهای اضطراری در صورت کاربرد سلاحهای شیمیایی و یا استفاده از عوامل کنترل اغتشاش به عنوان یک روش جنگی شده یا در صورت تهدید جدی به کاربرد سلاحهای شیمیایی و یا تهدید جدی به کاربرد عوامل کنترل اغتشاش به عنوان یکی روش جنگی علیه دولت عضو مربوطه داوطلب ارسال کمکهای انسان دوست گردیده اند، مدیرکل حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت بعد از دریافت درخواست، باید تحقیقی را برای

## تعلیه

فراهم آوردن اساس اقدامات بعدی آغاز نماید. تحقیقات او ظرف مدت (۷۲) ساعت باید کامل گردد و گزارش مربوطه را به شورای اجرایی ارسال دارد. در صورت احتیاج به زمان بیشتر برای تکمیل تحقیقات، یک گزارش موقت در همین چهارچوب زمانی تقدیم می گردد. زمان اضافی مورد لزوم برای تحقیقات نباید از (۷۲) ساعت تجاوز نماید. به هر حال ممکن است زمان تحقیق در دوره های مشابه تمدید شود. گزارشها در پایان هر دوره اضافی به شورای اجرایی تقدیم می شود. تحقیق باید متناسب و منطبق با درخواست و اطلاعات همراه درخواست، حقایق مربوط به درخواست و همچنین نوع و دامنه کمکهای تکمیلی و حفاظتهای مورد نیاز را مشخص کند.

۱۰- شورای اجرایی حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت بعد از دریافت گزارش تحقیق، جهت بررسی وضعیت تشکیل جلسه داده و ظرف مدت (۲۴) ساعت بعد با اکثریت نسبی در مورد ارایه رهنمود به دبیرخانه فنی برای ارسال کمک تکمیلی تصمیم گیری کند. دبیرخانه فنی باید فوراً گزارش تحقیق و تصمیم اتخاذ شده به وسیله شورای اجرایی را به کلیه دولتهای عضو و سازمان بین المللی مرتبط ارسال دارد. در صورت چنین تصمیم گیری توسط شورای اجرایی، مدیرکل باید فوراً کمک را فراهم نماید. برای این منظور، مدیرکل می تواند با دولت عضو درخواست کننده، سایر دولتهای عضو و سازمانهای بین المللی مرتبط همکاری کند می تواند با دولت عضو درخواست کننده، سایر دولتهای عضو و سازمانهای بین المللی مرتبط همکاری کند، دولتهای عضو باید کلیه تلاشهای ممکن را برای فراهم آوردن کمک مبذول دارند.

۱۱- چنانچه اطلاعات موجود از تحقیق جاری یا سایر منابع قابل اعتماد دلیل کافی مبنی بر وجود قربانیان استفاده از سلاحهای شیمیایی بوده و اقدام فوری را اجتناب ناپذیر بدانند، مدیرکل باید کلیه دولتهای عضو را آگاه ساخته و با بکار بردن منابعی که کنفرانس برای چنین احتمالاتی در اختیار گذاشته اقدامات اضطراری کمک رسانی را انجام دهد. مدیرکل باید از اقدامات انجام شده طبق این بند، شورای اجرایی را مطلع سازد.

### ماده ۱۱ - توسعه اقتصادی و تکنولوژیکی

۱- مقررات این کنوانسیون باید به گونه ای اجرا شود که به توسعه اقتصادی یا





جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعلیه

تکنولوژیکی دولتهای عضو و همکاریهای بین المللی در زمینه فعالیتهای شیمیایی برای مقاصد ممنوع نشده در این کنوانسیون از جمله مبادله بین المللی اطلاعات علمی و فنی و مواد شیمیایی و تجهیزات برای تولید، فرآوری با استفاده از مواد شیمیایی برای مقاصد ممنوع نشده در این کنوانسیون مانعی ایجاد ننماید.

۲- بنابر مقررات این کنوانسیون و بدون خدشه دار کردن اصول و روشهای قابل اعمال حقوق بین الملل، دولتهای عضو:

(الف) باید حق داشته باشند که به طور فردی یا دسته جمعی تحقیق، توسعه، تولید، دستیابی، نگهداری، انتقال و استفاده از مواد شیمیایی را انجام دهد،  
(ب) باید حق مشارکت در بالاترین سطح مبادله مواد شیمیایی، تجهیزات و اطلاعات علمی و فنی مرتبط با توسعه و کاربرد شیمی جهت مقاصدی که در این کنوانسیون منع نشده را داشته و تسهیل آن را تعهد کنند.

(پ) نباید هیچگونه محدودیتی از قبیل محدودیتهای موجود در موافقتنامه های بین المللی مغایر با الزامات تعهد شده در کنوانسیون، که موجب محدودیت یا متوقف شدن تجارت، توسعه و ارتقاء دانش علمی و تکنولوژیکی در زمینه شیمی برای مقاصد صنعتی، کشاورزی، تحقیقاتی، پزشکی، دارویی و یا دیگر مقاصد صلح آمیز می شود بین خود قایل شوند،

(ت) نباید از این کنوانسیون به عنوان زمینه ساز کاربرد اقداماتی غیر از آنچه در این کنوانسیون پیش بینی یا اجازه داده شده، استفاده کنند، همچنین نباید از سایر موافقتنامه های بین المللی برای تعقیب هدفی که مغایر با این کنوانسیون است استفاده نمایند،  
(ث) باید متعهد شوند مقررات ملی موجود خود در زمینه تجارت مواد شیمیایی به منظور انطباق آنها با اهداف و مقاصد این کنوانسیون را بررسی نمایند.

ماده ۱۲- اقدامات تغییر وضعیت و حصول اطمینان از پایبندی به

کنوانسیون، از جمله تحریمات

۱- بر اساس آنچه در بندهای (۲)، (۳) و (۴) ذکر گردیده، کنفرانس باید اقدامات لازم



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پوست

## تعلیه

برای حصول اطمینان از پایبندی به این کنوانسیون و تغییر و بهبود هر وضعیتی که برخلاف مقررات این کنوانسیون است را به عمل آورد. کنفرانس باید در بررسی اقداماتی که به موجب این بند به عمل می‌آورد کلیه اطلاعات و توصیه‌های راجع به موضوعاتی که توسط شورای اجرایی تقدیم شده را مورد توجه قرار دهد.

۲- در مواردی که از دولت عضوی توسط شورای اجرایی خواسته شده که اقداماتی را جهت تغییر وضعیتی که در ارتباط با پایبندی آن دولت (به این پیمان) مسأله‌ساز شده انجام دهد و در مواردی که دولت عضو موفق به اجرای درخواست در زمان مقرر نشود کنفرانس می‌تواند براساس توصیه شورای اجرایی به اقداماتی از قبیل تحدید و تعلیق حقوق و امتیازات دولت عضو طبق این کنوانسیون تا انجام اقدام لازم توسط آن دولت جهت انطباق با تعهداتش در این کنوانسیون انجام دهد.

۳- در مواردی که ممکن است صدمه جدی ناشی از فعالیتهای منع شده طبق کنوانسیون به ویژه در مورد ماده (۱) به هدف و مقصد این کنوانسیون وارد شود، کنفرانس می‌تواند اقداماتی دسته‌جمعی را مطابق حقوق بین‌الملل به دولتهای عضو توصیه نماید.

۴- کنفرانس باید، در مواد بسیار دشوار مراتب را به همراه اطلاعات و نتایج مربوطه به استحضار مجمع عمومی سازمان ملل و شورای امنیت سازمان ملل برساند.

### ماده ۱۳ - روابط با سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی

هیچ موردی از این کنوانسیون نباید به هیچ طریقی به عنوان عامل محدودکننده یا کاهش دهنده تعهدات هر دولتی به موجب پروتکل ممنوعیت استفاده از گازهای خفه‌کننده، سمی یا سایر گازها و روشهای جنگ میکربی که در تاریخ (۱۷) ژوئن ۱۹۲۵ برابر با (۲۸) خردادماه سال ۱۳۰۴ هجری شمسی در ژنو به امضاء رسیده و کنوانسیون ممنوعیت توسعه، تولید و ذخیره‌سازی سلاحهای باکتریولوژی (میکربی) و سمی و انهدام آنها که در تاریخ (۱۰) آوریل ۱۹۷۲ برابر با (۲۲) فروردین‌ماه سال ۱۳۵۱ هجری شمسی در لندن، مسکو و واشنگتن به امضاء رسیده تفسیر گردد.

## تعلیه

### ماده ۱۴ - حل اختلافات

۱ - اختلافاتی که ممکن است در مورد کاربرد یا تفسیر این کنوانسیون پیش آید باید مطابق با مقررات مربوطه در این کنوانسیون و طبق مقررات منشور سازمان ملل متحد حل شود.

۲ - هنگامی که بین دو یا چند دولت عضو یا بین یک یا چند دولت عضو و سازمان، در مورد تعبیر و یا کاربرد این کنوانسیون اختلافی بوجود آید، طرفهای ذی نفع باید از نظر حل سریع اختلاف از طریق مذاکره یا سایر طرق صلح آمیز انتخابی خود، شامل توسل به ارکان مناسب این کنوانسیون و با رضایت متقابل ارجاع مسأله به دیوان بین المللی دادگستری طبق اساسنامه دیوان با یکدیگر مشاوره کنند. دولتهای عضو درگیر باید از اقدامات انجام شده، شورای اجرایی را مطلع سازند.

۳ - شورای اجرایی می تواند به حل اختلاف از هر طریق که مناسب تشخیص دهد از جمله پیشنهاد جمیله خود، دعوت از دولتهای درگیر در مسأله جهت آغاز روند حل اختلاف به طریق مورد علاقه آن دولتها و توصیه محدودده زمانی برای هر روش توافق شده کمک نماید.

۴ - کنفرانس باید مسایل مربوط به اختلافات مطرح شده به وسیله دولتهای عضو یا آنچه را که شورای اجرایی در این مورد به استحضارش رسانده بررسی نماید. کنفرانس در صورت لزوم باید ارگانی با وظایفی مرتبط با حل این اختلافات مطابق با قسمت (ج) بند (۲۱) ماده (۸) ایجاد کرده یا مسأله را به ارکان موجود واگذار نماید.

۵ - کنفرانس و شورای اجرایی به شرط تفویض اختیار از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد هر یک به طور مجزا مختارند در مورد کلیه مسایل حقوقی که در حوزه فعالیت های سازمان قرار می گیرد از دیوان بین المللی دادگستری تقاضای رای مشورتی نمایند. براساس قسمت (الف) بند (۳۴) ماده (۸) و برای نیل به این مقصود موافقتنامه ای بین سازمان ملل متحد و سازمان (کنوانسیون) باید منعقد شود.

۶ - این ماده به ماده (۹) یا مقررات مربوط به اقدامات بهبود وضعیت و حصول اطمینان از پایبندی به کنوانسیون از جمله تحریمها خدشه ای وارد نمی سازد.



## تعلیه

### ماده ۱۵ - اصلاحیه‌ها

۱- هر دولت عضو می‌تواند اصلاحیه‌هایی را به این کنوانسیون پیشنهاد نماید. هر دولت عضو همچنین می‌تواند، در مورد پیوسته‌های این کنوانسیون به نحوی که در بند (۴) مشخص شده پیشنهاد تغییراتی را بدهد. پیشنهادات براساس رویه‌های مندرج در بندهای (۲) و (۳) خواهد بود. پیشنهادات اصلاحیه‌ها تغییرات همچنان که در بند (۴) مشخص شده مشروط به رویه‌های مندرج در بند (۵) خواهد بود.

۲- متن اصلاحیه پیشنهادی باید به مدیرکل برای انتشار در میان دولتهای عضو و امین کنوانسیون ارایه گردد. اصلاحیه پیشنهادی فقط توسط یک "کنفرانس اصلاحیه" مورد بررسی قرار خواهد گرفت. چنین کنفرانس اصلاحیه‌ای در صورتی تشکیل می‌شود که یک سوم دولتهای عضو یا بیشتر حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از انتشار اصلاحیه حمایت خود را از بررسی بیشتر پیشنهاد رسماً به اطلاع مدیرکل برسانند. کنفرانس اصلاحیه، فوراً پس از یک اجلاس عادی کنفرانس تشکیل خواهد شد، مگر اینکه دولتهای درخواست‌کننده، اجلاس زودتری را درخواست کرده باشند، تحت هیچ شرایطی، یک کنفرانس اصلاحیه نباید ظرف مدت کمتر از (۶۰) روز بعد از تاریخ انتشار اصلاحیه پیشنهاد شده تشکیل شود.

۳- اصلاحیه‌ها ظرف مدت (۳۰) روز بعد از ارایه اسناد تصویب یا قبول آن توسط کلیه دولتهای عضو براساس قسمت (ب) زیر لازم‌الاجرا خواهند شد:  
(الف) هنگامی که اصلاحیه‌ها با اکثریت آراء مثبت و بدون هیچ رای منفی دولت عضوی توسط کنفرانس اصلاحیه تصویب شود، و

(ب) مورد تنفیذ یا پذیرش تمام آن دولتهای عضوی قرار گیرند که در کنفرانس اصلاحیه به آنها رای مثبت داده‌اند.

۴- به منظور حصول اطمینان از اعتبار و مؤثر بودن این کنوانسیون، چنانچه تغییرات پیشنهادی تنها به مسائلی با ماهیت اداری و فنی مربوط شوند، مقررات مندرج در پیوستها براساس بند (۵) قابل تغییر خواهند بود. کلیه تغییرات مربوط به پیوست مواد شیمیایی باید طبق بند (۵) انجام گیرد. بخش (الف) و (ب) پیوست "امور محرمانه"، بخش (۱۰) پیوست تأیید و تعاریف بخش (۱) پیوست تأیید که منحصراً مربوط به بازرسیهای اعتراضی است



جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره

تاریخ

پیوست

## تعلیه

تابع تغییرات طبق بند (۵) نخواهد بود.

۵- تغییرات پیشنهادی مربوط به بند (۴) باید طبق روشهای ذیل انجام گیرد:

(الف) متن تغییرات پیشنهادی توأم با اطلاعات ضروری باید به مدیرکل ارسال شود. اطلاعات اضافی برای ارزیابی پیشنهاد می تواند توسط هر دولت عضو و مدیرکل تهیه گردد. مدیرکل باید بلادرنگ پیشنهادات و اطلاعات مزبور را به کلیه دولتهای عضو، شورای اجرایی و امین کنوانسیون ارسال نماید.

(ب) حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز بعد از دریافت، مدیرکل باید پیشنهاد را برای تعیین کلیه نتایج احتمالی آن برای مقررات این کنوانسیون و اجرای آن ارزیابی نموده و این اطلاعات را با کلیه دولتهای عضو و شورای اجرایی ارسال نماید.

(پ) شورای اجرایی باید پیشنهاد را برحسب کلیه اطلاعات در دسترس خود از جمله انطباق یا عدم انطباق پیشنهاد با شرایط مندرج در بند (۴) بررسی نماید. شورای اجرایی باید حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از دریافت پیشنهاد، توصیه های خود را همراه با توضیحات مقتضی جهت بررسی به کلیه دولتهای عضو رسماً اعلام نماید. دولتهای عضو باید ظرف مدت (۱۰) روز اعلام وصول نماید.

(ت) چنانچه شورای اجرایی به کلیه دولتهای عضو پذیرش پیشنهاد را توصیه نماید، اگر هیچ دولتی بعد از (۹۰) روز پس از دریافت توصیه شورای اجرایی به آن معترض نباشد پیشنهاد تصویب شده تلقی می گردد. اگر شورای اجرایی توصیه کند که پیشنهاد رد شود چنانچه بعد از مدت (۹۰) روز پس از دریافت هیچ دولتی معترض رد پیشنهاد نباشد پیشنهاد رد شده تلقی می گردد.

(ث) اگر توصیه شورای اجرایی با شرایط مورد لزوم در بند (ت) تطبیق نکند، تصمیم در مورد پیشنهاد، شامل اینکه این پیشنهاد مطابق با شرایط بند (۴) بوده یا خیر در اجلاس آتی کنفرانس به عنوان یک موضوع اساسی تلقی خواهد شد:

(ج) مدیرکل باید کلیه دولتهای عضو و امین کنوانسیون را از هرگونه تصمیم براساس این بند رسماً مطلع نماید.

(چ) تغییرات مصوب براساس این رویه بعد از گذشت مدت (۱۸۰) روز پس از تاریخ اعلام رسمی تصویب آنها توسط مدیرکل برای کلیه دولتهای عضو لازم الاجرا خواهد شد.

## تعلیه

مگر اینکه مدت زمان دیگری توسط شورای اجرایی توصیه یا توسط کنفرانس تصمیم‌گیری شده باشد.

### ماده ۱۶ - مدت اعتبار و خروج

- ۱- مدت اعتبار این کنوانسیون نامحدود خواهد بود.
- ۲- هر دولت عضو در اعمال حاکمیت ملی خود چنانچه تشخیص دهد که حوادث فوق‌العاده‌ای مرتبط با موضوع این کنوانسیون مصالح عالی کشورش را به مخاطره افکنده است حق کناره‌گیری از این کنوانسیون را دارد. آن دولت باید این کناره‌گیری را با اخطار قبلی ۹۰ روزه به کلیه دولتهای عضو، شورای اجرایی، امین کنوانسیون و شورای امنیت سازمان ملل متحد اعلام نماید. چنین اخطاری باید حاوی بیان و شرح حوادث فوق‌العاده‌ای که به نظر دولت مورد بحث مصالح عالی‌اش را به مخاطره انداخته است باشد.
- ۳- کناره‌گیری دولت عضو از این کنوانسیون نباید روی وظایف دولتها جهت تداوم انجام تعهدات مربوط به هر یک از قواعد مربوطه حقوق بین‌الملل قوانین بین‌المللی مرتبط به‌ویژه پروتکل ۱۹۲۵ ژنو و برابر سال ۱۳۰۴ هجری شمسی تأثیر بگذارد.

### ماده ۱۷ - وضعیت پیوستها

پیوستها جزء تفکیک‌ناپذیر این کنوانسیون را تشکیل می‌دهند. هر نوع اشاره به کنوانسیون شامل پیوستها نیز می‌شود.

### ماده ۱۸ - امضاء

این کنوانسیون تا قبل از لازم‌الاجرا شدن جهت امضاء کلیه دولتها مفتوح خواهد ماند.

### ماده ۱۹ - تصویب

این کنوانسیون باید بر اساس روشهای پیش‌بینی شده در قانون اساسی دولتهای امضاکننده به تصویب برسد.

## تعلیه

### ماده ۲۰ - الحاق

هر دولتی که قبل از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون آنرا امضاء نکند، بعد از آن در هر زمان می تواند به آن ملحق شود.

### ماده ۲۱ - لازم الاجرا شدن کنوانسیون

۱- این کنوانسیون ظرف مدت (۱۸۰) روز بعد از تاریخ تسلیم شصت و پنجمین سند تصویب لازم الاجرا می گردد، ولی تحت هیچ شرایطی زودتر از دو سال از زمان افتتاح آن برای امضاء لازم الاجرا نمی گردد.

۲- برای دولتهایی که اسناد تصویب یا الحاق آنها بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون تودیع خواهد شد، کنوانسیون برای آنها روز سی ام بعد از تاریخ تودیع سند تصویب یا الحاق لازم الاجرا خواهد شد.

### ماده ۲۲ - حق شرط

مواد این کنوانسیون تابع حق شرط نخواهد بود. پیوستهای این کنوانسیون تابع حق تحفظ مغایر با هدف و مقصود آن نخواهد بود.

### ماده ۲۳ - امین کنوانسیون

بدین وسیله دبیرکل سازمان ملل متحد، به عنوان امین کنوانسیون تعیین می گردد و باید علاوه بر سایر موارد:

(الف) بلادرنگ کلیه دولتهای امضاءکننده و ملحق شونده را، از تاریخ هرامضاء، تاریخ تسلیم هر سند تصویب، یا الحاق و تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون و یا دریافت سایر اطلاعیه های کتبی آگاه سازد،

(ب) نسخ گواهی شده از این کنوانسیون را به نحو مقتضی به کلیه دول امضاءکننده یا دولتهای ملحق شونده ارسال نماید، و

(پ) این کنوانسیون را مطابق ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد به ثبت برساند.

بسم الله

شماره .....  
تاریخ .....  
پوست .....

ماده ۲۴ - متن های معتبر

متن های این کنوانسیون به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیولی که به طور یکسان معتبر می باشند نزد دبیرکل سازمان ملل متحد به عنوان امانت تودیع خواهند شد.

بنابه مراتب بالا، امضاء کنندگان ذیل که کاملاً برای این منظور مجاز شناخته شده اند، این کنوانسیون را امضاء نموده اند.

در پاریس در روز سیزدهم ژانویه هزار و نهصد و نود و سه برابر با بیست و سوم دی ماه سال یکهزار و سیصد و هفتاد و دو هجری شمسی تنظیم گردید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست و چهار ماده و ضمیمه آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و شش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ان

علی اکبر ناطق نوری  
رئیس مجلس شورای اسلامی



## الف - راهنمای جداول مواد شیمیایی

### راهنمای جدول یک

۱ - معیارهای زیر به منظور قراردادادن یک ماده شیمیایی سمی یا پیش ساز در جدول یک باید در نظر گرفته شوند:

(الف) ماده‌ای که به صورت سلاح شیمیایی تعریف شده در ماده (۲)، توسعه، تولید، انباشت یا استفاده شده باشد،

(ب) ماده‌ای که به نحوی در صورت حصول یک یا چند شرط از شروط زیر باعث بروز مخاطره‌ای بزرگ در هدف و مقصود این کنوانسیون به علت توان باعث بروز مخاطره‌ای بزرگ در هدف و مقصود این کنوانسیون به علت توان بالای خود جهت استفاده در فعالیتهایی که به موجب این کنوانسیون ممنوع شده، می‌شود:

(اول) ماده‌ای که دارای ساختار شیمیایی مرتبط و نزدیک با سایر مواد شیمیایی سمی فهرست شده در جدول یک بوده و خواص قابل قیاس را داشته یا می‌تواند داشته باشد،

(دوم) ماده‌ای که دارای خاصیت سمی کشنده یا فلج‌کننده و نیز سایر خواصی باشد که استفاده از آن را به عنوان سلاح شیمیایی امکان‌پذیر سازد،

(سوم) ماده‌ای که بتوان آنرا به عنوان پیش ساز در مرحله تک تکنولوژیکی نهایی تولید یک ماده شیمیایی سمی فهرست شده در جدول یک، بدون توجه به اینکه آیا این مرحله در تأسیسات، در مهمات یا جای دیگری انجام شده، منظور نمود.

(پ) ماده‌ای که برای مقاصدی که به موجب این کنوانسیون ممنوع نشده استفاده اندک داشته یا بلااستفاده باشد.

### راهنمای جدول دو

۲ - معیارهای زیر به منظور قراردادادن ماده شیمیایی که در جدول یک فهرست نشده یا پیش ساز یک ماده شیمیایی لیست یک یا یک ماده شیمیایی فهرست شده در جدول دو، بخش (الف) که بایستی در لیست دو قرار گیرد باید در نظر گرفته شود:

(الف) ماده‌ای که به جهت خاصیت سمی کشنده یا فلج‌کننده و نیز سایر خواصی که استفاده از آن را به عنوان یک سلاح شیمیایی ممکن می‌سازد، مخاطره قابل توجهی را برای هدف و مقصود این کنوانسیون بوجود آورد.

(ب) ماده‌ای که بتوان آنرا به‌عنوان پیش‌ساز در یکی از واکنش‌های شیمیایی در مرحله نهایی تشکیل یک ماده شیمیایی فهرست شده در جدول یک یا لیست دو، بخش (الف) به‌کاربرد،  
(پ) ماده‌ای که مخاطره قابل توجهی برای هدف و مقصود این کنوانسیون به‌علت اهمیتش در تولید یک ماده شیمیایی فهرست شده در جدول یک جدول دو بخش (الف) بوجود آورد،  
(ت) ماده‌ای که برای مقاصدی که به‌موجب این کنوانسیون ممنوع نشده در مقادیر زیاد به‌صورت تجاری تولید نشود.

#### راهنمای جدول سه

۴ - معیارهای زیر برای یک ماده شیمیایی یا پیش‌ساز سمی فهرست‌نشده در سایر جداول به‌منظور قرار گرفتن در جدول سه باید در نظر گرفته شود:  
(الف) ماده‌ای که به‌عنوان یک سلاح شیمیایی تولید، انباشت یا استفاده شده باشد،  
(ب) ماده‌ای که به‌نحوی به‌جهت خاصیت سمی‌کننده یا فلج‌کننده و نیز سایر خواصی که استفاده از آن را به‌عنوان یک سلاح شیمیایی ممکن می‌سازد، برای هدف و مقصود این کنوانسیون مخاطره‌آمیز باشد،  
(پ) ماده‌ای که برای هدف و مقصود این کنوانسیون به‌علت اهمیتش در تولید یک یا چند ماده شیمیایی فهرست شده در جدول یک یا جدول دو، بخش (ب) مخاطره‌آمیز باشد.  
(ت) ماده‌ای که بتوان آنرا در مقادیر زیاد تجاری برای مقاصدی که تحت این کنوانسیون ممنوع نشده، تولید کرد.

#### ب - جداول مواد شیمیایی

جداول زیر مواد شیمیایی و پیش‌سازهای سمی آنها را فهرست می‌کنند. به‌منظور اجرای این کنوانسیون این جداول، مواد شیمیایی را جهت انجام اقدامات تأیید طبق مقررات پیوست تأیید و مشخص می‌کنند. قسمت (الف) بند (۱) ماده (۲) این جداول تعریف سلاح‌های شیمیایی را تشکیل نمی‌دهند.

(هرگاه به‌گروه‌هایی از مواد شیمیایی دی‌الکیل و به‌دنبال آنها فهرستی از گروه‌های الکیلی در پراقتز اشاره شود، تمام مواد شیمیایی ممکن از تمام ترکیب‌های ممکن گروه‌های الکیلی فهرست شده در پراقتز به‌صورت فهرست شده در لیست مربوطه در نظر گرفته می‌شوند مگر به‌صورت اخص مستثنی شده باشند. ماده شیمیایی که با ستاره (\*) در جدول (۲) بخش (الف) مشخص شده، مشمول آستانه‌های ویژه برای اظهارنامه و تأیید می‌باشد، همانطور که در بخش (۷) ضمیمه تأیید مشخص شده است.)

## مواد شیمیایی جدول ۱

(شماره ثبت CAS)	A. مواد شیمیایی سمی :
(۱۰۷-۴۴-۸) (۹۶-۶۴-۰)	(۱) -O آلکیل (C10 شامل سیکلو آلکیل) الکیل (متیل) ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ( فسفونو فلونوریداتها مثال : سارین : O - ایزوپروپیل متیل فسفونو فلونوریدات سومان : O - پیناکولیل متیل فسفونو فلونوریدات
(۷۷-۸۱-۶)	(۲) -O الکیل (C10 شامل سیکلو الکیل) N,N - دی الکیل ( متیل) ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل فسفرآمید و سیانیداتها مثال : تابون : O - اتیل N,N - دی متیل فسفرآمید و سیانیدات
(۵۰۷۸۲ - ۶۹ - ۹)	(۳) -O الکیل (H یا C10) شامل سیکلو الکیل) S-۲-دی آلکیل ( متیل) ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ( - آمینو اتیل الکیل ( متیل) ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ( فسفونو تیولات هاومشتقات الکیلله بانمکهای پروتونه آنها . مثال : وی ایکس : O - اتیل S - ۲ - دی ایزوپروپیل آمینو اتیل متیل فسفونو تیولات

- (۴) خردلهای گوگردی :
- ۲- کلرواتیل کلرو متیل سولفید  
 گازخردل : بیس ( ۲- کلرواتیل ) سولفید  
 بیس ( ۲- کلرواتیل تیو ) متان  
 خردل چند عنصره: ۲.۱ - بیس ( ۲- کلرو اتیل تیو ) اتان  
 ۳. ۱ - بیس ( ۲ - کلرو اتیل تیو ) پروبان  
 ۴. ۱ - بیس ( ۲ کلرو اتیل تیو ) بوتان نرمال  
 ۵. ۱ - بیس ( ۲ کلرو اتیل تیو ) پتان نرمال  
 بیس ( ۲- کلرو اتیل تیو متیل ) اتر  
 خردل اکسیژن دار: بیس ( ۲- کلرو اتیل تیو اتیل ) اتر
- (۵) لوئیزیتها :
- لوئیزیت یک : ۲- کلرو وینیل دی کلرو آرسین  
 لوئیزیت دو : بیس ( ۲ - کلرو وینیل ) کلرو آرسین  
 لوئیزیت سه : تریس ( ۲- کلرو وینیل ) آرسین  
 خردلهای نیتروژن دار:
- (۶) اچ . ان . یک : بیس ( ۲- کلرواتیل ) اتیلامین  
 اچ . ان . دو : بیس ( ۲- کلرواتیل ) متیلامین  
 اچ . ان . سه : تریس ( ۲- کلرواتیل ) آمین
- (۷) ساکسی توکسین  
 (۸) رایسین
- .B پیش سازها :
- (۹) الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) فسفونیل دی فلوریدها  
 مثال : دی . اف : متیل فسفونیل دی فلورید
- (۱۰) O - آلکیل ( H یا C10 شامل سیکلو الکیل ) O - ۲ - دی الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) آمینو اتیل الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) - فسفونیتها و مشتقات الکیله یانمکهای پروتونه شده آنها .  
 مثال :  
 QL : O - اتیل O - ۲ - دی ایزوپروپیل آمینواتیل متیل فسفونیت
- (۱۱) کلروسارین : O - ایزوپروپیل متیل فسفونوکلریدات  
 (۱۲) کلروسومان : O - پیناکویل متیل فسفو نوکلریدات

## مواد شیمیایی جدول ۲

- A. مواد شیمیایی سمی :**
- (۱) آمیتون : O, O - دی اتیل S - (۲) - دی اتیل آمینو نیل [ فسفورو تیولات  
(۷۸-۵۳-۵)  
ومشتقات الکلیه یانمکهای پرتونه شده آنها.
- (۲) بی اف آی بی : ۱، ۱، ۳، ۳، ۳ - پتالفونورو - ۲ - (تری فلونورومتیل) - ۱ - پروین (۳۸۲-۲۱-۸)  
(۳) بی زد : ۳ - کوبنوکلید نیل بنزیلات (\*) (۶۵۸۱ - ۰۶ - ۲)
- B. پیش سازها :**
- (۴) مواد شیمیایی ، بجز آندسته موادی که جزء لیست یک میباشند ، این مواد شامل یک اتم فسفر متصل به یک گروه متیل ، اتیل یا پروپیل ( نرمال یا ایزو) محسوب شده و تعداد اتمهای کربن بیشتر را شامل نمیشود.  
مثال : متیل فسفونیل دی کلرید  
دی متیل متیل فسفونات
- (۶۷۶-۹۷-۱)  
(۷۵۶ - ۷۹-۶)
- معافیت :**
- (۹۴۴ - ۲۲ - ۹) فونوفوس : O - اتیل S - فیل اتیل فسفونو تیولوتیونات
- (۵) N,N - دی الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) فسفرآمید یک دی هالید ها  
(۶) دی آکلیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) فسفرآمید آنها  
(۷) آرسنیک تری کلرید  
(۸) ۲،۲ - دی فیل - ۲ - هیدروکسی استیک اسید  
(۹) کینو کلیدین - ۳ - ال  
(۱۰) N,N - دی الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) آمینواتیل - ۲ - کلرید ها و نمکهای پرتونه شده آنها.
- (۱۱) N,N - دی الکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نرمال یا ایزوپروپیل ) آمینواتان -  
۲ - الها و نمکهای پرتونه شده آنها.
- (۱۰۸ - ۰۱ - ۰۰) معافیت ها : N,N - دی متیل آمینو اتانول و نمکهای پرتونه شده آنها  
(۱۰۰ - ۳۷-۸) N,N - دی اتیل آمینو اتانول و نمکهای پرتونه شده آنها

(۱۲)  $N_2N$  - دی آلکیل ( متیل ، اتیل ، پروپیل نورمال یا ایزوپروپیل ) آمینواتان  
۲- الها ونمکهای پرتونه شده آنها.

(۱۳) نیو دی گلیکول : بیس ( ۲- هیدروکسی اتیل ) سولفید ( ۱۱۱-۴۸-۸ )

(۱۴) پیناکولیل الکل : ۳ و ۳- دی متیل بوتان - ۲ - ال ( ۴۶۴--۷ -۳ )

مواد شیمیائی جدول ۳

A. مواد شیمیائی سمی :

- |            |                                     |
|------------|-------------------------------------|
| (۷۵-۴۴-۵)  | (۱) فسژن : کربنیل دی کلرید          |
| (۵۰۶-۷۷-۴) | (۲) سیانوژن کلرید                   |
| (۷۴-۹۰-۸)  | (۳) هیدروژن سیانید                  |
| (۷۶-۰۶-۲)  | (۴) کلروپیکرین : تری کلرو نیترومتان |

B. پیش سازها :

- |              |                          |
|--------------|--------------------------|
| (۱۰۰۲۵-۸۷-۳) | (۵) فسفراکسی کلرید       |
| (۷۷۱۹-۱۲-۲)  | (۶) فسفرتری کلرید        |
| (۱۰۰۲۶-۱۳۰۸) | (۷) فسفریتاکلرید         |
| (۱۲۱-۴۵-۹)   | (۸) تری متیل فسفیت       |
| (۱۲۲-۵۲-۱)   | (۹) تری اتیل فسفیت       |
| (۸۶۸-۸۵-۹)   | (۱۰) دی متیل فسفیت       |
| (۷۶۲-۰۴-۹)   | (۱۱) دی اتیل فسفیت       |
| (۱۰۰۲۵-۶۷-۹) | (۱۲) سولفور منوکلرید     |
| (۱۰۵۴۵-۹۹-۰) | (۱۳) سولفور دی کلرید     |
| (۷۷۱۹-۰۹-۷)  | (۱۴) نیونیل کلرید        |
| (۱۳۹-۸۷-۷)   | (۱۵) تیل دی اتانول آمین  |
| (۱۰۵-۵۹-۹)   | (۱۶) متیل دی اتانول آمین |
| (۱۰۲-۷۱-۶)   | (۱۷) تری اتانول آمین     |

## پیوست اجرا و تأیید

### (پیوست تأیید)

#### بخش ۱

#### تعاریف

۱ - "تجهیزات تصویب شده": به معنی دستگاه و ادواتی است که برای انجام وظایف تیم بازرسی مورد نیاز بوده و توسط دبیرخانه فنی مطابق مقررات تدوین شده دبیرخانه طبق بند (۲۷) از بخش دوم ضمیمه بازرسی، مورد تأیید قرار گرفته‌اند. این گونه تجهیزات می‌توانند همچنین شامل تدارکات اداری یا لوازم ثبت‌کننده مورد استفاده تیم بازرسی نیز باشند.

۲ - "ساختمان": همانگونه که در تعریف تأسیسات تولید سلاح شیمیایی در ماده دوم کنوانسیون آمده شامل ساختمانهای ویژه و ساختمانهای استاندارد می‌باشد.

(الف) "ساختمان ویژه" به معنای:

(اول) هرگونه ساختمان شامل سازه‌های زیرزمینی، حاوی تجهیزات ویژه در صنعت تولید یا

پرکردن،

(دوم) هرگونه ساختمان شامل سازه‌های زیرزمینی دارای اشکال قابل تمایزی که آن را از ساختمانهایی که معمولاً برای فعالیتهای پرکردن یا تولید برای مقاصد منع نشده در این کنوانسیون به کار می‌روند، مشخص می‌کند.

(ب) "ساختمان استاندارد" به معنای هرگونه ساختمان شامل سازه‌های زیرزمینی ساخته شده برای ترویج استانداردهای صنعتی تأسیساتی که هیچ‌یک از مواد شیمیایی مشخص شده در جزء اول قسمت (الف) بند (۸) ماده (۲) یا سایر مواد خورنده را تولید نمی‌کنند.

۳ - "بازرسی اعتراضی" به معنای بازرسی است که طبق درخواست یک دولت عضو مطابق بندهای (۸) تا (۲۵) از ماده نهم کنوانسیون از هرگونه تأسیسات یا مکان واقع در سرزمین عضوی دیگر یا قلمرو تحت صلاحیت یا کنترل آن دولت به عمل می‌آید.

۴ - "ماده شیمیایی آلی مجزا" به معنای هرگونه ماده شیمیایی که از خانواده ترکیبات شیمیایی شامل کلیه ترکیبات کربنی به غیر از اکسیدها، سولفیدها و کربناتهای فلزی آن بوده و توسط نام شیمیایی، فرمول ساختمانی در صورت اطلاع و شماره ثبت سیستم خلاصه تحقیقات شیمیایی

( Chemical Abstract System, CAS ) در صورت تخصیص، شناسایی می‌گردد.

۵- "تجهیزات" همانگونه که در تعریف تأسیسات تولید سلاح شیمیایی در ماده دوم کنوانسیون

ذکر شده شامل تجهیزات ویژه و تجهیزات استاندارد می‌گردد:

(الف) "تجهیزات ویژه" به معنای:

اول - خط اصلی تولید شامل هر نوع راکتور یا تجهیزات ترکیب، جداسازی یا تخلیص محصول، هرگونه تجهیزاتی که مستقیماً برای انتقال حرارت در مرحله نهایی فنی همانند راکتورها یا جداسازی محصول مورد استفاده قرار می‌گیرند و نیز هرگونه تجهیزاتی که در تماس با مواد شیمیایی مندرج در جزء اول قسمت (الف) بند (۸) ماده (۲) کنوانسیون بوده و یا در صورت فعالیت تأسیسات در تماس قرار گیرند،

دوم - هرگونه ماشین پرکردن سلاح شیمیایی،

سوم - هرگونه تجهیزات دیگری که اختصاصاً برای عملیات تأسیسات تولید سلاح شیمیایی طراحی، ساخته و یا نصب شده است به نحوی که از تأسیسات منطبق با استاندارد معمول صنایع شیمیایی برای تأسیساتی که قادر به تولید مواد شیمیایی مندرج در جزء اول قسمت (الف) بند (۸) ماده (۲) کنوانسیون یا مواد شیمیایی خورنده را تولید نمی‌کنند، قابل تمایز باشد: برای مثال تجهیزاتی از جنس آلیاژ غنی از نیکل یا سایر مواد مقاوم به خوردگی، تجهیزات ویژه کنترل پس آب، تصفیه پس آب، تصفیه هوا یا بازیابی حلال، محوطه‌های سر بسته ویژه و سپرهای حفاظتی، تجهیزات آزمایشگاهی غیراستاندارد مورد استفاده در آنالیز مواد شیمیایی سمی برای مقاصد سلاح شیمیایی، پانلهای ویژه کنترل فرآیند و قطعات یدکی تجهیزات ویژه.

(ب) "تجهیزات استاندارد" به معنای:

اول - تجهیزات تولیدی که معمولاً برای صنایع شیمیایی استفاده شده و شامل انواع تجهیزات

ویژه نمی‌گردد:

دوم - سایر تجهیزاتی که معمولاً در صنایع شیمیایی استفاده می‌شوند از قبیل تجهیزات اطفاء حریق، تجهیزات مراقبت دفاع و حفاظت/ایمنی، امکانات پزشکی، تأسیسات آزمایشگاهی یا تجهیزات ارتباطی.

۶- "تأسیسات" مورد نظر در ماده ششم کنوانسیون به معنای هرگونه اماکن صنعتی است که ذیلاً

به عنوان مجتمع، کارخانه یا واحد تعریف می‌گردد.



(الف) "مجتمع" (استحکامات، کارخانه) به معنای اجتماع محلی از یک یا چند کارخانه است که هرکدام دارای بخش اداری مجزا بوده ولی تحت یک بخش کنترل عملیاتی قرار دارند و شامل زیرساختهایی مشترک همانند موارد ذیل است:

- اول - بخش اداری و سایر دفاتر،
- دوم - کارگاههای تعمیر و نگهداری،
- سوم - مرکز پزشکی،
- چهارم - تأسیسات،
- پنجم - آزمایشگاه تجزیه مرکزی،
- ششم - آزمایشگاههای تحقیق و توسعه،
- هفتم - منطقه تصفیه فاضلاب و پس آب، و
- هشتم - انبارهای ذخیره.

(ب) "کارخانه" (تأسیسات تولید، کارگاه) به معنای یک منطقه نسبتاً مستقل از ساختمانها یا سازههایی که شامل یک یا چند واحد با زیرساختارهایی اضافی و بهم وابسته از قبیل ذیل می باشد:

- اول - بخش اداری کوچک،
- دوم - مناطق نگهداری / ذخیره مواد اولیه یا محصولات،
- سوم - منطقه تصفیه / بازیابی فاضلاب / پس آب،
- چهارم - آزمایشگاه مرکزی کنترل / تجزیه،
- پنجم - سرویس کمکهای اولیه / بخش پزشکی، و
- ششم - بایگانی سوابق انتقال مواد شیمیایی اعلام شده، مواد اولیه آنها یا محصولات شیمیایی حاصل از آنها به داخل و خارج از محل در صورت اقتضاء.

(پ) "واحد" (واحد تولید، واحد فرآوری) به معنای مجموعه اقلام و تجهیزات از جمله ظروف و سلسله ظرفی که برای تولید، فرآوری یا مصرف یک ماده شیمیایی مورد نیاز می باشد.

۷ - "توافقنامه تأسیسات" به معنای توافقنامه یا ترتیبی است بین یک دولت عضو و سازمان در ارتباط با تأسیساتی خاص که مطابق مواد چهارم، پنجم و ششم این کنوانسیون مشمول تأیید از محل می گردد.

- ۸- "دولت میزبان" به معنای دولتی است که در قلمرو آن تأسیسات یا مناطقی از یک دولت عضو این کنوانسیون، قرار داشته و مشمول بازرسی طبق این کنوانسیون می‌باشد.
- ۹- "اسکوریت داخل کشوری" به معنای افرادی است که توسط دولت بازرسی شونده و در صورت اقتضاء توسط دولت میزبان تعیین شده تا در صورت تمایل یا تیم بازرسی در طول دوره بازرسی داخل دولت همراهی و همکاری نمایند.
- ۱۰- "دوره بازرسی داخل کشوری" به معنای دوره‌ای است که از ورود تیم بازرسی به مبداء ورودی یک دولت آغاز شده و ورود به تیم از نقطه ورود به آن دولت ادامه دارد.
- ۱۱- "بازرسی اولیه" به معنای اولین بازرسی از محل تأسیسات است تا اعلامیه‌های ارایه شده مطابق مواد سوم، چهارم، پنجم و ششم این کنوانسیون و این ضمیمه مورد تأیید قرار گیرد.
- ۱۲- "دولت بازرسی شونده" به معنای دولت عضوی است که در قلمرو یا هر مکان تحت صلاحیت یا کنترل این دولت، بازرسی مطابق این کنوانسیون صورت گیرد یا دولت عضوی که تأسیسات یا مناطق آن در قلمرو یک دولت میزبان مشمول یک بازرسی شود گرچه شامل دولت عضو مندرج در بند (۲۱) از بخش دوم این ضمیمه نمی‌گردد.
- ۱۳- "کمک بازرسی" به معنای فردی است که توسط دبیرخانه فنی مطابق بخش (الف) بخش دو پیوست بازرسی منصوب گردیده تا بازرسان را در بازرسی یا بازدید به عنوان پرسنل پزشکی، امنیتی، اداری یا مترجم یاری نماید.
- ۱۴- "حکم بازرسی" به معنای دستورات صادر شده توسط مدیرکل سازمان به تیم بازرسی برای انجام یک بازرسی خاص می‌باشد.
- ۱۵- "آیین‌نامه اجرایی بازرسی" به معنای مجموعه گردآوری شده رویه‌های اضافی اجرای بازرسیها توسط دبیرخانه فنی است.
- ۱۶- "فصل مورد بازرسی" به معنای هرگونه تأسیسات یا مناطقی است که در آن یک بازرسی انجام می‌پذیرد که اختصاصاً در توافقنامه تأسیسات مربوطه یا در درخواست بازرسی یا حکم بازرسی به صورت محدوده جایگزین یا نهایی تعیین می‌گردد.
- ۱۷- "تیم بازرسی" به معنای گروهی از بازرسان و کمک بازرسان منصوب شده برای اجرای یک بازرسی خاص توسط دبیرکل اجرایی سازمان می‌باشد.
- ۱۸- "بازرس" به معنای فردی است که بر طبق رویه‌های ذکر شده در بخش (الف) بخش دوم پیوست بازرسی توسط دبیرخانه فنی منصوب می‌گردد تا یک بازرسی یا بازدید را مطابق این کنوانسیون

انجام دهد.

۱۹- "توافقنامه نمونه" به معنای سندی است که مشخص کننده فرم کلی و محتوای یک توافقنامه منعقد شده بین دولت عضو و سازمان برای انجام مراحل تأیید مندرج در این پیوست می باشد.

۲۰- "ناظر" به معنای نماینده ای از دولت درخواست کننده بازرسی یا دولت عضو ثالث است تا ناظر بر بازرسی اعتراضی باشد.

۲۱- "محدوده" در مورد بازرسی اعتراضی به معنای مرز خارجی محل بازرسی است که توسط مختصات جغرافیایی یا توضیح بر روی نقشه تعیین می گردد.

(الف) "محدوده مورد درخواست" به معنای محدوده محل بازرسی است که در تطابق با بند (۸) از بخش (۱۰) پیوست بازرسی تعیین شده است.

(ب) "محدوده جایگزین" به معنای محدوده محل بازرسی است که به صورت جایگزین محدوده مورد درخواست توسط دولت مورد بازرسی تعیین می گردد. این محدوده می باید مطابق بند (۱۷) بخش (۱۰) این پیوست تعیین شود.

(پ) "محدوده نهایی" به معنای محدوده نهایی محل بازرسی است که طبق توافق در مذاکرات بین تیم بازرسی و دولت مورد بازرسی مطابق بند (۱۶) تا (۲۱) از بخش دهم پیوست بازرسی تعیین می گردد.

(ت) "محدوده اعلام شده" به معنای حدود خارجی تأسیساتی است که مطابق مواد (۳)، (۴)، (۵) و (۶) این کنوانسیون اعلام می شود.

۲۲- "مدت بازرسی" از نظر ماده (۹) (پیمان) دوره زمانی از دسترسی تیم بازرسی به محدوده بازرسی تا زمان خروج تیم از محل بازرسی به غیر از زمان صرف شده برای اجلاسهای توجیهی قبل و بعد از فعالیتهای تأیید اطلاق می شود.

۲۳- "مدت بازرسی" از نظر مواد (۴)، (۵) و (۶) کنوانسیون به معنای دوره زمانی از ورود تیم به محل بازرسی تا خروج آن از محل بازرسی به غیر از زمان صرف شده برای اجلاسهای توجیهی قبل و بعد از فعالیتهای تأیید می باشد.

۲۴- "نقطه ورودی" / "نقطه خروجی" به معنای مکانی است که برای ورود تیمهای بازرسی به داخل کشور جهت بازرسی بر طبق این کنوانسیون یا برای خروج بعد از تکمیل مأموریت تعیین شده است.

۲۵- "دولت درخواست کننده" به معنای دولت عضوی است که اجرای یک بازرسی اعتراضی را

مطابق با ماده (۹) کنوانسیون درخواست نموده است.

۲۶- "تن" به معنای تن متریک معادل ۱۰۰۰ کیلوگرم.

## بخش ۲

### قواعد عمومی تأیید

#### الف - تعیین بازرسان و کمک بازرسان

۱- حداکثر ظرف مدت سی روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون، دبیرخانه فنی باید کتبا نام، ملیت و درجه و مقام همه بازرسان و کمک بازرسان پیشنهادی را برای انتصاب به همراه شرحی از سوابق و تجارب حرفه‌ای‌شان به اطلاع تمامی دولت‌های عضو برساند.

۲- هر دولت عضو باید فوراً دریافت اسامی بازرسان و کمک بازرسان پیشنهادی را به دبیرخانه فنی اعلام نماید. هر دولت عضو باید کتبا پذیرش هریک از بازرسان و کمک بازرسان پیشنهادی را ظرف مدت سی روز بعد از اعلام وصول اسامی به اطلاع دبیرخانه فنی برساند. هریک از بازرسان و کمک بازرسان مندرج در این لیست منصوب شده تلقی می‌گردند مگر اینکه یک دولت عضو ظرف مدت حداکثر سی روز بعد از اعلام وصول لیست کتبا عدم پذیرش خود را اطلاع دهد. دولت عضو می‌تواند دلیل اعتراض خود را نیز درج نماید.

در صورت عدم پذیرش، بازرس و کمک بازرس پیشنهادی نباید در فعالیتهای تأیید در محدوده سرزمینی یا هر محل تحت کنترل و یا قیمومت آن دولت عضو که عدم پذیرش خود را اعلام کرده شرکت نماید یا عهده‌دار آن شود. دبیرخانه فنی باید در صورت لزوم پیشنهاد دیگری را علاوه بر لیست اصلی ارایه نماید.

۳- فعالیتهای تأیید به موجب این کنوانسیون باید فقط توسط بازرسان و کمک بازرسان تعیین شده اجرا گردد.

۴- نظر به مفاد بند (۵)، هر دولت عضو حق دارد که در هر زمان نسبت به بازرس یا کمک بازرسی که از قبل تعیین گردیده، اعتراض نماید. دولت عضو کتبا باید دبیرخانه فنی را از اعتراض خود مطلع و می‌تواند دلیل اعتراض خود را نیز درج نماید. این اعتراض باید حداکثر ظرف مدت سی روز بعد از دریافت آن توسط دبیرخانه فنی مورد توجه و عمل قرار گیرد. دبیرخانه فنی باید فوراً دولت عضو مربوطه را از حذف بازرس یا کمک بازرس تعیین شده مذکور مطلع نماید.

۵- دولت عضوی که از جریان یک بازرسی مطلع گردیده، نباید در پی حذف هیچ یک از بازرسان

یا کمک بازرسان عضو تیم که برای بازرسی مذکور تعیین شده‌اند، برآید.

۶- تعداد بازرسان و کمک بازرسان مورد پذیرش و تعیین شده برای یک دولت عضو می‌باید به حد کافی بوده تا امکان در دسترس بودن و چرخش تعداد مورد نیاز بازرسان و کمک بازرسان فراهم آید.

۷- در صورتی که دبیرکل سازمان تشخیص دهد که عدم پذیرش بازرسان یا کمک بازرسان پیشنهادی مانعی برای تعیین تعداد کافی بازرسان یا کمک بازرسان می‌گردد و یا اینکه اجرای مؤثر وظایف دبیرخانه فنی به مخاطره می‌افتد باید موضوع را به شورای اجرایی احاله نماید.

۸- هر زمانی که اصلاحی در لیست بازرسان و کمک بازرسان فوق‌الذکر نیاز باشد یا درخواست گردد، بازرسان و کمک بازرسان جایگزین مطابق روش معمول برای لیست اولیه تعیین خواهند شد.

۹- اعضای تیم بازرسی که مسئول اجرای بازرسی از تأسیسات یک دولت عضو واقع در محدوده سرزمینی دولت عضو دیگر می‌باشند، مطابق رویه‌های مندرج در این پیوست توأماً برای دولت مورد بازرسی و دولت میزبان تعیین خواهند شد.

#### ب - مصونیتها و مزایا

۱۰- هر دولت عضو باید حداکثر ظرف مدت سی روز بعد از اعلام وصول لیست بازرسان و کمک بازرسان یا تغییرات مربوطه، روادید ورود/ خروج مکرر و یا روادید عبور و سایر مدارک مربوطه را برای هر بازرسی و کمک بازرسی فراهم نموده تا وی برای انجام فعالیتهای بازرسی قادر به ورود و اقامت در محدوده سرزمینی دولت عضو گردد. این مدارک حداقل برای مدت دو سال بعد از ارایه به دبیرخانه فنی معتبر خواهند بود.

۱۱- بازرسان و کمک بازرسان به منظور انجام مؤثر وظایفشان از امتیازات و مصونیتهای مندرج در قسمتهای (الف) تا (خ) برخوردار می‌گردند. مصونیت و امتیازات مربوط فقط به منظور این کنوانسیون به بازرسان و کمک بازرسان اعضای تیم بازرسی اعطاء شده و برای منافع شخصی افراد نمی‌باشد. این امتیازات و مصونیتها برای کل مدت زمان بین ورود تا خروج ایشان از سرزمین دولت مورد بازرسی یا دولت میزبان و پس از این دوره با عنایت به عملکرد قبلی در انجام وظایف رسمی شان اعطاء خواهد گردید.

(الف) اعضای تیم بازرسی دارای مصونیت کارمندان سیاسی مطابق ماده (۲۹) کنوانسیون وین راجع به روابط سیاسی مصوب ۱۸ آوریل ۱۹۶۱ میلادی برابر با ۳۰ فروردین سال ۱۳۴۶ هجری شمسی خواهند بود.

(ب) محل زندگی و محل کار مورد استفاده تیم بازرسی که فعالیتهای بازرسی این کنوانسیون را

انجام می‌دهند، از مصونیت و حفاظت ساختمانهای کارمندان سیاسی مطابق بند اول ماده (۳۰) کنوانسیون وین راجع به روابط سیاسی برخوردار می‌باشد.

(پ) اوراق و مکاتبات، از جمله سوابق تیم بازرسی، از مصونیت اوراق و مکاتبات کارمندان سیاسی طبق بند دوم ماده (۳۰) کنوانسیون وین راجع به روابط سیاسی وین برخوردارند. تیم بازرسی برای ارتباط خود با دبیرخانه فنی حق استفاده از رمز را داراست.

(ت) نمونه‌ها و تجهیزات تصویب شده همراه اعضای تیم بازرسی مطابق مفاد مندرج در این کنوانسیون مصون و معاف از هرگونه حقوق گمرکی، سودبازرگانی می‌باشند. نمونه‌های خطرناک طبق مقررات مربوطه حمل خواهند گردید.

(ث) اعضای تیم بازرسی از مصونیت‌های کارمندان سیاسی مطابق با بندهای (۱) و (۲) ماده (۳۱) کنوانسیون وین راجع به روابط سیاسی برخوردارند.

(ج) اعضای تیم بازرسی که در حال انجام فعالیت‌های مربوط به این کنوانسیون می‌باشند مطابق ماده (۳۴) کنوانسیون روابط سیاسی، همانند کارمندان سیاسی معاف از پرداخت مالیات و عوارض باشند.

(چ) اعضای تیم بازرسی بدون پرداخت هرگونه حقوق گمرکی، سودبازرگانی یا هزینه‌های مربوطه مجاز به وارد کردن کالا و لوازم شخصی خود به سرزمین دولت مورد بازرسی یا دولت میزبان می‌باشند. این امر به استثنای کالاهایی است که ورود و صدور آنها توسط قانون ممنوع یا مشمول مقررات قرنطینه می‌باشد.

(ح) اعضای تیم بازرسی از همان امکانات تبادل ارزی برخوردارند که نمایندگان دولتهای خارجی در مأموریت‌های رسمی موقت استفاده می‌نمایند.

(خ) اعضای تیم بازرسی نباید در محدوده دولت مورد بازرسی یا دولت عضو میزبان در هیچ‌گونه فعالیت اقتصادی یا تجاری به منظور منافع شخصی شرکت نمایند.

۱۲- اعضای تیم بازرسی در هنگام عبور از سرزمین دولتهای عضوی که مورد بازرسی نمی‌باشند از مصونیتها و امتیازات کارمندان سیاسی مطابق بند اول ماده (۴۰) کنوانسیون وین راجع به روابط سیاسی برخوردارند. اوراق و مکاتبات از جمله سوابق نمونه‌ها و تجهیزات تصویب شده که توسط تیم حمل می‌شوند از مصونیتها و امتیازات مندرج در زیربندهای (پ) و (ت) از بند (۱۱) برخوردارند.

۱۳- بدون خدشه‌دار شدن مصونیت و مزایای تیم بازرسی، اعضای تیم موظف به احترام به قوانین و مقررات دولت بازرسی شونده یا دولت میزبان می‌باشند و تاحدی که با حکم بازرسی آنها

تطابق داشته باشد موظفند تا در امور داخلی آن دولت دخالت ننمایند. در صورتی که دولت مورد بازرسی یا دولت میزبان تشخیص دهد که سوءاستفاده‌ای از مصونیتها و امتیازات مندرج در این پیوست صورت پذیرفته، اجلاسهای مشورتی بین دولت عضو و دبیرکل سازمان برگزار می‌شود تا مشخص گردد سوءاستفاده‌ای صورت گرفته یا خیر و در صورت اثبات بروز هرگونه سوءاستفاده از تکرار آن جلوگیری به عمل آید.

۱۴ - مصونیت قضایی اعضای تیم بازرسی می‌تواند به وسیله دبیرکل سازمان مورد چشم‌پوشی قرار گیرد در مواردی که دبیرکل بر این عقیده باشد که این مصونیت مانع اجرای عدالت خواهد شد و یا لغو آن به اجرای مقررات این کنوانسیون لطمه‌ای وارد نمی‌آورد. هرگونه لغو مصونیت باید همیشه اعلام شود.

۱۵ - ناظران از مصونیتها و امتیازات مشابه بازرسان که در این بخش ذکر گردید به غیر از قسمت (ت) بند (۱۱) این بخش برخوردارند.

## پ - ترتیبات جاری

### مبادی ورودی

۱۶ - هر دولت عضو باید مبادی ورودی خود را تعیین و اطلاعات مورد نیاز مربوطه را حداکثر سی روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای این دولت به دبیرخانه فنی اعلام نماید. این مبادی ورودی باید به گونه‌ای باشند که تیم بازرسی بتواند ظرف مدت (۱۲) ساعت حداقل از یک مبدا ورودی به هر محل بازرسی وارد شود. دبیرخانه فنی موظف خواهد بود مکانهای مبادی ورودی را به اطلاع تمامی دولتهای عضو برساند.

۱۷ - هر دولت عضو می‌تواند مبادی ورودی خود را با اعلام کتبی به دبیرخانه فنی مبنی بر قصد تعویض آن تغییر دهد. تغییرات (۳۰) روز بعد از اینکه دبیرخانه فنی با دریافت اطلاعیه کتبی مجاز به صدور اطلاعیه رسمی در این مورد به تمام دولتهای عضو می‌شود خواهند شد.

۱۸ - چنانچه دبیرخانه فنی تلقی نماید که مبادی ورودی برای اجرای به موقع بازرسیها کافی نیست یا تغییرات پیشنهادی دولت عضو در مورد مبادی ورودی مانع اجرای به موقع بازرسیها خواهد شد. دبیرخانه فنی برای رفع مشکل باید با دولت عضو وارد مشاوره شود.

۱۹ - در مواردی که تأسیسات یا مناطق دولت مورد بازرسی واقع در سرزمین دولت میزبان یا در محلی است که دسترسی از مبدا ورود به تأسیسات یا مناطق مورد نیاز بازرسی نیازمند عبور از

سرزمین دولت عضو دیگری می‌باشد، دولت مورد بازرسی باید از حقوق خود استفاده نموده و حقوق و تعهدات مربوط به اینگونه بازرسیها را برطبق این پیوست به‌انجام برساند. دولت میزبان باید، بازرسی از این تأسیسات یا مناطق مربوطه را تسهیل و پشتیبانی لازم را از تیم بازرسی به‌عمل آورده تا تیم وظایف خود را به‌موقع و مؤثر به‌انجام برساند. دولتهای عضوی که بازرسی از تأسیسات یا مناطق دولت مورد بازرسی نیازمند عبور از محدوده سرزمینی آنها می‌باشد، باید تسهیلات لازم را جهت این عبور فراهم نمایند.

۲۰- در مواردی که تأسیسات یا مناطق دولت مورد بازرسی در محدوده سرزمینی دولتی که عضو این کنوانسیون نمی‌باشد قرار دارد، دولت مورد بازرسی باید تمامی اقدامات لازم را به‌عمل آورد تا اطمینان حاصل نماید که بازرسیها از تأسیسات یا مناطق بتواند مطابق مقررات این پیوست انجام پذیرد. دولت عضوی که دارای یک یا تعداد بیشتری از تأسیسات یا مناطق در محدوده سرزمینی دولت غیر عضوی می‌باشد، باید تمامی اقدامات ضروری را برای اطمینان از پذیرش بازرسان و کمک بازرسان تعیین شده سازمان توسط دولت میزبان به‌عمل آورد. در صورتی که دولت مورد بازرسی قادر به فراهم آوردن دسترسی نباشد، باید نشان دهد که تمام اوقات ضروری را جهت فراهم نمودن دسترسی انجام داده است.

۲۱- در مواردی که تأسیسات یا مناطق مورد نظر بازرسی در محدوده یک دولت عضو کنوانسیون بوده ولی در محلی قرار گرفته که تحت کنترل یا صلاحیت (قیمومت) دولت غیر عضو دیگری است، دولت عضو باید تمام اقدامات لازمی را که از دولت بازرسی شونده و دولت میزبان درخواست می‌شود جهت حصول اطمینان از اینکه بازرسیها از این تأسیسات یا مناطق بتواند مطابق با مقررات این پیوست انجام گیرد به‌عمل آورد. در صورتی که دولت عضو نتواند دسترسی لازم به تأسیسات یا مناطق فوق را فراهم آورد باید نشان دهد که تمامی اقدامات لازم را برای این دسترسی به‌عمل آورده است. این بند در مورد تأسیسات یا مناطقی که متعلق به دولت عضو است قابل اعمال نمی‌باشد.

### ترتیب استفاده از پروازهای خارج از برنامه

۲۲- برای انجام بازرسیهای مربوط به ماده نهم و سایر بازرسیهایی که استفاده از پروازهای تجاری برنامه‌ریزی شده میسر نباشد، تیم بازرسی می‌تواند از هواپیمای متعلق و یا اجاره شده توسط دبیرخانه فنی بهره‌برداری نماید، حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت هر دولت عضو باید دبیرخانه فنی را از کد جاری مجوز دیپلماتیک در مورد



پروازهای غیربرنامه‌ریزی شده مورد استفاده تیمهای بازرسی و حمل تجهیزات مورد نیاز بازرسی به داخل یا خارج از سرزمینی که محل بازرسی در آن واقع شده مطلع سازد. مسیرهای پرواز هواپیما به نقطه تعیین شده ورود و بالعکس به موازات خطوط هوایی بین‌المللی که در مورد مجوز آنها بین دولتهای عضو و دبیرخانه فنی توافق دیپلماتیک به عمل آمده دایر خواهد شد.

۲۳ - هنگامی که از یک پرواز غیر برنامه‌ریزی شده استفاده می‌شود دبیرخانه فنی باید برای دولت عضو بازرسی شونده از طریق مرجع ملی یک طرح پروازی برای پرواز هواپیما را از آخرین فرودگاه قبل از ورود به فضای هوایی دولتی که محل بازرسی در آن قرار گرفته تا نقطه ورود، در ظرف مدت (۶۸) ساعت قبل از زمان عزیمت برنامه‌ریزی شده از آن فرودگاه را فراهم کند. چنین طرحی مطابق رویه‌های سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ICAO) قابل اجرا در مورد پروازهای غیرنظامی انجام و کدگذاری خواهد شد. دبیرخانه فنی باید برای هواپیماهای متعلق به خود و یا اجاره شده، در بخش ملاحظات هر طرح پرواز کد جاری مجوز دیپلماتیک و یادداشت تعیین هویت مبنی بر اینکه هواپیمای مزبور هواپیمای بازرسی است را ملحوظ نماید.

۲۴ - حداکثر ظرف مدت سه ساعت قبل از ساعت عزیمت برنامه‌ریزی شده تیم بازرسی از آخرین فرودگاه، قبل از ورود به فضای هوایی دولتی که بازرسی در آن انجام می‌شود، دولت عضو بازرسی شونده یا دولت عضو میزبان باید اطمینان دهند که طرح پروازی تهیه شده طبق بند (۲۳) به نحوی تأیید شده که تیم بازرسی بتواند مطابق زمان ورود تقریبی به نقطه ورودی برسد.

۲۵ - دولت عضو بازرسی شونده باید پارکینگ، حفاظت امنیتی، سرویس و سوخت مورد نیاز دبیرخانه فنی برای هواپیمای تیم بازرسی در نقطه ورودی را هنگامی که این هواپیما در مالکیت یا در اجاره دبیرخانه فنی است تأمین نماید. این هواپیما مشمول پرداخت هزینه فرود و مالیات خروج و موارد مشابه نخواهد بود. دبیرخانه فنی باید هزینه سوخت، حفاظت امنیتی و سرویس را متحمل شود.

#### ترتیبات اداری

۲۶ - دولت عضو بازرسی شونده باید تسهیلات ضروری تیم بازرسی از قبیل وسایل ارتباطی، خدمات ترجمه در حد ضرورت جهت انجام مصاحبه یا دیگر وظایف، حمل و نقل، محل کار، مسکن، غذا و مراقبتهای پزشکی را فراهم یا برنامه‌ریزی نماید. در این مورد، سازمان بایستی هزینه‌های تیم بازرسی را به دولت عضو بازرسی شونده پرداخت کند.

### تجهیزات تصویب شده

۲۷- برحسب بند (۲۹) هیچ نوع محدودیتی به وسیله دولت عضو بازرسی شونده برای تیم بازرسی در مورد آوردن تجهیزاتی که طبق بند (۲۸) تصویب شده و دبیرخانه فنی وجود آنها را جهت انجام بازرسی ضروری تشخیص داده است وجود نخواهد داشت. دبیرخانه فنی باید لیستی از تجهیزات تصویب شده طبق این پیوست را تهیه و در صورت لزوم آنها مطابق آخرین پیشرفتها تکمیل نماید. در تهیه لیست تجهیزات تصویب شده که ممکن است برای مقاصد یادشده در بالا مورد نیاز باشد و مقررات ناظر بر تجهیزات مزبور و این مقررات، دبیرخانه فنی باید اطمینان حاصل نماید که تمامی ملاحظات ایمنی انواع تأسیساتی که این تجهیزات احتمالاً در آنجا مورد استفاده قرار خواهد گرفت منظور گردیده اند. لیستی از تجهیزات تصویب شده طبق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده هشتم کنوانسیون باید مورد ملاحظه و تأیید کنفرانس قرار بگیرد.

۲۸- تجهیزات تحت حفاظت دبیرخانه فنی بوده و توسط دبیرخانه فنی تعیین، درجه بندی و تصویب می شوند. دبیرخانه فنی باید تا حد امکان تجهیزاتی را انتخاب کند که مشخصاً برای نوع بازرسی خاص مورد نیاز باشد. تجهیزات تعیین و تصویب شده در برابر دستکاری غیرمجاز باید طریقی خاص حفاظت شوند.

۲۹- دولت عضو بازرسی شونده بدون لطمه زدن به جداول زمان بندی در کنوانسیون محق خواهد بود که تجهیزات مورد نظر را در حضور اعضای تیم بازرسی و در نقطه ورودی بازرسی نماید به این معنا که مشخصات تجهیزاتی که به سرزمین دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان وارد شده یا از آن خارج می گردند را کنترل نماید. به منظور تسهیل در امر شناسایی، دبیرخانه فنی باید مدارک و وسایلی را که دال بر اعتبار تعیین و تصویب تجهیزات می باشد ضمیمه نماید. بازرسی از تجهیزات باید به نحوی صورت گیرد تا دولت عضو مورد بازرسی اطمینان حاصل کند که تجهیزات با شرح مربوط به تجهیزات تصویب شده آن نوع از بازرسی مطابقت دارد. دولت بازرسی شونده می تواند تجهیزاتی که مطابق شرح مربوط نبوده یا مدارک و وسایل فوق الذکر را به ضمیمه نداشته باشد از لیست تجهیزات ورودی خارج سازد. رویه های بازرسی تجهیزات طبق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده هشتم باید مورد بررسی و تصویب کنفرانس قرار گیرد.

۳۰- در مواردی که تیم بازرسی، استفاده از تجهیزات موجود در محل را که متعلق به دبیرخانه فنی نمی باشد، ضروری بداند و از دولت عضو بازرسی شونده درخواست استفاده از چنین تجهیزاتی را برای انجام بازرسی بنماید، دولت عضو بازرسی شونده تا آنجایی که مقدور باشد باید با درخواست تیم بازرسی موافقت کند.

## ت - فعالیتهای قبل از بازرسی

### اطلاعیه

۳۱ - مدیرکل باید دولت عضو را قبل از ورود برنامه‌ریزی شده تیم بازرسی به نقطه ورودی ظرف مدت زمانبندی توصیف شده برای اجرای بازرسی مطلع سازد.

۳۲ - اطلاعیه‌های صادره توسط مدیرکل سازمان باید شامل اطلاعات ذیل باشد:

(الف) نوع بازرسی،

(ب) نقطه ورودی،

(پ) تاریخ و زمان ورود تقریبی به نقطه ورودی،

(ت) نوع وسیله مورد استفاده برای ورود به نقطه ورودی،

(ث) محلی که باید بازرسی شود،

(ج) اسامی بازرسان و کمک بازرسان،

(چ) مجوز پروازهای ویژه در صورت نیاز،

۳۳ - دولت عضو بازرسی شونده باید حداکثر ظرف مدت یکساعت پس از دریافت اطلاعیه، دبیرخانه فنی را کتبا<sup>۱</sup> از وصول اطلاعیه آگاه نماید.

۳۴ - در صورت انجام بازرسی از تأسیسات یک دولت عضو که در سرزمین دولت عضو دیگری واقع شده هر دو دولت عضو همزمان باید طبق بندهای (۳۱) و (۳۲) کتبا<sup>۲</sup> مطلع گردند.

ورود به سرزمین دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان و انتقال به محل

بازرسی

۳۵ - دولت عضو بازرسی شونده یا دولت عضو میزبان که از ورود تیم بازرسی مطلع شده‌اند باید اقدامات ضروری را جهت ورود بلافاصله آنان به محدوده سرزمینی و از طریق برقراری یک اسکورت داخل کشوری یا سایر طرق، هرآنچه در توان دارند را انجام داده تا از هدایت امن تیم بازرسی، تجهیزات و تدارکات آنها از نقطه ورودی به محل‌های بازرسی و بالعکس تا نقطه خروجی اطمینان حاصل شود.

۳۶- دولت عضو بازرسی شونده یا دولت عضو میزبان باید در صورت ضرورت، تیم بازرسی را در رسیدن به محل بازرسی حداکثر ظرف مدت (۱۲) ساعت بعد از رسیدن به نقطه ورودی یاری نماید.

### توجه قبل از بازرسی

۳۷- به محض ورود به محل بازرسی و قبل از شروع بازرسی، نمایندگان تأسیسات باید تیم بازرسی را در صورت نیاز با کمک نقشه‌ها و سایر مدارک مناسب، در مورد تأسیسات، فعالیت‌هایی که در آن تأسیسات انجام می‌شود، اقدامات ایمنی و ترتیبات اداری و لجستیکی مورد نیاز تیم بازرسی توجه نمایند. زمان صرف شده برای این توجه باید در حداقل زمان مورد نیاز بوده و تحت هیچ شرایطی از سه ساعت تجاوز ننماید.

### ث - اجرای بازرسیها

#### قواعد کلی

۳۸- اعضای تیم بازرسی باید وظایف خود را بر اساس مقررات این کنوانسیون و همچنین قواعد مقرر توسط مدیرکل و توافقنامه تأسیساتی که بین دولتهای عضو و سازمان منعقد می‌گردد، انجام دهند.

۳۹- تیم بازرسی باید دقیقاً "حکم بازرسی را که توسط مدیرکل صادر شده رعایت نماید. تیم بازرسی باید از هرگونه اقدامی که فراتر از این دستورالعمل باشد، پرهیز نماید.

۴۰- فعالیت‌های تیم بازرسی باید به نحوی تنظیم گردند تا از انجام به موقع و مؤثر وظایف ایشان و همچنین ایجاد حداقل زحمت ممکن برای دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان و اختلال در فعالیت‌های تأسیسات یا منطقه مورد بازرسی اطمینان حاصل شود. تیم بازرسی باید از صدمه یا تأخیر غیر ضروری در فعالیت‌های تأسیساتی مورد بازرسی یا لطمه به ایمنی آن خودداری نماید. بالاخص تیم بازرسی نباید هیچ تأسیساتی را به کار اندازد. در صورتی که تیم بازرسی برای اجرای کامل حکم بازرسی لازم بدانند تا عملیات خاصی در تأسیسات صورت پذیرد. باید از نماینده تعیین شده تأسیسات مورد بازرسی تقاضانموده و آنها را مجاب به انجام نماید. نماینده باید این درخواست را تا حد امکان عملی سازد.

۴۱- اعضای تیم بازرسی در اجرای وظایف خود در محدوده سرزمینی دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان، اگر دولت بازرسی شونده درخواست نماید باید توسط نمایندگان این دولت همراهی گردند، اما این امر نباید موجب تأخیر یا لطمه در انجام وظایف تیم گردد.

۴۲- جزئیات مقررات انجام بازرسیها جهت درج در آیین نامه بازرسی باید توسط دبیرخانه فنی، با در نظر گرفتن دستورالعملهایی که طبق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) مورد بررسی و تصویب کنفرانس قرار خواهد گرفت تدوین و تکمیل شود.

### ایمنی

۴۳- در اجرای فعالیتهای مربوطه، بازرسان و کمک بازرسان باید مقررات ایمنی تعیین شده در محل بازرسی را از جمله موارد مربوط به حفاظت از محیطهای کنترل شده داخل تأسیسات و ایمنی پرسنل را رعایت نمایند. به منظور اجرای موارد فوق، رویه های تفصیلی مقتضی طبق قسمت (خ) بند (۲۱) از ماده هشتم کنوانسیون مورد توجه و تصویب کنفرانس قرار خواهد گرفت.

### ارتباطات

۴۴- بازرسان در طول مدت اقامت در کشور عضو بازرسی شونده دارای حق برقراری ارتباط با مقر دبیرخانه فنی خواهند بود. برای این منظور آنها می توانند از تجهیزاتی که طبق موازین تأیید و تصویب شده، استفاده نموده یا از دولت عضو یا دولت میزبان درخواست نمایند که دیگر وسایل ارتباطی راه دور را در اختیار آنها قرار دهد. تیم بازرسی حق استفاده از سیستمهای دوطرف ارتباط رادیویی بین اعضای بازرسی و پرسنلی که گشت زنی در محدوده را انجام می دهند را دارا خواهد بود.

### حقوق تیم بازرسی و دولت عضو بازرسی شونده

۴۵- تیم بازرسی باید بر طبق مواد و پیوستهای مربوطه این کنوانسیون و برابر توافقنامه تأسیسات و رویه های مندرج در آیین نامه اجرایی بازرسان، حق دستیابی بدون مانع به محل بازرسی را داشته باشد. مواردی که بایستی مورد بازرسی قرار گیرد توسط بازرسان انتخاب خواهد شد.

۴۶- بازرسان حق مصاحبه باهریک از پرسنل تأسیسات را درحضور نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده به منظور روشن ساختن حقایق مربوطه دارند. بازرسان باید فقط اطلاعات و سوابقی را که جهت اجرای بازرسی ضروری است درخواست کنند و دولت عضو بازرسی شونده موظف است که براساس درخواست این اطلاعات را فراهم نماید. دولت عضو بازرسی شونده دارای حق اعتراض به سؤالاتی از پرسنل تأسیسات است که ارتباطی با بازرسی ندارد. چنانچه رئیس تیم بازرسی در این مورد معترض و مدعی ارتباط آن با کتوانسیون باشد سؤالات باید کتبا<sup>۱</sup> به دولت عضو بازرسی شونده تسلیم تا پاسخ داده شود. تیم بازرسی می تواند هرگونه امتناع از مصاحبه یا عدم اجازه پاسخ به سؤالات و سایر توضیحات را یادداشت و دربخشی از گزارش بازرسی که مربوط به همکاری دولت عضو بازرسی شونده می باشد قید کند.

۴۷- بازرسان حق بازرسی از مدارک و سوابقی که درارتباط با انجام مأموریت محوله خود تلقی نمایند را دارند.

۴۸- بازرسان حق داشتن عکسهایی که به درخواست آنها توسط نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده یا نماینده تأسیسات مورد بررسی گرفته شده را دارند. امکانات چاپ فوری عکس باید دراختیارشان قرار گیرد. بازرسی باید تعیین نماید که عکسها با آنچه درخواست شده است مطابقت دارد، درصورت عدم مطابقت، عکسبرداری مجدد به عمل خواهد آمد. تیم بازرسی و دولت بازرسی شونده هریک باید یک نسخه از هر عکس را نزد خود نگهداری نمایند.

۴۹- نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده باید حق نظارت برکلیه فعالیتهای تأیید انجام شده توسط تیم بازرسی را دارا باشند.

۵۰- دولت عضو بازرسی شونده باید بنا به درخواست خود تصویر اطلاعات و سوابق جمع آوری شده به وسیله دبیرخانه فنی درمورد تأسیسات (یک یا چند) را دریافت نماید.

۵۱- بازرسان حق دارند در مورد ابهاماتی که حین بازرسی بروز می کند درخواست توضیحات نمایند. چنین درخواستهایی باید بلادرنگ به نماینده دولت عضو بازرسی شونده منعکس گردد. نماینده دولت عضو بازرسی شونده باید حین بازرسی توضیحات لازم را که ممکن است برای از بین بردن ابهامات ضروری باشد دراختیار تیم بازرسی قرار دهد. اگر سؤالات مربوط به یک شیء یا ساختمانی واقع در داخل محل بازرسی حل نشود، درصورت درخواست جهت روشن شدن ماهیت و کاربرد آن شیء یا ساختمان باید از آنها عکسبرداری گردد. چنانچه ابهام درطول بازرسی مرتفع نگردد، بازرسان باید فوراً<sup>۲</sup> دبیرخانه فنی را کتبا<sup>۳</sup> مطلع نمایند. بازرسان باید هرگونه مسأله حل نشده و

توضیحات مربوطه را در گزارش بازرسی درج و یک نسخه از هریک از عکسهای گرفته شده را ضمیمه نمایند.

### جمع آوری، انتقال و تجزیه نمونه‌ها

۵۲- نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده یا تأسیسات مورد بازرسی طبق درخواست تیم بازرسی در حضور بازرسان عمل نمونه برداری را انجام می دهند، در صورت توافق قبلی با نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده یا تأسیسات مورد بازرسی، تیم بازرسی می تواند خود را "نمونه برداری نماید".

۵۳- در صورت امکان، تجزیه نمونه‌ها در محل انجام خواهد شد. تیم بازرسی حق تجزیه نمونه‌ها را در محل با استفاده از تجهیزات تصویب شده‌ای را که به همراه آورده را دارد. با درخواست تیم بازرسی دولت عضو بازرسی شونده باید بر طبق رویه‌های توافق شده کمک لازم را جهت تجزیه نمونه‌ها در محل فراهم آورد. به همین صورت تیم بازرسی می تواند درخواست کند که تجزیه مناسب در محل و در حضور تیم انجام گیرد.

۵۴- دولت عضو بازرسی شونده حق نگهداری قسمتهایی از تمام نمونه‌های گرفته شده یا حق نسخه برداری مجدد از نمونه‌ها را داشته و در هنگام تجزیه نمونه‌ها در محل نیز می تواند حضور داشته باشد.

۵۵- تیم بازرسی چنانچه ضروری بداند باید نمونه‌ها را جهت تجزیه در آزمایشگاههای خارج از محل بازرسی که توسط سازمان تعیین گردیده‌اند انتقال دهد.

۵۶- مدیرکل، مسؤولیت اولیه تأمین امنیت، حفظ و نگهداری نمونه‌هایی که جهت تجزیه به خارج از محل انتقال داده می شود را به منظور حصول اطمینان از حفاظت و محرمانه ماندن آنها دارا می باشد.

مدیرکل طبق روشهایی که کنفرانس براساس بند (۲۱) ماده هشتم جهت درج در آیین نامه بازرسی، بررسی و تصویب می نماید نسبت به موضوع اقدام خواهد نمود. مدیرکل موارد زیر را باید انجام دهد:

(الف) برقرار نمودن رژیم دقیق حاکم بر جمع آوری، جابجایی، حمل و نقل و تجزیه نمونه‌ها،

(ب) تأیید آزمایشگاههای تعیین شده برای انجام انواع تجزیه‌ها،

(ب) نظارت بر استاندارد نمودن تجهیزات و روشها در آزمایشگاههای تعیین شده، تجهیزات متحرک انجام عملیات تجزیه و روشها و نظارت بر فعالیتهای کنترل کیفیت و کلیه استانداردهای تأیید آزمایشگاهها، تجهیزات متحرک و روشهای اجرایی، و

(ت) انتخاب آزمایشگاهها از بین آزمایشگاههای تعیین شده که قادر به انجام عملیات تجزیه یا سایر اعمال مربوط به بررسیهای ویژه باشد.

۵۷- در صورتی که تجزیه در خارج از محل قرار است انجام گیرد نمونه‌ها حداقل در دو آزمایشگاه تعیین شده مورد آزمایش قرار خواهند گرفت، دبیرخانه فنی باید از مراحل سریع تجزیه اطمینان حاصل کند. میزان نمونه‌ها توسط دبیرخانه فنی مورد محاسبه و هر نوع نمونه استفاده نگردیده قسمتهایی از آن که استفاده نشده به دبیرخانه فنی هودت داده می‌شود.

۵۸- دبیرخانه فنی باید نتایج نمونه‌های تجزیه شده در آزمایشگاه را درخصوص پایبندی به این کنوانسیون گردآوری و آنها را به گزارش نهایی بازرسی اضافه نماید. دبیرخانه فنی باید در گزارش خود اطلاعات مشروح در مورد تجهیزات و روش مورد استفاده آزمایشگاههای تعیین شده را قید نماید.

#### تمدید مدت زمان بازرسی

۵۹- مدت زمان بازرسی می‌تواند با توافق نماینده دولت عضو بازرسی شونده تمدید گردد.

#### مذاکره پایانی

۶۰- به محض خاتمه بازرسی، تیم بازرسی باید، با نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده و پرسنل مسؤول محل مورد بازرسی، به منظور بررسی یافته‌های مقدماتی تیم بازرسی و روشن نمودن هر نوع ابهام ملاقات نماید. تیم بازرسی باید یافته‌های مقدماتی خود را به صورت کتبی بر طبق یک فرم استاندارد به همراه لیستی از نمونه‌ها و تصویر اطلاعات و سوابق جمع‌آوری شده و یا هر سندی که از محل خارج می‌کند را به نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده ارائه دهد. این سند به امضاء ریاست تیم بازرسی خواهد رسید. نماینده دولت عضو بازرسی شونده نیز باید به منظور مشخص نمودن اینکه از مندرجات سند مطلع گردیده، آنرا متقابلاً امضاء نماید. این اجلاس حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت بعد از اتمام بازرسی خاتمه خواهد یافت.



## ج - مراجعت

۶۱- به محض خاتمه مراحل پس از بازرسی، تیم بازرسی باید هرچه زودتر سرزمین دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان را ترک نماید.

## ج - گزارشات

۶۲- حداکثر ظرف مدت (۱۰) روز بعد از بازرسی، بازرسان باید یک گزارش واقعی و نهایی در مورد فعالیت‌های انجام شده و یافته‌های خود را تهیه نمایند. این گزارش تنها باید حاوی حقایق مربوط به پایبندی به مفاد کنوانسیون با توجه به حکم بازرسی باشد. گزارش باید همچنین اطلاعاتی در مورد نحوه همکاری دولت عضو بازرسی شونده با تیم بازرسی را منعکس سازد. مشاهدات متفاوتی که توسط بازرسان صورت گرفته ضمیمه گزارش خواهد شد. این گزارش به صورت "محرمانه" نگهداری خواهد شد.

۶۳- گزارش نهایی فوراً به دولت عضو بازرسی شونده تسلیم خواهد شد. نظرات کتبی که توسط دولت عضو بازرسی شوند بر مبنای یافته‌هایش ایراد می‌گردد فوراً به گزارش ضمیمه خواهند شد. گزارش نهایی با پیوست حاوی نظر دولت عضو بازرسی شونده ظرف مدت (۳۰) روز بعد از بازرسی تسلیم مدیرکل خواهد شد.

۶۴- چنانچه گزارش دارای موارد نامعلومی باشد یا همکاری بین مرجع و بازرسان به استانداردهای مورد نیاز برسد. مدیرکل باید برای روشن شدن موضوع با دولت عضو تماس برقرار نماید.

۶۵- در صورتی که موارد مشکوک رفع نگردد یا حقایق بدست آمده مبین عدم رعایت تعهدات مندرج در کنوانسیون باشد. دبیرکل باید بدون تأخیر شورای اجرایی را آگاه سازد.

## ح - اعمال مقررات کلی

۶۶- مقررات این بخش در مورد کلیه بازرسی‌های انجام شده طبق این کنوانسیون، به استثناء مواردی که مقررات این بخش با مقررات بیان شده جهت انواع خاصی از بازرسیها در بخش (۳) تا (۱۱) این پیوست متفاوت می‌باشد باید به مورد اجرا درآید. در حالت اخیر مقررات این بخشها باید دارای اولویت باشد.

### بخش ۳

مقررات کلی برای اقدامات بازرسی و تأیید براساس مواد (۴)، (۵) و بند (۳)

ماده (۶) کنوانسیون

الف - بازرسیهای اولیه و توافقنامه‌های تأسیسات

۱ - هر تأسیسات اعلام شده مشمول بازرسی در محل، مطابق مواد چهار، پنج و بند سوم ماده شش بعد از اینکه تأسیسات اظهار می‌شود باید بلادرنگ پذیرای بازرسی اولیه باشد. هدف از این بازرسی تأیید اطلاعات ارایه شده و کسب هرگونه اطلاعات اضافی مورد نیاز برای برنامه‌ریزی جهت اقدامات آتی تأیید تأسیسات، به صورت بازرسی در محل و نظارت و مراقبت دائمی با استفاده از دستگاههای موجود در محل و انجام کار بر روی توافقنامه‌های تأسیسات خواهد بود.

۲ - دولتهای عضو باید اطمینان حاصل نمایند که تأیید اعلامیه‌ها و آغاز اقدامات منظم تأیید در تمامی تأسیسات در چهارچوب جدول زمانی تعیین شده پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آنها توسط دبیرخانه فنی انجام خواهد شد.

۳ - هر دولت عضو موظف است یک توافقنامه تأسیسات برای هر تأسیسات اعلام شده و مشمول بازرسی در محل طبق مواد چهار، پنج و بند سوم ماده شش کنوانسیون با سازمان منعقد سازد. ۴ - توافقنامه‌های تأسیسات حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو یا پس از اینکه تأسیسات برای اولین بار اظهار می‌گردد باید تکمیل گردند به استثناء تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی که مشمول بندهای (۵) تا (۷) می‌شوند.

۵ - در مورد تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی که عملیات خود را بیش از یک سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو آغاز می‌نماید، توافقنامه تأسیسات باید حداقل ظرف مدت (۱۸۰) روز قبل از شروع عملیات تأسیسات تکمیل گردد.

۶ - در مورد تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی که هنگام لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو در حال بهره‌برداری می‌باشد، یا بهره‌برداری از آنها حداکثر ظرف مدت یک سال پس از این تاریخ آغاز شود، توافقنامه تأسیسات باید حداکثر ظرف مدت (۲۱۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو تکمیل شود، مگر اینکه شورای اجرایی تصمیم بگیرد که ترتیبات تأیید انتقالی تصویب شده طبق بند (۵۱) از قسمت (الف) بخش (۴) از این ضمیمه که شامل توافقنامه تأسیسات، مقررات تأیید از طریق بازرسی در محل، نظارت و مراقبت توسط دستگاههای موجود

درمحل و چهارچوب زمانی برای اجرای توافقتنامه می باشد کافی هستند.

۷- درمورد تأسیساتی که در بند (۶) به آن اشاره شده و عملیات خود را حداکثر ظرف مدت (۲) سال پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو متوقف خواهد کرد، شورای اجرایی می تواند تصمیم بگیرد که ترتیبات تأیید انتقالی تصویب شده طبق بند (۱) قسمت (الف) بخش (۴) این ضمیمه شامل توافقتنامه انتقالی تأسیسات، مقررات تأیید از طریق بازرسی درمحل و نظارت و مراقبت توسط دستگاههای موجود درمحل و چهارچوب زمانی برای اجرای این توافقتها کافی هستند.

۸- توافقتنامه های تأسیسات، باید مبتنی بر نمونه هایی برای اینگونه توافقتنامه ها بوده و مهیاکننده ترتیبات تفصیلی حاکم بر بازرسیها در هر تأسیسات باشند. توافقتنامه های نمونه باید شامل مقرراتی جهت در نظر گرفتن توسعه های آتی تکنولوژیکی بوده و به وسیله کنفرانس طبق قسمت (خ) بند (۲) ماده (۷) بررسی و تصویب شوند.

۹- دبیرخانه فنی می تواند در هر تأسیسات یک محفظه مهروموم شده برای عکسها، نقشه ها و سایر اطلاعاتی که ممکن است طی بازرسیهای بعدی مورد نیاز باشند، در اختیار داشته باشد.

### ب - ترتیبات جاری

۱۰- برحسب مورد، دبیرخانه فنی باید این حق را داشته باشد که دستگاهها و سیستمهای نظارت و مراقبت دایمی مجهز به مهروموم مطابق با مقررات مربوطه در این کنوانسیون و توافقتنامه تأسیسات بین دولتهای عضو و سازمان را در اختیار داشته و مورد استفاده قرار دهد.

۱۱- دولت عضو مورد بازرسی باید طبق رویه های توافق شده حق داشته باشد که هر دستگاهی را که تیم بازرسی مورد استفاده قراردادده یا نصب می کند بازرسی نموده و در حضور نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده مورد آزمایش قرار دهد. تیم بازرسی حق دارد تا دستگاههایی را که توسط دولت عضو بازرسی شونده برای نظارت و مراقبت خود از مراحل تکنولوژیکی انهدام سلاحهای شیمیایی نصب کرده، مورد استفاده قرار دهد. بدین منظور، تیم بازرسی این حق را دارد که دستگاههایی را که جهت تأیید انهدام سلاحهای شیمیایی قصد دارد به کارگیرد بازرسی نموده و در حضور تیم آنها را مورد

آزمایش قرار دهد.

۱۲ - دولت عضو بازرسی شونده باید تمهیدات و پشتیبانی های لازم برای استقرار دستگاهها و سیستمهای نظارت و مراقبت دایمی را تأمین نماید.

۱۳ - به منظور به اجرا گذاشتن بندهای (۱۱) و (۱۲) دستورالعملهای تفصیلی مناسب طبق ماده هشت، قسمت (خ) بند (۲۱) توسط کنفرانس مورد بررسی و تصویب قرار خواهند گرفت.

۱۴ - دولت عضو بازرسی شونده باید در صورت بروز یا امکان بروز حادثه در تأسیساتی که ممکن است بر روی سیستم نظارت و مراقبتی که در آنجا نصب می شوند تأثیر گذارد مراتب را به دبیرخانه فنی اطلاع دهد. دولت عضو بازرسی شونده باید اقدامات بعدی را در اسرع وقت با دبیرخانه فنی به منظور برقراری مجدد و بهره برداری از سیستم نظارت و مراقبت و ارزیابی اقدامات موقت در صورت نیاز هماهنگ نماید.

۱۵ - تیم بازرسی باید طی هر بازرسی، تأیید نماید که سیستم نظارت به طور صحیح کار می کند و مهر و موم آن دستکاری نشده است. به علاوه، ممکن است بازدیدهایی به منظور سرویس کردن سیستم نظارت و مراقبت مورد نیاز باشد تا هرگونه نگهداری یا جایگزینی ضروری تجهیزات، یا تنظیم پوشش مورد نیاز سیستم نظارت و مراقبت انجام پذیرد.

۱۶ - اگر سیستم نظارت و مراقبت هرگونه حالت غیرعادی را نشان دهد، دبیرخانه فنی باید بلافاصله با اتخاذ اقدامی روشن سازد این حالت ناشی از خرابی دستگاه یا فعالیت های انجام گرفته در تأسیسات می باشد. اگر پس از این بررسی مشکل همچنان لاینحل باقی بماند دبیرخانه فنی باید فوراً وضعیت واقعی را از جمله از طریق بازرسی فوری از محل یا بازدید از تأسیسات در صورت لزوم روشن سازد. دبیرخانه فنی باید هرگونه مشکلی از این نوع را پس از کشف فوراً به دولت عضو بازرسی شونده گزارش کند تا نسبت به حل آن کمک نماید.

#### پ - اقدامات قبل از بازرسی

۱۷ - دولت عضو بازرسی شونده به استثناء مواردی که در بند (۱۸) مشخص گردیده، باید حداقل

(۲۴) ساعت قبل از ورود برنامه‌ریزی شده تیم بازرسی در مبداء ورود از بازرسی مطلع شود.

۱۸- دولت عضو بازرسی شونده باید حداقل (۷۲) ساعت قبل از زمان تقریبی ورود تیم بازرسی

به مبداء ورود از بازرسیهای اولیه مطلع شود.

## بخش (الف) ۴

### انهدام سلاحهای شیمیایی و تأیید آنها طبق ماده (۴)

#### الف - اظهارنامه‌ها

#### سلاحهای شیمیایی

۱- اعلامیه سلاحهای شیمیایی توسط یک دولت عضو بر طبق قسمت دوم بند (الف) ماده (۳)،

باید موارد ذیل را شامل شود:

(الف) مقدار کل هر ماده شیمیایی اعلام شده،

(ب) محل دقیق هریک از تأسیسات ذخیره‌سازی سلاحهای شیمیایی با ذکر:

اول - نام،

دوم - مختصات جغرافیایی، و

سوم - نمودار محل، از جمله نقشه محدوده و موقعیت انبارهای ذخیره‌سازی / مناطق

ذخیره‌سازی در محدوده تأسیسات.

(پ) فهرست مشروح موجودی هر کدام از تأسیسات ذخیره سلاحهای شیمیایی شامل:

اول - مواد شیمیایی که مطابق ماده (۲) به عنوان سلاحهای شیمیایی تعریف شده،

دوم - مهمات پرنشده، مهمات جنبی، تجهیزاتی که به عنوان سلاحهای شیمیایی تعریف گردیده

است،

سوم - تجهیزاتی که به طور مستقیم برای استفاده و به کارگیری مهمات، مهمات جنبی یا تجهیزات

و قطعات مشخص شده در ذیل قسمت (پ) بند (۲) طراحی گردیده‌اند.

چهارم - مواد شیمیایی که به طور خاص برای استفاده مستقیم در رابطه با به کارگیری مهمات،

مهمات جنبی و تجهیزات مشخص شده در ذیل جزء دوم طراحی گشته‌اند.

۲- برای اعلامیه مواد شیمیایی اشاره شده جزء اول قسمت (پ) بند (۱) موارد ذیل باید اعمال

گردد:

(الف) مواد شیمیایی بایستی بر طبق جداول مشخص شده در پیوست مواد شیمیایی اعلام

گردند،

(ب) برای ماده شیمیایی که در جداول پیوست مواد شیمیایی درج نگردیده بایستی اطلاعات

مورد نیاز از جمله سمیت ترکیب خالص جهت ملحوظ نمودن آن مده شیمیایی در جدول مناسب آورده

شود. برای یک ماده پیش‌ساز، سمیت و شناسایی واکنش اصلی نهایی محصول (تحصیلات) بایستی قید شود،

(ب) مواد شیمیایی بایستی با ذکر نام ماده شیمیایی براساس اصطلاحات جاری اتحادیه بین‌المللی شیمیایی خالص و کاربردی **International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) Nomenclature Current**، فرمول ساختاری، شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی، اگر موجود است مشخص شوند، برای یک ماده پیش‌ساز سمیت و شناسایی واکنش اصلی نهایی محصول (محصولات) بایستی قید شود،

(ت) در مواردی که ترکیباتی از دو یا چند ماده شیمیایی مطرح است، هر ماده شیمیایی بایستی شناخته شود و درصد هر کدام قید گردد و ماده ترکیبی می‌بایستی در طبقه‌بندی سمی‌ترین مواد شیمیایی اعلام گردد. چنانچه یکی از اجزاء تشکیل‌دهنده یک سلاح شیمیایی دوگانه مرکب از دو یا چند ماده شیمیایی باشد، هر ماده شیمیایی بایستی معرف و درصد هر کدام نیز قید گردد،

(ث) سلاحهای شیمیایی دوگانه بایستی در ارتباط با محصول نهایی در چهارچوب طبقه‌بندی سلاحهای شیمیایی که در بند (۱۶) بدان اشاره شده، قید گردد. اطلاعات تکمیلی زیر برای هر نوع از مهمات و قطعات شیمیایی دوگانه بایستی قید گردد:

اول - نام ماده شیمیایی محصول نهایی سمی،

دوم - ترکیب شیمیایی و مقدار هر جزء ترکیب،

سوم - نسبت وزن واقعی بین اجزاء،

چهارم - جزیی که جزء اصلی قلمداد می‌گردد،

پنجم - میزان تخمینی محصول سمی نهایی از جزء اصلی براساس محاسبه "نسبت وزن واقعی اجزاء تشکیل‌دهنده مواد شیمیایی" به فرض بازدهی صد درصد محاسبه می‌گردد.

مقدار اعلام شده جزء اصلی مورد نظر (برحسب تن) برای یک محصول نهایی سمی خاص با مقدار این محصول نهایی سمی (برحسب تن) که براساس نسبت وزن واقعی اجزاء تشکیل‌دهنده مواد شیمیایی بر فرض بازدهی صد درصد محاسبه گردیده، معادل تلقی خواهد شد.

(ج) برای سلاحهای شیمیایی چندگانه، اظهارنامه باید همانند آنچه برای سلاحهای شیمیایی دوگانه پیش‌بینی گردیده است، باشد،

(چ) برای هر ماده شیمیایی نحوه انبارسازی مهمات، مهمات جنبی، ابزار و وسایل، تجهیزات یا کاتینترهای بزرگ و سایر کاتینترها به عنوان مثال، بایستی اعلام شود. برای هر نوع انبار ذخیره موارد ذیل

بایستی درج شود:

اول - نوع ،

دوم - اندازه یا کالیبر،

سوم - شماره اقلام، و

چهارم - وزن اسمی ماده شیمیایی پر شده برای هر قلم.

(ح) برای هر ماده شیمیایی وزن کل موجود در تأسیسات ذخیره سازی بایستی اظهار گردد.

(خ) به علاوه، برای مواد شیمیایی که در حجم زیاد انبار گردیده اند درصد خلوص در صورت

تشخیص باید اظهار گردد.

۳- برای هر نوع مهمات پر نشده، مهمات جنبی، قطعات یا تجهیزات اشاره شده جزء دوم قسمت

(پ) بند (۱) اطلاعات باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) شماره اقلام،

(ب) حجم اسمی پر شده برای هر قلم،

(پ) ماده شیمیایی پرکردنی مورد نظر.

اظهارنامه های سلاحهای شیمیایی بر طبق جزء سوم قسمت (الف) بند (۱)

ماده (۳)

۴- اعلامیه های سلاحهای شیمیایی بر طبق جزء سوم قسمت (الف) بند (۱) ماده (۳) بایستی

کلیه اطلاعات تصریح شده در بند (۱) الی (۳) فوق را شامل شود. دولت عضوی که سلاحهای

شیمیایی در قلمرو آن واقع شده مسئول اتخاذ ترتیبات مقتضی با سایر اعضا جهت اطمینان از صدور

اظهارنامه است. چنانچه، دولت عضوی که سلاحهای شیمیایی در قلمرو آن قرار گرفته، قادر به انجام

تعهدات خود بر طبق این بند نباشد، باید دلایل مربوطه را اعلام نماید.

اظهارنامه های نقل و انتقالات گذشته

۵- دولت عضوی که سلاحهای شیمیایی را از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر دهم دی ماه سال ۱۳۲۵

هجری شمسی انتقال داده و یا دریافت نموده، طبق جزء چهارم قسمت (الف) بند (۱) ماده (۳) چنانچه

مقدار انتقال یافته از یک تن در سال برای هر ماده شیمیایی به صورت انبوه یا به صورت

مهمات تجاوز کند باید اعلامیه صادر نماید. این اعلامیه باید بر طبق فهرست موجودی تصریح شده در



بند (۱) و (۲) تنظیم گردد. این اعلامیه باید دولتهای تأمینکننده و دریافتکننده، تاریخ انتقال یا دریافت و محل دقیق فعلی اقلام انتقال یافته را در حد امکان نیز بیان نماید. هنگامی که تمام اطلاعات مشخص شده در مورد انتقالات و دریافتهای سلاحهای شیمیایی در مدت زمان اول ژانویه ۱۹۴۶ تا اول ژانویه ۱۹۷۰ برابر با دهم دی ماه سال ۱۳۲۵ تا دهم دی ماه سال ۱۳۵۰ هجری شمسی موجود نباشد، دولت عضو باید با استفاده از هرگونه اطلاعات موجود اظهارنامه را تکمیل و شرحی نیز در مورد اینکه چرا نمی تواند اعلامیه کاملی صادر نماید ارایه دهد.

### ارایه طرح کلی انهدام سلاحهای شیمیایی

۶- طرح کلی انهدام سلاحهای شیمیایی که طبق جزء پنجم قسمت (الف) بند (۱) ماده (۳) ارایه گردیده، باید حاوی کلیات برنامه ملی انهدام سلاحهای شیمیایی دولت عضو و همچنین اطلاعات لازم در مورد تلاشهای آن دولت برای انجام تعهدات انهدام سلاحهای شیمیایی مندرج در کنوانسیون باشد. این طرح باید موارد زیر را مشخص کند:

(الف) برنامه کلی انهدام، با ذکر انواع و مقدار تخمینی سلاحهای شیمیایی طرح ریزی شده برای انهدام در طول دوره انهدام سالیانه برای هرکدام از تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی موجود و در صورت امکان برای تأسیسات طراحی شده انهدام سلاحهای شیمیایی،

(ب) تعداد تأسیسات موجود انهدام سلاحهای شیمیایی و آنهایی که قرار است در طول دوره انهدام راه اندازی شوند،

(پ) برای هر یک از موارد تأسیسات موجود یا طراحی شده انهدام سلاحهای شیمیایی:

اول - نام و موقعیت آن،

دوم - انواع و مقدار تخمینی سلاحهای شیمیایی و نوع آنها (به عنوان مثال: عامل اعصاب، عامل

تاوتلزا) و کمیت تخمینی ماده شیمیایی پرشدنی که قرار است منهدم شود:

(ت) طرحها و برنامه های آموزشی پرسنل برای راه اندازی تأسیسات انهدامی،

(ث) استانداردهای ملی ایمنی و زیست محیطی که تأسیسات انهدامی بایستی دارا باشند،

(ج) اطلاعات مربوط به توسعه روشهای جدید انهدام سلاحهای شیمیایی و همچنین بهسازی

شیوه های موجود،

(چ) برآورد هزینه های انهدام سلاحهای شیمیایی، و

(ح) هر مسأله دیگری که می‌تواند بر روی برنامه ملی انهدام اثر منفی داشته باشد.

### ب - اقدامات ایمنی تأسیسات انبارها و آماده‌سازی آنها

۷ - همزمان با تقدیم اعلامیه سلاحهای شیمیایی، دولت عضو بایستی اقداماتی که به زهم خود مناسب می‌داند جهت ایمن‌سازی تأسیسات ذخیره‌سازی مبذول و از خروج هرگونه سلاحهای شیمیایی از تأسیسات مذکور به استثناء جابجایی برای انهدام جلوگیری نماید.

۸ - دولت عضو باید تضمین نماید که استقرار سلاحهای شیمیایی در تأسیسات ذخیره‌سازی مربوطه به گونه‌ای است که اجازه دسترسی سریع برای تأیید را طبق بندهای (۳۷) الی (۴۹) فراهم می‌نماید.

۹ - در مدتی که تأسیسات ذخیره‌سازی برای انتقال و خروج هرگونه سلاحهای شیمیایی به استثناء جابجایی جهت انهدام بسته می‌نماید، دولت عضو می‌تواند به فعالیتهای استاندارد نگهداری تأسیسات از جمله نگهداری استاندارد سلاحهای شیمیایی، نظارت ایمنی، فعالیتهای تأمین فیزیکی و آماده‌سازی سلاحهای شیمیایی جهت انهدام، را ادامه دهد.

۱۰ - فعالیتهای نگهداری سلاحهای شیمیایی موارد زیر را شامل نخواهد شد:

(الف) جابجایی حامل یا بدنه مهمات،

(ب) تغییر خصوصیات اصلی مهمات، قطعات یا اجزا آن.

۱۱ - کلیه فعالیتهای نگهداری باید تحت نظارت دبیرخانه فنی باشد.

### پ - انهدام

#### اصول و روشهای انهدام سلاحهای شیمیایی

۱۲ - "انهدام سلاحهای شیمیایی": فرآیندی است که طی آن مواد شیمیایی به طریق الزاماً غیر قابل بازگشت و به فرمی نامناسب برای تولید سلاحهای شیمیایی تبدیل و مهمات و سایر قطعات را به این ترتیب غیر قابل استفاده می‌سازد.

۱۳ - هر دولت عضو باید نحوه انهدام سلاحهای شیمیایی خود را مشخص نماید به جز روشهای ذیل که نمی‌توان از آنها استفاده نمود: دفن در آبها، تخلیه زمینی و سوزاندن در فضای باز. دولت عضو

بایستی سلاحهای شیمیایی را فقط در تأسیساتی که مشخصاً "به‌نحو مناسب برای انهدام طراحی و تجهیز شده منهدم سازد.

۱۴ - هر دولت عضو باید اطمینان دهد که تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی وی به روشی ساخته شده و عمل می‌کنند که می‌توان از انهدام سلاحهای شیمیایی مطمئن شد و مراحل انهدام را برطبق مقررات این کنوانسیون می‌توان مورد تأیید قرارداد.

### ترتیب انهدام

۱۵ - ترتیب انهدام سلاحهای شیمیایی براساس تعهدات مشخص شده در ماده (۱) و سایر مواد از جمله تعهدات مربوط به بازرسی منظم در محل می‌باشد. در این خصوص منافع دولتهای عضو در مورد امنیت خدشه‌ناپذیر در طول دوره انهدام، ایجاد اطمینان از مرحله اولیه انهدام، کسب تجربه تدریجی در دوره انهدام سلاحهای شیمیایی و قابلیت استفاده (از اینگونه سلاحها) بدون در نظر گرفتن ترکیب واقعی انبارها و روشهای انتخاب شده جهت انهدام سلاحهای شیمیایی نیز مورد توجه قرار می‌گیرد. ترتیب انهدام براساس اصل همسطح‌سازی پایه‌ریزی شده است.

۱۶ - از نظر انهدام، سلاحهای شیمیایی اعلام شده توسط هر دولت عضو به سه طبقه تقسیم

می‌شوند:

طبقه ۱ - سلاحهای شیمیایی براساس مواد شیمیایی جدول (۱) و قطعات و اجزاء آنها.

طبقه ۲ - سلاحهای شیمیایی براساس کلیه مواد شیمیایی دیگر و قطعات و اجزاء آنها.

طبقه ۳ - مهمات و ادوات پرنشده و تجهیزاتی که مشخصاً "برای استفاده مستقیم در ارتباط با

بکارگیری سلاحهای شیمیایی طراحی شده‌اند.

۱۷ - یک دولت عضو باید:

الف - انهدام سلاحهای شیمیایی طبقه (۱) را حداکثر ظرف مدت (۲) سال بعد از لازم‌الاجرا

شدن این کنوانسیون برای آن دولت شروع و انهدام را حداکثر ظرف مدت (۱۰) سال بعد از لازم‌الاجرا

شدن این کنوانسیون تکمیل نماید. هر دولت عضو باید سلاحهای شیمیایی را طبق مهلت‌های زیر منهدم

نماید:

اول - مرحله (۱) حداکثر ظرف مدت (۲) سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون آزمایش

اولین تأسیسات انهدام مربوطه را تکمیل نماید. حداقل مقدار ۱٪ از سلاحهای شیمیایی طبقه (۱) را

حداکثر ظرف مدت سه سال بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون منهدم نماید،  
دوم - مرحله (۲) حداقل مقدار ۲۰٪ سلاحهای شیمیایی طبقه (۱) را حداکثر ظرف مدت (۵)  
سال بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون منهدم نماید،  
سوم - مرحله (۳) حداقل مقدار ۴۵٪ از سلاحهای شیمیایی طبقه (۱) را حداکثر ظرف مدت  
هفت سال بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون منهدم نماید، و  
چهارم - مرحله (۴) کلیه سلاحهای شیمیایی طبقه (۱) را حداکثر ظرف مدت (۱۰) سال بعد از  
لازم الاجرا شدن این کنوانسیون منهدم نماید،

(ب) انهدام سلاحهای شیمیایی طبقه (۲) را حداکثر ظرف مدت یکسال بعد از لازم الاجرا شدن  
این کنوانسیون برای آن دولت شروع و حداکثر ظرف مدت (۵) سال بعد از لازم الاجرا این کنوانسیون  
آنرا تکمیل نماید. سلاحهای شیمیایی طبقه (۲) در طول مدت انهدام با افزایش یکسال سالانه منهدم  
گردند. عامل مقایسه برای چنین سلاحهایی، وزن مواد شیمیایی در طبقه (۲) می باشد، و  
(پ) انهدام سلاحهای شیمیایی طبقه (۳) را حداکثر ظرف مدت یکسال بعد از لازم الاجرا  
شدن این کنوانسیون برای آن دولت شروع و حداکثر ظرف مدت (۵) سال بعد از لازم الاجرا شدن  
کنوانسیون تکمیل نماید. سلاحهای شیمیایی طبقه (۳) در طول دوره انهدام با افزایش یکسال سالانه  
منهدم خواهند گردید. عامل مقایسه جهت مهمات پرنشده و ادوات به صورت حجم اسمی ماده سمی  
پرشدنی به مترمکعب و برای تجهیزات تعداد اقلام بیان شود.

۱۸ - برای انهدام سلاحهای شیمیایی دوگانه موارد زیر به کار برده می شود:

(الف) از نظر ترتیب انهدام، مقدار اعلام شده یک جز کلیدی (برحسب تن) که برای یک  
محصول نهایی سمی خاص منظور گردیده با مقدار این محصول نهایی سمی (برحسب تن) که براساس  
نسبت وزن واقعی اجزای تشکیل دهنده مواد شیمیایی و با فرض صد درصد بازدهی محاسبه گردیده،  
معادل منظور خواهد شد.

(ب) لازمه انهدام یک مقدار معین از یک جز کلیدی مستلزم انهدام مقدار مشابهی از جز دیگر  
محاسبه شده از نسبت وزن واقعی به اجراء در نوع مربوطه مهمات / قطعه شیمیایی دوگانه می باشد.  
(پ) اگر بیش از جزء دیگر اعلام شده مورد نیاز باشد بر مبنای نسبت وزن واقعی بین اجزاء،  
مقدار اضافی در طول سال اولیه بعد از شروع عملیات تخریب منهدم خواهد شد.

(ت) متعاقب پایان هر سال عملیاتی، یک دولت عضو می تواند مقداری از جزء دیگر اعلام شده  
را که براساس نسبت وزن واقعی اجزاء مرتبط با نوع مهمات / قطعه شیمیایی دوگانه تعیین گردیده

نگهداری نماید.

۱۹- برای سلاحهای شیمیایی چندگانه، ترتیب انهدام مانند آنچه که برای سلاحهای شیمیایی دوگانه در نظر گرفته شده خواهد بود.

### تغییر تاریخ مهلهای میان مدت انهدام

۲۰- شورای اجرایی باید طرحهای کلی انهدام سلاحهای شیمیایی را که براساس جز پنجم قسمت (الف) بند (۱) و مطابق بند (۶) ماده (۳) اعلام شده را از جمله برای ارزیابی مطابقت با ترتیب انهدام مندرج در بندهای (۱۵) تا (۱۹) مورد بررسی قرار دهد. شورای اجرایی باید با هدف هماهنگ نمودن طرح، با هر دولت عضوی که طرحش مطابقت ندارد مشاوره نماید.

۲۱- چنانچه دولت عضوی براساس شرایط استثنایی خارج از کنترل خود به این نتیجه برسد که نمی تواند به سطح انهدام مشخص شده برای مراحل (۱)، (۲) و (۳) ترتیب انهدام طبقه بندی یک سلاحهای شیمیایی برسد، می تواند پیشنهاد تغییراتی را در آن مطرح بدهد. این پیشنهاد باید شامل توضیح تفصیلی دلایل مربوطه بوده و نباید حداکثر بیش از ۱۲۰ روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون ارایه شود.

۲۲- هر دولت عضو باید تمام اقدامات لازم جهت حصول اطمینان از انهدام سلاحهای شیمیایی طبقه بندی یک مطابق با مهلهای انهدام مندرج در قسمت (الف) بند (۱۷) که براساس بند (۲۱) تغییر کرده است را به عمل آورد. معذالک چنانچه دولت عضوی به این نتیجه برسد که نمی تواند از انهدام درصد (میزان) سلاحهای شیمیایی طبقه بندی یک خواسته شده در مهلت میان مدت انهدام اطمینان حاصل نماید، می تواند از شورای اجرایی درخواست نماید که به کنفرانس پیشنهاد نماید که طول مدت تمهد آن دولت را جهت رسیدن به آن مهلت تمدید نماید. این چنین درخواستی نباید کمتر از مدت (۱۸۰) روز قبل از مهلت میانگین انهدام ارایه و باید شامل توضیح تفصیلی دلایل درخواست و طرحهای آن دولت جهت حصول اطمینان از اینکه قادر خواهد بود تمهد خود را در مهلت انهدام میان مدت بعدی به انجام برساند، باشد.

۲۳- چنانچه تمدیدی مورد قبول واقع شود، دولت عضو همچنان متمهد انجام تمام شروط انهدام انباشت شده مقرر برای مهلت انهدام بعدی نیز می باشد. تمدیدهای پذیرفته شده مطابق این بخش به هیچ وجه نباید تمهد دولت عضو در مورد انهدام تمامی سلاحهای شیمیایی طبقه یک را حداکثر

ظرف مدت (۱۰) سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون تعدیل نماید.

### تمدید مهلت تکمیل انهدام

۲۴ - چنانچه دولت عضوی معتقد باشد که قادر نخواهد بود اطمینان حاصل نماید که تمام سلاحهای شیمیایی طبقه‌بندی یک را حداکثر ظرف مدت (۱۰) سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون منهدم نماید، می‌تواند درخواست تمدید مهلت تکمیل انهدام این چنین سلاحهای شیمیایی را به شورای اجرایی تسلیم نماید. این درخواست باید حداکثر ظرف مدت (۹) سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون انجام گیرد.

۲۵ - درخواست باید حاوی:

(الف) طول مدت تمدید پیشنهادی،

(ب) توضیح تفصیلی دلایل درخواست تمدید، و

(پ) یک طرح تفصیلی انهدام در خلال دوره پیشنهادی تمدید و بخش باقیمانده زمان ده‌ساله انهدام اولیه باشد.

۲۶ - تصمیم در مورد درخواستهای تمدید مهلت انهدام توسط کنفرانس اجلاس بعدی براساس مهلت انهدام برای دولت عضو جهت تکمیل انهدام کلیه سلاحهای شیمیایی آن دولت بیش از (۱۵) سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون تمدید نخواهد شد. شورای اجرایی باید جهت صدور مجوز تمدید شرایطی از جمله اقدامات ویژه تأیید که ضروری تشخیص می‌دهد و اقدامات خاصی که دولت عضو باید برای غلبه بر مشکلات برنامه انهدام سلاحهای شیمیایی خود به عمل آورد را تعیین نماید. هزینه‌های تأیید در خلال دوره تمدید براساس بند (۱۶) ماده (۴) تخصیص داده خواهد شد.

۲۷ - اگر اجازه تمدید صادر شد دولت عضو باید اقدامات مناسب را جهت تطبیق خود با مهلت‌های بعدی به عمل آورد.

۲۸ - دولت عضو باید برنامه‌های تفصیلی سالانه انهدام را طبق بند (۲۹) و گزارشهای سالانه انهدام مربوط به سلاحهای شیمیایی طبقه یک را مطابق بند (۳۶) تا انهدام تمام سلاحهای شیمیایی طبقه یک مرتباً تسلیم نماید. به علاوه دولت عضو باید حداکثر در خاتمه هر (۹۰) روز از دوره تمدید گزارشی از فعالیتهای انهدام خود را به شورای اجرایی تسلیم نماید. شورای اجرایی باید پیشرفت تکمیل انهدام را بررسی نموده و اقدامات لازم را برای ثبت این پیشرفت به عمل آورد. تمام اطلاعات

مرتبط با فعالیتهای انهدام در طول مهلت تمدید به وسیله شورای اجرایی به کلیه دولتهای عضو براساس درخواست آنها ارایه خواهد شد.

### طرحهای تفصیلی سالانه انهدام

۲۹- طرحهای تفصیلی سالانه انهدام حداقل ظرف مدت (۶۰) روز قبل از آغاز هر دوره سالانه انهدام طبق قسمت (الف) بند (۷) ماده (۴) به دبیرخانه فنی ارایه خواهد شد و باید دارای مشخصات زیر باشد:

(الف) مقدار هر نوع خاص از سلاح شیمیایی که قرار است در هر تأسیسات تخریب منهدم شود، تاریخ محاسبه شده انهدام هنگامی که انهدام هر نوع خاص سلاح شیمیایی به انجام خواهد رسید،  
(ب) نمودار تفصیلی محل برای هر تأسیسات سلاحهای شیمیایی و هر نوع تغییری که در نمودارهای قبلی ارایه گردیده است،

(پ) برنامه تفصیلی فعالیتهای سال آتی در هر تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی، مشخص کردن زمان لازم برای طراحی، ساخت یا تغییر در ساختمان تأسیسات، نصب تجهیزات دستگاه کنترل خروج و آموزش کار با آن، عملیات انهدام برای هر نوع خاص سلاح شیمیایی و مقاطع برنامه ریزی شده غیرفعال بودن تأسیسات.

۳۰- دولت عضو باید برای هر یک از تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی خود اطلاعات تفصیلی تأسیسات را برای کمک به دبیرخانه فنی در جهت تدوین روشهای مقدماتی بازرسی برای اجرا در تأسیسات فراهم آورد.

۳۱- اطلاعات تفصیلی تأسیسات برای هر تأسیسات انهدام باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام، آدرس و مکان،

(ب) جزئیات، نقشه‌های توضیحی تأسیسات،

(پ) نقشه‌های طراحی تأسیسات، مراحل طراحیها، لوله‌کشی و نقشه ابزارآلات،

(ت) شرح جزئیات فنی شامل نقشه‌های طراحی و مشخصات ویژه ابزارآلات برای تجهیزات مورد نیاز جهت: تخلیه مواد شیمیایی از مهمات، قطعات و مخازنی که موقتاً مواد شیمیایی تخلیه شده را در خود ذخیره می‌نماید، انهدام عوامل شیمیایی و انهدام مهمات، قطعات و مخازن،

(ث) شرح جزئیات فنی مراحل انهدام، شامل سرعت جریان مواد، حرارت و فشار، بازدهی

انهدام طرح ریزی شده،

(ج) ظرفیت طراحی برای هر نوع خاص سلاح شیمیایی،

(چ) شرح جزئیات محصولات انهدام و روش نهایی دفع آنها،

(ح) شرح جزئیات فنی اقداماتی که بازرسیها براساس این کنوانسیون را تسهیل می نماید،

(خ) شرح جزئیات دقیق هر انبار نگهداری موقت در تأسیسات تخریب که برای تحویل مستقیم سلاحهای شیمیایی به تأسیسات انهدام استفاده خواهد شد، شامل نقشه های تأسیسات و محل و اطلاعات مربوط به حجم ذخیره برای هر نوع خاص سلاح شیمیایی که قرار است در آن تأسیسات منهدم شود،

(د) شرح تفصیلی اقدامات ایمنی و پزشکی که در تأسیسات اجرا می شود،

(ذ) شرح جزئیات محل زندگی و محل کار برای بازرسان، و

(ر) اقدامات پیشنهادی برای تأیید بین المللی.

۳۲- دولت عضو باید برای هر یک از تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی خود، کتابهای راهنمای عملیات در واحد، برنامه های ایمنی و پزشکی، کتابهای راهنمای عملیات آزمایشگاهی و تضمین کیفیت و کنترن و مجوزهای زیست محیطی که اخذ شده اند، را تحویل نماید. این اسناد نباید شامل آنچه قبلاً تحویل شده است باشد.

۳۳- دولت عضو باید هرگونه تحوولی که می تواند بر فعالیتهای بازرسی در تأسیسات انهدام تأثیر گذارد را بلادرنگ کتباً به دبیرخانه فنی اطلاع دهد.

۳۴- مهلتهای ارزیابی اطلاعات مشخص شده در بندهای (۳۰) تا (۳۲) توسط کنفرانس طبق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) مورد تأیید قرار خواهد گرفت.

۳۵- بعد از بررسی جزئیات اطلاعات تأسیسات برای هر تأسیسات انهدام، دبیرخانه فنی در صورت نیاز باید با دولت عضو مربوطه به منظور اطمینان از اینکه تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی آن دولت طوری طراحی می شوند که انهدام سلاحهای شیمیایی به طور مطمئن انجام می گیرد وارد مشاوره شود تا اجازه برنامه ریزی پیشرفت در مورد چگونگی اقدامات تأیید که ممکن است اعمال شوند صادر شود و مطمئن گردد که اجرای اقدامات تأیید با عملکرد مناسب تأسیسات مطابق است و عملیات تأسیسات اجازه تأیید مناسب را می دهد.



## گزارشهای سالانه انهدام

۳۶- اطلاعات مربوط به اجرای طرحهای انهدام سلاحهای شیمیایی براساس قسمت (ب) بند (۷) ماده (۴) حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز بعد از خاتمه هر دوره سالانه تخریب، تحویل دبیرخانه فنی خواهد شد. این اطلاعات باید مقادیر واقعی سلاحهای شیمیایی که در خلال سال قبل در هر تأسیسات انهدام تخریب گردیده‌اند را مشخص نماید. در صورت لزوم، دلایل عدم دسترسی به اهداف تخریب بایستی بیان شوند.

### ت - تأیید

#### تأیید اظهارنامه‌های سلاحهای شیمیایی از طریق بازرسی درمحل

۳۷- هدف از تأیید اظهارنامه‌های سلاحهای شیمیایی از طریق بازرسی درمحل، تأیید صحت اظهارنامه‌های مربوطه که طبق ماده (۳) تنظیم شده‌اند خواهد بود.

۳۸- بازرسین باید بعد از اینکه یک اظهارنامه ارایه گردید، بلادرنگ تأیید را به مورد اجرا گذارند. آنها باید مواردی از جمله مقدار و مشخصات مواد شیمیایی، نوع و تعداد مهمات، قطعات و سایر تجهیزات را تأیید نمایند.

۳۹- بازرسین باید، در صورت نیاز از مهر و موم مورد توافق، نشانه‌گذارها یا سایر رویه‌های کنترل انبار جهت تسهیل در صحت انبارداری سلاحهای شیمیایی در هر انبار ذخیره در تأسیسات استفاده نمایند.

۴۰- هر قدر که انبارگردانی پیش می‌رود، بازرسین برای نشان دادن اینکه آیا از موجودی انبار برداشتی صورت گرفته، باید نسبت به نصب مهر و مومهای توافق شده مزبور به مقدار لازم اقدام نموده و از حفاظت ذخیره تأسیسات در طول انبارگردانی اطمینان حاصل کنند. پس از اتمام انبارگردانی این مهر و مومها برداشته خواهند شد، مگر آنکه توافق دیگری صورت پذیرد.

#### تأیید منظم از تأسیسات انبارها

۴۱- هدف از تأیید منظم تأسیسات ذخیره، حصول اطمینان از عدم خروج بدون مجوز

سلاحهای شیمیایی از این تأسیسات خواهد بود.

۴۲ - تأیید منظم در اسرع وقت بعد از ارایه اظهارنامه سلاحهای شیمیایی آغاز و تا خروج تمام سلاحهای شیمیایی از تأسیسات ذخیره ادامه خواهد یافت. تأیید باید براساس توافقنامه تأسیسات، بازرسی در محل و نظارت و مراقبت با دستگاههای در محل را توأم<sup>۲</sup> به انجام برساند.

۴۳ - هنگامی که تمام سلاحهای شیمیایی از تأسیسات ذخیره خارج شدند، دبیرخانه فنی باید اظهارنامه دولت عضو را براین مبنا تأیید نماید. بعد از این تأییدیه، دبیرخانه فنی باید تأیید منظم از تأسیسات ذخیره را خاتمه داده و بلادرنگ تمام دستگاههای مراقبت و نظارت نصب شده در محل توسط بازرسی را جمع‌آوری نماید.

### بازرسیها و بازدیدها

۴۴ - تأسیسات ذخیره خاصی که قرار است مورد بازرسی قرار گیرد توسط دبیرخانه فنی به گونه‌ای انتخاب خواهد شد که مانعی برای پیش‌بینی زمان دقیقی که قرار است از تأسیسات بازرسی به عمل آید وجود نداشته باشد. دستورالعملهای تعیین تناوب بازرسیهای منظم در محل به وسیله دبیرخانه فنی با در نظر گرفتن توصیه‌هایی که توسط کنفرانس مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) تأیید شده‌اند مشخص خواهد شد.

۴۵ - دبیرخانه فنی باید (۴۸) ساعت قبل از ورود برنامه‌ریزی شده تیم بازرسی به تأسیسات برای بازرسیها یا بازدیدهای منظم از تأسیسات ذخیره، دولت عضو مورد بازرسی را کتبا<sup>۳</sup> از تصمیم بازرسی یا بازدید مطلع نماید. در مواردی که بازرسیها یا بازدیدها برای حل مسایل فوری باشد. این مدت ممکن کوتاهتر شود. دبیرخانه فنی باید هدف بازرسی یا بازدید را مشخص نماید.

۴۶ - دولت عضو بازرسی شونده باید مقدمات لازم را جهت ورود بازرسان فراهم آورد و از انتقال سریع آنها از نقطه ورود به تأسیسات ذخیره اطمینان حاصل نماید. توافقنامه تأسیسات ترتیبات اداری برای بازرسان را مشخص خواهد کرد.

۴۷ - دولت عضو بازرسی شونده باید به محض ورود تیم بازرسی به تأسیسات ذخیره سلاحهای شیمیایی جهت انجام بازرسی، اطلاعات ذیل را در مورد تأسیسات در اختیار آنها بگذارد:

(الف) تعداد ساختمانهای ذخیره‌سازی و مکانهای انبار ذخیره،

(ب) برای هر ساختمان ذخیره‌سازی و مکان انبار ذخیره، نوع و شماره شناسایی یا تخصیص

نشان داده شده در نمودار محل، و

(پ) برای هر ساختمان ذخیره‌سازی و مکان انبار ذخیره در تأسیسات تعداد اقلام هر نوع خاص سلاح شیمیایی و برای مخازنی که بخشی از مهمات دوگانه محسوب نمی‌شود، مقدار واقعی ماده شیمیایی پر شده در هر مخزن.

۴۸- در اجرای انبارگردانی در زمان موجود بازرسان حق دارند که:

(الف) هر یک از روشهای فنی (تکنیک) زیر را به کار گیرند،

اول- از تمام سلاحهای شیمیایی ذخیره شده در تأسیسات لیست برداری نمایند،

دوم- از تمام سلاحهای شیمیایی ذخیره شده در ساختمانها و مکانهای خاص در تأسیسات به

انتخاب خود لیست برداری نمایند، یا

سوم- از تمام سلاحهای شیمیایی از یک یا چند نوع خاص که در تأسیسات ذخیره گردیده‌اند به

انتخاب خود لیست برداری نمایند، و

(ب) تمام اقلام لیست برداری شده را با مدارک مورد توافق تطبیق نمایند.

۴۹- بازرسان باید مطابق با توافقنامه‌های تأسیسات:

(الف) دسترسی بدون ممانعت به تمام بخشهای تأسیسات ذخیره از جمله هر مهمات، قطعات،

مخازن جمعی یا سایر مخازن موجود داشته باشند. هنگام اجرای فعالیتشان بازرسان باید پایبند به

مقررات ایمنی تأسیسات باشند. اقلامی که قرار است مورد بازرسی قرار گیرند توسط بازرسان انتخاب

خواهند شد، و

(ب) حق داشته باشند در طول بازرسی اول و هر بازرسی بعدی از تأسیسات ذخیره سلاحهای

شیمیایی مشخص نمایند که مهمات، قطعات و مخازن از کدام نمونه‌ها قرار است برداشته شوند و به این

مهمات، قطعات و مخازن یک برچسب خاصی نصب نمایند تا در صورت برداشتن یا دستکاری

مشخص گردد. از اقلام برچسب زده شده در تأسیسات ذخیره سلاحهای شیمیایی یا/ تأسیسات انهدام

سلاحهای شیمیایی به محض اینکه عملاً امکان نمونه برداری بر طبق برنامه‌های انهدام مربوطه فراهم

باشد و در هر صورت حداکثر تا اتمام عملیات انهدام نمونه برداری خواهند شد.

### تأیید منظم (سیستماتیک) انهدام سلاحهای شیمیایی

۵۰- هدف از تأیید انهدام سلاحهای شیمیایی موارد ذیل خواهد بود:

(الف) تأیید مشخصات و مقدار ذخیره‌های سلاحهای شیمیایی که قرار است منهدم شوند، و

(ب) تأیید اینکه این ذخیره‌ها منهدم گردیده‌اند.

۵۱ - عملیات انهدام سلاحهای شیمیایی در طول ۳۹۰ روز اولیه پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون مطابق ترتیبات تأیید انتقالی اجرا خواهد شد. چنین ترتیباتی شامل یک توافقنامه تأسیسات انتقالی، مقررات تأیید انتقالی اجرا خواهد شد. چنین ترتیباتی شامل یک توافقنامه تأسیسات انتقالی، مقررات تأیید از طریق بازرسی در محل و نظارت و مراقبت با دستگاههای مستقر در محل و زمان‌بندی انجام این ترتیبات مورد توافق بین سازمان و دولت عضو بازرسی شونده قرار خواهد گرفت.

این ترتیبات حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو با در نظر داشتن توصیه‌های دبیرخانه فنی که بر مبنای ارزیابی اطلاعات جزئی تأسیسات که مطابق بند (۳۱) و بازدید از تأسیسات تهیه شده توسط شورای اجرایی تصویب خواهد شد. شورای اجرایی باید در اولین نشست خود خط مشی ترتیبات تأیید انتقالی را بر اساس توصیه‌هایی که توسط کنفرانس، مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) مورد تأیید قرار گرفته است تعیین نماید. ترتیبات تأیید انتقالی به گونه‌ای طراحی خواهد شد که بدون ایجاد هیچ‌گونه مانعی در اجرای عملیات در حال انجام تخریب، تأیید شود که در طول کل مدت انتقال، سلاحهای شیمیایی مطابق با اهداف بند (۵۰) مورد امحاء قرار گرفته است.

۵۲ - مقررات بندهای (۵۳) تا (۶۱) شامل عملیات انهدام آن دسته از سلاحهای شیمیایی می‌شوند که در نظر است حداقل ظرف مدت (۳۹۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون تخریب آنها آغاز شود.

۵۳ - بر اساس این کنوانسیون و اطلاعات تفصیلی تأسیسات تخریب و حسب مورد و در مواد ممکن، بر اساس تجارب بازرسیهای قبلی دبیرخانه فنی باید پیش‌نویس طرح بازرسی از تخریب سلاحهای شیمیایی در هر تأسیسات تخریب را آماده نماید. این برنامه حداقل ظرف مدت ۲۷۰ روز قبل از شروع عملیات انهدام بر طبق این کنوانسیون تکمیل و جهت اظهار نظر به دولت بازرسی شونده ارایه خواهد شد. هر اختلافی بین دبیرخانه فنی و دولت عضو بازرسی شونده از طریق مشاوره حل خواهد شد. هر موضوع حل نشده به شورای اجرایی از نظر تسهیل در اجرای کامل این کنوانسیون جهت اقدام مقتضی ارجاع خواهد شد.

۵۴ - دبیرخانه فنی باید حداقل ۲۴۰ روز قبل از اینکه هر یک از تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی دولت عضو بازرسی شونده فعالیتهای انهدام را طبق این کنوانسیون آغاز کنند، بازدید اولیه‌ای را جهت آشنایی خود با آن تأسیسات و ارزیابی کفایت طرح بازرسی، از آن تأسیسات به عمل آورد.

۵۵ - درمورد تأسیسات موجودی که عملیات انهدام سلاحهای شیمیایی قبلاً در آنها آغاز گردیده است، دولت عضو بازرسی شونده ملزم به رفع آلودگی تأسیسات قبل از اجرای بازدید اولیه دبیرخانه فنی نخواهد بود. مدت این بازدید نباید از (۵) روز تجاوز کرده و تعداد پرسنل بازدیدکننده نباید از (۱۵) نفر بیشتر باشد.

۵۶ - طرحهای تفصیلی توافق شده برای تأیید به همراه توصیه مربوطه توسط دبیرخانه فنی، برای بررسی به شورای اجرایی ارسال خواهد شد. شورای اجرایی باید این طرحها را با نظر تصویب سازگار با اهداف تأیید و تمهیدات این کنوانسیون بررسی نماید. به علاوه شورای اجرایی بایستی تأیید نماید که طرحهای تخریب عملی، کار او با اهداف تأیید مطابق هستند. این بررسی حداقل ظرف مدت (۱۸۰) روز قبل از آغاز دوره انهدام تکمیل خواهد شد.

۵۷ - هریک از اعضاء شورای اجرایی می تواند با دبیرخانه فنی درخصوص هر مسأله مربوط به کفایت طرح تأیید مشورت نماید. چنانچه اعتراضی توسط هیچیک از اعضاء شورای اجرایی وجود نداشت، طرح به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

۵۸ - چنانچه مشکلاتی وجود داشته باشد، شورای اجرایی باید جهت حل آنها با دولت عضو وارد مذاکره شود.

۵۹ - توافقتنامه های تفصیلی تأسیسات برای انهدام سلاحهای شیمیایی با در نظر گرفتن مشخصات خاص تأسیسات امحاء و نحوه عملیات آنها باید موارد ذیل را مشخص نماید:

(الف) رویه های تفصیلی بازرسی در محل، و

(ب) مقررات تأیید از طریق نظارت و مراقبت مستمر با ابزار در محل و حضور بازرسان.

۶۰ - به بازرسان مجوز دسترسی به هر تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی حداقل ظرف مدت (۶۰) روز قبل از آغاز تخریب مطابق با این کنوانسیون در تأسیسات داده خواهد شد. چنین اجازه ای جهت نظارت بر نصب تجهیزات بازرسی، بازرسی این تجهیزات و آزمایش عملیات آنها و همچنین به هدف آخرین بررسی مهندسی از تجهیزات داده خواهد شد. در کمترین مدت مورد نیاز حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز برای نصب و آزمایش تجهیزات بازرسی متوقف خواهد شد. براساس نتیجه حاصله از آزمایش و بررسی دولت عضو و دبیرخانه فنی می توانند در مورد تغییرات در توافقتنامه تفصیلی آن تأسیسات با یکدیگر موافقت نمایند.

۶۱ - دولت عضو بازرسی شونده باید حمل هر محموله سلاحهای شیمیایی از تأسیسات انبار ذخیره سلاحهای شیمیایی را به تأسیسات انهدام، حداکثر ظرف مدت (۴) ساعت قبل به رهبر تیم

بازرسی در تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی اطلاع دهد. این اطلاعیه باید نام تأسیسات انبار ذخیره، زمان تخمینی خروج و ورود محموله، انواع خاص و مقدار سلاحهای شیمیایی حمل شده جابجایی یا عدم جابجایی اقلام برچسبدار و نحوه حمل را مشخص نماید. این اطلاعیه می‌تواند شامل بیشتر از یک محموله باشد. رهبر تیم بازرسی کتبا و بلادرنگ در جریان هرگونه تغییرات در این اطلاعات قرار خواهد گرفت.

### محل انبار سلاحهای شیمیایی در تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی

۶۲- بازرسان باید ورود سلاحهای شیمیایی را به تأسیسات انهدام و نگهداری این سلاحهای شیمیایی را تأیید نمایند. بازرسان باید محتویات هر محموله را با استفاده از رویه‌های توافق شده مطابق با مقررات ایمنی تأسیسات قبل از امحاء سلاحهای شیمیایی تأیید نمایند. آنها باید در صورت لزوم از مهر و مومهای توافق شده، نشانه‌گذارها یا سایر رویه‌های کنترل انبار جهت تسهیل در امر انبارگردانی دقیق سلاحهای شیمیایی قبل از انهدام استفاده نمایند.

۶۳- در اولین فرصت و مادامی‌که سلاحهای شیمیایی در تأسیسات انبار ذخیره سلاحهای شیمیایی واقع در تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی نگهداری می‌شوند این تأسیسات ذخیره تحت تأیید منظم مطابق با توافقنامه‌های تأسیسات مربوطه خواهد بود.

۶۴- در پایان هر مرحله (فاز) فعال تخریب، بازرسان باید از سلاحهای شیمیایی که از تأسیسات ذخیره خارج شده یا نابود شده‌اند لیستی تهیه نمایند. آنها با استفاده از رویه‌های کنترل انبار که در بند (۶۲) بدانها اشاره گردید صحت این انبارگردانی از سلاحهای شیمیایی را تأیید نمایند.

### اقدامات تأیید منظم (سیستماتیک) در محل تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی

۶۵- در طول کل مرحله فعال انهدام، باید به بازرسان اجازه داده شود تا فعالیت‌های خود را در تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی و تأسیسات ذخیره سلاحهای شیمیایی واقع در این تأسیسات اجرا نمایند.

۶۶- برای اطمینان از عدم بازگشت سلاحهای و تکمیل مراحل (پروسه) انهدام در هر تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی بازرسان باید حق داشته باشند که با حضور و نظارت و مراقبت خود با ابزار

در محل به شرح زیر تأیید را به انجام برسانند:

(الف) ورود سلاحهای شیمیایی به تأسیسات،

(ب) محل نگهداری موقت سلاحهای شیمیایی و نوع خاص و مقدار سلاحهای شیمیایی که

در آن منطقه انبار شده است،

(پ) نوع خاص و مقدار سلاحهای شیمیایی در حال انهدام،

(ت) مراحل (پروسه) انهدام،

(ث) محصول نهایی انهدام،

(ج) اوراق کردن قطعات فلزی، و

(چ) یکپارچگی مراحل انهدام و تأسیسات به عنوان یک مجموعه.

۶۷- بازرسان باید حق داشته باشند که برای نمونه برداری مهمات، قطعات یا مخازن موجود در

محلهای نگهداری موقت در تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی را برحسب گذاری نمایند.

۶۸- تا حدی که نیازهای بازرسی برآورده شود، اطلاعات مربوط عملیات جاری تأسیسات با

تأیید اطلاعات و آمار مربوط برای اهداف بازرسی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۶۹- بعد از تکمیل هر دوره تخریب، دیرخانه فنی باید اعلامیه دولت عضو مبنی بر تکمیل

انهدام مقدار تعیین شده از سلاحهای شیمیایی را تأیید نماید.

۷۰- طبق توافقنامه های تأسیسات، بازرسان باید:

(الف) به تمام قسمتهای تأسیسات تخریب سلاحهای شیمیایی و تأسیسات انبار ذخیره

سلاحهای شیمیایی که در این تأسیسات قرار دارند و شامل هر مهمات، مخازن جمعی یا دیگر مخازن

موجود دسترسی بدون ممانعت داشته باشند. اقلام مورد بازرسی توسط بازرسان مطابق با برنامه تأیید

توافق شده توسط دولت عضو مورد تأیید شده توسط شورای اجرایی انتخاب خواهند شد،

(ب) تجزیه و تحلیل منظم (سیستماتیک) نمونه ها در محل در خلال مراحل انهدام را نظارت و

مراقبت نمایند، و

(پ) نمونه هایی که برحسب درخواست خود از هر یک از قطعات، مخازن جمعی و سایر مخازن

در تأسیسات انهدام یا تأسیسات انبار ذخیره شده را در صورت نیاز دریافت دارند.

## بخش (ب) ۴

### سلاحهای شیمیایی قدیمی و سلاحهای شیمیایی رها شده

#### الف - کلیات

- ۱ - سلاحهای شیمیایی قدیمی مطابق آنچه که در بخش (ب) آمده است منهدم خواهند شد.
- ۲ - سلاحهای شیمیایی رها شده از جمله آن دسته از سلاحهایی است که با تعریف مندرج در قسمت (ب) بند (۵) ماده (۲) مطابقت دارند همانگونه که در بخش (ب) آمده است مورد انهدام قرار خواهند گرفت.

#### ب - رژیم سلاحهای شیمیایی قدیمی

- ۳ - دولت عضوی که طبق تعریف قسمت (الف) بند (۵) ماده (۲) در محدوده سرزمینی خود دارای سلاحهای شیمیایی قدیمی است باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت تا حد امکان تمام اطلاعات مربوط موجود شامل مکان، نوع، مقدار و وضعیت کنونی این دسته از سلاحها را به دبیرخانه فنی ارائه نماید.
- در مورد سلاحهای شیمیایی قدیم آنطور که در قسمت (ب) بند (۵) ماده (۲) تعریف شده، دولت عضو باید مطابق جزء اول قسمت (ب) بند (۱) ماده (۳) اعلامیه‌ای تا حد امکان شامل اطلاعات مشخص شده در بند یک تا سه قسمت (الف) بخش (۴) این ضمیمه را به دبیرخانه فنی ارائه نماید.
- ۴ - دولت عضوی که پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت سلاحهای شیمیایی قدیمی کشف نماید، اطلاعات مشخص شده در بند (۳) را باید حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از کشف این سلاحهای قدیمی به دبیرخانه فنی ارائه نماید.
- ۵ - دبیرخانه فنی باید به منظور تأیید اطلاعات ارائه شده مطابق بندهای (۳) و (۴) و به ویژه جهت تعیین اینکه آیا این سلاحهای شیمیایی مطابق با تعریف مشخص شده در بند (۵) ماده (۲) در مورد سلاحهای شیمیایی قدیمی می‌باشد یک بازرسی اولیه و به هر تعداد لازم بازرسیهای بعدی را به عمل آورد. دستورالعمل تشخیص قابلیت کاربرد سلاحهای شیمیایی تولید شده بین سالهای ۱۹۲۵ و ۱۹۴۶ برابر سالهای ۱۳۰۵ و ۱۳۲۵ هجری شمسی مطابق قسمت (خ) بند (۲) ماده (۸) توسط کنفرانس تأیید خواهد شد.
- ۶ - دولت عضو باید سلاحهای شیمیایی قدیمی که توسط دبیرخانه فنی تأیید شده است و در تعریف قسمت (الف) بند (۵) ماده (۲) می‌گنجد را زیاله سمی تلقی نماید. دولت عضو باید از اقدامات



انجام شده برای انهدام یا در غیراینصورت دفع (دور ریختن) اینگونه سلاحهای شیمیایی قدیمی به عنوان زباله رسمی مطابق با قوانین ملی خود دبیرخانه فنی را مطلع سازد.

۷- برحسب بندهای (۳) تا (۵) دولت عضو باید سلاحهای شیمیایی قدیمی که توسط دبیرخانه فنی تطبیق آنها با تعریف قسمت (ب) بند (۵) ماده (۲) تأیید گردیده است را براساس ماده (۴) و بخش (الف) ۴ این پیوست نابود سازد. به علاوه بر مبنای درخواست دولت عضو، شورای اجرایی می تواند مقررات مربوط به ترتیب انهدام این سلاحهای شیمیایی و محدودیت زمانی تعیین شده را در صورتی که تصمیم بگیرد که انجام این کار هدف و مقصود این کنوانسیون را در معرض خطر قرار نمی دهد تغییر دهد. این درخواست باید حاوی پیشنهادات مشخص برای تغییر این مقررات و توضیحات تفصیلی دلایل تغییر پیشنهادی باشد.

#### پ - رژیم سلاحهای شیمیایی رها شده

۸- دولت عضوی که در محدوده سرزمینی آن سلاحهای شیمیایی رها شده وجود داشته باشد (از این پس "دولت عضو سرزمینی" خوانده می شود) باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت تمام اطلاعات مرتبط موجود در رابطه با سلاحهای شیمیایی رها شده را به دبیرخانه فنی ارائه نماید. این اطلاعات در حد امکان باید شامل مکان، نوع، مقدار و وضعیت کنونی سلاحهای شیمیایی رها شده و همچنین اطلاعات راجع به چگونگی رها شدن این سلاحها باشد.

۹- دولت عضوی که پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت سلاحهای شیمیایی رها شده کشف نماید تمام اطلاعات مربوط موجود در مورد سلاحهای شیمیایی رها شده، کشف شده را باید حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از کشف به دبیرخانه فنی ارائه نماید. این اطلاعات تا حد امکان باید شامل مکان، نوع، مقدار و وضعیت کنونی این سلاحهای شیمیایی رها شده و همچنین اطلاعات مربوط به چگونگی رها شدن آنها باشد.

۱۰- دولت عضوی که در محدوده سرزمینی دولت عضو دیگری (که از این پس دولت عضو رهاکننده نامیده می شود) دارای سلاحهای شیمیایی رها شده باشد، باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت تمام اطلاعات مربوط موجود در سلاحهای شیمیایی رها شده را به دبیرخانه فنی ارائه نماید. این اطلاعات تا حد امکان باید شامل مکان، نوع، مقدار و وضعیت کنونی این سلاحهای شیمیایی رها شده و وضعیت سلاحهای شیمیایی رها شده باشد.

۱۱ - دبیرخانه فنی جهت تأیید اطلاعات ارایه شده مربوطه و طبق بندهای (۸) تا (۱۰) باید یک بازرسی اولیه و در صورت ضرورت بازرسیهای بعدی را اجراء و لزوم انجام تأیید منظم (سیستماتیک) بر طبق بندهای (۴۱) تا (۴۳) قسمت (الف) بخش (۲) این پیوست را تعیین نماید. دبیرخانه فنی در صورت ضرورت باید در مورد منشأ سلاحهای شیمیایی رها شده تحقیق نموده و مدارک مربوط به چگونگی رها شدن را تهیه و دولت رهاکننده را شناسایی نماید.

۱۲ - گزارش دبیرخانه فنی باید به شورای اجرایی، دولت عضو سرزمینی و دولت عضو رهاکننده یا به دولت عضوی که از سوی دولت عضو سرزمینی دارنده سلاحهای شیمیایی رها شده اعلام شده یا توسط دبیرخانه فنی به عنوان دارنده سلاحهای شیمیایی رها شده شناسایی گردیده تسلیم شود. چنانچه یکی از دولتهای عضوی که مستقیماً درگیر این امر است از این گزارش رضایت نداشته باشد باید این حق را داشته باشد که موضوع را مطابق مقررات این کنوانسیون حل نماید یا موضوع را از نظر رفع اختلاف بدون فوت وقت به شورای اجرایی احاله نماید.

۱۳ - طبق بند (۳) ماده یک دولت عضو سرزمینی باید حق داشته باشد که از دولت عضوی که به عنوان عضو رهاکننده مشخص گردیده بر اساس بندهای (۸) تا (۱۲)، درخواست نماید جهت انهدام سلاحهای شیمیایی رها شده در همکاری با دولت عضو سرزمینی، با آن دولت وارد مشاوره گردد. این دولت عضو باید فوراً درخواست خود را به اطلاع دبیرخانه فنی برساند.

۱۴ - مشورتهای بین دولت عضو سرزمینی و دولت عضو رهاکننده از نظر تهیه طرح مورد توافق طرفین جهت انهدام باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از اینکه دبیرخانه فنی از درخواست اشاره شده در بند (۱۳) مطلع می گردد آغاز شود. طرح توافق شده طرفین جهت انهدام باید حداکثر ظرف مدت ۱۸۰ روز بعد از اینکه دبیرخانه فنی از درخواست مورد اشاره در بند (۱۳) مطلع گردید به دبیرخانه فنی فرستاده شود. بر اساس درخواست دولت عضو سرزمینی و دولت عضو رهاکننده شورای اجرایی می تواند ضرب الاجل ارسال طرح انهدام مورد توافق را تمدید نماید.

۱۵ - به منظور انهدام سلاحهای شیمیایی رها شده دولت عضو رهاکننده باید تمام امکانات لازم مالی، فنی، نیروی متخصص و دیگر منابع را تأمین نماید. دولت عضو سرزمینی باید همکاری مناسب را به عمل آورد.

۱۶ - چنانچه دولت عضو رهاکننده قابل شناسایی نبوده و یا عضو (بیمان) نباشد، دولت عضو سرزمینی به منظور حصول اطمینان از انهدام سلاحهای شیمیایی رها شده می تواند از سازمان و یا دیگر دولتهای عضو جهت انهدام این سلاحهای شیمیایی رها شده درخواست مساعدت نماید.

۱۷ - برحسب بندهای (۸) تا (۱۶)، مقررات ماده (۴) و بخش (الف) ۴ از این پیوست باید در مورد انهدام سلاحهای شیمیایی رهاشده هم اعمال شود. در مورد سلاحهای شیمیایی رهاشده‌ای که در تعریف سلاحهای شیمیایی قدیمی قسمت (ب) بند (۵) ماده (۲) می‌گنجد، شورای اجرایی براساس درخواست دولت عضو سرزمینی منفرداً یا همراه دولت رهاکننده می‌تواند اجرای مقررات تخریب را در صورتی که تعیین نماید چنین امری خطری برای اهداف و مقاصد کنوانسیون نخواهد داشت تغییر و یا در موارد استثنایی آنها را به‌حالت تعلیق درآورد. در مورد سلاحهای شیمیایی رهاشده‌ای که در تعریف سلاحهای شیمیایی مندرج در قسمت (ب) بند (۵) ماده (۲) نمی‌گنجد، شورای اجرایی براساس درخواست دولت عضو سرزمینی منفرداً یا به‌همراه دولت عضو رهاکننده می‌تواند در شرایط استثنایی مقررات زمانبندی و ترتیب انهدام را در صورتی که تشخیص دهد این امر خطری برای اهداف و مقاصد کنوانسیون نخواهد داشت تغییر دهد. هرگونه درخواست همانطور که در این بند بدان اشاره گردید باید حاوی پیشنهاد خاصی برای تغییر در مقررات و توضیح تفصیلی دلایل تغییرات پیشنهادی باشد.

۱۸ - دولتهای عضو می‌توانند موافقتنامه‌ها یا توافقهایی را در رابطه با انهدام سلاحهای شیمیایی رهاشده بین خود منعقد نمایند. شورای اجرایی می‌تواند تصمیم بگیرد که براساس درخواست دولت عضو سرزمینی منفرداً یا به‌همراه دولت عضو رهاکننده بعضی از مقررات انتخاب شده در این موافقتنامه‌ها یا توافقه‌ها بر مقررات این بخش دارای ارجحیت باشند، در صورتی که شورای اجرایی تعیین کند که این موافقتنامه‌ها و توافقه‌های تخریب سلاحهای شیمیایی رهاشده را طبق بند (۱۷) تضمین می‌نماید.

## بخش ۵

### انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی و تأیید آنها مطابق ماده (۵)

#### الف - اظهارنامه‌ها

#### اظهارنامه‌های تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

- ۱- اظهارنامه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی توسط یک دولت عضو طبق جزء دوم قسمت (پ) بند (۱) ماده (۳) برای هر تأسیسات باید شامل موارد زیر باشد:
  - (الف) نام تأسیسات، اسامی مالکین و اسامی شرکتها یا مؤسساتی که تأسیسات را از اول ژانویه ۱۹۲۶ برابر دهم دی ماه سال ۱۳۲۵ راه اندازی نموده‌اند،
  - (ب) محل دقیق تأسیسات، شامل آدرس، مکان مجتمع، مکان تأسیسات در داخل مجتمع یا مشخص کردن ساختمان و شماره سازه آن، در صورت وجود،
  - (پ) بیانیه‌ای دال بر اینکه آن تأسیسات، تأسیسات تولیدی مواد شیمیایی هستند که به عنوان سلاحهای شیمیایی تعریف شده‌اند یا اینکه تأسیساتی برای پرکردن سلاحهای شیمیایی می‌باشند و یا اینکه برای هر دو منظور هستند،
  - (ت) تاریخ تکمیل بنای ساختمان و دوره‌هایی که هرگونه تغییراتی در آن تأسیسات ایجاد شده از جمله نصب تجهیزات جدید یا اصلاح شده که به طور عمده ویژگیهای فرآیند تولید را در آن تأسیسات دگرگون کرده باشد،
  - (ث) اطلاعات راجع به مواد شیمیایی تعریف شده به عنوان سلاحهای شیمیایی که در آن تأسیسات تولید گردیده، مهمات آن، قطعات مهمات و ظروفی (کاتینر) که در آن تأسیسات پر شده‌اند و تاریخ شروع و توقف چنین تولید یا پرسیازی.
- اول - برای مواد شیمیایی تعریف شده به عنوان سلاحهای شیمیایی که در آن تأسیسات تولید گردیده‌اند، چنین اطلاعاتی باید برحسب انواع خاص مواد شیمیایی تولید شده، مبین نام ماده شیمیایی مطابق با اسامی موجود در لیستهای "اتحادیه بین‌المللی شیمی محض و کاربردی"، فرمول ساخت و شماره ثبت ماده شیمیایی خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که تعیین شده و براساس اعلام وزن آن ماده به تن.
- دوم - برای مهمات، قطعات و ظروفی که در تأسیسات پر شده، چنین اطلاعاتی باید برحسب نوع

خاص سلاحهای شیمیایی پر شده و وزن ماده شیمیایی آن در هر واحد اعلام شوند.

(ج) ظرفیت تولید تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی:

اول - برای یک تأسیسات، جایی که سلاحهای شیمیایی تولید می شده، ظرفیت تولید بایستی برحسب مقدار توان بالقوه سالانه تولید برای یک ماده خاص براساس فرآیند تکنولوژیکی واقعی به کار رفته، یا در مواردی که فرآیندها به طور واقعی مورد استفاده نبوده (ولی) برای استفاده در آن تأسیسات طراحی شده، اعلام گردد.

دوم - برای یک تأسیسات، جایی که سلاحهای شیمیایی پر می شده، ظرفیت تولید بایستی برحسب مقدار ماده شیمیایی که سالانه در آن تأسیسات می تواند برای پرکردن هر نوع خاص سلاحهای شیمیایی مورد استفاده قرار گیرد بیان گردد.

(چ) برای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که امحاء نگردیده اند، شرحی از تأسیسات شامل

موارد زیر:

اول - نقشه محل (دیاگرام سایت)،

دوم - نمودار فرآیندهای جاری تأسیسات،

سوم - لیست ساختمانها، تجهیزات ویژه و هر نوع قطعات یدکی این تجهیزات در تأسیسات.

(ح) وضعیت فعلی کارخانه شامل:

اول - تاریخ آخرین تولید سلاحهای شیمیایی در آن تأسیسات،

دوم - چنانچه آن تأسیسات منهدم شده است، تاریخ و نحوه انهدام آن،

سوم - چنانچه آن تأسیسات پیش از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای فعالیتی غیر مرتبط با سلاحهای شیمیایی مورد استفاده قرار گرفته یا بدین منظور تغییر یافته و در این صورت اطلاعات مربوط به تغییرات ایجاد شده تاریخ شروع فعالیتهای مربوط به تولید سلاحهای غیر شیمیایی و ماهیت چنین فعالیتی که در صورت امکان مبین نوع محصول باشد،

(خ) مشخص کردن اقدامات انجام شده توسط دولت عضو برای بستن (تعطیل کردن) و شرحی از اقدامات انجام شده و آنچه دولت عضو در آتیه قرار است در راستای غیر فعال کردن تأسیسات انجام دهد،

(د) شرحی از نمونه معمول فعالیتهای ایمنی و امنیتی انجام شده در تأسیسات غیر فعال،

(ذ) بیانیه ای در این مورد که آیا تأسیسات، تبدیل به تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی خواهد

شد، در این صورت، تاریخ این تبدیل.

## اظهارنامه‌های تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی طبق جزء سوم قسمت (پ)

### بند (۱) ماده (۳)

۲- اظهارنامه تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی بر طبق جزء سوم قسمت (پ) بند (۱) ماده (۳) باید شامل کلیه اطلاعات مشخص شده در بند یک فوق باشد. دولت عضوی که تأسیسات در قلمرو آن قرارداد داشته یا قرارداد شده است مسئولیت دارد که با سایر دولتها ترتیبات لازم را جهت حصول اطمینان از صدور اعلامیه‌ها اتخاذ نماید. اگر دولت عضوی که تأسیسات در قلمرو آن قرارداد داشته یا قرارداد شده است قادر به انجام این تعهد نباشد، بایستی دلایل لازم را ارایه نماید.

### اظهارنامه نقل و انتقالات گذشته

۳- یک دولت عضو که تجهیزات تولید سلاحهای شیمیایی را از اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر دهم دی ماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی منتقل یا دریافت نموده است بایستی این نقل و انتقالات را بر طبق جزء چهارم قسمت (پ) بند (۱) ماده (۳) و بند (۵) ذیل اعلام نماید. در صورتی که کلیه اطلاعات مشخص شده در مورد نقل و انتقال اینگونه تجهیزات بین اول ژانویه ۱۹۴۶ تا اول ژانویه ۱۹۷۰ برابر با دهم دی ماه سالهای ۱۳۲۵ تا ۱۳۵۰ هجری شمسی موجود نباشد، دولت عضو بایستی هرگونه اطلاعات موجود در این رابطه را اعلام و علت عدم ارایه اعلامیه کامل را توضیح دهد.

۴- تجهیزات تولید سلاحهای شیمیایی اشاره شده در بند (۳) به موارد زیر اطلاق می‌گردد:

(الف) تجهیزات تخصصی،

(ب) تجهیزاتی که منحصراً برای تولید قسمتهای غیر شیمیایی برای مهمات شیمیایی طراحی یا استفاده شده است.

(پ) اظهارنامه مربوط به نقل و انتقال تجهیزات تولید سلاحهای شیمیایی بایستی به شرح ذیل مشخص گردند:

۵- اظهارنامه‌های نقل و انتقال تجهیزات تولید سلاح شیمیایی موارد زیر را مشخص خواهد

نمود:

(الف) دریافت کننده/ انتقال دهنده تجهیزات تولید سلاحهای شیمیایی،

(ب) اوراق شناسایی تجهیزات،

(پ) تاریخ نقل و انتقال،

(ت) تخریب یا عدم تخریب تجهیزات اگر مشخص است، و

(ث) محل استقرار فعلی، اگر مشخص است.

### ارایه طرحهای کلی انهدام

۶- برای هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی، دولت عضو باید اطلاعات زیر را ارایه نماید:

(الف) جدول زمانبندی پیشبینی شده برای اقداماتی که قرار است انجام شود،

(ب) روشهای تخریب.

۷- برای هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که دولت عضو در نظر دارد به طور موقت آنرا

تبدیل به تأسیسات تخریب سلاحهای شیمیایی نماید، اطلاعات زیر باید توسط آن دولت ارایه گردد:

(الف) جدول زمانبندی پیشبینی شده جهت تبدیل تأسیسات تولید به تأسیسات تخریب

سلاحهای شیمیایی،

(ب) جدول زمانبندی پیشبینی شده جهت بهره‌برداری از آن تأسیسات به عنوان تأسیسات

امحاء سلاحهای شیمیایی،

(پ) توصیف تأسیسات جدید،

(ت) روش تخریب تجهیزات خاص،

(ث) جدول زمانبندی برای تخریب تأسیسات تبدیل شده بعد از بهره‌برداری جهت تخریب

سلاحهای شیمیایی، و

(ج) روشهای تخریب تأسیسات تبدیل شده.

### ارایه طرحها و گزارشات سالانه انهدام

۸- دولت عضو بایستی حداقل ظرف مدت (۹۰) روز قبل از شروع "سال امحاء" یک طرح

سالانه برای تخریب سلاحهای شیمیایی ارایه نماید. این طرح سالانه باید موارد زیر را مشخص نماید:

(الف) ظرفیتی که قرار است مورد تخریب قرار گیرد،

(ب) نام و مکان تأسیساتی که امحاء در آنجا واقع خواهد شد،

(پ) لیست ساختمانها و تجهیزاتی که در هر تأسیسات نابود خواهند شد، و

(ت) روشهای طراحی شده تخریب.

۹- دولت عضو باید گزارش سالانه تخریب را حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان سال

تخریب قبلی ارایه نماید و این گزارش سالانه موارد زیر را بایستی مشخص نماید:

(الف) ظرفیت امحاء شده،

(ب) نام و مکان هر تأسیساتی که امحاء در آن صورت پذیرفته است،

(پ) لیست ساختمانها و تجهیزات امحاء شده در هر تأسیسات،

(ت) روشهای امحاء.

۱۰- برای یک تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی اعلام شده طبق جزء سوم قسمت (پ) بند

(۱) ماده (۳) دولت عضوی که تأسیسات در قلمرو آن قرار داشته یا قرارداد شده است مسؤول است

که با اتخاذ ترتیبات مناسب اطمینان حاصل نماید که اعلامیهها طبق بند (۶) تا (۹) فوق صادر می شوند.

چنانچه دولت عضوی که تأسیسات در قلمرو آن قرار داشته یا قرار داده شده است قادر به انجام این

تعهد نباشد، بایستی دلایل لازم را ارایه نماید.

## ب - انهدام

### اصول کلی انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

۱۱- هر دولت عضو باید بر طبق اصول مندرج در ماده (۷) و این بخش در مورد روشهای انهدام

تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تصمیم گیری نماید.

### اصول و روشهای تعطیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

۱۲- هدف از تعطیل (بستن) تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی، غیرفعال ساختن آن است.

۱۳- اقدامات توافق شده برای تعطیل بایستی توسط دولت عضو و با در نظر گرفتن خصوصیات

ویژه هر تأسیسات انجام شود. این اقدامات باید از جمله شامل موارد زیر باشد:

(الف) منع تصرف استفاده از ساختمانهای تخصصی و ساختمانهای استاندارد تأسیسات جز

برای فعالیتهای موافقت شده،



(ب) قطع ارتباط تجهیزاتی (دستگاههایی) که مستقیماً با تولید سلاحهای شیمیایی مربوطند شامل از جمله تجهیزات کنترل فرآیندها و تسهیلات،  
(پ) از کار انداختن دستگاههای حفاظت‌کننده و تجهیزاتی که منحصراً برای ایمنی عملیات تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به کار می‌رود،  
(ت) نصب در پوشهای کورکننده و سایر قطعاتی که از ورود و یا خروج مواد شیمیایی از هر تجهیزات ویژه مربوط به فرآیند ترکیب، جداسازی یا تخلیص مواد شیمیایی که تحت عنوان سلاحهای شیمیایی تعریف می‌شوند، هر تانک ذخیره‌کننده و هر ماشینی که برای پرکردن سلاحهای شیمیایی به کار می‌رود، سیستم حرارتی، سیستم برودتی و منبع تولید برق و یا هر منبع دیگر برق‌رسانی به این تجهیزات، تانکهای ذخیره‌سازی یا ماشینهای دیگر جلوگیری می‌کنند، و  
(ث) قطع ریل، جاده و سایر راههای موجود جهت حمل و نقل سنگین به تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به استثناء راههای مورد نیاز برای انجام فعالیتهای موافقت شده،  
۱۴ - مادامی که تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تعطیل است، دولت عضو می‌تواند فعالیتهای مربوط به ایمنی و حفاظت فیزیکی در تأسیسات را ادامه دهد.

### نگهداری فنی تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی قبل از انهدام آنها

۱۵ - دولت عضو می‌تواند فعالیتهای استاندارد نگهداری شامل بازرسی بصری، نگهداری به منظور پیشگیری و تعمیرات جاری را در تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی فقط به دلایل ایمنی که انجام دهد.

۱۶ - کلیه فعالیتهای طراحی شده نگهداری باید در طرحهای کلی و جزئی انهدام مشخص گردند. فعالیتهای مربوط به نگهداری شامل موارد زیر نمی‌شوند:  
(الف) جایگزینی هر یک از تجهیزات (دستگاههای) فرآوری،  
(ب) تغییر ویژگیهای تجهیزات فرآوری شیمیایی،  
(پ) تولید مواد شیمیایی از هر نوع.

۱۷ - تمام فعالیتهای نگهداری باید تحت مراقبت و نظارت دبیرخانه فنی قرار گیرند.

## اصول و روشهای تبدیل موقت تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی

۱۸ - اقدامات مربوط به تبدیل موقت تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی باید این اطمینان را ایجاد نماید که رژیم تبدیل موقتی تأسیسات حداقل به دقت و شدت رژیم مربوط به تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تبدیل نشده باشد.

۱۹ - تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تبدیل شده به تأسیسات امحاء سلاحهای شیمیایی، قبل از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون باید در لیست طبقه‌بندی تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی اعلام گردند.

این تأسیسات باید در معرض بازدید مقدماتی بازرسان قرار گیرند تا صحت اطلاعات مربوط به این تأسیسات را مورد تأیید قرار دهند. تأییدیه‌ای مبنی بر تبدیل این تأسیسات به نحوی انجام گرفته است که دیگر به عنوان تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی عمل نخواهد کرد نیز مورد نیاز است و این امر بایستی در چهارچوب اقداماتی قرار گیرد که برای تأسیساتی که قرار است در مدت حداکثر (۹۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون غیر عملیاتی گردند، پیش‌بینی شده است.

۲۰ - دولت عضوی که قصد تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را داشته باشد باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت یا حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از تصمیم‌گیری در مورد تبدیل موقت، یک طرح کلی تبدیل تأسیسات سپس طرحهای سالانه رابه دبیرخانه فنی ارائه نماید.

۲۱ - چنانچه دولت عضوی نیاز داشته باشد تا یک تأسیسات (کارخانه) تولید سلاحهای شیمیایی دیگری را که بعد از لازم الاجرا شدن کنوانسیون در مورد آن دولت تعطیل کرده بود تبدیل به تأسیسات تخریب سلاحهای شیمیایی بنماید، باید مراتب را حداقل (۱۵۰) روز قبل از انجام تبدیل به دبیرخانه اطلاع دهد. دبیرخانه فنی در ارتباط با آن دولت باید اطمینان حاصل کند که اقداماتی ضروری صورت گرفته و موجب شده تا آن تأسیسات بعد از تبدیل به عنوان تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی عمل نکنند.

۲۲ - تأسیساتی که به تأسیسات تخریب سلاحهای شیمیایی تبدیل شده دیگر نباید مناسب از سرگیری تولید سلاحهای شیمیایی در مقایسه با تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تعطیل شده و

در حال نگهداری باشند.

- ۲۳ - تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی تبدیل شده باید حداکثر ظرف مدت (۱۰) سال بعد از لازم الاجرا شدن کنوانسیون منهدم گردند.
- ۲۴ - هراقدامی که برای تبدیل یک تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی خاص انجام شود باید منحصر به ویژگیها و مشخصات انحصاری آن تأسیسات باشد.
- ۲۵ - مجموعه اقدامات انجام شده به منظور تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به تأسیسات تخریب سلاحهای شیمیایی، نباید کمتر از اقدامات پیش بینی شده‌ای باشد که جهت ازکارانداختن سایر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی حداکثر انجام گرفته و باید ظرف مدت (۹۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو قراراست انجام گردد.

### اصول و روشهای مرتبط با انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

- ۲۶ - دولت عضو باید تجهیزات و ساختمانهایی که مشمول تعریف تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی می باشند را به قرار ذیل از بین ببرد:
- (الف) تمامی تجهیزات ویژه و تجهیزات استاندارد باید عیناً نابود شوند،
- (ب) تمامی ساختمانهای ویژه و ساختمانهای استاندارد باید عیناً نابود شوند.
- ۲۷ - دولت عضو باید تأسیسات تولید مهمات شیمیایی پرنشده و تجهیزات به کارگیری سلاحهای شیمیایی را به قرار ذیل نابود نماید:
- (الف) تأسیساتی که منحصراً برای تولید اجزاء غیر شیمیایی مهمات شیمیایی یا تجهیزاتی که به طور خاصی برای استفاده مستقیم در ارتباط با به کارگیری سلاحهای شیمیایی طراحی شده‌اند، باید اعلام و نابود شوند. فرآیند امحاء و تأیید آن براساس مقررات ماده (۵) و این بخش از همین پیوست که بر امحاء تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی حاکم است باید انجام شود،
- (ب) تمام تجهیزاتی که منحصراً برای تولید اجزاء غیر شیمیایی مهمات شیمیایی طراحی یا مورد استفاده قرار گرفته‌اند باید عیناً نابود شوند. چنین تجهیزاتی که شامل قالبهای طراحی شده ویژه دارای ویژگیهایی با پایه فلزی می باشند ممکن است به یک محل مخصوص برای نابودسازی برده شوند،
- (ب) تمام ساختمانها و تجهیزات استاندارد که برای اینگونه فعالیت‌های تولیدی استفاده شده‌اند

باید نابود یا جهت مصارفی که در این کنوانسیون منع نشده است در صورت نیاز با تأیید از طریق مشاوره و بازرسی همانگونه که در ماده (۹) درج گردیده است تبدیل شوند.

(ت) فعالیتهایی که براساس اهداف کنوانسیون منع نشده‌اند می‌توانند همزمان با پیشرفت امحاء یا تبدیل ادامه یابند.

### ترتیب انهدام

۲۸- ترتیب نابودسازی تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی مبتنی است بر تعهدات مشخص شده در ماده (۱) و سایر مواد این کنوانسیون، از جمله وظایف مربوط به تأیید منظم در محل در خلال دوره ترتیب انهدام، منافع دولتهای عضو برای خدشه‌دار شدن امنیت آنها در مدت دوره انهدام، ایجاد اعتماد در مرحله اولیه نابودسازی، کسب تجربه تدریجی در دوره نابودسازی تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی و عملی بودن آن بدون توجه به خصوصیات واقعی تأسیسات و روشهای متخذه امحاء مورد توجه قرار می‌گیرد. ترتیب امحاء براساس اصل یکتواختی می‌باشد.

۲۹- دولت عضو باید، برای هر دوره نابودسازی، مشخص کنند که کدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی قرار است نابود شوند و انهدام را به‌گونه‌ای انجام دهد که درخاتمه هر دوره نابودسازی بیش از آنچه که در بندهای (۳۰) و (۳۱) مشخص شده است باقی نماند. برای دولت عضو در نابودسازی تأسیسات تولیدی با سرعتی بیشتر ممنوع وجود ندارد.

۳۰- مقررات ذیل برای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که مواد شیمیایی جدول (۱) را تولید می‌کنند اعمال خواهد شد:

(الف) دولت عضو باید نابودسازی چنین تأسیساتی را حداکثر ظرف مدت یکسال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت شروع کند و تکمیل این امر نباید بیش از ده سال پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون به طول بیانجامد. برای دولتی که در زمان لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون عضو آن است، کل این مدت باید به سه دوره مجزای نابودسازی یعنی سالهای (۵-۲)، سالهای (۸-۶) و سالهای (۱۰-۹) تقسیم گردد. برای دولتهایی که پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون عضو آن می‌شوند دوره‌های نابودسازی باید با توجه به بندهای (۲۸-۲۹) مطابقت داده شوند.

(ب) ظرفیت تولید باید به‌عنوان عامل مقایسه برای چنین تأسیساتی مورد استفاده قرار گیرد. ظرفیت تولید باید با توجه به قوانین مشخص شده برای سلاحهای شیمیایی دوگانه براساس عامل تن بیان شود.

(پ) سطوح ظرفیت تولیدی توافق شده مناسب برای آخر سال هشتم پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون باید ایجاد شود. مازاد ظرفیت تولیدی که از سطح مربوطه تجاوز کند باید به صورت اجزاء مساوی در اولین دو دوره امحاء از بین برود،

(ت) درخواست برای تخریب میزان معین از ظرفیت باید شامل درخواست برای تخریب هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی دیگری که تأسیسات جدول (۱) را تأمین می‌کند یا مواد شیمیایی تولیدشده جدول یک در آن محل برای پرکردن مهمات یا افزار مورد استفاده قرار می‌دهد، باشد،

(ث) تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که برای تخریب سلاحهای شیمیایی به طور موقتی تبدیل شده‌اند کماکان مشمول تعهد تخریب ظرفیت طبق مقررات این بند مشخص شده خواهند بود.

۳۱ - دولت عضو باید تخریب تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را که مشمول بند (۳۰) نمی‌شود، حداکثر ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت آغاز نماید و آن را حداکثر ظرف مدت پنج سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون تکمیل نماید.

### طرحهای تفصیلی انهدام

۳۲ - حداقل ظرف مدت (۱۸۰) روز قبل از شروع امحاء تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی دولت عضو باید طرحهای تفصیلی تخریب تأسیسات شامل اقدامات پیشنهادی تأیید تخریب طبق قسمت (ج) بند (۳۳) از جمله موارد ذیل را به دبیرخانه فنی ارائه نماید:

(الف) زمان حضور بازرسان در تأسیساتی که باید نابود شوند، و

(ب) روشهای مربوط به تأیید اقداماتی که باید برای هر یک از اقلام اعلام شده در انبار اعمال گردد.

۳۳ - طرحهای تفصیلی تخریب هر یک از تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) جدول تفصیلی زمان‌بندی مراحل تخریب،

(ب) ترتیب تأسیسات،

(پ) نمودار جریان مراحل،

(ت) ریز صورت موجودی تجهیزات، ساختمانها و سایر اقلامی که باید نابود شوند،

(ث) اقداماتی که باید در مورد هر قلم از موجودی اعمال شود،

(ج) اقدامات پیشنهادی برای تأیید،

(چ) اقدامات امنیتی / حفاظتی که در خلال نابودی امکانات باید رعایت شود، و

(ح) شرایط کار و اقامتی که بایستی برای بازرسین فراهم گردد.

۳۴ - چنانچه دولت عضوی قصد دارد که موقتاً تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را به تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی تبدیل کند، باید دبیرخانه فنی را حداقل (۱۵۰) روز قبل از انجام هرگونه فعالیت تبدیل مطلع کند. این اطلاعیه باید:

(الف) نام، آدرس و موقعیت آن تأسیسات را مشخص کند،

(ب) نمودار محل شامل کلیه بناها و ناحیه‌هایی که از انهدام سلاحهای شیمیایی متأثر خواهند شد را فراهم نموده و همچنین تمام بناهای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که موقتاً تبدیل خواهند شد را مشخص کند،

(پ) انواع سلاح شیمیایی و نوع و مقدار ماده شیمیایی داخل آن را که باید نابود شود مشخص کند،

(ت) روش انهدام را مشخص کند،

(ث) نمودار جریان مراحل شامل آن بخشهایی از فرآیند تولید و تجهیزات ویژه‌ای که برای انهدام سلاحهای شیمیایی تبدیل خواهند شد را فراهم نماید،

(ج) مهر و مومها و تجهیزات بازرسی که بالقوه به واسطه تبدیل تأثیر می‌پذیرد را در صورت امکان مشخص نماید، و

(چ) برنامه‌ای که زمان تخصیص یافته به طراحی، تبدیل موقت تأسیسات، نصب تجهیزات، جمع‌آوری تجهیزات، عملیات انهدام و زمان اختتام را معین می‌کند تهیه نماید.

۳۵ - در ارتباط با انهدام تأسیساتی که موقتاً برای انهدام سلاحهای شیمیایی تبدیل شده‌اند، اطلاعات باید طبق بندهای (۳۲) و (۳۳) تهیه شود.

### بازنگری طرحهای تفصیلی

۳۶ - برطبق طرح تفصیلی انهدام و اقدامات پیشنهادی جهت تأیید که توسط دولت عضو ارائه شده و براساس تجربه حاصل از بازرسیهای قبلی، دبیرخانه فنی باید طرحی برای تأیید انهدام آن تأسیسات از طریق مشاوره نزدیک با دولت عضو آماده نماید. هرگونه اختلاف بین دبیرخانه فنی و دولت

عضو درباره اقدامات مناسب باید از طریق مشاوره حل گردد. هر مسأله حل نشده جهت اقدام مناسب، از نظر تسهیل اجرای کامل این کنوانسیون باید به شورای اجرایی احواله شود.

۳۷- جهت اطمینان از اجرای مقررات ماده (۵) و مقررات این بخش، طرحهای ترکیبی برای انهدام و تأیید باید بین شورای اجرایی و دولت عضو مورد توافق قرار گیرد. این توافق باید حداقل ظرف مدت (۶۰) روز قبل از زمان پیش‌بینی شده شروع انهدام، تکمیل گردد.

۳۸- هر عضوی از شورای اجرایی می‌تواند با دبیرخانه فنی در کلیه موارد مربوط به کفایت طرح ترکیبی انهدام تأیید مشورت نماید. اگر هیچ عضوی از شورای اجرایی اعتراضی نداشت، آن طرح باید به‌مورد اجرا گذارده شود.

۳۹- در صورت وجود هرگونه مشکلات، شورای اجرایی باید با دولت عضو برای حل آنها وارد مشاوره شود، اگر مشکلی حل نشده باقی بماند به کفایت احواله خواهد شد. حل اختلافات درباره روشهای انهدام نباید اجرای سایر قسمتهای قابل قبول طرح انهدام را به تأخیر بیاندازد.

۴۰- چنانچه در مورد جوانب تأیید با شورای اجرایی به توافق نرسند، یا اگر طرح توصیف شده تأیید را نتوان به‌مورد اجرا گذاشت، تأیید از انهدام باید از طریق نظارت مستمر به وسیله وسایل در محل و حضور فیزیکی بازرسان ادامه یابد.

۴۱- انهدام و تأیید باید بر اساس طرح توافق شده ادامه یابد. تأیید نباید بی جهت با فرایند نابودسازی تداخل یابد و باید از طریق حضور بازرسان در محل، جهت مشاهده انهدام اجرا شود.

۴۲- اگر اقدامات لازم تأیید یا انهدام مطابق با طرح اجرا نگردد، تمام دولتهای عضو باید از آن مطلع شوند.

## پ - تأیید

تأیید اظهارنامه‌های تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی از طریق بازرسی

### در محل

۴۳- دبیرخانه فنی باید یک بازرسی مقدماتی از هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی در مدت زمانی بین (۹۰) تا (۱۲۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو به‌مورد اجرا گذارد.

۴۴- اهداف بازرسی اولیه باید اینگونه باشند:

(الف) تأیید نمایند که تولید سلاحهای شیمیایی متوقف و اینکه تأسیسات براساس این کنوانسیون غیرفعال شده است.

(ب) به دبیرخانه فنی اجازه دهد تا خود را با اقداماتی که برای توقف تولید سلاحهای شیمیایی در آن تأسیسات انجام شده آشنا سازد،

(پ) به بازرسین اجازه دهد تا بطور موقت تأسیسات را مهر و موم کنند،

(ت) به بازرسین اجازه دهد تا صورت موجودی ساختمانها و تجهیزات ویژه را تأیید نمایند،

(ث) اطلاعات لازم برای طراحی فعالیتهای بازرسی در آن تأسیسات را حاصل نماید، از جمله

استفاده از مهر و موهای مشخص کننده هرگونه دستکاری و سایر تجهیزات توافق شده‌ای که باید متعاقب موافقتنامه تفصیلی تأسیسات برای آن تأسیسات نصب شوند، و

(ج) مذاکرات مقدماتی مربوط به موافقتنامه تفصیلی در مورد آیین کار بازرسی در آن تأسیسات را انجام دهد.

۴۵- بازرسین باید در صورت لزوم از مهر و موهای توافق شده، نشانه‌گذارها یا سایر روشهای کنترل صورت موجودی استفاده کنند تا دقت در صورت موجودی اقلام اعلام شده در هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را تسهیل نمایند.

۴۶- بازرسین باید چنین دستگاههای توافق شده را که ممکن است برای مشخص ساختن شروع مجدد تولید سلاحهای شیمیایی یا جابجایی هریک از اقلام اعلام شده ضروری باشد نصب نمایند. آنها باید احتیاطهای لازم را رعایت کنند تا فعالیتهای تعطیل (تأسیسات) توسط دولت عضو مورد بازرسی به تأخیر نیافتند. بازرسین می‌توانند برای تعمیر و نگهداری و تأیید سلامتی دستگاهها مراجعه نمایند.

۴۷- اگر بر مبنای بازرسی اولیه، مدیرکل معتقد باشد که اقدامات اضافی برای غیرفعال کردن آن تأسیسات طبق این کنوانسیون ضروری است، مدیرکل می‌تواند حداکثر ظرف مدت (۱۳۵) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو، تقاضا کند که آن اقدامات به وسیله دولت بازرسی شونده حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت اجرا گردد. دولت بازرسی شونده می‌تواند با صلاحدید خود به آن تقاضا رضایت دهد. اگر به آن تقاضا رضایت ندهد دولت عضو بازرسی شونده و مدیرکل باید برای حل آن مسأله مشورت نمایند.

### تأیید منظم از تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی و توقف فعالیتهای آنها

۴۸- هدف از تأیید منظم یک تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید حصول اطمینان از این باشد که هرگونه آغاز مجدد تولید سلاحهای شیمیایی یا جابجایی اقلام اعلام شده در این تأسیسات کشف خواهد شد.



۳۹- موافقتنامه تفصیلی برای هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید موارد ذیل را مشخص

کند:

(الف) جزئیات آیین کار بازرسی در محل می تواند شامل:

اول - آزمایشات بصری،

دوم - بازرینی و رسیدگی به مهر و مومها و سایر دستگاههای توافق شده، و

سوم - نمونه برداری و تجزیه و تحلیل آنها،

(ب) آیین کاری برای استفاده از مهر و مومهای نشاندهنده هرگونه دستکاری و سایر تجهیزات

مورد توافق که مانع از فعالیت مجدد و غیر آشکار آن تأسیسات بشود که این آیین کار باید مشخص نماید:

اول - نوع، محل و ترتیبات نصب، و

دوم - تعمیر و نگهداری چنین تجهیزات و مهر و مومها، و

(پ) سایر اقدامات توافق شده.

۵۰- مهر و مومها یا سایر تجهیزات مصوب که در موافقتنامه تفصیلی در مورد اقدامات بازرسی

برای آن تأسیسات مقرر شده باید حداکثر ظرف مدت (۲۴۰) روز پس از لازم الاجرا شدن این

کتوانسیون برای هر دولت عضو نصب گردد. بازرسین باید اجازه یابند تا از هر تأسیسات تولید

سلاحهای شیمیایی برای نصب چنین مهر و مومها یا تجهیزات بازدید نمایند.

۵۱- در خلال هر سال تقریبی دبیرخانه فنی باید اجازه یابد چهار بازرسی از هر تأسیسات تولید

سلاحهای شیمیایی انجام دهد.

۵۲- مدیرکل باید به دولت بازرسی شونده تصمیم خود را برای بازرسی یا بازدید از تأسیسات

تولید سلاحهای شیمیایی (۴۸) ساعت قبل از ورود برنامه ریزی شده تیم بازرسی به آن تأسیسات برای

بازرسیها، یا بازدیدهای منظم اطلاع دهد. در صورتی که بازرسیها یا بازدیدها برای حل مشکلات فوری

باشند این مدت می تواند کاهش یابد. مدیرکل باید هدف از آن بازرسی یا بازدید را مشخص کند.

۵۳- بازرسین باید طبق موافقتنامه به تمام قسمتهای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی بدون

مانع دسترسی داشته باشند. اقلام مندرج در صورت موجودی اعلام شده که مورد بازرسی قرار

می گیرند، باید به وسیله بازرسین انتخاب شوند.

۵۴- دستورالعملها برای تعیین تناوب بازرسیهای منظم در محل باید توسط کنفرانس طبق

قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) بررسی و تصویب شوند. تأسیسات تولید خاصی که بازرسی می شوند

باید توسط دبیرخانه فنی به گونه ای انتخاب گردند که جلوی پیش بینی دقیق زمانی که آن تأسیسات

بازرسی خواهند شد را بگیرد.

### تأیید انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی

- ۵۵ - هدف تأیید منظم از انهدام تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید تأیید این باشد که آن تأسیسات طبق تعهدات مقرر در این کنوانسیون منهدم و هریک از اقلام مندرج در لیست اعلام شده براساس طرح تفصیلی مورد توافق برای انهدام، نابود شده است.
- ۵۶ - هنگامی که تمام اقلام صورت موجودی اعلام شده از بین رفته باشند دبیرخانه فنی باید اعلامیه دولت عضو را بر آن مبنا تأیید نماید، سپس از این تأییدیه دبیرخانه فنی باید تأیید منظم تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی را خاتمه و بلادرنگ تمام دستگاهها و وسایل مراقبتی نصب شده توسط بازرسی را جمع آوری نماید.
- ۵۷ - پس از این تأیید، آن دولت عضو باید اعلامیه‌ای صادر نماید که آن تأسیسات نابود شده است.

### تأیید تبدیل موقت تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی به تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی

- ۵۸ - حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از دریافت اطلاعیه اولیه در مورد قصد تبدیل موقت تأسیسات، بازرسان باید حق بازدید از آن تأسیسات را داشته باشند تا با تبدیل موقت پیشنهاد شده آشنا گردیده و اقدامات ممکن بازرسی را که حین تبدیل، مورد نیاز خواهد بود مطالعه نمایند.
- ۵۹ - حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز پس از چنین بازدیدی، دبیرخانه فنی و دولت عضو بازرسی شونده باید یک موافقتنامه موقت شامل اقدامات اضافی بازرسی برای دوره تبدیل موقت منعقد نمایند. این موافقتنامه موقت باید آیین کار بازرسی، از جمله استفاده از مهر و مومها، را مشخص نماید، تجهیزات مراقبت و نظارت و بازرسی را که اطمینان ایجاد خواهند نمود که تولید سلاحهای شیمیایی در طول مراحل تبدیل انجام نخواهد گرفت، این موافقتنامه باید از شروع فعالیت تبدیل موقت تا زمانی که آن تأسیسات به عنوان تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی آغاز به کار نماید به قوت خود باقی بماند.

۶۰. طبق این کنوانسیون، تا انعقاد موافقتنامه موقت، دولت عضو بازرسی شونده نباید هیچ بخشی از آن تأسیسات را جابجا یا تبدیل نموده، یا هیچ‌یک از مهر و مومها یا سایر تجهیزات توافق شده بازرسی را که ممکن است نصب شده باشند تغییر داده یا جابجا نماید.

۶۱. هنگامی که آن تأسیسات به عنوان تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی شروع به کار کند آن تأسیسات باید تابع مقررات قسمت (الف) بخش (۴) پیوست که در مورد تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی قابل اعمال است قرار گیرد. تمهیدات برای دوره قبل از عملیات باید تابع توافقنامه موقت باشد.

۶۲. در خلال عملیات انهدام، بازرسان باید به تمام بخشهای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که موقتاً تبدیل شده‌اند از جمله آن بخشهایی که به طور مستقیم یا انهدام سلاحهای شیمیایی مرتبط نمی‌باشند دسترسی داشته باشند.

۶۳. قبل از آغاز کار در تأسیساتی که به طور موقت به هدف انهدام سلاحهای شیمیایی تبدیل خواهند شد و پس از اینکه آن تأسیسات به عنوان تأسیسات انهدام سلاحهای شیمیایی فعالیتش خاتمه یابد، آن تأسیسات باید تابع مقررات این بخش که برای تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی قابل اعمال است، باشد.

### ت - تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی برای مقاصد منع نشده براساس این کنوانسیون

#### آیین کار درخواست تبدیل

۶۴. درخواست استفاده از تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی برای مقاصد منع نشده طبق این کنوانسیون می‌تواند برای هر تأسیساتی که دولت عضو در حال حاضر برای چنین مقاصدی قبل از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت از آن استفاده یا قصد استفاده از آنرا برای چنین اهدافی داشته صورت پذیرد.

۶۵. هنگامی که این کنوانسیون برای دولت عضو لازم‌الاجرا می‌گردد، درخواست باید حداکثر ظرف (۳۰) روز پس از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون برای آن دولت عضو به مدیرکل تسلیم شود.

درخواست غیر از داده‌هایی که برطبق جزء سوم قسمت (ح) بند (۱) ارایه شده باید شامل اطلاعات ذیل باشد:

(الف) توجیه تفصیل برای آن درخواست،

(ب) طرح کلی تبدیل تأسیسات مشخص کند که :

اول - ماهیت فعالیتی که در آن تأسیسات انجام خواهد شد، و

دوم - چنانچه فعالیت طراحی شده متضمن تولید، فرآوری یا مصرف مواد شیمیایی باشد، نام

هریک از مواد شیمیایی، نمودار مراحل جریان در آن تأسیسات و مقادیری که در نظر است سالانه تولید،

فرآوری یا مصرف گردد،

سوم - هرکدام از ساختمانها یا بناهایی که برای استفاده برنامه‌ریزی شده‌اند و در صورت وجود

تغییراتی که پیشنهاد گردیده است،

چهارم - هرکدام از ساختمانها یا بناهایی که تخریب شده یا پیشنهاد شده که تخریب گردند و

طرحهای انهدام،

پنجم - تجهیزاتی که قرار است در آن تأسیسات استفاده شود،

ششم - تجهیزاتی که منتقل و منهدم شده‌اند و تجهیزاتی که جابجایی و انهدام آنها پیشنهاد

گردیده و طرحهای انهدام آنها،

هفتم - برنامه پیشنهادی برای تبدیل، در صورت امکان، و

هشتم - ماهیت فعالیت هر یک از تأسیسات فعال دیگر در آن محل.

(پ) توضیح تفصیلی چگونگی اقدامات مقرر در زیربند (ب) و سایر اقدامات پیشنهاد شده

به وسیله دولت عضو که عدم آمادگی توان تولید سلاحهای شیمیایی در آن تأسیسات را تضمین خواهد

نمود.

۶۶- برای یک تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی که جهت مقاصد منع نشده در این کنوانسیون

استفاده نمی‌شود هنگامی که این کنوانسیون برای آن دولت عضو لازم‌الاجرا گردید، درخواست باید

حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از تصمیم به تبدیل به مدیرکل ارایه شود، اما در هر صورت این امر

نباید دیرتر از (۴) سال پس از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو انجام پذیرد. این

خواست باید شامل اطلاعات ذیل باشد،

(الف) توجیه تفصیلی برای این درخواست که شامل نیازهای اقتصادی آن دولت باشد،

(ب) طرح کلی تبدیل تأسیسات که مشخص می‌کند:

اول - ماهیت فعالیت طراحی شده‌ای که در آن تأسیسات انجام خواهد شد،  
دوم - چنانچه فعالیت طراحی شده متضمن تولید، فرآوری یا مصرف مواد شیمیایی باشد: نام  
هریک از مواد شیمیایی، نمودار جریان در آن تأسیسات و مقادیری که در نظر است سالانه تولید،  
فرآوری یا مصرف گردد،

سوم - کدام ساختمانها یا بناها که برای استفاده برنامه‌ریزی شده‌اند و در صورت وجوه تغییراتی  
که پیشنهاد گردیده‌اند،

چهارم - کدام ساختمانها یا بناها که تخریب شده یا پیشنهاد شده که تخریب گردند و طرحهای  
تخریب،

پنجم - تجهیزاتی که برای استفاده در آن تأسیسات پیشنهاد شده است،

ششم - تجهیزاتی که در نظر است منتقل و منهدم شوند و طرحهای تخریب آنها،

هفتم - برنامه پیشنهادی برای تبدیل، و

هشتم - ماهیت فعالیت هر یک از تأسیسات فعالیت دیگر آن محل،

(پ) توضیح تفصیلی چگونگی اقدامات مقرر در قسمت (ب) و سایر اقدامات پیشنهاد شده  
به وسیله آن دولت عضو که جلوگیری از توان ذخیره تولید سلاحهای شیمیایی در آن تأسیسات را تضمین  
خواهد نمود.

۶۷ - آن دولت می‌تواند در درخواست خود، هر اقدام دیگری را که برای ایجاد اطمینان مناسب  
می‌داند، پیشنهاد نماید.

### اقدامات منوط به تصمیم‌گیری

۶۸ - بنابر تصمیم کنفرانس، هر دولت عضو می‌تواند برای مقاصد منع نشده طبق این کنوانسیون  
به استفاده از تأسیساتی که جهت چنین مقاصدی پیش از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت  
عضو، استفاده می‌گردیده است ادامه دهد، اما فقط در صورتی که آن دولت عضو در تقاضایش گواهی  
نماید که از هیچ ساختمان و تجهیزات ویژه‌ای استفاده نمی‌شود و آن تجهیزات و ساختمانهای ویژه با  
استفاده از روشهای مشخص شده در بند (۱۳) غیرفعال باقی مانده‌اند.

۶۹ - اگر تأسیساتی که درخواست برای آن صورت گرفته پیش از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون  
برای آن دولت عضو براساس مقاصدی که در کنوانسیون منع نشده فعالیت نمی‌نموده و یا تأییدیه مورد  
نیاز در بند (۶۸) صادر نشود، آن دولت عضو باید بلافاصله تمام فعالیتها را طبق بند (۴) ماده (۵)

متوقف نماید. آن دولت عضو باید طبق بند (۱۳) حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای وی آن تأسیسات را تعطیل نماید.

### شرایط تبدیل

۷۰- به عنوان یک شرط برای تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی جهت اهداف منع نشده براساس این کنوانسیون تمام تجهیزات ویژه در آن تأسیسات باید نابود شده و تمام ویژگیهای خاص ساختمانها و سازههایی که آنها را از ساختمانها و سازههایی که به طور طبیعی برای اهداف منع نشده براساس این کنوانسیون به کار برده می شوند و با مواد شیمیایی جدول یک سروکار ندارند متمایز می گردانند، باید از بین بروند.

۷۱- تأسیسات تبدیل شده نباید برای موارد زیر مورد استفاده قرار گیرند:

(الف) هر فعالیتی که متضمن تولید، فرآوردی و مصرف یک ماده شیمیایی جدول یک یا یک ماده شیمیایی جدول (۲) باشد، یا

(ب) تولید هر ماده شیمیایی بسیار سمی از جمله ماده بسیار سمی ارگانوفسفر یا سایر فعالیتهایی که نیازمند تجهیزات ویژه برای کار با مواد شیمیایی بسیار سمی یا بسیار خورنده می باشند مگر اینکه شورای اجرایی تصمیم بگیرد که چنین تولید یا فعالیتی هیچ خطری برای اهداف و مقاصد این کنوانسیون با توجه به معیارهای سمیت و خوردگی و در صورت امکان سایر عوامل فنی که به وسیله کنفرانس طبق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده هشت، بررسی و تأیید خواهد شد، نداشته باشد.

۷۲- تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید حداکثر ظرف مدت (۶) سال پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون تکمیل یابد.

### تصمیمات شورای اجرایی و کنفرانس

۷۳- حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز پس از دریافت درخواست به وسیله مدیرکل، بازرسی مقدماتی از تأسیسات باید به وسیله دبیرخانه فنی انجام گیرد. هدف از این بازرسی باید تعیین دقت اطلاعات ارزیابی شده در درخواست، کسب اطلاعات در مورد مشخصات فنی تأسیسات پیشنهادی به منظور تبدیل و ارزیابی شرایطی باشد که تحت آن شرایط بتوان به تأسیسات جهت مقاصدی که طبق

این کنوانسیون منع نشده اجازه استفاده داد. مدیرکل باید بدون درنگ یک گزارش به شورای اجرایی، کنفرانس و تمام دولتهای عضو ارایه نماید که در برگیرنده توصیه‌هایش در مورد اقدامات ضروری برای تبدیل آن تأسیسات در جهت مقاصد منع نشده طبق این کنوانسیون بوده و ایجاد اطمینان نماید که آن تأسیسات تبدیل شده، فقط برای مقاصد منع نشده طبق این کنوانسیون مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۷۴- اگر آن تأسیسات پیش از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت عضو در جهت مقاصد منع نشده طبق این کنوانسیون مورد استفاده قرار گرفته و در حال ادامه کار باشد ولی اقدامات مورد نیاز جهت صدور گواهی طبق بند (۶۸) انجام نگردیده باشد، مدیرکل باید فوراً به شورای اجرایی اطلاع دهد، که اجرای اقداماتی از جمله بستن آن تأسیسات و انتقال تجهیزات ویژه و تغییر در ساختمانها و سازه‌ها را مناسب تشخیص دهد. شورای اجرایی باید ضرب‌الاجلی را برای اجرای این اقدامات، قید نموده و بررسی درخواست را تا تکمیل رضایت‌بخش این اقدامات باید به حالت تعلیق درآورد. آن تأسیسات بدون درنگ پس از خاتمه ضرب‌الاجل برای تعیین اینکه این اقدامات اجرا شده، باید مورد بازرسی قرار گیرد. در غیر این صورت آن دولت عضو باید ملزم باشد که به‌طور کامل تمام فعالیتهای تأسیسات را متوقف نماید.

۷۵- در اسرع وقت ممکن پس از دریافت گزارش مدیرکل، بر اساس توصیه شورای اجرایی، با در نظر گرفتن آن گزارش و هرگونه نظراتی که توسط دولتهای عضو ابراز نشده باید تصمیم بگیرد که آیا درخواست را تصویب کند و باید شرایطی که تصویب درخواست را به آن موکول می‌کند مشخص گرداند. اگر دولت عضوی به تصویب آن درخواست و شرایط مربوطه اعتراض کند، باید میان دولتهای عضو ذی‌نفع حداکثر تا مدت (۹۰) روز مشورت‌هایی برای دستیابی به راه حل مورد قبول طرفین صورت گیرد. هر تصمیمی در مورد آن درخواست و شرایط مربوطه همراه با تغییرات پیشنهادی آن باید به‌هنوان یک موضوع اساسی در اسرع وقت ممکن پس از پایان زمان مشورت اتخاذ گردد.

۷۶- اگر آن درخواست تصویب شود، یک موافقتنامه تأسیسات باید حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز پس از اتخاذ چنین تصمیمی تکمیل گردد. این موافقتنامه تأسیسات باید شامل شرایطی از جمله اقدامات تأیید که طبق آن تبدیل و استفاده از این تأسیسات باید شامل شرایطی از جمله اقدامات تأیید که طبق آن تبدیل و استفاده از این تأسیسات اجازه داده می‌شود باشد. تبدیل نباید پیش از انعقاد موافقتنامه تأسیسات آغاز گردد.

## طرحهای تفصیلی تبدیل

۷۷- حداقل (۱۸۰) روز پیش از زمانی که قرار است تبدیل تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی شروع شود دولت عضو باید طرحهای تفصیلی تبدیل آن تأسیسات را به دبیرخانه فنی ارائه نماید. این طرحها شامل اقدامات پیشنهادی برای تأیید این تبدیل از جمله باتوجه به موارد زیر خواهد بود:

(الف) زمان حضور بازرسان در تأسیساتی که تبدیل خواهد شد، و  
(ب) رویه‌های تأیید از اقداماتی که در مورد هر قلم صورت موجودی اعلام شده اعمال خواهد شد.

۷۸- این طرح تفصیلی برای تبدیل هر تأسیسات تولید سلاحهای شیمیایی باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) جدول زمانبندی تفصیلی مراحل تبدیل،  
(ب) نحوه استقرار تأسیسات قبل و بعد از تبدیل،  
(پ) نمودار جریان مراحل در آن تأسیسات قبل و در صورت مقتضی بعد از تبدیل،  
(ت) صورت موجودی تفصیلی تجهیزات، ساختمانها و سازه‌ها و سایر اقلامی که قرار است منهدم شوند و سازه‌ها و ساختمانهایی که قرار است تغییراتی در آنها ایجاد شود،  
(ث) اقداماتی که در مورد هر یک از اقلام صورت موجودی قرار است اعمال شود چنانچه وجود داشته باشد،

(ج) اقدامات پیشنهادی برای تأیید،  
(چ) اقدامات امنیتی/ایمنی که در خلال تبدیل آن تأسیسات رعایت خواهند شد، و  
(ح) شرایط کاری و سکوتی که برای بازرسان فراهم خواهد شد.

## بازنگری طرحهای تفصیلی

۷۹- براساس طرح تفصیلی برای تبدیل و اقدامات پیشنهادی که برای تأیید به وسیله دولت عضو ارائه می‌گردد و بر مبنای تجزیه حاصل از بازرسیهای قبلی دبیرخانه فنی باید با مشاوره نزدیک با دولت عضو طراحی را برای تأیید تبدیل آن تأسیسات تهیه نماید. هر اختلافی بین دبیرخانه فنی و دولت عضو در مورد اقدامات مقتضی باید از طریق مشاوره، حل گردد. هر موضوع حل نشده از نظر تسهیل اجرای



کامل این کنوانسیون برای اقدام مقتضی باید به شورای اجرایی احاله گردد.

۸۰- برای اطمینان از اجرای مقررات ماده (۵) و این بخش طرحهای ترکیبی تبدیل و تأیید باید بین شورای اجرایی و آن دولت عضو، مورد توافق قرار گیرد. این توافق باید حداقل ظرف مدت (۶۰) روز قبل از زمانی که قرار است تبدیل انجام گیرد حاصل گردد.

۸۱- هر عضو شورای اجرایی می تواند با دبیرخانه فنی در مورد هر مسأله، مربوطه به کفایت طرح ترکیبی تبدیل و بازرسی و تأیید مشورت نماید. اگر اعتراضی از سوی هیچ عضو شورای اجرایی وجود نداشته باشد آن طرح باید به مورد اجرا درآید.

۸۲- اگر مشکلاتی وجود داشته باشد، شورای اجرایی بایستی برای حل و فصل آنها با آن دولت عضو وارد مشاوره گردد. اگر مشکلاتی لاینحل باقی بمانند، بایستی به کنفرانس ارجاع شوند. حل هراختلافی در مورد روشهای تبدیل بایستی اجرای دیگر بخشهای طرح تبدیل را که مورد پذیرش است به تأخیر بیندازد.

۸۳- اگر توافق با شورای اجرایی در مورد ابعاد تأیید حاصل نشود یا اگر طرح تصویب شده تأیید را نتوان به اجرا گذارد، تأیید تبدیل باید از طریق نظارت مستمر با تجهیزات در محل و حضور فیزیکی بازرسان ادامه یابد.

۸۴- تبدیل و تأیید باید طبق طرح توافق شده ادامه یابد. این تأیید نباید بدون دلیل در مراحل تبدیل دخالت نموده و باید از طریق حضور بازرسان انجام تا این تبدیل تأیید گردد.

۸۵- برای مدت (۱۰) سال پس از آنکه دبیرکل گواهی نمود که تبدیل کامل است آن دولت عضو باید در هر زمان دسترسی بدون مانع به آن تأسیسات را برای بازرسان فراهم نماید. بازرسان باید حق داشته باشند تا بر تمام نواحی، فعالیتها و تمام اقلام تجهیزات در آن تأسیسات نظارت نمایند. این بازرسان باید حق داشته باشند تا تأیید نمایند که فعالیتها در این تأسیسات مطابق شرایطی هستند که توسط شورای اجرایی و کنفرانس بر طبق این بخش مقرر گردیده است. این بازرسان باید همچنین حق داشته باشند که مطابق قسمت (ث) بخش (۲) از این ضمیمه از هر بخش از تأسیسات نمونه برداشته و تجزیه نمایند تا عدم وجود مواد شیمیایی جدول یک محصولات جانبی ثابت آنها و محصولات تفکیکی و مواد شیمیایی جدول (۲) را تأیید نمایند که فعالیتهای شیمیایی در آن تأسیسات مطابق سایر شرایطی است که به وسیله شورای اجرایی و کنفرانس طبق این بخش مقرر گردیده است. آن بازرسان باید همچنین بر طبق بخش (۱۰) بخش این ضمیمه دارای این حق باشند که به محل کارخانه که آن تأسیسات در آن واقع است دسترسی هدایت شده داشته باشند. در خلال دوره (۱۰) ساله آن دولت

عضو باید سالانه در مورد فعاليتها در آن تأسيسات تبديل شده گزارش دهد به محض پايان دوره (۱۰) ساله، شورای اجرائی با توجه به توصیه‌های ديبرخانه فنی باید در مورد ماهيت اقدامات مستمر تأييد تصميم بگيرد.

۸۶- هزینه تأييد تأسيسات تبديل شده باید بر اساس بند (۱۹) ماده (۵) تخصيص يابد.

## بخش ۶

فعالتهایی که مطابق ماده (۶) در این کنوانسیون منع نشده است، رژیم مواد شیمیایی جدول (۱) و تأسیسات چنین موادی

### الف - مقررات عمومی

۱- دولت عضو مجاز نیست مواد جدول (۱) را خارج از محدوده سرزمینی خود تولید، اکتساب، نگهداری و مصرف نماید و مجاز نیست این مواد را به خارج از محدوده سرزمینی خود منتقل نماید مگر به دولت عضو دیگر.

۲- دولت عضو نایستی مواد جدول (۱) را تولید، اکتساب، نگهداری و منتقل یا مصرف نماید مگر:

(الف) مواد شیمیایی برای مقاصد تحقیقاتی، پزشکی، دارویی و یا موارد حفاظتی مورد استفاده قرار گیرد،

(ب) نوع و مقادیر این مواد شیمیایی کاملاً محدود به موارد قابل توجه برای چنین مقاصدی باشد،

(پ) مجموع این مواد شیمیایی در هر مقطع زمانی برای چنین مقاصدی مساوی یا کمتر از یک تن باشد، و

(ت) جمع مقادیری که برای اینگونه اهداف توسط دولت عضو در هر سال از طریق تولید یا استخراج از ذخایر سلاحهای شیمیایی و انتقال آن به دست می آید مساوی یا کمتر از یک تن باشد.

### ب - انتقالات

۳- دولت عضو مطابق بند دوم فوق می تواند مواد شیمیایی جدول (۱) را برای مقاصد تحقیقاتی، پزشکی، دارویی یا حفاظتی به خارج از محدوده سرزمینی خود ولی تنها به دولت عضو دیگری منتقل نماید.

۴- مواد شیمیایی منتقل شده نباید به دولت ثالث انتقال پیدا نماید.

۵- حداقل (۳۰) روز قبل از هر انتقالی به دولت عضو دیگر، هر دو دولت عضو باید دبیرخانه

فنی را از این انتقال مطلع نمایند.

۶- هر دولت عضوی باید در ارتباط با نقل و انتقالات سال گذشته خود اعلامیه سالانه دقیقی صادر نمایند. این اعلامیه‌ها حداکثر طی مدت (۹۰) روز بعد از پایان همان سال آرایه می‌گردند و برای هر کدام از مواد شیمیایی جدول (۱) که منتقل شده است باید حاوی اطلاعات زیر باشد:

(الف) نام شیمیایی، فرمول ساختمانی، شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی (CAS)، در صورتی که اختصاص داده شده باشد.

(ب) مقادیر اکتسابی از سایر دولتها و یا منتقل شده به سایر دولتهای عضو برای هر کدام از نقل و انتقالات باید مقدار دریافتی و هدف آن گزارش شود.

### پ - تولید

#### اصول کلی تولید

۷- از هر دولت عضوی در حین تولید براساس بند (۸) تا (۱۲) باید بالاترین اولویت رایبرای حفظ سلامت مردم و حفاظت محیط زیست منظور نماید، هر دولت عضوی این تولیدات را باید بر طبق استانداردهای ملی ایمنی و زیست محیطی انجام دهد.

#### تأسیسات منفرد کوچک

۸- هر دولت عضو باید تولید مواد جدول (۱) را برای مقاصد تحقیقاتی، پزشکی، دارویی و یا موارد حفاظتی در تأسیسات منفرد کوچک که توسط دولت عضو تأیید شده است انجام دهد مگر مواردی که در بندهای (۱۰)، (۱۱) و (۱۲) ذیل آمده است.

۹- تولید در تأسیسات منفرد کوچک باید در ظروف واکنشی که در خط تولید ممتد قرار نگرفته‌اند، انجام گیرد. حجم چنین ظرف واکنشی نباید از (۱۰۰) لیتر تجاوز کند و جمع حجم تمام ظروف واکنش بیش از (۵) لیتر نباید از (۵۰۰) لیتر تجاوز کند.

#### سایر تأسیسات

۱۰- تولید مواد جدول (۱) برای مقاصد حفاظت به صورتی که مجموع همه آنها بیش از (۱۰) کیلوگرم در سال نگردد می‌تواند خارج از تأسیسات منفرد کوچک انجام پذیرد. این تأسیسات باید مورد

تأیید دولت عضو قرار گیرد.

۱۱- تولید مواد جدول (۱) بیش از (۱۰۰) گرم در سال می‌تواند برای مقاصد تحقیقاتی یا پزشکی، دارویی خارج از تأسیسات منفرد کوچک انجام پذیرد ولی مجموع کل مقادیر این مواد نباید از ۱۰ کیلوگرم در سال برای هر تأسیسات تجاوز نماید. این تأسیسات باید توسط دولت عضو تأیید گردد.

۱۲- ترکیب مواد جدول (۱) برای مقاصد تحقیقاتی، پزشکی و دارویی و نه حفاظتی، می‌تواند در آزمایشگاهها انجام پذیرد به شرطی که مجموع کل آن کمتر از (۱۰۰) گرم در سال برای هر تأسیسات باشد این تأسیسات متعهد به ارائه اعلامیه نبوده و تحت پوشش سیستم تأیید معین شده در قسمتهای (ت) و (ث) ذیل قرار نمی‌گیرند.

### ت - اعلامیه‌ها

#### تأسیسات منفرد کوچک

۱۳- هر دولت عضوی که در نظر داشته باشد تأسیسات منفرد کوچک را راه‌اندازی کند باید دبیرخانه فنی را از محل دقیق آن آگاه نماید. همچنین شرح فنی دقیق تأسیسات از جمله لیست تجهیزات و نمودارهای تفصیلی نیز باید ارائه گردد. برای تأسیسات موجود، اعلامیه اولیه باید حداکثر (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون برای آن دولت ارائه گردد. صدر اعلامیه‌های اولیه برای تأسیسات جدید باید حداقل (۲۸۰) روز قبل از شروع فعالیت صادر گردد.

۱۴- هر دولت عضو باید تغییرات برنامه‌ریزی شده در ارتباط با اعلامیه اولیه را توسط اطلاعیه قبلی به دبیرخانه فنی ارسال نماید. این اطلاعیه می‌بایست حداقل (۱۸۰) روز قبل از انجام تغییرات ارائه گردد.

۱۵- دولت عضو تولیدکننده مواد جدول (۱) در تأسیسات منفرد کوچک باید اعلامیه تفصیلی سالانه در ارتباط با فعالیتهای انجام شده در سال گذشته را تنظیم نماید. این اعلامیه باید حداکثر مدت (۹۰) روز بعد از پایان همان سال ارائه و شامل موارد زیر باشد:

(الف) شناسایی تأسیسات،

(ب) برای هر ماده شیمیایی جدول (۱)، تولید، اکتساب، مصرف و ذخیره‌شده در تأسیسات،

اطلاعات زیر ارائه می‌گردد:

اول - نام شیمیایی، فرمول ساختاری، شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی

در صورتی که مشخص شده باشد،

دوم - روش به کار رفته و مقدار تولید شده،

سوم - نام و مقدار پیش سازهای مندرج در جداول (۱) و (۲) و (۳) که برای تولید مواد شیمیایی

جدول (۱) استفاده شده اند،

چهارم - مقدار مصرف شده در تأسیسات، هدف و یا اهداف مصرف،

پنجم - مقدار منتقل شده به سایر تأسیسات در دولت عضو که برای هر انتقال، مقدار، گیرنده و

هدف باید منعکس شود،

ششم - حداکثر مقدار ذخیره شده در هر مقطع زمانی در طول سال، و

هفتم - مقدار ذخیره شده موجود در پایان سال

(پ) اطلاعات در مورد هرگونه تغییرات در تأسیسات در طول سال در مقایسه با شرح فنی

تفصیلی ارایه شده قبلی تأسیسات شامل لیست تجهیزات و نمودارهای تفصیلی.

۱۶ - هر دولت عضوی که مواد جدول (۱) را در تأسیسات منفرد کوچک تولید می کند باید

اعلامیه سالانه تفصیلی در ارتباط با فعالیتهای جاری و تولید محتمل سال آتی را تنظیم نماید.

این اعلامیه ها باید حداقل (۹۰) روز قبل از شروع سال ارایه گردیده و شامل موارد زیر باشد:

(الف) شناسایی تأسیسات،

(ب) برای هر ماده شیمیایی جدول (۱) که قرار است تولید، مصرف و یا در تأسیسات انبار شوند

اطلاعات زیر ارایه گردد:

اول - نام شیمیایی، فرمول ساختاری و شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی اگر

مشخص شده باشد،

دوم - مقدار تولید پیش بینی شده و هدف از تولید.

(پ) اطلاعات در ارتباط با هرگونه تغییرات محتمل در تأسیسات در طول سال با مقایسه با شرح

فنی تفصیلی قبلی ارایه شده تأسیسات شامل لیست تجهیزات و نمودارهای تفصیلی.

سایر تأسیسات اشاره شده در بندهای (۱۰) و (۱۱)

۱۷ - دولتهای عضو برای هر تأسیسات خود باید نام، موقعیت و شرح فنی تفصیلی تأسیسات یا

بخش یا بخشهای مربوط آن که مورد درخواست دبیرخانه فنی می باشد را ارایه نمایند. تأسیساتی که مواد جدول (۱) را برای موارد حفاظتی تولید می کنند باید مشخصاً "شناسایی" شوند. برای تأسیسات موجود اعلامیه اولیه حداکثر (۳۰) روز بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای دولت عضو ارایه می گردد، اعلامیه اولیه برای تأسیسات جدید باید حداقل (۱۸۰) روز قبل از شروع فعالیت تأسیسات ارایه گردد.

۱۸ - هر دولت عضو باید تغییرات برنامه ریزی شده در ارتباط با اعلامیه اولیه را طی اعلامیه قبلی به دبیرخانه فنی ارسال نماید. اعلامیه باید حداقل (۱۸۰) روز قبل از انجام هر تغییری ارایه گردد.  
۱۹ - هر دولت عضو باید برای هر کدام از تأسیسات اعلامیه سالانه ای دقیق در مورد فعالیت های مربوط به سال قبل را ارایه نماید، اعلامیه باید حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان همان سال ارایه شامل موارد زیر باشد:

(الف) شناسایی تأسیسات،

(ب) برای هر ماده شیمیایی جدول (۱) اطلاعات زیر ارایه می گردد:

اول - نام شیمیایی، فرمول ساختاری و شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی اگر تعیین شده باشد،

دوم - مقدار تولید شده و در مورد تولید برای اهداف حفاظتی روش مورد استفاده قرار گرفته، سوم - نام و مقدار پیش سازهای لیست شده در جدول ۱، ۲ یا ۳ که برای تولید مواد شیمیایی جدول (۱) مصرف شده اند،

چهارم - مقدار مصرف شده در تأسیسات و هدف از مصرف فوق،

پنجم - مقدار منتقل شده به سایر تأسیسات در داخل دولت عضو که برای هر انتقال، مقدار، گیرنده و هدف باید منعکس شود،

ششم - حداکثر مقدار ذخیره شده در هر مقطع زمانی در طول سال،

هفتم - مقدار ذخیره شده موجود در پایان سال.

(ب) اطلاعات در مورد هرگونه تغییر در تأسیسات و یا بخشهای مرتبط در طول سال در مقایسه با شرح دقیق فنی تأسیسات که قبلاً ارایه شده است.

۲۰ - هر دولت عضو برای هر تأسیسات باید اعلامیه سالانه دقیقی در مورد برنامه فعالیتها و پیش بینی تولید در تأسیسات را برای سال آتی تنظیم نماید. اعلامیه باید حداقل (۹۰) روز قبل از شروع سال ارایه و شامل موارد زیر باشد:

(الف) شناسایی تأسیسات،

(ب) برای هر ماده شیمیایی جدول (۱) شامل اطلاعات زیر ارائه گردد:

اول - نام شیمیایی، فرمول ساختاری، شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که مشخص شده باشد،

دوم - مقدار تولید پیش‌بینی شده، مدت زمانی که پیش‌بینی می‌شود تولید انجام گیرد و اهداف تولید،

(پ) اطلاعات در مورد تغییرات پیش‌بینی شده در تأسیسات یا در بخشهای مرتبط در طول سال در مقایسه با شرح دقیق فنی تأسیسات که قبلاً ارائه شده است.

### ث - تأیید

#### تأسیسات منفرد کوچک

۲۱ - هدف از فعالیتهای تأیید در تأسیسات منفرد کوچک تأیید صحت مقدار تولید اعلام شده مواد جدول (۱) خصوصاً اینکه مقادیر مجموع از یک تن تجاوز نکند می‌باشد.

۲۲ - تأسیسات باید تحت تأیید منظم به‌روشنی بازرسی در محل و نظارت با دستگاههای نصب شده در محل باشد.

۲۳ - تعداد، شدت، طول مدت، زمان‌بندی و روش بازرسی برای هر تأسیسات خاص باید بر مبنای مخاطره‌ای که برای اهداف این کنوانسیون به‌لحاظ مواد شیمیایی مربوطه، خصوصیات تأسیسات و طبیعت فعالیتهای انجام شده در آنجا وجود دارد تعیین گردد دستورالعمل مناسب باید توسط کنفرانس مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) کنوانسیون بررسی و تأیید شود.

۲۴ - هدف از بازرسی اولیه تأیید اطلاعات ارائه شده مرتبط با تأسیسات است و شامل تأیید حدود (ظرفیت) ظروف واکنش اشاره شده در بند (۹) این بخش می‌باشد.

۲۵ - حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز بعد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو باید توافقنامه تأسیسات براساس توافقنامه نمونه بین سازمان و دولت عضو تنظیم و در آن روشهای تفصیلی بازرسی از هر تأسیسات ذکر گردد.

۲۶ - هر دولت عضوی که در نظر داشته باشد تأسیساتی منفرد کوچک را بعد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت تأسیس نماید. باید توافقنامه تأسیسات را براساس توافقنامه



نمونه که شامل روشهای تفصیلی بازرسی از تأسیسات می باشد را قبل از شروع فعالیت یا استفاده از تأسیسات با سازمان منعقد نماید.

۲۷- توافقنامه نمونه باید مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) این کنوانسیون مورد بررسی و تأیید کنفرانس قرار گیرد.

### سایر تأسیسات اشاره شده در بندهای (۱۰) و (۱۱)

۲۸- هدف از فعالیتهای تأیید در تأسیساتی که در بندهای (۱۰) و (۱۱) به آن اشاره شده است باید شامل تأیید موارد زیر باشد:

(الف) تأسیسات برای تولید سایر مواد شیمیایی جدول (۱) به غیر از مواد اعلام شده به کار گرفته نشده است،

(ب) مقادیر تولیدشده، فرآوری شده و یا مصرف شده مواد شیمیایی جدول (۱) به درستی اظهار شده و با نیازهای هدف اعلام شده مطابقت داشته باشند،

(پ) مواد شیمیایی جدول (۱) برای مقاصد دیگر مصرف یا تغییر نیابند.

۲۹- این تأسیسات باید تحت تأیید منظم به روش بازرسی در محل و نظارت به وسیله دستگاههای نصب شده در محل قرار گیرند.

۳۰- تعداد، شدت، طول مدت، زمان بندی و روش بازرسی برای هر تأسیسات خاص باید بر مبنای مخاطره ای که برای اهداف این کنوانسیون به لحاظ مقادیر مواد شیمیایی تولیدشده، خصوصیات تأسیسات و طبیعت فعالیتهای انجام شده در آنجا وجود دارد تعیین گردد. دستورالعمل مناسبی باید توسط کنفرانس مطابق قسمت (خ) بند (۱) ماده (۸) کنوانسیون بررسی و تأیید شود.

۳۱- حداکثر ظرف مدت (۱۸۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو باید توافقنامه تأسیسات بر اساس توافقنامه نمونه بین سازمان و دولت عضو تنظیم گردیده و در آن روشهای تفصیلی بازرسی برای هر تأسیسات ذکر گردد.

۳۲- هر دولت عضوی که نظر داشته باشد چنین تأسیساتی را بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت تأسیس نماید باید توافقنامه تأسیسات را قبل از شروع فعالیت یا استفاده از این تأسیسات با سازمان منعقد نماید.

## بخش ۷

فعالیت‌هایی که مطابق ماده (۷) این کنوانسیون منع نشده است،  
رژیم مواد شیمیایی جدول (۲) و تأسیسات مربوط به این مواد

### الف - اظهارنامه‌ها

#### اظهارنامه مجموع داده‌های ملی

۱- اظهارنامه‌های اولیه و سالانه ارایه شده توسط دولت‌های عضو براساس بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) باید شامل مجموع داده‌های ملی برای طول سال تقویمی گذشته در مورد مقادیر تولید شده، فرآوری شده، مصرف شده، وارد شده و صادر شده به تفکیک هرکدام از مواد شیمیایی جدول (۲) و همچنین مشخصات کمی واردات و صادرات برای هر کشور مربوط باشد.

۲- هر دولت عضو باید موارد زیر را ارایه نماید:

(الف) اظهارنامه‌های اولیه طبق بند (۱) فوق حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای دولت عضو و با آغاز سال تقویمی بعد،  
(ب) اظهارنامه سالانه حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان سال قبل،

#### اظهارنامه کارخانجات تولیدکننده، فرآوری کننده و مصرف‌کننده مواد شیمیایی

#### جدول (۲)

۳- تمام مجتمع‌هایی که شامل یک یا چند کارخانه‌ای باشند که در طول هر یک از سه سال تقویمی قبل بیش از مقادیر زیر تولید، فرآوری و یا مصرف کرده و یا اینکه پیش‌بینی می‌شود در طول سال آینده تولید فرآوری یا مصرف نمایند نیاز به صدور اظهارنامه‌های اولیه و سالیانه دارند:

(الف) یک کیلوگرم از مواد شیمیایی مشخص شده با علامت (\*) در جدول (۲) بخش (الف)،

(ب) صد کیلوگرم از سایر مواد لیست شده در جدول (۲) بخش (الف)، یا

(پ) یک تن از مواد شیمیایی لیست شده در جدول (۲) بخش (ب).

۴- هر دولت عضوی باید موارد زیر را ارایه نماید:

(الف) اظهارنامه اولیه بر طبق بند (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت

و یا شروع سال تقویمی بعد،

(ب) اظهارنامه‌های سالانه در مورد فعالیت‌های قبلی حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان سال تقویمی قبل،

(پ) اظهارنامه‌های سالانه در مورد فعالیت‌های قابل پیش‌بینی حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز قبل از شروع سال تقویمی بعد. هرگونه فعالیت برنامه‌ریزی شده اضافی بعد از تحویل اظهارنامه سالانه حداکثر ظرف مدت (۵) روز قبل از شروع آن فعالیت اعلام خواهد شد.

۵- صدور اظهارنامه‌ها براساس بند (۳) فوق عموماً برای مخلوط‌هایی که شامل غلظت‌های کم از مواد شیمیایی جدول (۲) هستند ضروری نمی‌باشد. براساس دستورالعملها تنها در مواردی که سهولت بازیابی از مخلوط مواد شیمیایی جدول (۲) و کل وزن آن برای هدف و مقصود این کنوانسیون مخاطره‌آمیز باشد صدور اظهارنامه‌ها، مورد نیاز می‌باشد، این دستورالعملها باید مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) کنوانسیون توسط کنفرانس مورد بررسی و تأیید قرار گیرند.

۶- اظهارنامه‌های هر مجتمع براساس بند (۳) فوق باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام کارخانجات، اسم مالک، شرکت یا مؤسسه‌ای تجاری که آن را اداره می‌کند،

(ب) محل دقیق شامل آدرس آن،

(پ) تعداد کارخانه‌های موجود در مجتمع که براساس بخش (۸) این پیوست برای آنها اظهارنامه صادر شده است.

۷- اظهارنامه مجتمع براساس بند (۳) باید برای هرکارخانه که در داخل این مجتمع قرار گرفته و مشخصات برشمرده در بند (۳) را دارا است شامل اطلاعات زیر باشد:

(الف) نام کارخانه و نام مالک، نام شرکت یا مؤسسه تجاری که آن را اداره می‌کند،

(ب) محل دقیق در داخل مجتمع شامل شماره مخصوص ساختمان یا بنا در صورتی که وجود داشته باشد،

(پ) فعالیت‌های اصلی آن،

(ت) آیا کارخانه فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد:

اول- مواد شیمیایی اعلام شده در جدول (۲) را تولید، فرآوری یا مصرف می‌کند،

دوم- اختصاص به فعالیت‌های فوق دارد یا چند منظوره است، و

سوم- فعالیت‌های دیگر در مورد مواد شیمیایی اعلام شده در جدول (۲) شامل مشخصه‌هایی از سایر فعالیتها (از آن جمله ذخیره‌سازی) را انجام می‌دهد، و

(ث) ظرفیت تولید کارخانه برای هر یک از مواد اعلام شده در جدول (۲).

۸- اظهارنامه کارخانجات بر طبق ماده (۳) نیز باید اطلاعات زیر را در مورد هر کدام از مواد

شیمیایی جدول (۳) که بیش از حد آستانه تولید می‌گردد ارائه نماید:

(الف) نام شیمیایی، نام معمول یا تجارتمی که توسط تأسیسات به کار می‌رود، فرمول ساختاری،

شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که تعیین شده باشد،

(ب) در مورد اظهارنامه اولیه: جمع مقادیر تولید شده، فرآوری شده، مصرف شده، وارد شده و

صادر شده توسط کارخانجات در طول هر یک از سه سال تقویمی قبل،

(پ) در مورد اظهارنامه سالانه فعالیتهای گذشته: جمع مقادیر تولید شده، فرآوری شده،

مصرف شده، وارد شده و صادر شده توسط کارخانجات در طول سال تقویمی قبل،

(ت) در مورد اظهارنامه سالانه برای فعالیتهای قابل پیش‌بینی: جمع مقادیر پیش‌بینی شده تولید،

فرآوری شده، مصرف شده در کارخانجات برای سال آتی، شامل مدت زمان پیش‌بینی جهت تولید،

فرآوری یا مصرف،

(ث) اهدافی که تولید، فرآوری یا مصرف مواد شیمیایی بدین منظور انجام گردیده است و یا

خواهد گردید:

اول- فرآوری و مصرف در محل با تعیین انواع محصول،

دوم- فروش یا انتقال در محدوده سرزمینی خود یا سایر محلهای تحت قیمومیت و نظارت

دولت با تعیین مشخصات سایر صنایع، تجار و یا سایر مقاصد، در صورت امکان انواع محصول نهایی،

سوم- صادرات مستقیم با تعیین دولتهای درگیر،

چهارم- سایر (موارد)، شامل تعیین سایر اهداف.

اظهارنامه در مورد تولید گذشته مواد شیمیایی جدول (۲) با هدف سلاحهای

شیمیایی

۹- هر دولت عضو باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن کنوانسیون برای

آن دولت تمام مجتمع‌هایی را که شامل کارخانه‌هایی بوده که مواد شیمیایی جدول (۲) را در هر زمانی

از تاریخ اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر دهم دیماه سال ۱۳۲۵ به منظور سلاحهای شیمیایی تولید می‌کرده‌اند با

صدور اظهارنامه معرفی نمایند.

۱۰ - اظهارنامه‌های یک مجتمع برطبق بند (۹) فوق باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام مجتمع، نام مالک، شرکت یا مؤسسه تجاری که آن را اداره می‌کند،

(ب) موقعیت دقیق، شامل آدرس آن،

(پ) برای هر کارخانه که در داخل آن مجتمع قرارداد و مشخصات اشاره شده در بند (۹) را دارا

باشد همان اطلاعات مورد نیاز طبق قسمتهای (الف) تا (ث) بند (۷) ارائه گردد، و

(ت) برای هر ماده شیمیایی جدول (۲) تولیدشده جهت اهداف سلاحهای شیمیایی:

اول - نام شیمیایی، نام معمول یا تجاری به کار رفته توسط آن مجتمع برای تولید سلاحهای

شیمیایی، فرمول ساختاری و شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که معین باشد،

دوم - تاریخهایی که ماده شیمیایی تولیدشده و مقدار تولید،

سوم - محلی که ماده شیمیایی به آن تحویل شده و محصول نهایی تولیدشده، در صورتی که

مشخص باشد.

### اطلاعات قابل ارائه به دولتهای عضو

۱۱ - لیست مجتمع‌هایی اعلام شده در این بخش به انضمام اطلاعات ارائه شده در قسمت (الف)

بندهای (۶) و (۷)، قسمت (پ) بند (۷)، جزء اول قسمت (ت) بند (۷)، جز سوم قسمت (ت) بند (۷)،

قسمت (الف) بند (۸) و بند (۱۰) می‌باید در صورت درخواست دولتهای عضو توسط دبیرخانه فنی

به آنها منتقل گردد.

### ب - تأیید

#### کلیات

۱۲ - تأیید ارائه شده در بند چهارم ماده شش کنوانسیون از طریق بازرسی در محل باید برای

مجتمعهای اظهارشده‌ای انجام گیرد که دارای یک یا چند کارخانه تولیدکننده، فرآوری کننده و

مصرف کننده می‌باشند و در طی یکی از سه سال تقویمی گذشته و یا در سال آتی تولید، فرآوری یا

مصرف کننده بیش از مقادیر زیر باشند:

(الف) ده کیلوگرم از مواد شیمیایی مشخص شده با علامت (\*) در بخش (الف) جدول (۲).

(ب) یک تن از سایر مواد شیمیایی لیست شده در بخش (الف) جدول (۲)،

(پ) ده تن از مواد شیمیایی لیست شده در بخش (ب) جدول (۲)،

۱۳- برنامه و بودجه سازمان که طبق قسمت (الف) بند (۲۱) از ماده (۸) کنوانسیون مورد پذیرش کنفرانس قرار می‌گیرد باید شامل بخش مجزای برنامه و بودجه تأیید این بخش باشد. در اختصاص منابع جهت تأیید طبق ماده (۶) دبیرخانه فنی باید در طی سه سال اول لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون اولویت را به بازرسی اولیه مجتمعاتی اظهار شده در بخش (الف) فوق قرار دهد. اختصاص منابع بعد از آن می‌بایستی بر اساس تجارب بدست آمده مورد بررسی قرار گیرد.

۱۴- دبیرخانه فنی باید بازرسی اولیه و بازرسیهای بعدی را بر اساس بندهای (۱۵) تا (۲۲) ذیل

انجام دهد.

### اهداف بازرسی

۱۵- هدف عمده از بازرسی، تأیید فعالیتها مطابق با تعهدات این کنوانسیون و تطابق آن با اطلاعات ارایه شده در اظهارنامه‌ها است. اهداف ویژه در بازرسیهای مجتمعاتی اظهار شده در بخش (الف) شامل تأیید موارد زیر می‌باشد:

(الف) عدم وجود مواد شیمیایی جدول (۱) مخصوصاً تولید آن، مگر مطابق با بخش (۶) این ضمیمه باشد،

(ب) مطابقت اظهارنامه‌ها با مقادیر تولید، فرآوری و مصرف شده از مواد شیمیایی جدول (۲)،

(پ) عدم تبدیل مواد شیمیایی جدول (۲) برای فعالیتهای منع شده در این کنوانسیون.

### بازرسیهای اولیه

۱۶- مطابق بند (۱۲) فوق هر یک از مجتمعاتی باید هر چه سریعتر ولی ترجیحاً حداکثر تا سه سال بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون مورد بازرسی اولیه قرار گیرند، مجتمعاتی که بعد از این زمان اظهار شوند باید حداکثر یکسال بعد از اولین اظهار تولید، فرآوری یا مصرف، مورد بررسی اولیه قرار گیرند. انتخاب مجتمعات جهت بازرسی اولیه باید توسط دبیرخانه فنی به گونه‌ای صورت گیرد که پیش‌بینی دقیق زمان بازرسی در آن امکان‌پذیر نباشد.

۱۷- در طی بازرسی اولیه پیش‌نویس توافقنامه تأسیسات باید تنظیم گردد مگر اینکه دولت

بازرسی شونده و دبیرخانه فنی تشخیص دهند که این امر مورد نیاز نمی‌باشد.

۱۸ - در مورد تعداد و شدت بازرسیهای بعدی، بازرسان در طول بازرسی اولیه باید مخاطره ناشی از مواد شیمیایی مربوطه، خصوصیات مجتمع و ماهیت فعالیتهای انجام شده را برای اهداف کنوانسیون مورد ارزیابی قرار دهند و معیارهایی از جمله موارد زیر را نیز در نظر بگیرند:

(الف) سمیت مواد شیمیایی مندرج در جداول و محصولات نهایی تولید شده است توسط آنها در صورتی که وجود داشته باشد،

(ب) آن مقدار از مواد شیمیایی که معمولاً در محل بازرسی ذخیره می شود،

(پ) مقدار اولیه مواد شیمیایی ذخیره شده برای تولید مواد شیمیایی جداول که در محل بازرسی معمولاً ذخیره می شود،

(ت) ظرفیت تولید کارخانه های تولید مواد شیمیایی جدول (۲)، و

(ث) توانایی تبدیل پذیری جهت شروع تولید، ذخیره سازی و پرکردن مواد سمی شیمیایی در محل مورد بازرسی.

### بازرسیها

۱۹ - بعد از انجام بازرسی اولیه، هر مجتمعی که مشمول بازرسی می شود باید مطابق بند (۱۲) مورد بازرسیهای بعدی هم قرار گیرد.

۲۰ - در انتخاب مجتمعات ویژه برای بازرسی و تعیین تعداد و شدت بازرسیها، دبیرخانه فنی باید ملاحظات لازم را در ایجاد مخاطره برای اهداف این کنوانسیون به لحاظ مواد شیمیایی مربوطه و خصوصیات کارخانجات و ماهیت فعالیتهای انجام شده در آن با در نظر گرفتن توافقیات تأسیسات مربوط و همچنین نتیجه بازرسیهای اولیه و بعدی منظور نماید.

۲۱ - دبیرخانه فنی باید یک مجتمع ویژه را جهت بازرسی به گونه ای مشخص کند که امکان پیش بینی زمان دقیق بازرسی در آن میسر نباشد.

۲۲ - بر اساس مقررات این بخش هیچ مجتمعی نباید بیش از (۲) بازرسی در طول یک سال تقویمی مورد بازرسی قرار گیرد. البته این امر موجب محدود کردن بازرسیها مطابق ماده (۹) نمی شود.

### رویه های بازرسی

۲۳ - علاوه بر دستورالعملهای توافق شده سایر مقررات این پیوست و پیوست امور محرمانه و بندهای (۲۴) تا (۳۰) ذیل نیز اعمال می شوند.

۲۴- توافقنامه تأسیسات برای مجتمع اظهار شده باید حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان بازرسی اولیه بین دولت بازرسی شونده و سازمان منعقد گردد، مگر اینکه دولت بازرسی شونده و دبیرخانه فنی توافق کنند که نیازی به انعقاد توافقنامه نیست. این توافقنامه باید بر مبنای توافقنامه نمونه تنظیم گردد و ناظر به اجرای بازرسی از مجتمع اظهار شده باشد. توافقنامه باید تعداد و شدت بازرسی و همچنین رویه‌های تفصیلی بازرسی را مطابق بندهای (۲۵) تا (۲۹) ذیل مشخص نماید.

۲۵- تأکید بازرسی باید بر کارخانه (کارخانه‌های) مواد شیمیایی اظهار شده جدول (۲) در مجتمع اظهار شده باشد. اگر تیم بازرسی درخواست دسترسی به سایر بخشهای مجتمع را نماید، این امر باید مطابق تعهدات دولت عضو جهت رفع ابهامات طبق بند (۵۱) از بخش دوم این ضمیمه و مطابق با توافقنامه تأسیسات انجام گیرد، در صورت عدم وجود توافقنامه تأسیسات این امر مطابق قواعد دسترسی هدایت شده که در بخش (ب) قسمت دهم این ضمیمه مشخص گردیده انجام می‌شود.

۲۶- دسترسی به سوابق باید به طور مقتضی فراهم آید تا از عدم تبدیل هر ماده شیمیایی اظهار شده و اینکه تولید مطابق اظهارنامه‌ها صورت گرفته است، اطمینان حاصل شود.

۲۷- نمونه برداری و تجزیه بایستی جهت کنترل عدم وجود مواد شیمیایی اعلام نشده جداول باید انجام گیرد.

۲۸- محلهایی که باید مورد بازرسی قرار گیرند می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

(الف) محلهایی که مواد شیمیایی اولیه (واکنش دار) تحویل یا انبار می‌شوند،

(ب) محلهایی که فرآیند آماده‌سازی بر روی مواد اولیه واکنش دار قبل از افزودن به ظروف واکنش انجام می‌گیرد،

(پ) خطوط تغذیه از محلهای مقتضی اشاره شده در زیر بندهای (الف) یا (ب) به ظروف واکنش به انضمام شیرها و جریان‌سنجهای مرتبط و غیره،

(ت) بخشهای خارجی ظروف واکنش و تجهیزات کمکی،

(ث) خطوط خروجی از ظروف واکنش که منتهی به مخازن ذخیره بلند مدت یا کوتاه مدت یا به تجهیزاتی که فرآوری بیشتری روی مواد شیمیایی اظهار شده در جدول (۲) انجام می‌دهند،

(ج) تجهیزات کنترل وابسته به اقلام اشاره شده در زیر بندهای (الف) تا (ث)،

(چ) تجهیزات و محلهای مخصوص زیاله و فاضلاب، و

(ح) تجهیزات و محل دفع مواد شیمیایی که مشخصات آن معین نگردیده است.

۲۹- زمان بازرسی نباید بیش از (۹۶) ساعت طول بکشد ولی می‌توان در صورت توافق بین



دولت بازرسی شونده و تیم بازرسی آن را تمدید نمود.

### اعلامیه رسمی بازرسی

۳۰- دولت عضو باید توسط دبیرخانه فنی حداقل (۴۸) ساعت قبل از ورود بازرسان به مجتمع مورد بازرسی از این امر مطلع شود.

### پ- انتقالات به دولتهای غیر عضو این کنوانسیون

۳۱- مواد شیمیایی جدول (۲) تنها باید به دولتهای عضو منتقل و یا از آنها دریافت شود. این تعهد سه سال بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون نافذ خواهد شد.

۳۲- در خلال این دوره موقت سه ساله، هر دولت عضو باید گواهی مصرف نهایی را به شرحی که ذیلاً مشخص شده برای انتقالات مواد شیمیایی جدول (۲) به دولتهای غیر عضو این کنوانسیون ارائه نماید. برای این انتقالات هر دولت عضو باید اقدامات لازم را اتخاذ نماید که مطمئن شود مواد شیمیایی منتقل شده تنها برای اهداف منع نشده در این کنوانسیون مورد استفاده قرار گیرد. از جمله دولت عضو باید از دولت دریافت کننده بخواهد که در ارتباط با مواد شیمیایی منتقل شده گواهینامه‌ای به شرح ذیل ارائه نماید:

(الف) این مواد شیمیایی تنها برای اهداف مجاز در این کنوانسیون مورد استفاده قرار خواهند

گرفت،

(ب) این مواد شیمیایی مورد انتقال مجدد قرار نخواهد گرفت،

(پ) انواع و مقادیر آنها،

(ت) مصرف (مصارف) نهایی مواد، و

(ث) نام (ها) و آدرس (های) مصرف کننده (گان) نهایی.

## بخش ۸

فعالتهایی که مطابق ماده (۶) این کنوانسیون منع نشده است،  
رژیم مواد شیمیایی جدول (۳) و تأسیسات مربوط به این مواد شیمیایی

### الف - اظهارنامه‌ها

#### اظهارنامه‌های مجموعه داده‌های ملی

۱- اظهارنامه‌های اولیه و سالانه که می‌باید توسط دولت‌های عضو براساس بندهای (۷) و (۸) ماده (۶) این کنوانسیون ارائه شوند باید شامل مجموعه داده‌های ملی سال تقویمی گذشته در مورد مقادیر تولیدشده، وارد شده و صادرشده برای هرکدام از مواد شیمیایی جدول (۳) و همچنین مشخصات کمی واردات و صادرات برای هر کشور درگیر باشد.

۲- هر دولت عضو باید موارد زیر را ارائه نماید:

(الف) اظهارنامه اولیه برطبق بند (۱) حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت و با شروع آن در سال تقویمی بعد،  
(ب) اظهارنامه سالانه حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان سال تقویمی قبل،

#### اظهارنامه مجتمع‌های تولیدکننده مواد شیمیایی جدول (۳)

۳- تمام مجتمع‌هایی که شامل یک یا چند کارخانه‌ای باشند که در طی سال تقویمی گذشته بیش از (۳۰) تن از مواد شیمیایی جدول (۳) را تولید نموده و یا در سال تقویمی آینده پیش‌بینی می‌شود بیش از (۳۰) تن از مواد شیمیایی جدول (۳) را تولید کنند، نیاز به صدور اظهارنامه‌های اولیه و سالانه دارند.

۴- هر دولت عضو باید موارد زیر را ارائه نماید:

(الف) اظهارنامه اولیه برطبق بند (۳) فوق حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت و شروع آن در سال تقویمی بعد،  
(ب) اظهارنامه‌های سالانه در مورد فعالتهای قبلی حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از پایان سال تقویمی قبل،

(ب) اظهارنامه‌های سالانه در مورد فعالتهای قابل پیش‌بینی حداکثر ظرف مدت (۶۰) روز قبل

از شروع سال تقویمی بعد، هرگونه فعالیت اضافی که بعد از تحویل اظهارنامه سالانه برنامه‌ریزی شده باید حداکثر (۵) روز قبل از آغاز این فعالیت باید اظهار گردد.

۵- صدور اظهارنامه‌ها براساس بند (۳) فوق عموماً برای مخلوطهایی که شامل غلظتهای کم از مواد جدول (۳) هستند ضروری نمی‌باشد. براساس دستورالعملها صدور اظهارنامه تنها در مواردی که سهولت بازیابی از مخلوط مواد جدول (۳) و مجموع کل وزن برای اهداف این کنوانسیون مخاطره‌آمیز باشد مورد نیاز است. این دستورالعملها باید مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) این کنوانسیون توسط کنفرانس مورد بررسی و تأیید قرار گیرد.

۶- اظهارنامه‌های یک مجتمع براساس بند (۳) فوق باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام مجتمع، نام مالک، شرکت و یا مؤسسه تجاری که آن را اداره می‌کند،

(ب) موقعیت دقیق شامل آدرس آن،

(پ) تعداد کارخانه‌های موجود در مجتمع که اظهارنامه درمورد آنها طبق بخش (۷) این پیوست

صادر شده است،

۷- اظهارنامه‌های یک مجتمع براساس بند (۳) فوق برای هرکارخانه که در داخل مجتمع

قرارگرفته و مشخصات ذکر شده در بند (۳) را دارا است باید شامل اطلاعات ذیل باشد:

(الف) نام کارخانه، نام مالک، نام شرکت یا مجتمع که آن را اداره می‌کند،

(ب) موقعیت دقیق در داخل مجتمع شامل شماره مخصوص ساختمان یا بنا در صورتی که

مشخص باشد،

(پ) فعالیتهای اصلی،

۸- اظهارنامه یک مجتمع برطبق بند (۳) فوق درمورد هرکدام از مواد شیمیایی جدول (۳) که

بیش از حد آستانه، تولید می‌گردند باید حاوی اطلاعات زیر باشد:

(الف) نام شیمیایی، نام معمول یا تجاری که توسط تأسیسات به‌کار می‌رود، فرمول ساختاری،

شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که مشخص باشد،

(ب) مقدار تقریبی تولید ماده شیمیایی در سال تقویمی قبل یا درمورد اظهارنامه برای فعالیتهای

پیش‌بینی شده برای سال آتی در محدوده (۳۰) تا (۲۰۰) تن، (۲۰۰) تا (۱۰۰۰) تن، (۱۰۰۰) تا (۱۰۰۰۰) تن

(۱۰۰۰۰) تا (۱۰۰۰۰۰) تن و از (۱۰۰۰۰۰۰) تن که بالا اعلام گردیده‌اند، و

(پ) اهدافی که ماده شیمیایی به این منظور تولید شده یا خواهد شد.

## اظهارنامه درمورد تولید گذشته مواد شیمیایی جدول (۳) با هدف تولید سلاحهای شیمیایی

۹- هر دولت عضو باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون برای آن دولت، مجتمع‌هایی را که در آن کارخانه‌هایی بوده که مواد شیمیایی جدول (۳) را از تاریخ اول ژانویه ۱۹۴۶ برابر دهم دیماه سال ۱۳۲۵ هجری شمسی به بعد به منظور سلاحهای شیمیایی تولید می‌کرده‌اند اعلام نماید.

۱۰- اظهارنامه‌های یک مجتمع طبق بند (۹) فوق باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) نام مجتمع، نام مالک، شرکت و یا مؤسسه تجاری که آن را اداره می‌کند،

(ب) موقعیت دقیق شامل آدرس،

(پ) برای هرکارخانه که در داخل مجتمع قرار داشته و مشخصات اشاره شده در بند (۹) را دارا

باشد همان اطلاعات مورد نیاز طبق قسمتهای (الف) تا (پ)،

(ت) برای هر ماده شیمیایی جدول (۳) جهت سلاحهای شیمیایی تولید شده:

اول - نام شیمیایی، نام معمول یا تجارتي به کار رفته توسط مجتمع برای تولید سلاحهای

شیمیایی، فرمول ساختاری و شماره ثبت خدمات خلاصه تحقیقات شیمیایی در صورتی که تعیین شده باشد،

دوم - تاریخ تولید ماده شیمیایی و مقدار آن،

سوم - محلی که ماده شیمیایی تحویل شده و محصول نهایی تولیدشده از آن در صورتی که

مشخص باشد،

### اطلاعات قابل ارایه به دولتهای عضو

۱۱- لیست مجتمع‌های اظهارشده در این بخش به انضمام اطلاعات ارایه شده در قسمت (الف)

بندهای (۶)، (۷)، قسمت (پ) بند (۷)، قسمت (الف) بند (۸) و بند (۱۰) در صورت درخواست

دولتهای عضو باید توسط دبیرخانه فنی به آنها منتقل گردد.

## ب - تأیید

### کلیات

۱۲ - سیستم تأیید ذکر شده در بند (۵) ماده (۶) این کنوانسیون از طریق بازرسی در محل برای مجتمع‌های اظهار شده‌ای که در سال تقویمی قبل تولید می‌کرده یا پیش‌بینی می‌شود که در سال تقویمی بعد در مجموع بیش از (۲۰۰) تن از هر یک از مواد شیمیایی جدول (۳) را بیش از حد آستانه (۳۰) تن اظهار شده تولید نمایند باید اجرا گردد.

۱۳ - برنامه و بودجه سازمان که طبق قسمت (الف) بند (۲۱) ماده (۸) این کنوانسیون مورد تصویب کنفرانس قرار می‌گیرد باید شامل بخش مجزایی جهت برنامه و بودجه تأیید این بخش یا در نظر گرفتن بند (۱۳) بخش (۷) این پیوست باشد.

۱۴ - در این بخش دبیرخانه فنی باید به‌طور تصادفی مجتمع‌هایی را جهت بازرسی از طریق مکانیسم‌های مناسب مانند بکارگیری نرم‌افزار کامپیوتری طراحی شده ویژه براساس شاخصهای ارزشی زیر انتخاب نماید.

(الف) توزیع جغرافیایی عادلانه بازرسیها، و

(ب) اطلاعات قابل دسترسی دبیرخانه فنی در ارتباط با مجتمع‌های اعلام شده مرتبط با مواد شیمیایی مورد نظر، خصوصیات مجتمع و ماهیت فعالیت‌هایی که در آنجا صورت می‌گیرد.

۱۵ - هیچ مجتمعی بر طبق مقررات این بخش نباید بیش از دونوبت در سال بازرسی شود. البته این امر نباید بازرسیها را طبق ماده (۹) کنوانسیون محدود نماید.

۱۶ - در انتخاب مجتمع‌ها برای بازرسی طبق این بخش، دبیرخانه فنی محدودیت ذیل را در ترکیب تعداد بازرسیهایی که از یک دولت عضو در طول سال تقویمی براساس این بخش و بخش نهم این پیوست انجام می‌گیرد باید مورد ملاحظه قرار دهد. تعداد جمع بازرسیها نباید بیشتر از (۳) به علاوه (۵) درصد تعداد کل مجتمع‌های اظهار شده توسط یک دولت عضو براساس این بخش و بخش (۹) این پیوست شده و یا کلاً از (۲۰) بازرسی بیشتر نشود، به تعداد هر کدام از این دو رقم که کمتر باشد.

### اهداف بازرسیها

۱۷ - هدف کلی از بازرسیها در مجتمع‌های اظهار شده طبق بخش (الف) تأیید تطابق فعالیت‌های

انجام شده با اطلاعات ارایه شده در اظهارنامه‌ها می‌باشد، هدف ویژه از بازرسیها باید تأیید عدم وجود مواد شیمیایی جدول (۱) بخصوص تولید آن باشد مگر اینکه مطابق بخش (۶) این پیوست صورت پذیرد.

### رویه‌های بازرسی

۱۸ - علاوه بر دستورالعملهای توافق شده، سایر مقررات مربوطه در این پیوست و پیوست امور محرمانه، بندهای (۱۹) تا (۲۵) ذیل نیز باید در بازرسیها اعمال شوند.

۱۹ - هیچ‌گونه توافقنامه تأسیسات نباید منعقد شود مگر اینکه توسط دولت مورد بازرسی درخواست شده باشد.

۲۰ - تمرکز بازرسیها باید بر کارخانه (کارخانه‌های) اظهار شده مواد شیمیایی جدول (۳) باشد که در داخل مجتمع اظهار شده قرار دارند. اگر تیم بازرسی بر طبق بند (۵۱) بخش (۲) این پیوست تقاضای دسترسی به سایر بخشهای مجتمع را برای رفع ابهامات نماید، حدود این دسترسی باید مورد توافق تیم بازرسی و دولت بازرسی شونده قرار گیرد.

۲۱ - تیم بازرسی در شرایطی که دولت مورد بازرسی و تیم به این توافق برسند که دسترسی به مدارک می‌تواند رسیدن به اهداف بازرسی را تسهیل نماید می‌تواند به این اسناد و مدارک دسترسی داشته باشد.

۲۲ - نمونه‌برداری و تجزیه در محل می‌تواند برای کنترل عدم وجود مواد شیمیایی اظهار شده مندرج در جدول اول انجام گیرد، در مواردی که ابهامات حل نشده باقی بمانند در صورت توافق دولت عضو بازرسی شونده می‌توان نمونه‌ها را برای تجزیه به آزمایشگاههای معتمد خارج از محل ارسال نمود.

۲۳ - محلهایی که مورد بازرسی قرار می‌گیرند می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

(الف) محلهایی که مواد شیمیایی اولیه (واکنش‌دار) تحویل یا انبار می‌شوند،

(ب) محلهایی که فرآیند آماده‌سازی بر روی مواد شیمیایی اولیه واکنش‌دار قبل از افزودن به ظروف واکنش انجام می‌گیرد،

(پ) خطوط تغذیه به‌طور مناسب از محلهای ذکر شده در قسمتهای (الف) یا (ب) به ظروف

واکنش به‌همراه شیرها و جریان‌سنجهای مرتبط و غیره،

(ت) بخش خارجی ظروف واکنش و تجهیزات کمکی،

(ث) خطوط خروجی از ظروف واکنش که منتهی به مخازن ذخیره بلندمدت یا کوتاه مدت یا به تجهیزاتی که فرآوری بیشتری روی مواد شیمیایی اظهار شده در جدول (۳) انجام می دهند،  
(ج) تجهیزات کنترل مربوط به هر یک از اقلام مورد اشاره در زیربندهای (الف) تا (ث)،  
(ج) تجهیزات و محلهای مخصوص زیاله و فاضلاب،  
(ح) تجهیزات و محل دفع مواد شیمیایی ضایعاتی.  
۲۴ - مدت زمان بازرسی نباید بیش از (۲۴) ساعت به طول بیانجامد، ولی می توان در صورت توافق بین تیم بازرسی و دولت مورد بازرسی آن را تمدید کرد.

### اعلام رسمی بازرسی

۲۵ - دولت عضو باید توسط دبیرخانه فنی حداقل (۱۲۰) ساعت قبل از رسیدن تیم بازرسی به مجتمع مورد بازرسی مطلع شود.

### پ - انتقالات به دولتهای غیر عضو این کنوانسیون

۲۶ - در زمان انتقال مواد شیمیایی جدول (۳) به دولتهای غیر عضو این کنوانسیون، هر دولت عضو باید اقدامات لازم جهت حصول اطمینان از اینکه بر اینکه مواد شیمیایی منتقل شده تنها برای اهداف مجاز در این کنوانسیون مورد استفاده قرار می گیرد را به عمل آورد. دولت عضو علاوه بر سایر موارد باید از دولت دریافت کننده بخواهد که در ارتباط با مواد شیمیایی منتقل شده گواهینامه ای به شرح ذیل ارائه نماید.

(الف) این مواد شیمیایی تنها برای اهداف مجاز در این کنوانسیون مورد استفاده قرار خواهد گرفت،

(ب) این مواد شیمیایی مورد انتقال مجدد قرار نخواهد گرفت،

(پ) انواع و مقادیر آنها،

(ت) مصرف (مصارف) نهایی آنها، و

(ث) نام (ها) و آدرس (های) مصرف کننده (گان) نهایی.

۲۷ - پنج سال بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون، کنفرانس باید نیاز به اتخاذ اقدامات دیگری را در ارتباط با انتقال مواد شیمیایی جدول (۳) به دولتهای غیر عضو این کنوانسیون مورد بررسی قرار دهد.

## بخش ۹

فعالتهایی که مطابق ماده (۶) این کنوانسیون منع نشده‌اند  
رژیم مربوط به سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی

### الف - اظهارنامه‌ها

#### لیست سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی

- ۱ - اظهارنامه اولیه‌ای که توسط هر دولت عضو مطابق بند هفتم از ماده (۶) کنوانسیون ارایه می‌گردد باید شامل لیستی از تمام مجتمع‌هایی باشد که:  
(الف) در طول سال تقویمی گذشته بیش از (۲۰۰) تن از مواد شیمیایی آلی مجزای غیرمندرج در جداول را از طریق ترکیب تولید کرده باشد، یا  
(ب) از یک یا چند کارخانه تشکیل شده باشند که در طول سال تقویمی گذشته بیش از (۳۰) تن از مواد شیمیایی آلی مجزای غیرمندرج در جداول شامل عناصر فسفر، گوگرد و یا فلورئور (که از این به بعد کارخانه‌جات PSF و مواد شیمیایی PSF خوانده خواهد شد) را از طریق ترکیب تولید کرده باشند.
- ۲ - لیست سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی که براساس بند (۱) فوق ارایه می‌گردد نباید شامل مجتمع‌هایی که انحصاراً "مواد منفجره و یا هیدروکربنها را تولید می‌کنند، بشود.
- ۳ - هر دولت عضو مطابق بند (۱) فوق به‌عنوان بخشی از اظهارنامه اولیه لیست سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی را باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون در مورد آن دولت ارایه نماید. هر دولت عضو باید حداکثر ظرف مدت (۹۰) روز بعد از شروع هر سال تقویمی بعدی اطلاعات لازم را جهت به‌روزر کردن لیست ارایه نماید.
- ۴ - لیست سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی که براساس بند (۱) فوق ارایه می‌شود، باید برای هر مجتمع شامل اطلاعات ذیل باشد:  
(الف) نام مجتمع، نام مالک آن، شرکت و یا مؤسسه تجاری که آن را اداره می‌کند،  
(ب) محل دقیق مجتمع شامل آدرس،  
(پ) فعالتهای اصلی آن، و  
(ت) تعداد تقریبی کارخانه‌هایی که مواد شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را در مجتمع تولید



می‌کنند.

۵- درارتباط با مجتمعه‌های لیست شده طبق قسمت (الف) بند (۱)، این لیست باید شامل اطلاعاتی در مورد مجموع تقریبی تولید مواد شیمیایی آلی مجزای غیر مندرج در جداول طی سال گذشته که در محدوده‌های زیر نیز باشد کمتر از یک هزار تن، هزار تا ده هزار تن و بیش از ده هزار تن.

۶- درارتباط با مجتمعه‌های لیست شده طبق قسمت (ب) بند (۱)، این لیست باید تعداد کارخانه‌های PSF واقع در مجتمع را مشخص کند و حاوی اطلاعاتی در مورد مجموع تقریبی تولید مواد شیمیایی PSF که توسط هر کارخانه PSF در سال تقویمی گذشته تولید در محدوده‌های ذیل تولید گردیده است نیز باشند: کمتر از دویست تن، دویست تا هزار تن، هزار تا ده هزار تن و بیش از ده هزار تن.

#### مساعادت توسط دبیرخانه فنی

۷- اگر دولت عضو به لحاظ دلایل اداری برای جمع‌آوری لیست تأسیسات تولید مواد شیمیایی خود مطابق بند درخواست کمک را ضروری تشخیص دهد، می‌تواند از دبیرخانه فنی تقاضای کمک کند. سؤالات مربوط به نحوه تکمیل لیست می‌تواند بعداً از طریق مشاوره بین دولت عضو و دبیرخانه فنی حل و فصل گردد.

#### اطلاعات قابل ارایه به دولتهای عضو

۸- لیست سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی که مطابق بند (۱) فوق ارایه گردیده و شامل اطلاعات تهیه شده در بند (۴) می‌باشد باید در صورت درخواست توسط دبیرخانه فنی به دولتهای عضو منعکس گردد.

ب- تأیید

#### کلیات

۹- به استناد مقررات بخش (ب) ذیل، تأیید به طوری که در بند ششم از ماده (۶) کنوانسیون آمده

است از مکانهای زیر بازرسی در محل باید صورت گیرد:

(الف) مجتمع‌های لیست‌شده طبق قسمت (الف) بند (۱)، و

(ب) مجتمع‌های لیست‌شده طبق قسمت (ب) بند (۱) که شامل یک یا چند کارخانه PSF

باشند که در طول سال تقویمی گذشته بیش از ۲۰۰ تن از ماده شیمیایی PSF تولید کرده باشند.

۱۰- برنامه و بودجه سازمان طبق قسمت (الف) بند (۲۱) ماده (۸) به تصویب کنفرانس می‌رسد

به‌عنوان یک بخش مجزا باید شامل برنامه و بودجه تأیید در این بخش بعد از آغاز این امر باشد:

۱۱- بر طبق این بخش، دبیرخانه فنی باید به‌طور تصادفی مجتمع‌هایی را برای بازرسی از طریق

مکانیسم‌هایی مانند استفاده از نرم‌افزار ویژه کامپیوتری طراحی شده براساس شاخصهای ارزشی زیر

انتخاب نماید:

(الف) توزیع عادلانه جغرافیایی بازرسیها، و

(ب) اطلاعات مجتمع‌های لیست‌شده در ارتباط با خصوصیات مجتمع و فعالیتهایی که در آنجا

انجام می‌گیرد و در اختیار دبیرخانه فنی قرار دارد، و

(پ) پیشنهاداتی که توسط دولتهای عضو بر مبنای بند (۲۵) ذیل ارایه می‌گردد تا مورد توافق

قرار گیرد.

۱۲- براساس مقررات این بخش هیچ مجتمعی نباید بیش از (۲) نوبت در سال مورد بازرسی

قرار گیرد. این امر نباید بازرسیهای مطابق ماده (۹) را محدود نماید.

۱۳- در یک انتخاب مجتمع‌ها برای بازرسی طبق این بخش دبیرخانه فنی باید در ترکیب تعداد

کل بازرسیهایی که در هر سال تقویمی طبق این بخش و بخش هشت این پیوست از دولت عضو انجام

می‌شود محدودیت زیر را مورد ملاحظه قرار دهد: تعداد بازرسیها نباید از (۳) به اضافه (۵) درصد کل

مجتمع‌های اظهارشده توسط یک دولت عضو طبق این بخش و بخش هشت این پیوست و یا مجموع

(۲۰) بازرسی در سال تجاوز نماید، به تعداد هر کدام از این دو رقم که کوچکتر باشند.

### اهداف بازرسی

۱۴- هدف کلی از بازرسیها در مجتمع‌های لیست‌شده طبق بخش (الف) باید تأیید تطابق فعالیتهای

با اطلاعات ارایه شده در اظهارنامه‌ها می‌باشد. هدف ویژه از بازرسیها باید تأیید عدم وجود مواد

شیمیایی جدول (۱) بالاخص تولید آن باشد مگر اینکه مطابق با بخش (۶) این پیوست صورت پذیرد.

## رویه‌های بازرسی

- ۱۵ - علاوه بر دستورالعمل‌های توافق شده، سایر مقررات مربوط در این پیوست و پیوست امور محرمانه بندهای (۱۶) تا (۲۰) زیر نیز باید در بازرسیها اعمال گردند.
- ۱۶ - هیچ‌گونه توافقنامه تأسیسات نباید منعقد شود مگر اینکه توسط دولت مورد بازرسی درخواست شده باشد.
- ۱۷ - تمرکز بازرسی در مجتمع انتخاب شده برای بازرسی باید معطوف کارخانه‌هایی شود که مواد شیمیایی مشخص شده در بند (۱) را تولید می‌کنند بالاخص کارخانه‌های PSF لیست شده مطابق قسمت (ب) بند (۱) دولت بازرسی شونده حق دارد طبق قواعد دسترسی هدایت شده مطابق آنچه در قسمت (پ) بخش (۱۰) این پیوست مشخص گردیده است که به این کارخانجات دسترسی هدایت شده داشته باشد. اگر تیم بازرسی طبق بند (۵۱) بخش دوم این پیوست برای روشن شدن ابهامات تقاضای دسترسی به سایر بخشهای مجتمع را بنماید، حدود این دسترسی باید مورد توافق دولت عضو و تیم بازرسی قرار گیرد.
- ۱۸ - تیم بازرسی در مواقعی می‌تواند به مدارک دسترسی پیدا کند که تیم یا دولت عضو بازرسی شونده به این ترتیب برسند که این دسترسی در رسیدن به اهداف بازرسی کمک خواهد کرد.
- ۱۹ - نمونه‌برداری و تجزیه در محل می‌تواند برای کنترل عدم وجود مواد شیمیایی اظهارنشده در جداول انجام گیرد. در مواردی که ابهامات حل نشده باقی بمانند، نمونه‌ها را می‌توان در صورت توافق دولت عضو بازرسی شونده در آزمایشگاههای معتمد خارج از محل انجام داد.
- ۲۰ - زمان بازرسی نباید بیش از (۲۴) ساعت به طول بیانجامد، در عین حال در صورت توافق بین تیم بازرسی و دولت عضو بازرسی شونده می‌توان این زمان را تمدید کرد.

## اعلام رسمی بازرسی

- ۲۱ - دولت عضو باید حداقل (۱۲۰) ساعت قبل از ورود تیم بازرسی به محل مجتمع مورد بازرسی توسط دبیرخانه فنی مطلع گردد.

## پ - اجرا و بازنگری بخش (ب)

### اجرا

۲۲ - اجرای بخش (ب) در شروع سال چهارم لازم الاجرا شدن این کنوانسیون آغاز می شود مگر اینکه کنفرانس در سال سوم لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در اجلاس هادی خود تصمیم دیگری بگیرد.

۲۳ - مدیرکل باید برای اجلاس هادی سال سوم بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون گزارشی تهیه نماید که در آن تجارب دبیرخانه فنی در ارتباط با اجرای مفاد بخشهای (۷)، (۸) این پیوست و همچنین قسمت (الف) این بخش قید شده باشد.

۲۴ - در اجلاس هادی سال سوم بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون کنفرانس بر اساس گزارش مدیرکل می تواند در تقسیم منابع مختص بازرسی و نظارت قسمت (ب) بین کارخانه های PSF و سایر تأسیسات تولید مواد شیمیایی تصمیم بگیرد. در غیر این صورت این تقسیم بندی به کارشناسان دبیرخانه فنی محول شده و به شاخصهای ارزشی بند (۱۱) افزوده خواهد شد.

۲۵ - در نشست هادی سال سوم بعد از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون با توصیه شورای اجرایی، کنفرانس باید تصمیم بگیرد که بر چه مبنایی (برای مثال منطقه ای) پیشنهادات دولتهای عضو برای بازرسی ارایه گردد تا به عنوان شاخصهای ارزشی در فرآیند انتخاب طبق بند (۱۱) به کار آیند.

### بازنگری

۲۶ - در اولین نشست ویژه کنفرانس که مطابق بند (۲۲) ماده (۸) مقررات این بخش از پیوست تأیید تشکیل می گردد، در پرتوی بازنگری جامع از کل نظام تأیید صنایع شیمیایی ماده (۶)، کنفرانس سپس باید توصیه هایی جهت توسعه اثرات نظام تأیید ارایه نماید.

## بخش ۱۰

### بازرسیهای اعتراضی مطابق ماده (۹) کنوانسیون

#### الف - تعیین و انتخاب بازرسین و کمک بازرسین

۱ - بازرسیهای اعتراضی مطابق ماده (۹) باید فقط توسط بازرسین و کمک بازرسینی که صرفاً برای این عمل تعیین شده‌اند، انجام گیرد. برای انتخاب بازرسین و کمک بازرسین جهت بازرسیهای اعتراضی مطابق ماده (۹) مدیرکل باید ازین بازرسین و کمک بازرسین که برای بازرسیهای هادی برگزیده شده‌اند، لیستی تهیه و پیشنهاد نماید. این لیست باید شامل تعداد کثیری از بازرسین و کمک بازرسین دارای توانایی، تجربه و مهارت و آموزش لازم بوده تا انعطاف‌پذیری در انتخاب بازرسین را با در نظر گرفتن، در دسترس بودن و نیاز به چرخش (تعویض) میسر سازد. اهمیت انتخاب بازرسین و کمک بازرسین حتی الامکان براساس وسعت توزیع جغرافیایی باید مورد توجه لازم قرارگیرد. در تعیین بازرسین و کمک بازرسین از روشهای آرایه شده در بخش (۲) قسمت (الف) این پیوست باید پیروی کرد.

۲ - مدیرکل باید تعداد نفرات تیم بازرسی را تعیین نموده و اعضاء آن را باتوجه به شرایط یک درخواست خاص انتخاب نماید. تعداد نفرات تیم به‌خاطر انجام مؤثر دستورالعمل بازرسی بایستی در حداقل ضرورت باقی بماند. هیچ یک از بازرسین نباید ملیت دولت عضو بازرسی شونده و دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی را داشته باشند.

#### ب - فعالیتهای قبل از بازرسی

۳ - قبل از آرایه درخواست بازرسی برای بازرسی اعتراضی، دولت عضو باید از مدیرکل تأییدیه‌ای دریافت نماید به‌این مفهوم که دبیرخانه فنی در موقعیتی قرار دارد که می‌تواند بلافاصله به‌این درخواست عمل نماید. اگر مدیرکل نتواند بلافاصله چنین تأییدیه‌ای را آرایه نماید باید در اولین فرصت به ترتیب وصول درخواستها نسبت به آرایه تأییدیه‌ها اقدام نماید. وی همچنین باید بلافاصله دولت عضو را از زمان انجام احتمالی عملیات بلافاصله مطلع نماید. اگر مدیرکل به‌این نتیجه برسد که به‌موقع نمی‌تواند به درخواستها پاسخ احتمالی عملیات بلافاصله مطلع نماید. اگر مدیرکل به‌این نتیجه برسد که به‌موقع نمی‌تواند به درخواستها پاسخ دهد می‌تواند از شورای اجرایی درخواست نماید که در جهت

بهبود اوضاع در آینده تصمیماتی اتخاذ نماید.

## اطلاعیه

۴- درخواست بازرسی برای بازرسی اعتراضی که به شورای اجرایی و مدیرکل ارایه می‌گردد حداقل باید شامل اطلاعات زیر باشد:

(الف) دولت عضو بازرسی شونده و در صورت ضرورت دولت میزبان،

(ب) نقطه ورود که مورد استفاده قرار می‌گیرد،

(پ) تعداد نفرات و نوع محل بازرسی،

(ت) نگرانی در ارتباط با عدم تبعیت احتمالی از این کنوانسیون شامل مشخص کردن مقررات مربوطه این کنوانسیون که در مورد آن نگرانی ایجاد شده و ماهیت و کیفیت عدم تبعیت احتمالی و همچنین تمام اطلاعات مقتضی که براساس آن این نگرانی حاصل شده است.

(ث) اسم ناظر دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی،

دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی در صورتی که لازم بدانند می‌تواند اطلاعات بیشتری ارایه

دهد.

۵- مدیرکل باید ظرف یک ساعت وصول درخواست دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی را

اعلام نماید.

۶- دولت درخواست‌کننده بازرسی باید مدیرکل را از موقعیت محل مورد بازرسی به گونه‌ای

مطلع نماید که مدیرکل بتواند این اطلاعات را حداقل (۱۲) ساعت قبل از رسیدن تیم بازرسی به نقطه ورود به دولت عضو بازرسی شونده اطلاع دهد.

۷- محل بازرسی بایستی توسط دولت درخواست‌کننده با ارایه نقشه محل مربوط به نقطه

مرجمی با مختصات جغرافیایی که در صورت امکان به نزدیکترین ثانیه جغرافیایی مشخص گردیده

حتی الامکان دقیقاً مشخص گردد. در صورت امکان دولت عضو درخواست‌کننده باید نقشه محل با

مشخصات عمومی محل بازرسی و نقشه‌ای که با دقت لازم تعیین‌کننده محدوده مورد درخواست

بازرسی است را ارایه نماید.

۸- محدوده مورد درخواست بایستی:

(الف) حداقل (۱۰) متر از ساختمانها و سایر بناها به طرف بیرون فاصله داشته باشد.

(ب) از مرزهای حفاظتی فراتر نرود.

(پ) حداقل (۱۰) متر به طرف خارج از مرزهای حفاظتی موجود که دولت عضو درخواست‌کننده در درخواست خود آورده فراتر رود.

۹- اگر محدوده درخواستی با مشخصات بند (۸) فوق مطابق نباشد تیم بازرسی مجدداً آن را برای انطباق با مقررات ترسیم خواهند نمود.

۱۰- مدیرکل حداکثر ظرف مدت (۱۲) ساعت قبل از رسیدن تیم بازرسی به نقطه ورود باید شورای اجرایی را از موقعیت محل بازرسی به‌طوری‌که در بند (۷) مشخص شده است، آگاه نماید.

۱۱- همزمان با مطلع کردن شورای اجرایی مطابق با بند (۱۰) مدیرکل باید درخواست بازرسی را به دولت مورد بازرسی اطلاع دهد، این اطلاعات شامل موقعیت محل بازرسی همانگونه که در بند (۷) مشخص شده است می‌باشد. این اطلاعیه همچنین باید شامل اطلاعات موجود در بند (۳۲) بخش (۲) این پیوست می‌باشد.

۱۲- به محض ورود تیم بازرسی به نقطه ورود دولت بازرسی شونده باید توسط تیم بازرسی از دستورالعمل بازرسی مطلع شود.

### ورود به خاک دولت مورد بازرسی یا دولت میزبان

۱۳- مدیرکل مطابق با بندهای (۱۳) تا (۱۸) ماده (۹) باید بعد از وصول درخواست بازرسی یک تیم بازرسی را در اسرع وقت اعزام نماید. این تیم بازرسی باید در حداقل زمان ممکن مقررات بندهای (۱۰) و (۱۱) فوق به نقطه ورودی که در درخواست مشخص شده است وارد شود.

۱۴- اگر محدوده مورد درخواست توسط دولت مورد بازرسی پذیرفته شود این محدوده باید در اسرع وقت به‌عنوان محدوده نهایی شده تعیین گردد اما در هیچ حالتی این مدت نباید بیش از (۲۴) ساعت بعد از رسیدن تیم بازرسی به نقطه ورود باشد. دولت عضو مورد بازرسی باید تیم بازرسی را به محدوده نهایی شده محل بازرسی منتقل نماید. در صورتی دولت عضو مورد بازرسی ضروری تشخیص دهد این انتقال می‌تواند تا (۱۲) ساعت قبل از انقضاء مدت زمان مشخص شده در این بند جهت تعیین محدوده نهایی آغاز گردد. این حمل و نقل باید در هر صورت حداکثر ظرف مدت (۳۶) ساعت بعد از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود پایان پذیرد.

۱۵- برای تمام تأسیسات اظهارشده، رویه‌های مندرج در قسمتهای (الف) و (ب) ذیل باید

اعمال گردند. (از نظر این بخش، تأسیسات اظهارشده به تأسیساتی اطلاق می شود که مطابق مواد (۳)، (۴) و (۵) کنوانسیون اظهارگردیده اند. درارتباط با ماده (۶) تأسیسات اظهارشده تنها به تأسیسات اظهارشده مطابق بخش این پیوست و همچنین کارخانجات اظهارشده مطابق اعلامیه های بند (۷) و قسمت (پ) بند (۱۰) بخش (۷) و بندهای (۷) و قسمت (پ) بند (۱۰) بخش (۸) این پیوست، اطلاق می شود):

(الف) اگر محدوده مورد درخواست مطابق با محدوده اعلام شده یا داخل آن باشد، محدوده اظهارشده باید به عنوان محدوده نهایی منظور گردد. به هر حال در صورت موافقت دولت عضو بازرسی شونده می توان محدوده نهایی را جهت تطبیق با محدوده مورد درخواست توسط دولت عضو درخواست کننده کوچکتر کرد.

(ب) دولت عضو بازرسی شونده باید تیم بازرسی را در اسرع وقت ممکن به محدوده نهایی منتقل نماید، اما در هر صورت باید اطمینان حاصل کرد که زمان ورود آنها به محدوده بیش از (۲۴) ساعت بعد از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود نباشد.

### روش جایگزین تعیین محدوده نهایی

۱۶- در نقطه ورودی اگر دولت عضو بازرسی شونده نتواند محدوده مورد درخواست را بپذیرد، باید در اسرع وقت ممکن محدوده دیگری را پیشنهاد کند، در هر صورت این امر نباید بیش از (۲۴) ساعت بعد از رسیدن تیم بازرسی به نقطه ورودی به طول بیانجامد، در صورت وجود اختلاف نظر، دولت عضو بازرسی شونده و تیم بازرسی باید مذاکراتی را جهت دستیابی به توافق در مورد محدوده نهایی انجام دهند.

۱۷- محدوده جایگزین باید حتی الامکان مخصوصاً به گونه ای تعیین شود که مطابق با بند (۸) فوق باشد. این محدوده باید شامل تمام محدوده مورد درخواست و به عنوان یک قاعده دارای یک ارتباط نزدیک با محدوده اخیراً در نظر گرفتن ویژگیهای طبیعی زمین و مرزهای مصنوعی باشد. طبیعتاً این محدوده در صورت وجود حفاظتهای امنیتی باید در جوار این حفاظتها باشد. دولت عضو بازرسی شونده باید این گونه ارتباط بین دو محدوده را حداقل با ترکیب دو عامل ذیل برقرار نماید:

(الف) محدوده جایگزینی که به منطقه ای به طور قابل ملاحظه ای بزرگتر از محدوده مورد

درخواست بسط پیدا نکند،



(ب) محدوده جایگزینی که دارای فاصله‌ای یکنواخت و کوتاه از محدوده مورد درخواست باشد،

(پ) حداقل بخشی از محدوده مورد درخواست از محدوده جایگزین قابل رؤیت باشد.

۱۸- اگر محدوده جایگزین مورد قبول تیم بازرسی باشد باید به‌عنوان محدوده نهایی شده تلقی گردیده و تیم بازرسی باید از نقطه ورود به این محدوده منتقل شود. اگر دولت مورد بازرسی لازم بداند این انتقال را جایگزین آغاز نماید. ولی در هر حال این انتقال باید حداکثر ظرف مدت (۳۶) ساعت بعد از رسیدن تیم بازرسی به نقطه ورود به پایان برسد.

۱۹- اگر در محدوده نهایی توافقی حاصل نگردد، مذاکرات محدود باید در اسرع وقت به نتیجه برسد، اما در هر صورت این مذاکرات نباید بیش از (۲۴) ساعت بعد از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود به طول بیانجامد. در صورتی که هیچ‌نوع توافقی حاصل نشود دولت عضو بازرسی شونده باید تیم بازرسی را به محلی در محدوده جایگزین منتقل نماید. اگر دولت عضو بازرسی شونده لازم بداند انتقال را می‌تواند (۱۲) ساعت قبل از مدت زمان انقضاء مشخص شده در بند (۱۶) برای پیشنهاد محدوده جایگزین آغاز نماید. در هر صورت انتقال باید حداکثر ظرف مدت (۳۶) ساعت بعد از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود خاتمه پیدا نماید.

۲۰- به محض ورود به محل، دولت عضو بازرسی شونده باید بلافاصله دسترسی تیم بازرسی را به محدوده جایگزین فراهم آورده تا امر مذاکرات و توافق بر روی محدوده نهایی و دسترسی به آن تسهیل گردد.

۲۱- در صورتی که در خلال (۷۲) ساعت پس از ورود تیم بازرسی به محل هیچ توافقی حاصل نگردد، محدوده جایگزین باید به‌عنوان محدوده نهایی تعیین گردد.

### تأیید محل

۲۲- جهت کمک کردن به تشخیص این مسأله که محل مورد بازرسی که تیم بازرسی به آنجا انتقال داده شده همان محل بازرسی است که توسط دولت عضو تقاضاکننده بازرسی مشخص گردیده است، تیم بازرسی باید این حق را داشته باشد تا از تجهیزات تصویب شده تشخیص موقعیت استفاده نماید و دستور نصب چنین وسایلی را بر طبق دستورالعمل‌های صادر نماید. تیم بازرسی می‌تواند موقعیت خود را با توجه به علائم شناخته شده در نقشه‌ها مورد تأیید قرار دهد. دولت عضو بازرسی شونده باید در انجام این وظیفه تیم بازرسی را یاری نماید.

### تأمین امنیت محل، نظارت و کنترل خروج

۲۳ - حداکثر ظرف مدت (۱۲) ساعت پس از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود، دولت عضو بازرسی شونده باید شروع به جمع‌آوری اطلاعات حقیقی در مورد فعالیت خروجی تمام وسایط نقلیه از تمام مبادی خروج زمینی، هوایی و دریایی از محدوده درخواست شده نماید. دولت عضو بازرسی شونده باید این اطلاعات را به محض ورود تیم بازرسی به محدوده نهایی یا جایگزین هر کدام که اول انجام پذیرد، در اختیار تیم بازرسی قرار دهد.

۲۴ - این تعهد می‌تواند با جمع‌آوری اطلاعات واقعی به صورت گزارشات تردد، عکسها، نوارهای ویدئو یا اطلاعات تجهیزات ثبت‌کننده مواد شیمیایی که توسط تیم بازرسی برای نظارت و مراقبت اینگونه فعالیت‌های خروج تأمین گردیده، صورت پذیرد. به عنوان یک روش جایگزین دولت عضو بازرسی شونده می‌تواند این تعهد را با مجاز نمودن یک یا چند نفر از اعضای تیم بازرسی طوری که بطور مستقل بتوانند گزارشهای تردد را نگهدارند، عکسبرداری نماید، خروج وسایط نقلیه را ضبط ویدئویی نمایند از تجهیزات ثبت‌کننده مواد شیمیایی استفاده نمایند و سایر فعالیت‌هایی که ممکن است مورد توافق دولت عضو بازرسی شونده و تیم بازرسی قرار گیرد، را هدایت نمایند، به انجام برسانند.

۲۵ - به محض ورود تیم بازرسی به محدوده جایگزین یا محدوده نهایی هر کدام که زودتر صورت پذیرد، محصور کردن تأسیسات که به معنای اجرای رویه‌هایی برای کنترل و نظارت بر خروج می‌باشد، باید آغاز گردد.

۲۶ - این رویه‌های اجرایی باید شامل شناسایی خروج خودروها، تهیه گزارشات تردد، عکسبرداری، ضبط نوارهای ویدئویی توسط تیم بازرسی از محل‌های خروج و وسایل خروجی باشد. تیم بازرسی حق دارد تا در معیت تیم اسکورت به هر محلی دیگر در محدوده عزیمت تا اطمینان حاصل نماید که فعالیت خروجی دیگری وجود ندارد.

۲۷ - رویه‌های اضافی برای فعالیت‌های مراقبت و نظارت بر خروج همانگونه که مورد توافق دولت عضو بازرسی شونده و تیم بازرسی قرار گرفته است می‌تواند شامل مواردی از جمله موارد زیر باشد:

(الف) استفاده از تجهیزات حساس،

(ب) دسترسی انتخابی تصادفی،

(پ) تجزیه نمونه‌ها.

۲۸ - تمام فعالیتها جهت تأمین امنیت محل نظارت و مراقبت از خروجیها باید در محدوده

کمربندی پیرامون خارج از محدوده مورد بازرسی که از عرض (۵۰) متر به طرف خارج تجاوز ننماید صورت پذیرد.

۲۹- تیم بازرسی حق دارد تا بر اساس دسترسی هدایت شده، تردد وسایط نقلیه‌ای را که از محل مورد بازرسی خارج می‌شوند مورد بازرسی قرار دهد. دولت عضو بازرسی شونده باید تمام تلاش منطقی خود را انجام دهد تا برای تیم بازرسی اثبات نماید که هر خودروی مورد بازرسی که تیم بازرسی به آن اجازه دسترسی کامل را پیدا ننموده، برای مقاصد مربوط به نگرانیهای احتمالی عدم پایبندی مندرج در درخواست بازرسی، مورد استفاده قرار نگرفته است.

۳۰- ورود پرسنل و خودروها و خروج پرسنل و خودروهای حاصل پرسنل از محل مورد بازرسی قرار نمی‌گیرد.

۳۱- اجرای رویه‌های فوق برای تمام مدت بازرسی می‌تواند ادامه پیدا کند اما نمی‌تواند بدون دلیل باعث تأخیر یا صدمه به اجرای عملیات هادی تأسیسات طرح گردد.

### توجیه قبل از بازرسی و طرح بازرسی

۳۲- جهت تسهیل در توسعه طرح بازرسی، دولت عضو بازرسی شونده قبل از اعطای دسترسی به تیم بازرسی باید یک اجلاس توجیهی ایمنی و لجستیکی را برای تیم برگزار نماید.

۳۳- توجیه ماقبل بازرسی باید بر اساس بند (۳۷) از بخش (۲) پیوست صورت پذیرد. در جریان اجلاس توجیهی قبل از بازرسی دولت عضو بازرسی شونده می‌تواند تجهیزات، اسناد یا مناطقی را که حساس تلقی کرده و ارتباطی با مقصود بازرسی اعتراضی ندارند را برای تیم بازرسی مشخص نماید. به علاوه پرسنل مسئول محل باید تیم بازرسی را در مورد طرح فیزیکی و سایر خصوصیات محل توجیه نماید. به تیم بازرسی باید نقشه یا طرح مقیاس‌بندی شده تمام بناها و خصوصیات بارز جغرافیایی در محل ارائه گردد. تیم بازرسی به علاوه باید در مورد دسترسی به پرسنل تأسیسات و بایگانی نیز توجیه شوند.

۳۴- پس از انجام توجیه ماقبل بازرسی، تیم بازرسی باید بر اساس اطلاعات موجود و مرتبط با آن یک طرح اولیه بازرسی را تهیه نماید که فعالیت‌هایی را که باید توسط تیم بازرسی انجام پذیرد از جمله مناطق خاصی از محل که خواستار دسترسی به آن است را مشخص کند. این طرح بازرسی همچنین باید مشخص نماید که آیا تیم بازرسی به زیرگروه‌هایی تقسیم خواهد شد. این طرح بازرسی باید در اختیار نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده و محل مورد بازرسی قرارگیرد. اجرای این طرح باید با مقررات

بخش (پ) از جمله مقررات مربوط به دسترسی و فعالیتها منطبق باشد.

### فعالتهای محدوده

۳۵- به محض ورود تیم بازرسی به محدوده نهایی یا جایگزین، هرکدام که زودتر صورت گیرد تیم حق دارد تا بلافاصله فعالیتهای محدوده را مطابق با رویه‌های مندرج در این بخش آغاز و تا تکمیل بازرسی اعتراضی این فعالیتها را ادامه دهد.

۳۶- در اجرای فعالیتهای محدوده، تیم بازرسی حق دارد تا:

(الف) از تجهیزات مراقبت و نظارت مطابق با بندهای (۲۷) و (۳۰) بخش (۲) پیوست استفاده

نماید:

(ب) از وسایل نظافت، هوا، خاک یا فاضلاب نمونه‌هایی تهیه نماید، و

(پ) هر نوع فعالیتهای اضافی که ممکن است مورد توافق دولت عضو بازرسی شونده و تیم بازرسی قرار گرفته باشد را به مورد اجرا گذارد.

۳۷- فعالیتهای محدوده تیم بازرسی می‌تواند در محدوده کمربندی پیرامون خارج محدوده تا عرض پنجاه متر به طرف خارج محدوده انجام پذیرد. در صورت توافق دولت عضو بازرسی شونده تیم بازرسی می‌تواند به ساختمان یا بنای این محدوده نیز دسترسی داشته باشد. تمام مراقبت و نظارتهای معینه باید به طرف داخل محدوده این کمربند معطوف گردد. برای تأسیسات اظهار شده بر اساس تشخیص دولت عضو بازرسی شونده، محدوده این کمربند می‌تواند در جهت داخل، خارج یا هر دوسوی محدوده اظهار شده گسترش یابد.

### پ- اجرای بازرسیها

#### قواعد عمومی

۳۸- دولت عضو بازرسی شونده باید دسترسی در محدوده مورد درخواست همچنین محدوده نهایی را اگر متفاوت باشد فراهم آورد. میزان و طبیعت دسترسی به یک محل خاص یا محلهای داخل این محدوده‌ها باید بین تیم بازرسی و دولت عضو بازرسی شونده بر اساس دسترسی هدایت شده مورد توافق قرار گیرد.

۳۹- دولت عضو بازرسی شونده باید در اسرع وقت ممکن دسترسی به محدوده مورد درخواست را فراهم نماید، ولی در هر صورت این دسترسی حداکثر ظرف مدت (۱۰۸) ساعت بعد از ورود تیم بازرسی به نقطه ورود برای روشن کردن نگرانیهای ناشی از عدم پایداری احتمالی به این کنوانسیون همانطور که در درخواست بازرسی منظور گردیده است باید فراهم گردد.

۴۰- بر اساس درخواست تیم بازرسی، دولت عضو بازرسی شونده می تواند دسترسی هوایی برای محل مورد بازرسی را فراهم نماید.

۴۱- جهت رسیدن به شرط تأمین دسترسی همانطور که در بند (۳۸) فوق مشخص گردیده است، دولت عضو بازرسی شونده باید بیشترین حد دسترسی را با در نظر گرفتن تمامی الزامات قانون اساسی ممکن است این دولت به لحاظ حقوق مالکیت خصوصی یا حق تصرف و مالکیت دارد را فراهم آورد. دولت عضو بازرسی شونده برای حفظ امنیت ملی خود این حق را داراست که تحت دسترسی هدایت شده اقداماتی را که لازم است انجام دهد. مقررات مندرج در این بند نمی تواند توسط دولت عضو بازرسی شونده به نحوی مورد استفاده قرار گیرد که منجر به پنهان کردن، طفره رفتن از تعهدات این دولت از درگیر شدن در فعالیتهای منع شده در این کنوانسیون گردد.

۴۲- در صورتی که دولت عضو بازرسی شونده دسترسی کامل به اماکن، فعالیتهای یا اطلاعات را فراهم نیآورد، ملزم است تمام تلاش منطقی خود را جهت فراهم آوردن روشی جایگزین برای روشن کردن نگرانی ناشی از عدم پایداری احتمالی که موجب بازرسی اعتراضی گردیده به عمل آورد.

۴۳- به محض ورود به محدوده نهایی تأسیساتی که مطابق مواد (۴)، (۵) و (۶) اظهار شده اند و متعاقب توجیه ماقبل بازرسی و مباحثه در ارتباط با طرح بازرسی که باید به حداقل لازم محدود و در هر صورت از سه ساعت تجاوز ننماید. دسترسی اعطا شود. در مورد تأسیسات اظهار شده مطابق قسمت (الف) بند (۱) ماده (۳) مذاکرات باید اجراء و دسترسی هدایت شده حداکثر ظرف مدت (۱۲) ساعت پس از رسیدن به محدوده نهایی آغاز گردد.

۴۴- در اجرای بازرسی اعتراضی مطابق درخواست بازرسی، تیم بازرسی فقط باید روشهای ضروری را جهت فراهم کردن حقایق کافی برای روشن شدن نگرانیهای مربوط به عدم پایداری احتمالی به مقررات این کنوانسیون را بکار برده و فعالیتهای غیر مربوط اجتناب ورزد. تیم بازرسی باید حقایق مربوط به عدم پایداری احتمالی دولت بازرسی شونده به این کنوانسیون را جمع آوری و ثبت نماید ولی نباید اطلاعاتی را که به وضوح با مسأله ارتباطی ندارد جستجو و ثبت نماید، مگر اینکه دولت عضو بازرسی شونده به صراحت انجام این امر را درخواست نماید. هرگونه مواد جمع آوری شده و متعاقب

آن وقتی کشف گردد که غیر مربوط می‌باشند، نباید نگهداری شوند.

۴۵ - تیم بازرسی براساس اصل هدایت بازرسی اعتراضی با کمترین مداخله ممکن، در جهت اجرای مؤثر و به موقع مأموریت خود باید راهنمایی شود. در هر جای ممکن مأموریت باید با کمترین رویه‌های مداخله‌گرانه که به نظر تیم قابل قبول باشد آغاز و فقط در صورتی که تیم ضروری تشخیص دهد با روشهای مداخله‌گرانه‌تر پیش‌رود.

#### دسترسى هدایت شده

۴۶ - تیم بازرسی باید تغییرات پیشنهادی در برنامه بازرسی و پیشنهاداتی را که ممکن است توسط دولت عضو بازرسی شونده در هر مرحله از بازرسی منجمله در توجیه ماقبل بازرسی ارایه گردد مورد توجه قرار دهد تا از حفاظت تجهیزات، اطلاعات یا مناطقی که مرتبط با سلاحهای شیمیایی نمی‌باشند، اطمینان حاصل نماید.

۴۷ - دولت عضو بازرسی شونده باید نقاط ورودی و خروجی در محدوده را که برای دسترسی مقرر گردیده استفاده شود مشخص سازد. تیم بازرسی و دولت عضو بازرسی شونده در این موارد باید مذاکره نمایند: گستره دسترسی به هر محل ویژه یا اماکن واقع در محدوده‌های مورد درخواست و نهایی همانطور که در بند (۴۸) (ذیل) آمده است، فعالیت‌های ویژه بازرسی از جمله نمونه‌برداری توسط تیم بازرسی، اجرای فعالیت‌های ویژه‌ای توسط دولت عضو بازرسی شونده و تهیه اطلاعات خاص توسط دولت عضو بازرسی شونده.

۴۸ - در انطباق با مواد مربوط در پیوست امور محرمانه دولت عضو بازرسی شونده باید حق داشته باشد که اقداماتی را برای حفظ تأسیسات حساس و پیشگیری از افشاء اطلاعات محرمانه و آمار غیر مرتبط با سلاحهای شیمیایی به عمل آورد. این اقدامات می‌تواند شامل مواردی از جمله موارد ذیل باشد:

(الف) خارج نمودن اوراق حساس از محل دفاتر کار،

(ب) پوشاندن مناظر، انبارها و تجهیزات حساس،

(پ) پوشاندن قطعات حساس تجهیزات، مانند سیستمهای کامپیوتری یا الکترونیکی،

(ت) قطع سیستم کامپیوتری و خاموش کردن ادوات نشان‌دهنده آمار،

(ث) محدودیت تجزیه نمونه‌ها به انجام آزمایش وجود یا فقدان مواد شیمیایی مندرج در

لیستهای (۱)، (۲) و (۳) یا محصولات ضعیف شده مناسب،

(ج) استفاده از روشهای دسترسی انتخابی تصادفی زمانی که از بازرسان خواسته می شود که در صدد معین ساختمانهای گزینش خود را جهت بازرسی انتخاب کنند، این اصل می تواند برای محتوی و فضای داخلی ساختمانهای حساس نیز بکار رود،  
(چ) در موارد استثنایی، فقط بعضی از بازرسان می توانند به بخشهای خاصی از محل بازرسی دسترسی داشته باشند.

۴۹ - دولت عضو بازرسی شونده باید هرگونه تلاش مقطعی را به عمل آورد تا برای تیم بازرسی روشن سازد که شیء، ساختمان، سازه، کانتینر یا وسیله نقلیه ای که تیم بدان دسترسی کامل نداشته یا بر اساس مفاد بند (۴۸) مورد حفاظت قرار گرفته، برای مقاصد مربوط به نگرانیهای ناشی از عدم تطابق احتمالی مندرج در درخواست بازرسی استفاده نمی گردد.

۵۰ - این امر می تواند بر اساس تشخیص دولت عضو بازرسی شونده به وسیله روشهایی از جمله، برداشتن قسمتی از حفاظت یا پوشش حفاظتی زیست محیطی مربوطه صورت پذیرد تا از طریق بازرسی بصری داخل فضای سر بسته از طریق مسیر ورودی با روشهایی دیگر انجام پذیرد.

۵۱ - در مورد تأسیساتی که بر اساس مواد (۴)، (۵) و (۶) کنوانسیون اظهار شده اند، روشهای ذیل اعمال می گردد:

(الف) برای تأسیساتی که دارای توافقنامه تأسیسات می باشند، دسترسی و فعالیتهای در محدوده نهایی باید در داخل مرزهایی که در توافقنامه ثبت شده اند، بدون ممانعت باشد،

(ب) برای تأسیسات فاقد توافقنامه تأسیسات، مذاکرات مربوط به دسترسی و فعالیتهای باید تحت حاکمیت دستورالعملهای عمومی قابل اجرای بازرسی که به موجب این کنوانسیون وضع گردیده اند، صورت پذیرد،

(پ) دسترسی ماورای آنچه که در مواد (۴)، (۵) و (۶) کنوانسیون برای بازرسیها اعطاء می گردد باید بر اساس رویه های مندرج در این بخش صورت پذیرد.

۵۲ - در مورد تأسیساتی که مطابق قسمت (ت) بند (۱) ماده (۳) کنوانسیون اظهار گردیده اند، موارد ذیل اعمال می گردد: در صورتی که دولت عضو بازرسی شونده با استفاده از رویه های موجود در بندهای (۴۷) و (۴۸) دسترسی کامل به مناطق یا ساختمانهای غیر مربوط به سلاحهای شیمیایی را فراهم نیاورد، باید هرگونه تلاش منطقی خود را به عمل آورد تا به تیم بازرسی نشان دهد که این مناطق یا ساختمانها برای مقاصد مربوط به نگرانیهای ناشی از عدم تطابق احتمالی مندرج در درخواست بازرسی استفاده نمی گردد.

## ناظر

۵۳ - مطابق مقررات بند دوازدهم از ماده (۹) کنوانسیون، درمورد شرکت یک ناظر درجریان بازرسی اعتراضی دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی باید با دبیرخانه فنی تماس گرفته تا ورود ناظر را به همان نقطه ورودی تیم بازرسی درفاصله زمانی منطقی از ورود تیم بازرسی هماهنگ نماید.

۵۴ - ناظر باید درطول دوره بازرسی این حق را داشته باشد تا با سفارتخانه دولت عضو درخواست‌کننده بازرسی که درمحل دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان واقع است، یا درحالی که سفارتخانه‌ای موجود نباشد، با خود دولت درخواست‌کننده تماس داشته باشد. دولت عضو بازرسی شونده باید وسیله ارتباط را برای ناظر فراهم آورد.

۵۵ - ناظر باید این حق را داشته باشد تا درمحدوده جایگزین یا نهایی محل بازرسی، هرکدام که تیم بازرسی ابتدا به آن وارد می‌گردد، واردشود و به محل بازرسی همانگونه که ازطرف عضو بازرسی شونده به تیم بازرسی اعطاء گردیده دسترسی داشته باشد. ناظر باید این حق را داشته باشد تا به تیم بازرسی توصیه‌هایی نماید که تیم باید تا حد مقتضی آنها را مورد ملاحظه قراردهد. تیم بازرسی درطول بازرسی باید ناظر را درجریان اجرای بازرسی و یافته‌های خود قراردهد.

۵۶ - درمدت دوره داخل دولت، دولت عضو بازرسی شونده باید امکانات رفاهی لازم ازقبیل ملزومات مخابراتی، خدمات ترجمه، حمل و نقل، محل کار، خواب، غذا و مراقبت پزشکی را برای ناظر فراهم یا تأمین نماید. تمامی هزینه‌های مربوط به اقامت ناظر در سرزمین دولت عضو بازرسی شونده یا دولت میزبان باید توسط دولت درخواست‌کننده تقبل گردد.

## مدت زمان بازرسی

۵۷ - طول دوره بازرسی از (۸۴) ساعت نباید تجاوز کند، مگر با موافقت دولت عضو بازرسی شونده.

## ت - فعالیتهای بعد از بازرسی

### خروج

۵۸ - به محض تکمیل مراحل اجرایی بعد از بازرسی درمحل بازرسی، تیم بازرسی و ناظران دولت



عضو درخواست‌کننده باید بلافاصله به محل ورودی هزیمت و در حداقل زمان ممکن قلمرو دولت عضو بازرسی شونده را ترک نمایند.

### گزارشها

۵۹- گزارش بازرسی باید به صورت کلی فعالیتهای انجام شده توسط تیم بازرسی را و یافته‌های واقعی تیم بازرسی بالاخص در ارتباط با نگرانیهای ناشی از عدم تطابق احتمالی به این کنوانسیون که در درخواست بازرسی اتهامی ذکر گردیده را خلاصه کرده و باید مستقیماً به اطلاعات مربوط به این کنوانسیون محدود گردد. گزارش همچنین باید حاوی ارزیابی تیم بازرسی از میزان و ماهیت دسترسی و همکاری ارایه شده به بازرسان و حدی که این امر تیم را موفق به انجام دستورالعمل بازرسی نموده، باشد اطلاعات تفصیلی در ارتباط با نگرانیهای ناشی از عدم تطابق احتمالی به این کنوانسیون که درخواست بازرسی اعتراضی ذکر گردیده باید به صورت یک ضمیمه در گزارش نهایی ارایه و در دبیرخانه فنی تحت محافظتهای مناسب برای حفظ اطلاعات حساس نگهداری شود.

۶۰- تیم بازرسی باید حداکثر ظرف مدت (۷۲) ساعت بعد از بازگشت خود به محل کار اولیه‌اش، گزارش ابتدایی بازرسی را با در نظر گرفتن بند (۱۷) پیوست امور محرمانه تقدیم مدیرکل نماید. مدیرکل باید گزارش ابتدایی را بدون درنگ تسلیم دولت عضو درخواست‌کننده، دولت عضو بازرسی شونده و شورای اجرایی نماید.

۶۱- پیش‌نویس گزارش نهایی بازرسی باید حداکثر ظرف مدت (۲۰) روز بعد از پایان اتهامی در اختیار دولت عضو بازرسی شونده قرار گیرد. دولت عضو بازرسی شونده این حق را داراست تا هرگونه اطلاعات و آمار غیرمربوط به سلاحهای شیمیایی که به نظر این دولت به لحاظ ماهیت محرمانه بودن نباید در خارج از دبیرخانه فنی منتشر گردد، شناسایی نماید. دبیرخانه فنی باید پیشنهادهای دولت عضو بازرسی شونده برای تغییر پیش‌نویس گزارش نهایی را مورد بررسی و براساس صلاحدید خویش در هر جای ممکن آنها را بپذیرد. سپس گزارش نهایی باید ظرف مدت حداکثر سی روز بعد از پایان بازرسی به منظور توزیع و رسیدگی بیشتر مطابق بندهای (۲۱) تا (۲۵) ماده (۹) کنوانسیون تسلیم مدیرکل گردد.

## بخش ۱۱

### تحقیقات در موارد ادعای استفاده از سلاحهای شیمیایی

#### الف - کلیات

- ۱- بررسی ادعای کاربرد سلاحهای شیمیایی، یا ادعای استفاده از مواد ضد اختشاش به عنوان یک روش جنگی که طبق مواد (۹) یا (۱۰) آغاز شده، باید مطابق با این پیوست و رویه‌های تفصیلی که توسط مدیرکل تعیین می‌شود، انجام پذیرد.
- ۲- مقررات اضافی ذیل، مربوط به دستورالعملهای ویژه مورد نیاز در موارد کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی است.

#### ب - فعالیتهای قبل از بازرسی

##### درخواست برای تحقیق

- ۳- درخواست برای تحقیق در مورد کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی که به مدیرکل سازمان تسلیم می‌شود، در حد امکان، باید حاوی اطلاعات ذیل باشد:  
(الف) دولت عضو که ادعای کاربرد سلاحهای شیمیایی در قلمرو سرزمین وی اتفاق افتاده است،

(ب) نقطه ورود یا سایر راههای امن پیشنهادی برای دسترسی،

(پ) مکان و مشخصات مناطقی که ادعای کاربرد سلاح شیمیایی در آنها مطرح است،

(ت) زمان کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی،

(ث) انواع سلاحهای شیمیایی که اعتقاد به استفاده از آنها وجود دارد،

(ج) حدود کاربرد ادعایی،

(چ) مشخصات مواد شیمیایی سمی احتمالی،

(ح) آثار بر انسانها، حیوانات و زندگی گیاهان،

(خ) درخواست کمک ویژه، در صورت لزوم.

- ۴- دولت عضوی که درخواست تحقیق را کرده می‌تواند در هر زمان هر نوع اطلاعات اضافی را

که ضروری بداند تسلیم نماید.

### اطلاعیه

- ۵- مدیرکل باید بلادرنگ وصول درخواست دولت عضو درخواست‌کننده را اعلام و آن را به اطلاع شورای اجرایی و تمام دولتهای عضو برساند.
- ۶- در صورت لزوم، مدیرکل باید دولت عضوی که تحقیق سرزمین او درخواست گردیده را مطلع نماید. مدیرکل همچنین باید سایر دولتهای عضوی که ممکن است دسترسی به قلمرو آنان در طول تحقیقات مورد درخواست واقع گردد را مطلع نماید.

### تعیین گروه بازرسی

- ۷- مدیرکل باید لیست (اسامی) متخصصین واجد شرایطی را که زمینه ویژه تخصصشان ممکن است در بررسی کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی مورد نیاز باشد تهیه و این فهرست را دائماً به روز نماید. این لیست باید به صورت کتبی، حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز بعد از لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون و پس از هر تغییر در لیست اعلام گردد. هر متخصص واجد شرایط در این لیست انتخاب شده تلقی می‌گردد. مگر دولت عضو حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از دریافت این لیست، عدم پذیرش خود را کتبا اعلام کند.
- ۸- مدیرکل باید رییس و اعضاء گروه بازرسی را از بین بازرسان و کمک بازرسان که قبلاً برای بازرسیهای اعتراضی انتخاب شده‌اند با توجه به شرایط و ماهیت خاص یک درخواست ویژه انتخاب نماید. به علاوه اعضاء تیم بازرسی را می‌توان از لیست متخصصین واجد شرایط، هرزمانی که طبق نظر مدیرکل، تخصص مورد نیاز در میان بازرسان منتخب قبلی موجود نباشد برای اجرای صحیح یک تحقیق ویژه انتخاب نمود.
- ۹- هنگام توجه تیم بازرسی، مدیرکل باید هرگونه اطلاعات اضافی که توسط دولت عضو درخواست‌کننده یا هر منبع دیگری فراهم آمده است برای اطمینان از این که بازرسی به مؤثرترین و سریعترین وجه ممکن انجام پذیرد، اضافه نماید.

### اعزام تیم بازرسی

- ۱۰- بلافاصله پس از دریافت درخواست تحقیق در مورد ادعای کاربرد سلاحهای شیمیایی، مدیرکل باید از طریق تماس با دولتهای عضو مربوطه، درخواست ترتیبات لازم برای پذیرش امن این

گروه را کرده آن را تأیید نماید.

- ۱۱- مدیرکل، با در نظر گرفتن ایمنی تیم، باید آنها را در اولین فرصت مناسب اہزام نماید.
- ۱۲- اگر تیم بازرسی ظرف (۲۴) ساعت پس از دریافت درخواست اہزام نشده باشد، مدیرکل باید دلایل تأخیر را به اطلاع شورای اجرایی و دولتهای عضو ذی نفع برساند.

### توجیہات

- ۱۳- تیم بازرسی محق است کہ به محض ورود و در هر زمانی در طول بازرسی توسط نمایندگان دولت عضو بازرسی شونده توجیہ شود.
- ۱۴- قبل از آغاز بازرسی، تیم بازرسی باید طرح بازرسی را از جمله به عنوان تأمین مبنای ترتیبات لجستیک و ایمنی، مهیا نماید. طرح بازرسی در مواقع مقتضی باید به روز درآید.

### پ - انجام بازرسیها

#### دسترسی

- ۱۵- تیم بازرسی باید حق دسترسی به هر کدام و تمام مناطقی کہ می توانند توسط کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی متأثر شده باشند را داشته باشد. تیم همچنین باید حق دسترسی به بیمارستانها، اردوگاههای پناهندگان و سایر اماکنی را کہ برای بررسی مؤثر کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی ضروری بیندارد را داشته باشد.
- برای چنین دسترسی، تیم بازرسی باید با دولت عضو بازرسی شونده مشورت نماید.

#### نمونه گیری

- ۱۶- تیم بازرسی باید حق جمع آوری انواع نمونهها به مقداری کہ لازم می داند را داشته باشد. اگر تیم بازرسی ضروری تشخیص دهد و اگر درخواست نماید. دولت عضو بازرسی شونده باید در جمع آوری نمونهها تحت نظارت بازرسان یا کمک بازرسان همکاری نماید. دولت عضو بازرسی شونده همچنین باید جمع آوری نمونههای مناسب تطبیقی (جهت کنترل) از مناطق مجاور مکان مورد ادعای کاربرد و سایر مناطقی کہ مورد درخواست گروه بازرسی است را مجاز و در این مورد همکاری نماید.

۱۷- نمونه‌های حایز اهمیت در بررسی کاربرد ادعایی شامل مواد شیمیایی سمی، مهمات و ادوات، مهمات و ادوات باقیمانده، نمونه‌های زیست محیطی (هوا، خاک، گیاهان، آب، برق و غیره) و نمونه‌های پزشکی حیاتی از منابع انسانی یا حیوانی (خون، ادرار، مدفوع، بافت و غیره) می‌باشد.

۱۸- اگر نمونه‌های مضاعف قابل برداشت نباشد و تجزیه شیمیایی در آزمایشگاههای خارج از محل انجام شود. هر نمونه باقیمانده، در صورت درخواست باید، پس از تکمیل عمل تجزیه به دولت عضو بازرسی شونده برگردانده شود.

### گسترش محل بازرسی

۱۹- اگر حین بازرسی، تیم بازرسی گسترش دامنه تحقیقات به دولت عضو همسایه‌ای را ضروری تشخیص دهد، مدیرکل باید دولت عضو مربوطه را درباره ضرورت دسترسی به سرزمین آن مطلع کرده و درخواست ترتیبات لازم برای پذیرش امن گروه را کرده و آنرا تأیید نماید.

### تمدید دوره بازرسی

۲۰- اگر تیم بازرسی تشخیص دهد که دسترسی امن به محل ویژه‌ای که مرتبط با امر تحقیقات است امکان‌پذیر نیست، باید مراتب بلافاصله به اطلاع دولت عضو درخواست‌کننده رسانده شود. در صورت لزوم، مدت بازرسی باید تا تأمین دسترسی امن تمدید شده و گروه بازرسی مأموریت خود را به پایان رساند.

### مصاحبه‌ها

۲۱- تیم بازرسی حق مصاحبه و معاینه افرادی که ممکن است تحت تأثیر کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی قرار گرفته باشند را دارد. تیم همچنین حق مصاحبه با شهود عینی کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی، کارکنان پزشکی و سایر کسانی که مورد معالجه قرار گرفته یا با افرادی که در تماس یا اشخاصی بوده‌اند که احتمالاً تحت تأثیر کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی قرار گرفته‌اند را دارند. تیم بازرسی باید به سوابق پزشکی، در صورت وجود، دسترسی داشته و مجاز باشد تا در کالبد شکافی افرادی که ممکن است تحت تأثیر کاربرد ادعایی سلاحهای شیمیایی قرار گرفته باشند، برحسب مورد شرکت کند.

## ت - گزارشات

### روشهای اجرایی

- ۲۲- تیم بازرسی باید حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت پس از ورود به قلمرو سرزمینی دولت عضو بازرسی شونده، یک گزارش وضعیتی برای مدیرکل ارسال نماید. تیم باید به علاوه طی دوره تحقیقات در مواقع مقتضی گزارش پیشرفت کار را ارسال نماید.
- ۲۳- تیم بازرسی باید حداکثر ظرف مدت (۷۲) ساعت پس از مراجعت به مکان کار اولیه اش، یک گزارش مقدماتی به مدیرکل ارائه دهد. گزارش نهایی باید حداکثر ظرف مدت (۳۰) روز پس از بازگشت به مکان کار اولیه ایفا گردد. مدیرکل باید بلادرنگ گزارشات مقدماتی و نهایی را به شورای اجرایی و تمامی دولتهای عضو ارسال نماید.

### محتوای گزارشات

- ۲۴- گزارش وضعیت باید هرگونه نیاز فوری به کمک یا هر اطلاعات مربوطه دیگر را مشخص سازد. گزارشهای پیشرفت کار باید هرگونه نیاز بیشتر به کمک که طی مرحله تحقیق مورد شناسایی واقع می شوند را مشخص نماید.
- ۲۵- گزارش نهایی باید یافته های واقعی بازرسی را مخصوصاً در رابطه با کاربرد ادعایی اعلام شده در درخواست خلاصه کند. به علاوه، گزارش تحقیقات کاربرد ادعایی باید شامل شرحی از فرآیند تحقیقات که مراحل مختلف آن را مشخص کند، خصوصاً در ارتباط با موارد زیر باشند:
- (الف) مکانها و زمان نمونه گیری و نتایج تجزیه به عمل آمده در محل،
- (ب) مدارک مؤید (ثابت کننده)، از قبیل سوابق مصاحبه ها، نتایج معاینات پزشکی و تحلیلهای علمی و اسناد بررسی شده توسط تیم بازرسی.
- ۲۶- اگر تیم بازرسی از طریق مواردی از جمله شناسایی هرگونه ناخالصی یا مواد دیگر طی تجزیه آزمایشگاهی نمونه های گرفته شده، هرگونه اطلاعاتی در طول تحقیقاتش جمع آوری کند که در شناسایی مبدا هر سلاح شیمیایی استفاده شده، کمک کند، آن اطلاعات باید در گزارش آورده شود.

### ث - دولتهای غیر عضو این کنوانسیون

- ۲۷- در مورد ادعای کاربرد سلاحهای شیمیایی که دولت غیر عضو این کنوانسیون درگیر باشد یا

در قلمرو سرزمینی که تحت کنترل دولت عضوی نیست، سازمان باید با دبیرکل سازمان ملل متحد همکاری نزدیکی به عمل آورد. در صورت درخواست، سازمان باید امکانات خود را در اختیار دبیرکل سازمان ملل متحد قرار دهد.

## پیوست حفاظت از اطلاعات محرمانه

### «پیوست امور محرمانه»

#### الف - اصول کلی اقدام بر روی اطلاعات محرمانه

۱ - تعهد حفاظت از اطلاعات محرمانه در ارتباط با تأیید فعالیتها و تأسیسات نظامی و غیرنظامی می باشد. بر طبق تعهدات کلی بیان شده در ماده (۸) سازمان باید:

(الف) فقط حداقل اطلاعات و دانستیهای مورد نیاز برای انجام به موقع و مؤثر مسؤلیتهای مربوط به این کنوانسیون را خواستار شود،

(ب) اقدامات لازم برای حصول اطمینان از اینکه بازرسان و سایر کارکنان عضو دبیرخانه فنی دارای بالاترین سطح استانداردهای کارایی، صلاحیت و صداقت باشند را به عمل آورد،  
(پ) توافقات و مقررات به کارگیری مفاد این کنوانسیون را توسعه داده، حتی الامکان به طور دقیق اطلاعاتی که سازمان از طریق دولتهای عضو بدانها دست یابند را مشخص نماید.

۲ - مدیرکل مسؤلیت عمده حصول اطمینان از حفظ اطلاعات محرمانه را داراست. مدیرکل باید نظام دقیق حاکم بر نحوه به کارگیری اطلاعات محرمانه را توسط دبیرخانه فنی وضع نموده و برای انجام این کار باید دستورالعملهای ذیل را مدنظر قرار دهد:

(الف) اطلاعات محرمانه تلقی خواهند شد اگر:

اول - توسط دولت عضو مربوطه که اطلاعات از آن کسب شده یا بدان مربوط می گردد، محرمانه اعلام شود، یا

دوم - بر اساس قضاوت مدیرکل، فاش کردن غیرمجاز آن مطلقاً بتواند موجب بروز خسارت به دولت عضو ذریعط یا مکانیزمهای اجرایی این کنوانسیون گردد.

(ب) کلیه اطلاعات و مدارک واصله توسط دبیرخانه فنی باید توسط واحد ذی صلاح این دبیرخانه به منظور مشخص نمودن اینکه آیا مدارک مذکور حاوی اطلاعات محرمانه هستند مورد ارزیابی قرار گیرند. اطلاعات مورد نیاز دولتهای عضو جهت حصول اطمینان از تداوم پیروی سایر دولتهای عضو از مفاد این کنوانسیون باید به طور مرتب در اختیار آنها قرار داده شود. این اطلاعات شامل موارد ذیل می باشند:

اول - گزارشات اولیه و سالیانه و اظهارنامه های تهیه شده توسط دولتهای عضو حسب مواد (۳)،

(۴)، (۵) و (۶) کنوانسیون و مطابق مقررات مندرج در پیوست تأیید،



دوم - گزارشات کلی در مورد نتایج و تأثیر فعالیتهای مربوط به تأیید، و سوم - اطلاعاتی که برای تمامی دولتهای عضو بر طبق مقررات این کنوانسیون فراهم می‌گردد. (پ) هیچ یک از اطلاعات واصله توسط سازمان در ارتباط با اجرای این کنوانسیون نباید منتشر و یا فاش گردد، به استثناء موارد ذیل:

اول - اطلاعات کلی در مورد اجرای این کنوانسیون که بر طبق تصمیمات کنفرانس یا شورای اجرایی می‌تواند جمع‌آوری و در بین عموم منتشر گردد،

دوم - هرگونه اطلاعات مربوط به دولت عضوی که این امر در مورد انتشار آن اعلام رضایت نماید می‌تواند منتشر گردد،

سوم - اطلاعات دارای طبقه‌بندی محرمانه توسط سازمان تنها از طریق رویه‌هایی بایستی منتشر گردد که این اطمینان را حاصل نماید که انتشار این اطلاعات فقط بر طبق نیاز حتمی این کنوانسیون انجام می‌پذیرد این رویه‌ها بایستی توسط کنفرانس مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) مورد بررسی و تصویب قرار گیرند،

(ت) سطح حساسیت اطلاعات یا مدارک محرمانه بر مبنای معیارهایی یکنواخت تعیین خواهد شد تا از کنترل مقتضی و حفاظت مربوطه اطمینان حاصل گردد. برای این منظور یک سیستم طبقه‌بندی ایجاد می‌گردد تا با در نظر گرفتن کارهای مربوطه‌ای که برای آماده‌شدن این کنوانسیون صورت گرفته بتواند معیارهای روشن تضمین وارد کردن اطلاعات در طبقه‌بندیهای محرمانه مربوطه و تداوم موجه ماهیت محرمانه اطلاعات را ارزیابی نماید. سیستم طبقه‌بندی باید در عین فراهم کردن انعطاف لازم اجرایی، حقوق دولتهای عضوی که اطلاعات محرمانه را فراهم می‌آورند رانیز حفظ نماید. سیستم طبقه‌بندی باید توسط کنفرانس مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) کنوانسیون مورد بررسی و تصویب قرار یگیرد،

(ث) اطلاعات محرمانه بایستی به‌طور امن در ساختمان سازمان نگهداری شود. بعضی از اطلاعات نظیر مدارک ممکن است در مرجع ملی دولت عضو نگهداری گردد. اطلاعات حساس شامل مواردی از جمله عکسها، طرحها و سایر مدارکی که انحصاراً "ممکن است برای بازرسی از یک تأسیسات مشخص مورد نیاز باشند، می‌توانند در محلی در همین تأسیسات به صورت قفل شده نگهداری شوند،

(ج) برای اجرای مؤثر مقررات تأیید مفاد این کنوانسیون در بهترین وجه ممکن توسط دبیرخانه فنی، اطلاعات باید به صورتی استفاده و نگهداری شوند که از شناسایی مستقیم تأسیسات مربوطه

جلوگیری گردد،

(ج) حجم اطلاعات محرمانه اخذ شده از یک تأسیسات بایستی به حداقل ممکن برای اجرای به موقع و مؤثر مقررات تأیید این کنوانسیون محدود گردد، و

(ح) دستیابی به اطلاعات محرمانه باید مطابق طبقه بندی آن تنظیم شود. انتشار اطلاعات محرمانه در داخل سازمان باید اکیداً بر اساس اصل نیاز به دانستن صورت پذیرد.

۳- مدیرکل بایستی سالانه نحوه اجرای نظام حاکم بر کاربرد از اطلاعات محرمانه توسط دبیرخانه فنی را به کنفرانس گزارش نماید.

۴- هر دولت عضو باید با اطلاعات دریافتی از سازمان بر طبق سطح محرمانه مشخص شده برای آن اطلاعات رفتار نماید. بر حسب درخواست، دولت عضو باید جزئیات مربوط به کاربرد اطلاعات فراهم شده توسط سازمان را اعلام نماید.

#### ب- استخدام و اداره پرسنل در دبیرخانه فنی

۵- شرایط استخدام کارمند باید به نحوی باشد که این اطمینان حاصل گردد که دستیابی و کاربرد اطلاعات محرمانه هماهنگ با رویه های تدوین شده توسط مدیرکل و مطابق با بخش (الف) باشد.

۶- هر پستی (شغلی) در دبیرخانه فنی، باید توسط شرح وظیفه شغلی رسمی که حدود دستیابی به اطلاعات محرمانه را در صورت لزوم در آن شغل مشخص می نماید تعریف گردد.

۷- مدیرکل، بازرسان و سایر کارمندان سازمان حتی پس از پایان وظایف خود نباید اطلاعات محرمانه ای که در زمان اجرای وظایف رسمی شان از آنها اطلاع یافته اند را برای اشخاص غیرمجاز فاش سازند. آنها نباید اطلاعاتی را که در ارتباط با فعالیت های مربوط به هر دولت آورده اند به هیچ دولت، سازمان یا شخصی خارج از دبیرخانه فنی منتقل نمایند.

۸- در اجرای وظایف محوله، بازرسان فقط باید اطلاعات و سوابق مورد نیاز جهت انجام مأموریت خود را درخواست نمایند. آنها نباید به هیچ وجه اطلاعات جمع آوری شده تصادفی (اتفاقی) غیر مرتبط با امر تأیید رعایت این کنوانسیون را، ثبت نمایند.

۹- کارمندان باید توافقنامه های رازداری فردی با دبیرخانه فنی برای طول مدت استخدام و یک دوره (۵) ساله بعد از خاتمه آن منعقد سازند.

۱۰- به منظور اجتناب از افشاء نادرست، بازرسان و کارمندان سازمان بایستی به طور مناسب توجیه شده و ملاحظات ایمنی و نوع مجازات های احتمالی را که ممکن است به لحاظ افشاء نادرست

اطلاعات با آن مواجه شوند،

۱۱ - حداقل (۳۰) روز قبل از صدور مجوز دسترسی کارمند به اطلاعات محرمانه مربوط به فعالیتهای دولتی که در سرزمین و یا هر مکان دیگری که در قلمرو قانونی یا تحت کنترل یک دولت عضو قرارداد، دولت عضو ذی نفع باید از صدور این مجوز پیشنهادی مطلع گردد. برای بازرسان اعلام انتصاب پیشنهادی به منزله اجرای این شرط مقرر خواهد بود.

۱۲ - در ارزیابی عملکرد بازرسان و سایر کارمندان دبیرخانه فنی، توجه خاص به سوابق کارمند در حفاظت از اطلاعات محرمانه معطوف می گردد.

### پ - اقدامات حفاظت از تأسیسات حساس و جلوگیری از افشاء اطلاعات محرمانه در روند فعالیتهای تأیید در محل

۱۳ - دولتهای عضو می توانند اقداماتی که برای حفاظت از محرمانه بودن ضروری بدانند را انجام دهند به ترتیبی که انجام تعهداتشان نشان دهنده پیروی آنها از مواد مربوطه و پیوست تأیید باشد. هنگام بازرسی، دولت عضو می تواند تجهیزات، اسناد و مناطقی که حساس تلقی شده و مربوط به هدف بازرسی نمی شوند را برای تیم بازرسی مشخص نماید.

۱۴ - تیمهای بازرسی بایستی توسط اصل اجرای بازرسیها در محل با کمترین میزان مداخله ممکن مطابق با اجرای مؤثر و به موقع مأموریت خود هدایت شوند. آنها بایستی پیشنهاداتی را که ممکن است در هر مرحله از بازرسی توسط دولت عضو بازرسی شونده داده شود مورد ملاحظه قرار دهند تا از حفاظت تجهیزات و اطلاعات حساس که مربوط به تسلیحات شیمیایی نمی شود، اطمینان حاصل نمایند.

۱۵ - تیمهای بازرسی باید دقیقاً پایبند مقررات عنوان شده در مواد و پیوستهای مربوطه که حاکم بر اجرای بازرسی است باشند. آنها باید به رویه های در نظر گرفته شده جهت حفاظت از تأسیسات حساس و جلوگیری از افشاء اطلاعات محرمانه کاملاً احترام بگذارند.

۱۶ - در شرح ترتیبات و توافقنامه های تأسیسات بایستی توجه خاصی به ضروریتهای حفاظت از اطلاعات محرمانه معطوف گردد. توافقنامه های مربوط به رویه های بازرسی برای هر تأسیسات همچنین باید شامل ترتیبات تفصیلی و مخصوص در خصوص تعیین آن مناطقی از تأسیسات که بازرسان مجاز به دستیابی به آن گردیده اند. محل بایگانی اطلاعات محرمانه در محل، محدوده فعالیت بازرسی در مناطق توافق شده، نمونه برداری و تجزیه آنها، دسترسی به سوابق و استفاده از ابزار و

تجهیزات نظارت مستمر باشد.

۱۷- گزارشی که بعد از هر بازرسی تهیه می شود باید فقط شامل حقایق مربوط به تبعیت از این کنوانسیون باشد. گزارش باید طبق مقررات حاکم بر کاربرد از اطلاعات محرمانه که توسط سازمان وضع گردیده است مورد استفاده قرار گیرد. در صورت لزوم اطلاعات مندرج در گزارش، قبل از ارسال به خارج از دبیرخانه فنی و دولت عضو بازرسی شونده باید در فرمهای با حساسیت کمتر بررسی گردد.

### ت - رویه های مربوط به موارد نقض با ادعای نقض رازداری

۱۸- مدیرکل باید رویه های لازمی را که به هنگام نقض یا ادعای نقض رازداری بایستی از آن تبعیت شود با رعایت پیشنهادهائی که توسط مجمع مطابق قسمت (خ) بند (۲۱) ماده (۸) کنوانسیون بررسی و تصویب می شوند تهیه نماید.

۱۹- مدیرکل باید بر اجرای توافقات رازداری فردی نظارت داشته باشد. مدیرکل باید در صورت تشخیص خود مبنی بر وجود نشانه های کافی در نقض تعهدات مربوط به حفاظت از اطلاعات محرمانه بلادرنگ تحقیقات را آغاز نماید. مدیرکل همچنین باید در صورت ادعای یک دولت عضو در مورد نقض رازداری بلادرنگ تحقیقات را آغاز نماید.

۲۰- مدیرکل باید در مورد کارمندان عضوی که تعهدات خود را در مورد حفاظت از اطلاعات محرمانه نقض کرده اند، اقدامات کیفری و انضباطی مناسب اعمال نماید. در موارد نقض جدی مدیرکل می تواند مصونیت فرد را لغو نماید.

۲۱- دولتهای عضو باید تا سرحد ممکن، مدیرکل را در تحقیق پیرامون نقض یا ادعای نقض رازداری حمایت و باوی همکاری نموده و در صورت اثبات نقض، اقدام مناسب اتخاذ نماید.

۲۲- سازمان مسؤول نقض رازداری که اعضای دبیرخانه فنی مرتکب می شوند نمی باشند.

۲۳- در مورد نقض هایی که هم دولت عضو و هم سازمان درگیر باشند، یک کمیسیون برای رفع اختلافات مربوط به رازداری "به صورت یک نهاد فرعی کنفرانس تشکیل می گردد که باید مورد راه رسیدگی نماید. این کمیسیون باید توسط کنفرانس منصوب شود. قواعد حاکم بر ترکیب و رویه های اجرای آن بایستی در اولین اجلاس کنفرانس مورد تصویب قرار گیرد.